

6th February, 1976.
(Friday)
17 Magh, 1897 S. E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGE
Oral Answers to Questions.	.. 91
Short Notice Questions and Answers.	.. 114
Announcement :	
re : Time fixed for the receipt of Amendment to Bills.	.. 119
Papers laid on the Table :	
(i) Amendments made to A. P. Public Service Commission Regulations 1963.	.. 119
(ii) Government Memo No. 1834-T2/75-6, Revenue, dated 6-11-1975.	.. 119
(iii) Sixteenth Annual Report and Accounts of the A. P. State Warehousing Corporation.	.. 120
Papers Placed on the Table :	
1. A. P. Public Employment (Organisation of Local Cadres and Regulation of Direct Recruitment) Order, 1975 and Copies of five Government of India notifications dated 18-10-1975.	.. 120
2. Godavari Barrage Project Agreement between International Development Association and the State of Andhra Pradesh.	.. 120
Non-Official Resolutions :	
re : (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.	.. 121
(ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, wholesale Trade in Food Grains.	.. 136
Appendix.	.. 147

T H E
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Seventh day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 6th. February, 1976

The House met at Ten of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

BAN ON BEGGING IN THE STATE

91—

*6214-EQ.—Sri Vijayasikhamani (Tirupathi):— Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to ban begging in the State:

(b) if so, when it will materialise; and

(c) if not, whether the Government will at least take steps to ban begging in the pilgrim towns?

The Chief Minister (Sri J. Vengal Rao) :—(a) The Government are seized of the matter of prevention of begging in the State.

(b) and (c) After the facilities of "Rescue Homes" are made available in the State.

Sri C. V. K. Rao (Kakinada):—Is not banning of begging included in the 20-point programme?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఐన్ చేయడము కాదు. 20 సూత్రాల ప్రోగ్రాములో వారికి వసతి కల్పించి వాళ్ళకు కడుపునిండా తిండి పెట్టాలనే కాని, బేన్ చేయడము లేదు. బెగ్గింగు లేకుండా చేయాలంటే—వాళ్ళు బాగా ఉండడానికి 20 సూత్రాల ప్రోగ్రాము పూర్తి అయిననాడు, అది పోతుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—ఇదివరకు కూడా యీ విజ్ఞాపకులను నిరోధించాలనేదే ప్రభుత్వ దృష్టి అని ఆరోగ్య శాఖామాత్యులు యిదివరలో ప్రశ్నకు జవాబు యిచ్చారు. మైసూరు గవర్నమెంటులో యీ బెగ్గింగును నిషేధిస్తూ వారికి

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

బెగ్గర్ హోమ్స్ను పెట్టి వాళ్ళను కాపాడుతున్నారు. అటువంటి ప్రతిపాదన యిప్పుడో లేదన్నారు? కనీసం యిప్పుడు ఫైనల్ జే అవుతుంది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మన దగ్గర కూడా యాక్టు ఉంది. యాక్టు లేకపోలేదు. అది ఫోర్స్లో ఉంది. హైదరాబాదు సిటీలోను, నెల్లూరులోను అది ఫోర్స్లో ఉంది. ఎందుచేతనంటే మునిసిపాలిటీస్ బెగ్గర్ హోమ్స్ మైంటెన్ చేస్తున్నాయి. ఎక్కడయితే ఫోర్స్ చేకామో అక్కడ ఒక బెగ్గర్ హోమ్ పెట్టాలి, దానిని ఫైనాన్సియల్ గా ఆ మునిసిపాలిటీ బేర్ చేయాలి. దాని గురించి ఆలోచనలో ఉంది.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి (గురజాల) :—మన రాష్ట్రములో బెగ్గర్స్ యెంత మంది ఉన్నారో మన ప్రభుత్వానికి యేమైనా అంచనా ఉన్నదా? ముఖ్యంగా యీ బెగ్గర్స్ లస్స్ స్టాండులలో, రైల్వే స్టేషన్స్లో అన్నిచోట్ల కుప్టు వ్యాధితో ఉన్నవారు ఉన్నారు. ఇది ఒక పెద్ద సమస్య అయిపోయింది. ఇది కంట్రీజేస్ డిస్ట్ కూడాను. ప్రభుత్వం మొత్తం బెగ్గర్స్కు తగినటువంటి వసతులు కల్పించేదానికి ఒక ప్రోగ్రాము పెట్టి కుప్టు వ్యాధి వారిని ఎక్కడా లేకుండా అందరిని కూడా హోమ్స్లోకి పంపించే ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది కూడా ఉంది. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంట్స్ యిస్తుంది. అవి అప్పీ తీసుకొని చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. ప్రస్తుతం హైదరాబాదులోను, తిరుపతిలోను చేయాలనే ఆలోచన ఉంది.

శ్రీ సి. దాస్ (నత్యపీఠ) :—మన రాష్ట్రములో ఆ బెగ్గర్స్ సంఖ్య యెంత ఉంది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మన రాష్ట్రంలో హైదరాబాదు మొత్తం సిటీలో 10 వేల మంది బెగ్గర్స్ ఉన్నారు. ఆ 10 వేల మందిలో 1000 మంది రెప్రెసిన్ ఉన్నారు. మిగిలినవి యింకా లెక్కలు రాలేదు.

శ్రీ సి. దాస్ :—తమిళనాడులో లాట్రీ చిట్స్ ప్రోగ్రాము పెట్టి బెగ్గర్స్ లేకుండా చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో బెగ్గర్స్ సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగిపోతోంది. దాని నివారణకు చర్య తీసుకుంటారా? రెండవది బషిర్ బాగ్ రస్తాలో కారు స్టాండువద్ద బిజ్జెటకులు యెక్కువ చుట్టముట్టి ప్రమాదానికి గురి అవుతున్నారు. ఆ ప్రమాదము నిర్మూలించేదానికి చౌరస్తాలో బెగ్గర్స్ లేకుండా యేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తమిళనాడులో లాట్రీ చిట్స్ వేసి ఆ సమస్య సాల్వ్ చేశారన్నారు. వాళ్లందరూ మనకు యిక్కడ వస్తారు. అక్కడ సాల్వ్ అయితే యిక్కడకు యెందుకు వస్తారు? సాల్వ్ కాకపోవడంవల్లనే యిక్కడకు వస్తున్నారు. అసలు ఆ చిత్తురు బిల్లా, తిరుపతికి ఉన్న హెడేక్ అంతా ఆ తమిళనాడు బెగ్గర్స్ తోనే ఉంది. ఆ రెప్రెసి కూడా వారితోనే వచ్చింది. మన సిటీలో కూడా వారు చెప్పినటువంటి 2 వ సూత్రం ప్రకారం తీసిపారేయడానికి పెద్ద బ్రహ్మాండం ఏమీ ఉంది? 5 నిమిషాలలో తీసివేయవచ్చు. వాళ్లకు ఆల్టర్నేటివ్ వృత్తి కూడా చూపించాలి. తిరుపతిలో వర్షాలేదు. తిరుపతి దేవస్థానమువారు దీనిని అందర్నీ 'చే' చేస్తున్నారు. వారు అక్కడ బెగ్గర్స్ హోమ్ పెట్టి, రెప్రెసి హోమ్ పెట్టి అక్కడ శావలసిన దబ్బు లర్చు పెడుతున్నారు. తిరుపతిలో వెంటనే సాల్వ్ అవుతుంది.

*Sri Syed Hasan (Charminar):— There are two questions. Firstly, is it a fact that the present beggar homes are not looked after properly and therefore the Government does not want to take chances for starting other beggar homes till such time the situation in the existing beggar homes improves and the Government is satisfied? Secondly what is the expenditure per head incurred by the Government?

Sri J. Vengal Rao I want separate question.

Sri A. Sriramulu (Eluru) :—Begging has become a highly lucrative profession. According to statistics collected by a research team of sociologists most of these beggars are able-bodied persons. What exactly is the activity that the Government proposes to provide to these beggars when they are put in the beggar home or does the Government start a choultry and feed the idlers there.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—బెగ్గర్ హోమ్ డిజైట్ పర్సన్స్, మరీ ముసలి వాళ్ళు అటువంటి వాళ్ళకు తప్ప వేరే వాళ్ళను అందరినీ ఫోలీసు వాళ్ళు అరెస్టు చేసి బై ఫోర్స్ వాళ్ళను పనిమ్ చేసే అధికారం ఉంది. వాళ్ళు కష్టపడి వళ్ళు పంచి పని చేయాలి. వాళ్ళు పనిచేయడానికి పని చూపించాలి.

LAUNCHING OF PROSECUTION AGAINST SRI THAKUR HARI PRASAD

92—

*6205-O-Q.—Sarvasri Vanka Satyanarayana, Md. Rajab Ali (Khammam) V. Srikrishna and M. Nagi Reddy:— Will the Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the Government have launched prosecution against Sri Takur. V. Hari Prasad, former Honorary Secretary of Andhra Pradesh Welfare Fund for alleged embezzlement and misappropriation of funds ;

(b) if so, the number of cases filed against him ;

(c) the stages at which the cases stand now ; and

(d) whether it is also a fact that some cases have been ordered to be withdrawn?

Sri J. Vengal Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) Twelve Sir.

(c) (1) Ten cases are pending trial in the court of III Metropolitan Magistrate, Hyderabad.

(2) The accused in two cases were discharged.

(d) No, Sir.

Sri A. Sriramulu:—Recently a cinema magazine was started by this gentleman known as “Cine Herald” and most of the dignitaries of our Government attended a function of Cine Herald. Is it not giving credibility to a person accused of criminal offences. Secondly we are told 9 cases are pending. If it is not possible to give details of allegations at least a summary of allegations may be given. At least the main charges in all these 9 cases may be given. How is our Government giving credibility to this gentleman?

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):—మన ముఖ్యమంత్రిగారు హామ్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు యీ ఏలిగేషన్స్ తేబడినాయి ఇప్పుడు ఆ టాకూర్ హరిప్రసాద్ పైన తేబడిన నేరారోపణలు యేమిటి? ఇప్పుడు ఏకే డ్రా ఆయనటువంటి ఆరోపణలు యేమిటి? ఇంకా యెన్ని కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. ఆ ఆరోపణలు చెబుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఇప్పుడు ఆ ఆరోపణలు చెప్పాలంటే 4 పేజీలు ఉంది ఇప్పుడు యొక్కడ చెప్పగలను? 12 కేసులు ఉన్నాయి ఈ 12 కేసులలో 3 కేసులు యిదవరకు కోర్టు కౌట్టి వేస్తే 2 కేసులలో హైకోర్టులో రివిజన్ పిటిషన్స్ పెట్టారు. ఒకటి దీన్చా రి అయింది. 9 కేసులు పెండింగుగా ఉన్నాయి. ఇదవరకు వేరియన్ మేజిస్ట్రేట్స్ దగ్గర యివి పెండింగుగా ఉండడము వల్ల ఎంక్వయరీ వరిగా జరగడం లేదు. ఇవి అన్నీ కలిపి ఒకటే మేట్రోపోలిటన్ మేజిస్ట్రేట్స్ కు 9 కేసులు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడము జరిగింది. చిహూకా ఒక వాయిదా ఉండాలి. అది నాకు తెలియదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అసలు యీ కేసులు టెజక్టు చేయడం దీనిమీద వేరే ఎంక్వయరీ స్పెషల్ ఆఫీసరును వేసి గట్టి చర్యలు తీసుకోవడం కోసమే ప్రస్తుతము ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారే నాడు హామ్ మినిస్టరుగా ఉండడము జరిగింది. ఆ సందర్భములో చాలా గొడవలు జరిగినవి. చాలాసార్లు మన హవుస్ కు వచ్చింది. ఇటువంటి కేసులకు యితర దిలే యెందుకు అవుతోంది? ఈ డుర్బినియోగము, యీ అవహరణ రెండూ జరిగినవి అని ప్రభుత్వము వారి నేరారోపణ జరిగిన తర్వాత కూడా యీయనగారు తారామండలానికి పెరిగిపోవడమే కాకుండా యే మంత్రివర్గం వచ్చినా ఆ మంత్రివర్గానికి అతను చాలా యిప్పుడు అయిపోతున్నాడు. అంతేకాకుండా మేము ఎక్కడకు యింటర్వ్యూకు వెళ్లినా ముందు ఆయనే అక్కడకు వెళ్లి తూర్పు వడం జరుగుతోంది? ఏమిటి యీ ప్రత్యేకత.

10-10a.m.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—నమరి ఆఫ్ యాలిగేషన్స్ చెప్పలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కావాలంటే టేబుల్ మీద పెడతాను. 4, 5 పేజీలు ఉన్నాయి పదువుకుంటాను అంటే టేబుల్ మీద పెడతాను. 10వ తారీఖు నాడు పెట్టమంటే పెడతాను. కాపీ దగ్గర పెట్టుకోండి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :—మీసు ఎప్రాప్రియేషన్ ఎమౌంట్ ఎంత అనేది చెప్పాలి. వేలా, లక్షలా, కోట్లా? ఈ నేరం చేయడానికి ఎబెట్ చేసినవారు, సపోర్టు చేసినవారు అనేకమంది యున్నారు. వారు తెలుసునా? ఈయన కాకుండా కేసులో యింకా ఎవరైనా ఉన్నారా? ఎవరు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ యిన్ ఫర్మేషన్ అంతా 10 వ తేదీ టేబుల్ మీద పెడతాను.

Sri N. Venkataratnam :—Who are the abettors for this offence and who are they?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయన మీద కేసు యున్నది. మిగతావారి మీద ఉన్నదో లేదో చెప్పలేదు. మీకు యిన్ ఫర్మేషన్ యిస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ పెద్దమని మీద యిట్లాంటి చార్జెసు ఉన్నాయి గవర్నమెంట్ ప్రింటింగ్ వర్క్ ఏదెందుకు యిచ్చినదని ఎడిటర్ గా నేను వ్రాశాను.

నామీద డిఫమేషన్ చార్జెసు చేశారు. డిపార్టుమెంట్ ను విట్ నెస్ తీసుకోమని ఎందుకు పంపించారు. అది పరిశీలించారా? 12 చార్జెసులో రెండు మాత్రమే డిఫమేషన్ అయినాయి. మిగతా 10 సంవత్సరాల కొలది ప్రిజ్ లాంగ్ అవుతున్నాయి. ప్రభుత్వం తరపునుంచి ఎక్స్ ప్రిడైట్ చేయడంలో మెతకదనం కన్పిస్తున్నది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మెతకదనం ఏమీ లేదు. డిఫరెంట్ మేజిస్ట్రేట్స్ దగ్గర ఉన్నాయి. ఒక జడ్జిని వేస్తే తొందరగా చేస్తారని అన్నీటికి యిప్పుడు ఒక జడ్జిని వేశాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—చీఫ్ సెక్రటరీని నామీద ఎవిడెన్స్ కు పంపించడం గురించి చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది వేరే పంపించండి. ఇప్పుడు ఎట్లా చెప్ప గలను?

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—తాకుర్ వి. హరిప్రసాదరావుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లాటరీస్ సెక్రటరీగా ఉన్నప్పుడు సమ్ లాక్స్ ఆఫ్ రుపీసు మిసుఎప్రాప్రియేషన్ వచ్చినది. అప్పుడు వీరు హోమ్ మిన్ స్టరుగా ఉన్నప్పుడు చర్య తీసుకుంటాను అని హామీ యిచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లాటరీసులో ఎన్ని లక్షల రూపాయలు మిసు ఎప్రాప్రియేషన్ అయింది. యంతవరకు దర్జాస్తు చేశారా? ఆ వివరాలు తెలియ జేస్తారా? వారు పెట్టిన ఇండియన్ హెరాల్డుకు ఎంత పారితోషికం యిస్తున్నది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పారితోషికానికి దీనికి సంబంధం లేదు. నేను హామీ యివ్వడం కేసు పెట్టడం జరిగింది. వెల్ ఫేర్ ఫండ్ నిమిత్తం తప్ప యింకో కేసు లేదు. ఎన్వి అయిటమ్ డిటేయిల్స్ రేబిల్ మీద పెడతాను.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—తాకుర్ హరిప్రసాద్ గారు ప్రభుత్వం యొక్క ప్రజల యొక్క డబ్బులక్షలలో దుర్వ్యయం చేశాడు అనేది శాసనసభ ప్లీర్ మీద వచ్చినది. ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తున్నది. ఆయన నడిపేటటువంటి పత్రికకు వేల రూపాయలు అడ్వర్ టయిజ్ మెంట్ తోబాటు హెచ్. ఆర్. ఇ. యాక్టు ప్రెంటింగ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆయనకు యిచ్చినది. ఆయన ప్రింట్ చేసినటువంటి పేపరు క్వాలిటీ తక్కువ అని ప్రభుత్వం రిజక్టు చేసినది. అవివేదికవారు అని అసె. బ్లి ప్లీర్ మీద వచ్చిన ఆయనకు ప్రభుత్వం డబ్బు దుర్వినియోగం చేసిన ఆయనకు ప్రింటింగ్ ఆర్డరు ఎందుకు యిచ్చినది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎప్పుడు యిచ్చినది? నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ వంకానత్యనారాయణ :—సంవత్సరం క్రితం యిచ్చారు. డిపార్టుమెంటు అప్రోప్రియేట్ చేసినది, చెత్త పేపరు చేశారని. డబ్బు యివ్వము అని అడ్డు పెట్టారు. కాపీలు అట్లాగే ఉన్నాయి. They have taken some lakhs of rupees from the Department.

Sri J. Vengala Rao :—I will find out, I do not know.

NADIGUDEMI BANK DACOITY CASE

93—

*6206-Y-Q.—Sarvasri A. Sreeramulu and Nailapareddi Sreenivasul Reddy (Gudur) :—Will the Chief Minister be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Chief Minister presided over a public Meeting held at Nadigudem in January/February, 1974 and distributed awards to witnesses who chased and caught the accused in Nadigudem Bank dacoity case S.C.No. 32/74;

(b) whether the case was pending trial before the Asst. Sessions Judge Nalgonda on the date of distribution of the awards;

(c) when the Asst. Sessions Judge pronounced judgement in this case ; and

(d) whether the Asst. Sessions Judge made any adverse comments about the distribution of awards?

Sri J. Vengala Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) 25-11-1974.

(d) Yes, Sir.

Sri A. Sri Ramulu :—What are exactly the comments made?

Sri J. Vengala Rao :—There was no warrant for that. The judiciary observed that this created an embarrassing situation for assessing the credibility of the evidence.

Sri A. Sri Ramulu :—Now this is a very serious point. A man in authority and the Chief executive of the Government is making a comment or expressing an opinion which is likely to embarrass the judiciary. How far is it proper for the Chief Minister to have attended the meeting and distributed the awards.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయన యిచ్చిన అబ్జర్వేషన్ —

irregular observation. We are ignoring that observation.

ఎందుకంటే నక్కలైట్లును పట్టుకుంటే ఎవర్నీ ఇసామని ఎనౌన్స్ చేశాము. 18-1-74 నాడు ఆ క్వెస్ట్ జరిగింది. ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ 19-2-74 నాడు జరిగింది. మునసబు మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుకు 1-3-74 పెట్టుకుంటే అది మూడు నెలలు ఉరిగింది. ఆయన దగ్గర లేదు.

Government has got a right to distribute these prizes.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurthy) :— The answers given by the Hon'ble Chief Minister for (b) and (c) are self-contradictory.

ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేసినది ఫిబ్రవరి 1974 లో, జడ్జిమెంట్ వచ్చినది నవంబరు 1974 లో కేసు పెండింగ్ లో వున్నది. కేసు రిజిస్టర్ అయి వున్నా పెండింగ్ వున్నదే.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇన్ వెస్టిగేషన్ లో యున్నది. మునసబు మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో వార్టీషిట్ ఫైర్ కాలేదు.

శ్రీ ఎస్. జెపాల రెడ్డి :—ఇన్ వెస్టిగేషన్ లో వున్నప్పటికీ కోర్టులో పెండింగ్ ఉన్నదే.

Sri J. Vengal Rao :— Government has got a right; the judge has no right to give any adverse remark.

Sri A. Sriramulu:—If so, did the Government go in appeal opposing the comment?

Sri J. Vengal Rao:— There is no need; we are ignoring it.

Sri S. Jaipal Reddy:— How can the Judge's remarks be ignored.

(There were interruptions. The Deputy Speaker called the next question to be answered).

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, on a point of order.

The question I had put is not answered by the Chief Minister. I have a right to pursue the question and the Speaker is disposing of the entire proceedings without listening to the question or the answer.

Deputy Speaker :—The Chief Minister has already given the answer. I don't see any point of order.

Sri S. Jaipal Reddy:—I walk out of the Assembly as a protest against your ruling. It is very unfair on your part, Mr. Speaker. Sir.

(Sri S. Jaipal Reddy staged a walk-out).

EXEMPTION OF INTER-STATE TOURIST VEHICLES FROM PAYMENT OF TAX 94—

*6511 Q.— U. A. Suryanarayana Raju (Jami):—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that it has been decided to exempt inter-State tourist Vehicles from payment of tax; and

(b) if so, the number of vehicles of other States given the facility in our State?

The Minister for Agriculture (Sri J. Chokkarao):—(a) Yes Sir.

(b) Under the reciprocal agreement between the States of Andhra Pradesh, Tamilnadu, Karnataka and Kerala 20 tourist taxi permits can be issued by each State.

ఎ. వాస్తవము.

బి. ఆంధ్రప్రదేశ్ తమిళనాడు కర్నాటక కేరళ రాష్ట్రాల మధ్య పరస్పర ఒడంబడిక ప్రకారం ఒక్కొక్క రాష్ట్రం 20 టూరిష్టు టాక్సీ పర్మిట్లు జారీ చేయవచ్చు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—బి.లో యితర రాష్ట్రాలకు చెందిన ఎన్ని వాహనాలకు మన రాష్ట్రంలో ఈ సౌకర్యం కల్పింపబడినది? దానికి ఆన్సర్ రాలేదు :

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— మొదటి భాగానికి పన్ను చెల్లింపునుండి మినహాయించుటకు నిశ్చయించిన విషయం వాస్తవమేనా అంటే వాస్తవమే. రెండవ భాగానికి ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం 20 వాహనాలకు మనకు అవకాశం ఉంది. అట్లాగే వారికి కూడా 20 వాహనాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది.

10-20 a.m.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ప్రశ్న అది కాదు. 'The number of vehicles of other States given the facility in our State? 20 పర్మిట్లు ఇతర రాష్ట్రాల వారు ఇవ్వవచ్చును అన్నారు. ఏ థేసిస్ మీద నిర్ణయం చేశారు? 20 వాహనాలకు మన ప్రభుత్వం పర్మిట్స్ ఇచ్చారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఇచ్చారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— క్రైటీరియా ఏమిటి?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— దీనికి ఒక కమిటీ ఉంది. దిపార్టుమెంటు డైరెక్టరు, ట్రాన్స్పోర్టు కమిషనరు అందరూ లిసి చేస్తారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ప్రశ్న అది కాదు. ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందిన ఎన్ని వాహనాలకు మన రాష్ట్రంలో ఈ సౌకర్యం కలిగించబడింది అనేది ప్రశ్న.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— చెప్పానుకదా. ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం మనం 20 కి ఇవ్వవచ్చును అన్నప్పుడు వారు కూడా 20కి ఇవ్వవచ్చును. మనం 20కి ఇచ్చినట్లే వారు కూడా 20కి ఇస్తారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఇవ్వవచ్చును అనేది కాదు. ఎన్ని వాహనాలకు సౌకర్యం కలిగించబడింది ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందినవాటికి.

Those belonging to other States.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— లేదెట్టుగా దొంకాలంటే కష్టం. ఎగ్రిమెంటు ఐన తరువాత ఇన్స్యూ చేసేది వారు. 20 వరకు చేయవచ్చును, 21 చేయడానికి లేదు అందులో ఏమైనా ఇతర కారణాలవల్ల కొన్నింటికి 20కి కొంచెం తగ్గి ఉండవచ్చును. 20 కి మించడానికి లేదు.

శ్రీ ఎంకా సత్యనారాయణ :— లేదెట్టు సమాచారం లేకుండా ఓల్డు సమాచారం చెప్పడానికి ప్రశ్న? లేదెట్టు కాకుండా ఓల్డు మినిస్టరుగారు చెప్పే ఓల్డు కథలు మేము వినివా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— గౌరవ సభ్యులు సావధానంగా వినాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకరికొకరి ప్రకారం మన రాష్ట్రం నుంచి వేరే రాష్ట్రం పోవడానికి 20 వరకు మనం ఇవ్వవచ్చును. వారు కూడా 20 వరకు ఇవ్వవచ్చును. మనం ఇచ్చిన వాటికి సంబంధించి మన ట్రాన్స్పోర్టు ఆఫీసులో సమాచారం ఉంటుంది. వారు ఇచ్చిన వాటికి ఎప్పటికప్పుడు వారు మనకు తెలుపరు. వారు కూడా ఒకరికొకరి ప్రకారం 20 కి పర్మిట్లు ఇచ్చే ఉంటారు. యాక్చువల్ గా ఎన్ని వస్తున్నాయంటే ఎట్లా చెప్పగలం? అందులో కొన్ని కొన్ని ఉండవచ్చును. మనం 20 ఇచ్చినా మంటే అందులో ఏమైనా కొన్నింటికి మనవద్ద సమాచారం ఉంటుంది. వారికి సంబంధించిన సమాచారం మనవద్ద ఉండదు. వారు కూడా 20 కి ఇన్స్యూ చేసినప్పటికీ కొన్ని వెకెస్పీలు రావచ్చును. వాటిని ఫిలవ్ చేసి ఉండవచ్చును చేసి ఉండక పోవచ్చును. ఈ సమాచారమంతా వారివద్ద ఉంటుంది. లేదెట్టు ఫిగర్ 20 అని నేను చెబితే అందులో ఒకటి కొన్నింటి వదలమో. ఆ విధంగా నేను చెప్పడం సరైనది కాదు కదా

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు (కొవ్వూరు) :— ఏ ఏ రాష్ట్రాల నుంచి ఈ విధంగా రిస్క్ ప్రోక్టర్ జేసిస్ మీద మనకు వస్తున్నాయి ? మనకున్న 20 పర్మిట్లు హైదరాబాదు నగరం నుంచే ఇచ్చారా ? జిల్లాల నుంచి కూడా ఇచ్చారా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— హైదరాబాదు నుంచే ఇచ్చారా, జిల్లాల నుంచి ఇచ్చారా అనే విషయమై నావద్ద వివరాలు లేవు. మరొక ప్రశ్న వేస్తే తెప్పిస్తాను. తమిళనాడు, కేరళ రాష్ట్రాలతో చేసుకున్న ఒప్పందం అం జవాబులో చెప్పడం జరిగింది. సౌత్ జోన్ కు సంబంధించి 100 వరకు ఇప్పించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఒప్పుకున్నారు. సదరన్ జోన్ మంత్రుల సమావేశంలో నిర్ణయం చేయడం కూడా జరిగింది. ఆ ప్రకారం అన్ని రాష్ట్రాలు తమ రుల్స్ మార్చుకోవాల్సే కార్యక్రమం జరుగుతోంది.

NATIONAL PERMITS FOR LORRIES TO PLY IN ALL THE STATES

95—

*7216 Q. Sri M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Central Government suggested to the State Governments to issue National Permits for lorries to ply in any State throughout the country;

(b) whether the State Government have conveyed its acceptance; and

(c) the time by which it will come into force?

Sri J. Chokka Rao:—(a) The Government of India amended the provisions of Motor Vehicles Act and also issued rules, regarding National Permits for goods vehicles.

(b) Yes, Sir.

(c) Actual permits may be granted during February/March, 1976.

(ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వం మోటారు వాహనాల చట్టం సవరించి లారీలకు జాతీయ పర్మిట్ ఇచ్చే విషయంలో విబంధనలను జారీచేసింది.

(బి) అవునుండి. (సి) పర్మిట్లు ఇవ్వడం త్వరలోనే పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ ఎమ్ నాగిరెడ్డి :— ఎన్ని పర్మిట్లు ఇవ్వడానికి నిర్ణయించారు? లారీ డ్రైవర్ల కోఆపరేటివ్ సొసైటీలున్నాయి. వారికి ముందుగా ప్రాముఖ్యత ఉన్న మిగతావి పైర్వేటు వారికి ఇస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాలకు 2500. కేంద్ర పాలిత రాష్ట్రాలకు 100 చొప్పున ఇచ్చారు. ఇందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు కొన్ని గైడ్ లైన్స్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. కేటాయించిన పర్మిట్లలో 50 శాతం ఇంకకు ముందే అంతరాష్ట్ర పర్మిట్లు ఉన్నవారికి ఇవ్వాలి. 25 శాతం ప్రాంతీయ పర్మిట్లు. రాష్ట్ర పర్మిట్లు కూడా ఇవ్వాలి. మిగిలిన 25 శాతం క్రొత్తగా రంగంలోనికి ప్రవేశించేవాటి మాజీ పైనికులకు ఇవ్వాలి. డ్రైవింగ్ పరీక్ష పాస్ అందాలి. ఈ రకంగా కొన్ని గైడ్ లైన్స్ కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు విషయం

చారు. అన్ని రాష్ట్రాలకు ఒకే రకంగా పెట్టారు. మన రాష్ట్రంలో పిటిషన్లు పిటిషన్ 1525 నచ్చాయి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ఇంకా ఎక్కువ కావానికే ఆంధ్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది త్వరలోనే సరిచేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం అమలు చేసే సందర్భంలో, క్రొత్తకేంద్రీకీకా, లారీ నడిపేవానికి లారీ అనే సందర్భంలో లారీ డ్రైవర్లు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు పెట్టకన్నప్పుడు వారికి పర్మిట్లు ఇచ్చి మిగిలినవి మిగతా వారికి ఇవ్వవచ్చును. ఇప్పుడు మనం చేసే పన్నుల దృష్ట్యా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ పర్మిట్లు ఉంటేనే లారీ అనేది పెరిగిపోతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేసి ఐనా సరే డ్రైవర్ కోఆపరేటివ్స్ కు ఇచ్చే చక్క తీసుకు తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన గైడ్ లైన్స్ ఇంకా పరిశీలనలో ఉన్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ పర్మిట్లు ఇచ్చేటప్పుడు అధిక భాగం పర్మిట్లు కోఆపరేటివ్ కే ఇస్తున్నాం. డ్రైవర్లు స్వంత లారీ ఉంటే వారికి ప్రత్యేకంగా కేటాయిస్తున్నాం. ఎవరికి లేదు పర్మిట్లు కంటే ఎక్కువ ఇవ్వవద్దని చెప్పడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో కూడా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన వారికే ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఉన్న వాటికి రోజుకాతం అప్పుప్పుడు అందులో వారి కూడా వస్తారు. ఏదైనా ఇబ్బంది కలిగితే తప్పక కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాలను. కానీ వారు చెప్పిన సూచనలు పరిమితమైన నియంత్రణలోనే అవకాశం ఉన్నంతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు చెప్పిన లారీ డ్రైవర్స్ కోఆపరేటివ్స్ కు ప్రాధాన్యత ఇస్తామని చెబుతున్నాను.

10-30 a.m.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరికభాగం) :— అదృష్టం మన మంత్రిగారు చెప్పిన దాంట్లో ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయిడ్ గ్రాడ్యుయేట్ గురించి ఏమీ ప్రస్తావన లేదు. సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం అది లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారి ఇండస్ట్రీల్ మంత్రిగా ఉండేప్పుడు వేలకొలది అప్పులు గ్రాంటు చేయించి ఇచ్చారు. దానిమీద ప్రభుత్వం పైనాన్స్ కూడా ఉంది. అటువంటిప్పుడు వాళ్ళను ఎన్ టీ రేట్ చేయకుండా ఏవో గైడ్ లైన్స్ ఇచ్చారు దానినిబట్టి మనం చేయాలి అంటే మరి వాళ్ళ పరిస్థితి చాల అధ్వాన్నంగా ఉంది. ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయిడ్ కు కూడా ఇంటర్ స్టేట్ కు గాని లేకపోతే ప్రక్క రాష్ట్రాలకుగాని లారీలు ఇవ్వడం చాల భావ్యంగా ఉంటుంది మినిమమ్ పర్సంటేజీ ఫిక్సు చేశారు. స్టేట్ కు 9 శాతం ఇచ్చేవారు. అందుచేత ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయిడ్ కి కూడా ప్రోవిజన్ ఉండేట్లు చేశారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— మన రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకంగా ఈ అన్ ఎంప్లాయిడ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ కు కోటా చేయడం జరిగింది 25 శాతం ఉంది. క్రొత్తగా రంగంలోనికి ప్రవేశించేవారు 25 పర్సంటు అని గైడ్ లైన్స్ లో అన్నప్పుడు దాంట్లో కూడా అన్ ఎంప్లాయిడ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ వస్తున్నారనే నేను అనుకుంటాను. న్యూ ఎంటర్ ప్రెనర్స్ అని ఉంది. వారు కూడా న్యూ ఎంటర్ ప్రెనర్స్ అవుతారుకదా.

శ్రీ సి. పిటర్ పార్ (ఎ.టి.పాడు) :— ఈ పర్మిట్లు ఇచ్చే విషయంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎక్కుమినేషన్ లో ఉందని మంత్రిగారు చెప్పారు. డ్రైవర్లుగా ఉన్న వారిలో హరిజనులు, హరిజనుకన్యార్లు అప్లికేషను పెట్టుకుంటే వారికి ఏదైనా కోటాగా మార్చి ఇచ్చేదానికి ఏమైనా అవకాశం ఉందా? వారు ఎటువంటి ఎక్కుమినేషనుకు కూర్చోవలసి వస్తుంది? పర్మిట్లు జిల్లాలవారిగా ఏమైనా డిస్ట్రీబ్యూట్ చేయడం జరిగిందా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—పరీక్షలు గురించి నేను ఏమీ చెప్పలేదు గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం అఫీసులో పరిశీలనలో ఉన్నాయని చెప్పాను. పిటిషన్స్ రావడం జరిగింది. హరిజనులకు గాను గైడ్ లైన్స్ లో లేదు. అందులో ముఖ్యంగా ఈ స్కీములో మాత్రం అదిలేదు.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2): — అసలు దేశంలో ఎమర్జెన్సీ వచ్చిందని, 20 పాయింట్స్ ఉన్నాయని మంత్రిగారు చూడకుండా ఈ ఎమెండుమెంటు ప్రకారం మంత్రిగారి మనస్తత్వం మారిపోతే మంత్రిగారు 20 పాయింట్లు అమలు జరిపే పరిస్థితిలో లేనట్లుంది మంత్రిగారిని దైరెక్టు చేయమని తమని నేను కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇది చాల అవసరమైంది. బిడుగు జాతుల అభివృద్ధి ఈనాడు ఎమర్జెన్సీలో ప్రధాన ఆశయం అంటున్నాము. నా గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం నేను వెడతాను తప్ప 20 పాయింట్స్ నిల్. ఎమర్జెన్సీ నిల్ అంటున్నారు దీనిమీద మంత్రిగారు ఏమి సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— నేషనల్ పర్మిట్స్ స్కీము-20 పాయింట్లలో ఇది ఒక పాయింటు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్లమెంటులో ఒక శాసనాన్ని ఆమోదించి అన్ని రాష్ట్రాలలో ఈ ట్రాన్స్ పోర్టు ఫెసిలిటీస్ ఎక్కువ కావాలి అనేదాంట్లో ఈ గైడ్ లైన్స్ నేషనల్ దృష్టితోనే ఎకనామిక్ ప్రోగ్రామ్ దృష్టితోనే కేంద్ర ప్రభుత్వం రూపొందించింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అధ్యక్ష, ఈ లారీలకు పర్మిట్లను మంత్రి పొందే అవకాశం ఉన్నదా. ఎక్స్ మంత్రులు పొందే అవకాశం ఉన్నదా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— ఎక్స్ మంత్రులు, మంత్రులు ఎవరైనా లారీలకు యజమానులు అయి ఉంటే వారు ఈ గైడ్ లైన్స్ లో వస్తారా రారా అనేది నేను చెప్పలేను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— నేషనల్ పర్మిట్లు 250 ఇవ్వాలని అన్నారుకదా ఆ పరిస్థితిలో డిస్ట్రిబ్యుటెడ్ ఇది ఏమైనా ఎల్లోకేట్ చేస్తారా? విధానం తెలియ చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— ఈ వచ్చిన దరఖాస్తులు బహుళ: అన్నిచోట్లనుంచి ఉంటాయని అనుకుంటున్నాను. ఏ జిల్లానుంచి ఎన్ని అనే వివరాలు నా దగ్గర లేవు. నేషనల్ పర్మిట్స్ కు మాత్రం నాయకులు ఇచ్చిన గైడ్ లైన్స్ లోను మనం పోవాలని ఉంటుంది. అన్ని రాష్ట్రాలలో కూడా అది అమలు జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— 1500 చిల్డ్రన్ అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. ఈ అప్లికేషన్స్ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారా, లేకపోతే ఏమి చేస్తారు. సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ లో ఇది చెప్పలేదు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ లో డిస్ట్రిబ్యుటెడ్ అనేదిలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ అనేది బ్రాడ్ గా ఇస్తారు దానిని అనుసరించి రూల్స్ ప్రేము చేసుకోవచ్చు. ప్రొసీజర్ మనం ప్రేమ్ చేసుకోవచ్చు. 50 శాతం ఇదివరకు రాష్ట్రాలలో ఉన్నవారికి ఇస్తామని అంటున్నారు. దానివల్ల మోనాపరే క్రియేట్ అవుతుంది. దానివల్ల ఇదివరకు 20 ఉన్న వాళ్లకి ఇంకో 10 ఇవ్వవచ్చు. ఆ విషయంలో మనం ఒక రిమిట్ ఏమైనా పెట్టుకున్నామా?

అంటే 3, 4 ఉన్నవాళ్ళకు ఇంకోటి ఇవ్వాలి అని, ఆ రకమైన రూల్స్ ఏమైనా పెట్టుకున్నామా? ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఎవరికి ఉంటే వాళ్ళకు ఈ రై పెన్సులు వస్తున్నాయి. దీనిని గురించి మన రాష్ట్రం ఏ పోలీస్ తీసుకున్నది?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— నేషనల్ పర్మిట్స్ విషయం కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన గైడ్‌లైన్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఉంటుంది. గౌరవసభ్యులు దీనిలో ఏదైనా మార్చాలన్నా. ఎకనమిక్ ప్రొగ్రెసు దృష్టిలో మూల ఉద్దేశానికి మేలు పరిచేటటువంటి సూచనలు ఇంకా ఏమైనా మీరు చేసినట్లయితే ఆ సూచనలు నేను పరిశీలించిన తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏదైనా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరవలసిన అవసరం ఉంటే అప్పుడు మీరు ఇచ్చిన సూచనలు నేను పరిశీలించిన తరువాత చెప్పగలుగుతాను. కాని ఒకేసారి ఇప్పుడు చెప్పడానికి వీలు లేదు.

INCREASE OF SEATING CAPACITY IN AUTO-RICKSHAWS

96—

*6268 Q.—Sri A. Sreeramulu:—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to increase the seating capacity of the auto-rickshaws from 2 to 3; and if so, when a final decision will be taken; and

(b) whether the taxis in the city will be permitted to ply as stage carriages?

Sri J. Chokka Rao:—(a) Auto-rickshaws are permitted to carry 4 persons now including the driver with effect from February, 1975.

(b) Under consideration Sir.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—(ఎ) డ్రైవరుతో సహా 4 గురు వెళ్ళేందుకు ఆటో రిక్షకు అనుమతి ఇవ్వబడింది. ఇది ఫిబ్రవరి 75 నుండి అమలులోనికి వచ్చింది.

(బి) ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉంది.

شری سید حسن:—اس سلسلہ میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ ۹ فیصد آٹورکشا اور ٹکسی غلط مینر استعمال کر رہے ہیں۔ اوو بعض اوقات ٹکسی اور آٹوس کراپہ چلنے سے انکار کرتے ہیں۔ آپ اس تعلق سے کیا کر رہے ہیں۔

10-40 a. m.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—ఆటో రిక్షలకు మీటర్లు లేకపోయినా, ఎక్కువ ఛార్జీ చేసినా కేసులు పెట్టడం జరుగుతున్నది. ట్యాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటువారు, పోలీస్ డిపార్టుమెంటు వారు దీనిని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు.

Epurupalem straight cut in Chirala Drainage Circle

97—

*6206-(D)- Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) what was the original estimate of Epurupalem straight cut in Chirala drainage circle:

(b) whether lowest tender was confirmed;

- (c) who has been entrusted with the work ;
- (d) whether estimate has been revised subsequently ;
- (e) whether the contractor gave up the work in the middle ; and
- (f) whether dredger was used for this work?

The Minister for Medium Irrigation(Sri V. Krishna Murthy Naidu):—

(a) Original estimate of Epurupalem straight cut in Chirala drainage Circle was administratively approved for Rs. 63.85 lakhs for work^s and Rs. 71.57 lakhs including direct and indirect charges for the works in G.O.Ms. No. 1746, dated 31-12 1969.

(b) Yes Sir.

(c) The work was entrusted to the following Contractors:

Sl. No.	Reach.	Name of the lowest tenderer
1.	Reach I from 0/0 KM to 2/0 KM	Sri L. Ankamma Choudary
2.	Reach II from 2/0 KM to 3/4 KM	Sri M. Pitchaiah.
3.	Reach III from 3/4 KM to 5/0 KM	Sri M. Veeraiah.
4.	Reach IV from 5/0 KM to 6/8 KM	Sri P. Kotam Raju.
5.	Reach V from 6/8 KM to 8/6 KM	Sri P. Kotam Raju.
6.	Reach VI from 8/6 to 10/6 KM	M/s G.R. Reddy & Co.

(d) Yes, Sir. The revised estimate was administratively approved for Rs. 78.10 lakhs for works and Rs. 88.10 lakhs including direct and indirect charges in G.O. Ms. No. 1196, P.W. (Dr.2) dated 3-12-1974.

(e) No, Sir.

(f) No dredger was used on this work. But one dragline was used in uncommitted portion of the Mile 2/1 to 3/1 of the reach III.

శ్రీ వల్లభరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు జి. ఆర్. రెడ్డి అని చెప్పారు. గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు అంటే ఇక్కడ బాగా తెలుస్తుంది. ఎన్.పీ.ఓ. రివైజ్ చేయబడినది. ఎందుకు రివైజ్ చేశారు? ఆయనను చూపే రివైజ్ చేశారా? డ్రైడర్స్ వాడి లాగ్ బుక్ లో వ్రాయనందువల్ల డ్రైడర్స్ వాడలేదని చెబుతున్నారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తిస్వామి :—అగ్రిమెంటు కంప్లూడ్ అవకపోవడము చేపినదని కాని తరువాత కాదు. జి. ఆర్. రెడ్డి గారంటే గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారే. వారికి ఒక రీచ్ మాత్రమే యిచ్చారు. అది రూ. 6,74,544 ల విలువ గల వర్క్. మొదట టెండర్స్ పిలిపడం, మరల రెండవసారి టెండర్స్ పిలిపడము, తరువాత లోయస్టు టెండరర్ కి యివ్వడము, కొన్ని సింగిల్ టెండరర్ కి

యివ్వడము జరిగింది. ఎక్కువ పెన్షన్లకు అవకాశం వల్ల రివైజ్ చేశారు. అన్ ఫోర్స్ ని పరిస్థితులలో రివైజ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—పన్ను చెంబులు పెంచారు. లోయస్టు చెంబులు అపర్ చేసినవారికి ఇది యివ్వకుండా సెక్ డ్ టైము ఎందుకు పిలిచారు? గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు ఇన్ ఫ్లూయన్స్ చేసి సెక్ డ్ టైము పిలిపించినది నిజమా? మొదటి చెంబులు ఎ తకు వేశారు? మొదట చేసినవారికి ఎందుకు యివ్వలేదు?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఇది 1969-70 లో జరిగింది. మొదటిసారి చెంబర్స్ వచ్చినపుడు ఎలవ్ పెన్షన్లకు 25,30,40,50 శాతము ఎక్సెన్స్ అవార్డు పెట్టారు కాబట్టి 20 శాతానికి దాటి ఎక్సెన్స్ వచ్చినపుడు రీకాల్ చేస్తాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మొదటి లోయస్టు చెంబులకు ఎంతకు ఇవ్వలేదు. మొదట లోయస్టు చెంబులు ఎంత? రెండవసారి ఎందుకు పిలవవలసి వచ్చినది?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—20 శాతానికి దాటి ఎక్సెన్స్ వచ్చినపుడు రీకాల్ చేస్తాము. చేసిన తరువాత రెండవసారి అట్లా వస్తే లోయస్టు చెంబులకు యిస్తారు. గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు ఆరుగురిలో ఒకరు. ఈయన ఒక్కరికే యివ్వడం జరగలేదు. ఇది 1970 లో జరిగింది.

శ్రీ వి. కోటయ్య (చీరాల) :—ఈ కంట్రాక్టర్స్ సక్రమముగా పనులు చేయడంలేదని పిటిషన్స్ వచ్చినమాట వాస్తవమా? వచ్చి వున్నట్లయితే అనాటి మీడియం ఇరిగేషన్ ఆండ్ డ్రైయినేజి మంత్రిగారు ఈ పిటిషన్స్ ని దర్యాప్తు చేయాలని ఆదరు వేశారా? వేస్తే దర్యాప్తు జరిగినదా? లేకపోతే జరగకపోవడానికి కారణమేమి? వాటి ఫలితమేమి?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఆ నాటి మంత్రిగారికి వచ్చిన పిటిషన్ విషయము నాకు తెలియదు. ఈ పూరుపాలెం చూడడానికి నేను వెళ్ళాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—పాయింట్ ఆర్డర్ సర్. అనాటి మంత్రి నేను కాదు ఇంకొక మంత్రి అంటున్నారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—అనాటి మంత్రిగారికి పిటిషన్ యిచ్చారేమో. ఆ విషయము నాకు తెలియదు అన్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఎవరైతేనేమి అనాడుకాని, ఈనాడు కాని గవర్నమెంటు గవర్నమెంటే. కామన్ రెస్పాన్సిబిలిటీని కలిగివుంది డివిషన్ సప్లైమెంటరీస్ వస్తాయి. అనాటి మంత్రిగారికి ఏమి వచ్చినదో వీరికి తెలియ దంటున్నారు. డిపార్టుమెంటు నిజమా కాదా అనేది ఎందుకు వారి ముందు పెట్టలేదు? ప్రభుత్వ కంట్రాక్టు అనగానే గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రత్యక్షమవుతున్నారు. డివిషన్ కోర్టుకు వెళ్ళారు. డిస్ కట్ నుంచి ఇప్పుడు స్ట్రీయిట్ కట్ లోకి వచ్చారు.

ఎంక్వయరీ చేశారా లేదా అనేది మంత్రిగారు చెప్పాలి. మంత్రిగారు ఎవరైనా కాని.. మంత్రులు మారవచ్చు కాని ఈ విషయాన్ని దిద్దు/అందించుకోవడం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మంత్రులు ఎవరైనా గవర్నమెంటు గవర్నమెంటే. కాదనడం లేదు. అలాటి మంత్రిగారికి పిటిషన్ వచ్చినవా అంటే రాలేదని చెప్పారు.

శ్రీ యమ్. నాగిరెడ్డి :—రాలేదనలేదు. వచ్చినదో లేదో నాకు తెలియదు అన్నారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—అలాంటి రాలేదని నేను ఎట్లా చెబుతాను. వేటపాలెం స్ట్రెయిట్ కట్ విషయము ఎంక్వయరీ చేస్తున్నాము. జరిగిన వాకైన్ చర్యతీసుకొంటున్నాము. మంత్రిగారికి పిటిషన్ రావచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారికి పిటిషన్ రావచ్చు. ఆ నాటి మంత్రిగారికి అందివుండవచ్చు. ఎంక్వయరీస్ జరుగుతున్నవి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కంట్రాక్టు వీరికి ఫైనల్ అయితే కాకముందే ఇతర మెషినరీని వారి ప చేశారు. ఆ మెషినరీతో జరిగిన పనిమినహాయించి వారికి డబ్బు ఇచ్చారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—మినహాయించి డబ్బు ఇచ్చారు. కంట్రాక్టు అవారు యివ్వకపోయినా అక్కడున్న మెషినరీతో పని చేయడం జరిగింది. దీనిని మినహాయించి డబ్బు ఇచ్చారు. అయినా ఎగ్జామిన్ చేస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—దీపార్థమెంటు మెషినరీతో చేయించారా? చేయిస్తే ఎందుకు చేశారు? ఇప్పుడున్న మంత్రిగారి టరల్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ తో అక్కడున్న మెషినరీతో పని చేశారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఔండర్స్ పిలిచినదానికి కాకుండా వదిలిపెట్టబడిన విట్ లో ఈ మెషినరీతో పని చేశారు. Prior to conclusion of Agreement, certain bits were tackled by the Department machinery. అందుచేత కంట్రాక్టుకి యిచ్చిన వర్క్కు సంబంధము లేదు.

Sri A. Sriramulu.—The Minister has stated that if excess is quoted in the tenders, usually recall is made. I want to know what exactly was the excess percentage quoted in the first tender called and what is the percentage in the next tender called. Why there was any need for the Government to revise the estimates when the Contractors quoted excess?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఫస్టు ఔండరు వివరాలు వాదగ్గా లేవు. I shall furnish that information to the Member later. ఫస్టు ఔండరులోనే ఎస్టిమేట్ కంటే తక్కువ వచ్చిన, అర్జన్సీ అప్ డి వర్క్ లేనప్పుడు, సింగిల్ ఔండరు వచ్చినా, ఎక్సెస్ పెర్సెంటేజి వస్తే రీకాల్ చేస్తాము. సింగిల్ ఔండరు వస్తే అంతవరకు వీలు వుంటే అంతవరకు తగ్గించి యిస్తాము. If there is any heavy

competition, we will decide. వర్క్-యొక్క నేపథ్యము ముడవసారి, తెండరు పిలుస్తాము.

10-50 a. m.

Sri A. Sreeramulu :—If this is the way, the Minister want to answer, we need not put any supplementaries. We can simply sit over here and draw our allowances. We need not put our supplementaries if we would not get proper answers to them. The specific question is whether the lowest tender was confirmed or not and దానిని ధీర్ చేసేటప్పుడు ఫస్ట్ తెండర్ కాలఫర్ చేసినప్పుడు వచ్చిన లోయర్స్ తెండర్ పర్సంటేజ్ ఎంత తరువాత కాలఫర్ చేసిన తెండర్ లో వచ్చిన పర్సంటేజ్ ఎంత ఆ తేడా ఎదురు వచ్చింది. లోయర్ తెండరు యాక్సెప్ట్ చేశారా లేదా అనేది తెలుసుకోవడానికి మేము ప్రశ్న వేశాము. మేము చెప్పేది మంత్రిగారు వివి మాకు కావలసిన ఇన్ఫర్మేషన్ ఇవ్వటానికే ఈ క్వశ్చన్ ఆవర్తం. వారికి తోచింది చెప్పి వెళ్లిపోవటానికి అయితే ఈ ప్రశ్నలే అనవసరం. ప్రజల దుస్తు దుర్వినియోగం అవుతున్నది.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇటువంటి ఎలిగేషన్ చేసి మాట్లాడటం, is not fair on the part of the Member.

Sri A. Sreeramulu.—I am not making any allegation. I am not in the habit of making allegations. Perhaps the Minister is conversant with that. There is a specific question i. e. whether the lowest tender was confirmed or not? Any Member of this house has a right to know what exactly was the lowest in the first tender and what exactly was the lowest in the second tender and whether the Government have judicially decided or not? If he answers we will be happy, otherwise we shall keep silent.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—మీరు చెప్పింది మేము అర్థం చేసుకోవాలి, మేము చెప్పేది మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. I said that if the Member want I shall pass on the information to him.

ఫస్ట్ తెండర్ కాలఫర్ వచ్చిన తెండర్ వివరాలు నా దగ్గర లేవు. హెయ్యర్ పర్సంటేజ్ లో పెరిగి వచ్చినందువలన రికార్డ్ చేశారు. ఆ వివరాలు లేవు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసు రెడ్డి :—ఫస్ట్ కాలఫర్ లోనే కస్టర్మ్ చేశారా అనేది నా ప్రశ్న ఉద్దేశం డిపార్ట్ మెంటు ఆఫీసర్స్ ఇన్ఫర్మేషన్ ను సప్లై చేసి మినిష్టరుగారి మిన్ లీడ్ చేశారు. హౌస్ ను మిన్ లీడ్ చేశారు. ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్టు చేసి పూర్తి ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించామి కోరుతున్నాను. వేటపాలెం డివి గురించి నేనే ఎన్క్వరీలో ప్రశ్న వేసాను. అది ఎంక్వరీ జరుగుచున్నది. దీనిని కూడా దానిలో క్లబ్ చేయించి మీరు చేయిస్తారా? ఈ ఇన్ఫర్మేషన్ ను డిపార్ట్ మెంటు ఆఫీసర్స్ ఎదురు ప్రెస్ చేశామి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఫస్ట్ తెండర్ కాలఫర్ విషయం చెప్పాను. In regard to second tender called, only single tender received for reaches 3, 4 and 5. There was no response for reaches 2 and 6

the competitive tenders were not received' the tenders were rejected and tenders were recalled duly fixing the last date and time. The response to the second tender called was two tenders received for 6th aerch. రామచంద్రారెడ్డిగారి సింగిల్ టెండర్ రెంబోసారి కూడా వచ్చింది. మీదటి టెండర్ లో ఎక్సెస్ టెండర్స్ వచ్చాయి ఆ వివరాలు లేవు. I shall give that information if the Member want. I shall certainly give that information. If he want, I will place it on the table of the House.

Sri A. Sreeramulu :— Let him not be annoyed. Let the Minister get the full information and let the question postponed so that we can take up the matter and discuss it fully.

Sri V. Krishnamurthy Naidu:— I have no objection for postponement of the question.

Mr. Deputy Speaker:— The question is postponed. Now, let us go to the next question.

Exemption from the payment of Survey Fees from the Landless Poor
98—

*6320 Q.—Sri Pellakuru Ramachandra Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

whether the Government will consider to exempt the landless poor from paying survey and sub-division fee?

The Minister for Revenue (Sri P. Narasa Reddy) :— No Sir There is no such proposal under the consideration of the Government.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— హరిజనులకు; గిరిజనులకు 20 పాయింట్ పాశ్చాత్య క్రింద పట్టాలు ఇస్తున్నాము. సబ్ డివిజన్ కోసం రాశకు కూడా పూలు చేస్తున్నారు. అది ఎంత వరకు న్యాయం? వారిని మినహాయించడం న్యాయంకాదా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:— మినహాయింపు చేస్తే ఎక్కువ ఖర్చు గవర్నమెంటు భరించనలసివస్తుంది. మేము సర్వే చేయించాము. స్టాప్ మీదనే 26 లక్షలు ఖర్చు అవుతున్నది. సబ్ డివిజన్ ఫీజ్ ఎత్తేస్తే ఆ ఖర్చు కూడా గవర్నమెంటు భరించాలి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— ఈ టాక్సులన్నీ వారు కట్టలేకుండా ఉన్నారు. ఫ్రీగా ఇవ్వకపోయినా కనీసం ఇన్ స్టాల్ మెంట్ బేసిస్ మీద నైనా వసూలు చేసేట్లు సబ్ డివిజన్ చేయిస్తారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:— వ్యక్తిగతంగా ఇది ఎపైపై భారం పడదు. సబ్ డివిజన్ కు 5 రూపాయలు అవుతుంది. సబ్ డివిజన్ కు స్టాప్ ఇవ్వమంటున్నారు. సర్వేకు స్టాప్ కు ఇవ్వాలి. మీరు ఎపైన్ చేసిన బంజరు భూములను తొందరగా సబ్ డివిజన్ జరిపించండి మేము రేపే డబ్బు ఇస్తామని వారు అంటున్నారు. మనమే డబ్బు ఇవ్వకద్దు అని చెబితే ఎలా?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— భూమి వసతి లేని వారికి ఆ వసతి కల్పిస్తూ గ్రోమోర్ పుడ్కు వారు పాటుపడుతున్నప్పుడు వారికి 20 కోట్లు ఖాయతి ఇ డం ప్రభుత్వానికి భారమటారా ? ఇంత చిన్న అమౌంట్ వి.నహాయించటానికి ప్రభుత్వం అలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి. నరసా రెడ్డి :— నబ్ డివిజన్ కు ర్ రూపాయలంటే ఎక్కువ భారం కాదు. ఇవ్వటానికి వారికి అంశ్యంతరం లేదు. వై పుడ్ పుట్ ఫోర్ గో.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ :— 20 పాయింట్ పార్కులా క్రింద తొందరగా భూమిని పంచటానికి సర్వేయర్స్ ను ఎక్కువమందిని వేస్తారా ?

Sri P. Narsa Reddy:— We have posted 45 Deputy Surveyors and Inspectors. Enough staff is now posted.

Locating Thermal Station Near Collieries.

99—

*6922-Q-Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether the Central Government is considering the desirability of the proposal to locate Thermal station near collieries in Andhra Pradesh; and

(b) if so, when it will materialise ?

The Minister for Power (Sri G. Rajaram):—(a & b): The State Government have sent proposals to the Government of India to locate two Super Thetmal Stations with an installed capacity of 5 units of 210 M. W. each-one at Magnur neet Bhadrachalam and another at Ramagundam. The proposal is under consideration.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఈ ప్రపోజర్స్ ఎప్పుడు పంపించారు : ఒక్కొక్కదాని ఎస్టిమేషన్ ఎంత ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఈ ప్రపోజర్స్ 74 లో పంపించడం జరిగింది. రివైజ్డ్ ప్రపోజర్స్ 75 లో పంపడం జరిగింది. రామగుండం ఎస్టిమేషన్ 324 కోట్లు, మంగూరు ఎస్టిమేషన్ 299 కోట్లు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—తెపాసిటి ఎంత ?

Sri G. Rajaram :—I have already informed, Sir. That is 210 MV.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—కేంద్రం ఎప్పుడు పై నలైజ్ చేస్తుంది ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—దీని గురించి రోజూ మాట్లాడుతునే వున్నాము. ఎంత తక్కువ మాట్లాడితే అంత మంచిది. Everything is at the Government of India level. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న సమాధానం చెప్పినప్పుడు చెప్పారు. The State Government is taking all the necessary steps in this regard.

SECOND PHASE OF THE MANJIRA WATER SUPPLY SCHEME

100. —

* 7030-Q.—Sri M. Nagi Reddy;—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) when the second phase of the Manjira water scheme to supply drinking water to the twin cities will be completed; and

(b) the reasons for the long delay?

The Minister for Municipal Administration (Sri Challa Subbarayudu ;—(a) The Scheme is likely to be completed by the end of 1977.

(b) (i) Release of foreign exchange by the Government of India for foreign technicians.

(ii) Power Cut ; and

(iii) Initial problems which the contractors had to face in setting up the factory for manufacture of pipes,

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఈ స్కీము ఎస్టిమేటెడ్ ఎమౌంట్ ఎంత ? ఈ స్కీము పూర్తి కావడానికి అయ్యే ఖర్చు ఏంత ? ఎప్పుడు ప్రారంభించబడింది ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఈ స్కీము ఎస్టిమేషన్ 12 కోట్ల 5 లక్షలు ఇన్ ఫ్లూడింగ్ three crores for distribution of pipe lines, The Expenditure was booked at Rs, 431 lakhs, ఇది 72 లో ప్రారంభించబడింది. 11-00 a.m.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఈ స్కీము పూర్తి అయితే ఈ టవ్న్ సిటీలో డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లెమ్ సాల్వ్ అవుతుందా ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఇది పూర్తి అయినా పున్న డిమాండ్ బట్టి ఇంకా అవసరం వుంది. ఆందువల్లనే సింగూరు ప్రాజెక్టు ఛేకప్ చేయబోతున్నాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఫారిన్ ఎక్స్ చేంజ్ ఇబ్బంది కల్గిందన్నారు. డ్రింకింగ్ వాటర్ కు టాప్ ప్రెయారిటీ లేదా ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—చాలా రోజుల నుండి ఇట్ వజ్ హెల్డ్ అన్. 12 లక్షలు రిలీజ్ చేశారు. For years it was held up, Rs, 12 lakhs and old was released and another Rs. 3 lakhs is yet to be released by the Govt. of Iddia.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—డ్రింకింగ్ వాటర్ కు ప్రెయారిటీ ఇవ్వటానికి ఎందుకు క్లియరెన్స్ ఇవ్వలేదు ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఇవ్వలేదు. Repeated requests have been made. We have pressed the Government of India. They did not do it.

COASTAL ROAD FROM TADA TO ICHAPURAM.

101—

* 7299-Q.—Sri V. Sri Krishna:—Will the Minister for Public Work Department be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to lay a costal road from the Tada in Nellore District to Ichapuram in Srikakulam District;

(b) if so, the length of the road and the amount required for its completion; and

(c) when the work is expected to be commenced?

The Minister for Public Works Department (Sri Ch. Venkata Rao):—

(a) Yes, Sir.

(b) 670 Miles: On a rough reckoning—estimates for the various reaches are still under preparation, -the project may cost about Rs. 100 crores.

(c) The project report and estimates are likely to be ready in about six months. Commencement of the work will depend on the assessment of the sources of finance considering the magnitude of the project.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—పని ఎప్పుడు ప్రారంభం అవుతుంది ?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావ్ :—నిధులబట్టి చేయడం ఖరుగుతుంది. Depending upon the availability of funds.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఆరు నెలలు అన్నారు, అది ఏమిటి ?

Sri Ch. Venkata Rao:—For the completion of project.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—డిపెండింగ్ ఆఫీస్ ది ఎఫైలిబిలిటీ ఆఫ్ ఫండ్స్ అన్నారు. ఫండ్స్ గురించి కేంద్రంలో మాట్లాడారా ? వారు ఎంత ఇస్తామని చెప్పారు, మనం ఎంత కోరాము ?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావ్ :—డిపైల్టె ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేసుకున్న తరువాత the idea of the State Government is to approach the Government of India for financial assistance. It is a huge project దానికోసం ఫిషరీస్, ఎగ్రికల్చరల్, డిఫెన్స్ ప్రాజెక్టు అన్నీ వున్నాయి. అన్నీ డిపార్టుమెంట్స్ కేంద్రాన్ని ఎప్రోచ్ అయి రిక్వెస్టు చేయాలి. రిక్వెస్టు చేయటానికి ముందు ప్రెలిమినరీ డిపైల్టె ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేస్తున్నాము.

Wet Tax under 'Srivari Samudram' Tank in the Suburbs of Singapatnam

102—

*6659-Q.—Sri K. Ranga Dass (Kollapur):—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government the hardships being experienced for the last ten years by the ayacutdars of nearly 3,003 acres of land for which there is wet tax under 'Srivari Samudram' tank in the suburbs of Singapatnam, Kollapur taluk, Mahabubnagar district for want of feeder channel ;

(b) the reasons for not taking steps to fulfil the request of ayacutdars for the construction of a feeder channel ;

(c) whether it will be taken up and whether it will be completed at least during 1975-76 ;

(d) the reasons why this scheme is being neglected though it is meant for the area which has been recognised as backward area ; and

(e) the estimated expenditure for the said feeder channel ?

The Minister for Minor Irrigation (Sri Anam Venkata Reddy):—

(a) Yes Sir.

(b) & (c) An estimate amounting to Rs. 6.57 lakhs was prepared in 12/69 for augmenting supplies to the tank by constructing an anicut and taking feeder from Mailaram stream based on the representation of the ryots. As there was no yield available as per Master Plan the Superintending Engineer was asked to conduct gaugings which are in progress to ascertain if sufficient yield is available and could be tapped without affecting the lower riparian rights. As per the flow observations so far done, the yield position is encouraging. Hence an estimate for constructing anicut across Mailaram vagu and feeder channel to Srivari-Samudram tank, Singotam village amounting to Rs. 23.5 lakhs has been prepared based on the gauging data and the estimate is under finalisation.

(d) Hence there is no question of the scheme being neglected.

(e) The estimated cost on works of the feeder channel only is Rs 15,76,900 approximately out of the total cost of the estimate of Rs. 23.5 lakhs including direct and indirect charges.

ఇది సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములాలో కూడా తీసుకోబడింది. ఎస్. ఇ. దగ్గర ప్రెసెంట్ ఎస్టిమేట్స్ తయారవుతున్నాయి. సి.ఇ. ఎక్సప్రెసర్ ఇచ్చిన తరువాత టేకప్ చేయబడుతుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. పరశురాం నాయుడు (పార్వతీపురం) :— 75-76 సంవత్సరంలో కాలువ త్రవ్వి నీరు అందజేస్తాడా ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :— సి. ఇ. ఎక్సప్రెసర్, టెక్నికల్ శాంక్షన్ లో కొంత అలస్యం అయింది. సాధ్యమయినంత తొందరలో టేకప్ చేస్తాము. సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద దీనికి క్లెయరెన్స్ రావడం జరిగింది. దానిని చేపట్టటం జరుగుతుందని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ ఫీడింగ్ కాలవ లేక పది సంవత్సరాల నుండి రైతులు కష్టపడుతున్నారు. నీరు స్వల్పమే చేయకుండా టాక్స్ వేస్తున్నారా? Whether the ayacut is exempted or whether Water tax is being collected,

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఈ చెరువును నేను పర్సనల్ గా ఇన్స్పెక్టు చేశాను. ప్రస్తుతం ఈ చెరువు 31 వేల ఎకరాలను ఇగ్గేట్ చేస్తుంది. ఇంకో ఫీడర్ ఛానల్ ఇన్స్టాల్మెంట్ 6 వేల ఎకరాలను ఇగ్గేట్ చేస్తారు. ఇప్పుడు చేసినంతవరకూ రెండవ పంటకు, వర్షర్ డెవలప్ మెంట్ కోసం వారు అడిగారు అది కాంక్షన్ అవుతుంది.

IRON ORE DEPOSITS IN THE STATE

103—

*6479 Q.—Sri Nissankararao Venkataratnam : —Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether there are iron ore deposits at Warangal-Vanchangiri belt, Jaggayyapet and Bellary areas ; and

(b) if so, the steps taken by the Government to utilise such deposits ?

Sri Ch. Venkatarao : —(a) Iron ore deposits are reported from Warangal-Velchal area and not from Vanchagiri. Iron ores are available in Jaggayyapet and Bellary areas extending in Andhra Pradesh.

(b) The Geological Survey of India carried out investigation for iron ore in Jaggaiahpet, Krishna District. A total reserves of 2.5 million tonnes were at one time estimated. Now the area is practically depleted. Active mining operations are going on in Raidurg area Anantapur District, being the extension of Bellary area in Andhra Pradesh.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— వరంగల్లు ఏరియాలోని ఐరన్ ఓర్ కెపాసిటీ ఎంత ? జగ్గయ్యపేటలో దొరుకుతున్న ఐనిజానికి ఏమి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావ్ :— జగ్గయ్యపేట ది 2225 మిలియన్ టన్ను. చాలావరకూ మైనింగ్ అయింది. The whole mine is practically depleted, వరంగల్లు దగ్గర చాలా తక్కువ వుంది. అక్కడ మొదలు పెట్టలేదు. రాయదుర్గంలో యాక్టివ్ గా జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— మన దగ్గర వున్న ఐరన్ ఓర్ విదేశాలకు చౌక దరకు వెదుకుతున్నది. మనం దిగుమతి చేసుకొనే స్టీలు అంతకు పదిరెట్లు ఎక్కువ రేటుకు దొరుకుతున్నది. కనుక అది దొరికేచోట్ల చిన్న పరిశ్రమ ఏదైనా పెట్టి దానిని యుటిలైజ్ చేసుకోవడానికి అస్కారం వున్నదా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— పరిశ్రమలు పెట్టడం పాధ్యం గాదు. విశేషాలు చాలా తక్కువగా వున్నవి. యిండస్ట్రిస్ కు సరిపోయినంతగా లేవు. అందులోను అది లో గ్రేడ్ ఐరన్ ఓర్.

శ్రీ బి. బసప్ప (ఉరవకొండ) :— ఆధ్యక్ష, ఐరన్ ఓర్ బిల్లారి ప్రాంతము 11-10 a.m., లోనేగాకుండా మా ఏరియాలో కూడా ఒకప్పుడు యినుము కరిగించి పోసిన మూసలు కనబడుతున్నవి. ఆ అడవుల్లో యినుము పున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ ప్రాంతాన్ని సర్వే చేసి వాటిని బయటకు తీయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— సర్వే సిస్టమేటిక్ గా జరుగుతుంది, ఎక్కడెక్కడ ఐనిజాలు పున్నవో జియోలాజికల్ వారు పున్నవారు మైనింగు కార్పొరేషను వారు చేస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన యినుమేషను ఏదైనా వుంటే పంపిస్తే చూస్తాము

శ్రీ యన్. వెంకటరావు :— ఓరవడ ఐరన్ పెర్ల స్టీల్ ప్లాంటు విషయము లోనే వాదించుకుంటాము. చైనా దేశములో ఐరన్ ఓర్ పెర్ల ఓర్ల చిన్న కుటీర పరిశ్రమలు దెవలప్ చేశారు, అది మంత్రిగారికి తెలిసి వుండవచ్చును. అదేవిధంగా మనము కూడా ఎక్స్ పోర్టు చేయకుండా చేసే దానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— మన స్టేటులో దొరికేది లో గ్రేడు ఐరన్ ఓర్. దానిని దృష్టిలో వుంచుకొని కొత్తగూడెములో స్పాంజి ఐరన్ ప్లాంటు, విజయవాడలో కూడా స్పాంజి ఐరన్ ప్లాంటు పెట్టాము, పెద్దగా పని చేయడం లేదు. ప్రైవేటువారు ఎవరైనా ముందుకు వస్తే

Sri D. Venkatesham :— Any detailed mineral survey has been conducted by the State Government ? If so, whether the Government is prepared to give a copy of the survey report.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— కొన్ని ప్రాంతాలలో జరిగింది, స్టేటు మొత్తం అంతా జరగాలంటే కష్టం.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— స్టేటు గవర్నమెంటు ఎన్ని డిస్ట్రిక్టును సర్వే చేసింది ? ఏ ఏ డిస్ట్రిక్టులో ఏ ఏ మినరల్స్ దొరుకుతున్నాయి ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

EXPORT OF IRON ORE TO OTHER STATES

104—

*7406 Q.—Sri P.V. Ramana :—Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether the state Labour Welfare Advisory Board of Mines made a representation to the Government in the month of August, 1975 stating that the iron ore available in the state shou'd not be exported and that it should be utilised locally ;

(b) whether there is any proposal before the Government to Nationalise the Iron ore industry ; and

(c) if so, the reasons therefor ?

Sri Ch. Venkata Rao :—(a) & (b) No Sir.

(c) Does not arise.

Mr. Deputy Speaker :—Question No. 105 is postponed on the request of the Minister and the Member has also agreed.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

DECLARATION OF LANDS IN YALUR VILLAGE OF ALLAGADDA TALUK AS DOUBLE CROP WET LANDS UNDER LAND CEILING ACT

105—A

S.N.Q. 7728-C-Sarvasri S. V. Subba Reddy and Nallapareddi Sreenivasulreddi :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the lands in Yallur of Allagadda taluk and in a number of villages in Kurnool District have been declared as a double crop wet lands for the purpose of Land Ceiling due to the reason that those Lands are given KC canal water for raising the second crop during the last five years ;

(b) whether it is also a fact that the irrigation department has refused to supply K.C. Canal water to raise second crop in those lands which have been declared as double crop wet lands for the purpose of land ceiling ;

(c) whether it is also a fact that in a number of villages in Kurnool District the lands which have been declared as single crop wet lands for the purpose of land ceiling has not been supplied with water from K. C. Canal even for the first crop ; and

(d) if so, the reasons therefor?

The Minister for Revenue (Sri P. Narasa Reddy) :—(a) It is reported that lands on which two irrigated crops have been raised in four fasli years within a continuous period of six fasli years immediately before the notified date have been treated as double crop wet lands as laid down in Sec. 3 (d) of the A.P. Land reforms Ceiling on Agriculture Holdings Act, 1973.

(b) Information is awaited in this regard but it may be stated that there is no direct connection between the provisions of the Land Ceiling Act and the question of supply of water by the Irrigation Department.

(c & d) It is reported that tail-end lands localised under Government irrigation sources as single crop wet lands are not receiving water for want of channels or other reasons. However, in view of Explanation V to Sec. 10 of the Act, though the Ceiling area is determined on the basis that such land is a wet land, the land owner in such cases will be required to surrender in the first instance only such extent of land as he would be liable to surrender had such land been treated as dry land and after the supply of water to such land, he would be required to surrender the balance extent which he is liable to surrender.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ల్యాండు సీలింగు యాక్టు ప్రకారము గత ఆరు సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు రెండు కారులకు నీరు పారికే డైరీ లాండు డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు క్రింక్ బ్రీట్ చేస్తారు. డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు క్రింద బ్రీట్ చేసేపుడు ప్రభుత్వం నీరు యివ్వాలి. ఆ మాదిరి ఎస్యూరెన్సు లేకపోతే ఎట్లా? ఇది ముఖ్యమంత్రిగారు కచ్చితము చేయఁబోతే రైతాంగం యిబ్బంది పడుతుంది. గత 4 సంవత్సరాలు నీరు పారింది గాబట్టి డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు అయింది, యిప్పుడు యిరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు నీరు యివ్వడం లేదు, రిజిస్టర్డు ఆయట్టు క్రింద రాదు అంటున్నారు దానికి ఏమి సమాధానం చెబితారు.

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :— ల్యాండు సీలింగు రెజిస్ట్రేషనుకు వాటరు నవల చేసే దానికి సంబంధం లేదు, 6 వస్తీ యియర్స్ లో 4 వస్తీ యియర్స్ కంటిన్యూస్ గా రెండు సార్లు క్రాప్స్ కు నీరు అదిస్తే డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండుగా పరిగణింపబడుతుంది. ఈ సంవత్సరం నీరు రాతేడు కాబట్టి ల్యాండు సీలింగులో వున్న డిఫినిషన్ తీసుకంటున్నారు. యిరిగేషను డిపార్టుమెంటును అడగాని. మేము ఏమి చెబుతాము?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— అంతకని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాను. మీరు, నాకు సంబంధంలేదు, అంటారని ముఖ్యమంత్రిగారు నాని కొడుకున్నాను. కె. సి. కెనల్ క్రింక్ ఆరు సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు రెండు కారులకు నీరు పారిచుకుంటే డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు అన్నారు. సీలింగు యాక్టు ప్రకారము భూమిలు తీసుకోండి, కాదు అమ్మ, కాని నీరు యివ్వాలిగదా, యివ్వడం లేదు. యీ సంవత్సరం యివ్వడానికి యిరిగేషను డిపార్టుమెంటు నిరాకరించింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మీరు చెప్పింది ఒప్పుకుంటాను. యాక్టులో ప్రొవిజను అట్లా వచ్చింది, ఏమి చేయమంటారు? దానివల్ల నిజంగా కొంతమందికి యిబ్బంది వస్తున్నది. బావుల క్రింద సేద్యం చేసుకునేవారికి కూడా ఆలాగే వచ్చింది, ఏమి చేయాలి అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— యాక్టు ప్రకారం ల్యాండు తీసుకుంటున్నారు పర్యావేది, కాని నీరు యిస్తామనే ఎస్యూరెన్సు లేకపోతే వారి గతి ఏమిటి? 10 నుండి 18 ఎకరాలు మాత్రం వచ్చింది డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు. అది ఆయకట్టు క్రింద లేదు యీ సంవత్సరం నీరు యివ్వమంటున్నారు యిరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు భూమి పోతే పోయింది, నీరు ఆయినా యివ్వండి రెండవది, ఇప్పుడు కొంత రిజిస్టరు కానిదానికి కూడా అసలు ఆయకట్టు డెవలప్ కాలేదు కాబట్టి నీరు సర్ప్లస్ గా వుంది కాబట్టి సింగిల్ క్రాప్ కు యిస్తున్నారు, రేపు ఆయకట్టు డెవలప్ మెంటు అయిన తరువాత రిజిస్టర్డు ఆయకట్టుకు యిచ్చి దీనికి యివ్వరు. యాక్టు ప్రకారం కర్నూలులో డైరీ లాండును వెట్ ల్యాండుగా బ్రీట్ చేశారు ల్యాండు సీలింగు పర్సన్ కొడుకు, కాని అది రిజిస్టర్డు ఆయట్టు కాదని సింగిల్ క్రాప్ కు నీరు యివ్వడం అంటున్నారు. భూమి తీసుకున్నా పర్యావేది. ల్యాండు సీలింగు విచ్చిశంకగా అమలు చేయాలి. కాని ల్యాండు సీలింగు యాక్టు ప్రకారము డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండుగా రిజిస్టరు చేసినప్పుడు రెండు తరులకు నీరు యివ్వండి, సెకండు క్రాప్ వెట్ ల్యాండుగా రిజిస్టరు చేసినప్పుడు సెకండు క్రాప్ కు యివ్వండి. పోతే సింగిల్ క్రాప్ తీరువా జాస్తి రద్దు చేయండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— పొక్కిలికల్ గా చూస్తున్నాము. తెలంగాణలో కొన్ని చెరువుల క్రింద బావులతో రెండవ క్రాప్ చేసుకునేవి ఉన్నవి. యాక్టులో పొలివిజన్ వల్ల యిబ్బంది వచ్చింది, యాక్టువల్ గా తెలంగాణలో చెరువుల క్రింద ఫస్ట్ క్రాప్ చేసేవప్పుడు రెండవ క్రాప్ వచ్చేవారు యిబ్బంది వస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్బారెడ్డి (అల్లగడ్డ) :— యాక్టులో యిబ్బంది వస్తుంది అంటున్నారు. 72 లో పాసు చేసిన యాక్టు ప్రకారము Any land for which water has been specifically supplied on a temporary basis for raising the second crop by diversion of water intended for eventual utilisation elsewhere. కే. సి. కెనాల్ క్రింద దాదాపు 70, 80 వేల ఎకరలకు ద్వైతం వుంది. అది డెవలప్ కాలేదు, కాబట్టి సింగిల్ వెట్ ల్యాండు రబ్బీ కొంత అదనంగా నీరు వుండడంవల్ల వుపయోగిస్తున్నారు. డబుల్ వెట్ గా ట్రీట్ చేసినప్పుడు నీరు యిచ్చేది ప్రభుత్వం చేతిలో వుంది. నిజంగా యివ్వాలంటే యివ్వవచ్చు, ల్యాండు సిలింగు యాక్టు ప్రకారం ల్యాండు తీసుకోండి. ప్రభుత్వము చేతిలో వుంది నీరు యివ్వాలి. యాక్టు ప్రకారము నీరు అదనంగా వుంటే వుపయోగించవచ్చు. ఎన్యూరు వాటరు గడు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నీరు యివ్వడానికి అవకాశం వుంటే రైతులకు సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం వుండదు. ఎక్స్ ప్లెన్ వాటరు వుంటే తప్పకుండా యివ్వడానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్బారెడ్డి :— యాక్టు ప్రకారముగా పెంపరీగా వుపయోగించుకుంటే డబుల్ క్రింద రాదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— తమరు చూచి చెప్పండి ఎక్కడ వుందో, ల్యాండు అక్కడే వుంది, దానివల్ల చాలా మంది డెబ్బతింటున్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటరెడ్డి (గుత్తి) :— ముఖ్యమంత్రిగారు పెరివిచ్చినట్లు యాక్టులో రెండు డిఫినిషన్లు వున్నవి. డబుల్ క్రాప్ వెట్, సింగిల్ క్రాప్ వెట్. డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రింద Any land for which water has been specifically supplied on a temporary basis for raising the second crop by diversion of water intended for eventual utilisation elsewhere. అంటే యిక్కడ ఏమైంది అంటే దాదాపు 50, 60 వేల ఎకరాల ఏరియా డెవలప్ కానిపోవడం వల్ల ఆ వాటరును పెంపరీగా యివ్వడం జరుగుతుంది. ఆ ల్యాండు అలా shall not be deemed as double crop wet lands. అని యాక్టులో క్లియర్ గా వుంది. లేనిది కారిఫికేషను యిచ్చి యాక్టు యొక్క వుద్దేశాన్ని సర్వ నాశనం చేస్తున్నారని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను.

11-20 a.m.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— అదృష్టవశాత్తూ ఇందులో యాక్టుకు బిన్నంగా ఏమీ నడవడం లేదు. కే.సి. కెనాల్ క్రింద సింగిల్ వెట్ అనే భూమికి రెండవ పంటకు నీరు తీసుకొంటున్నారు, ఎక్కడో కడవలో యుటిలిజేషన్ చేయవలసింది మేము ఇక్కడ యుటిలిజేషన్ చేస్తున్నాము కాబట్టి ఇందులో మినహాయింపు కావాలని అంటున్నారు. పెంపరీగా టు బియ్యాజు ఎల్వ్ వేర్ అనే పదం నాగార్జునసాగర్ కు వర్తిస్తుంది. కృష్ణా డెల్టా ఆయకట్టు డెవలప్ కాలేదు కాబట్టి నాగార్జునసాగర్ కు వాటర్ ఇస్తున్నారు.

అక్కడ పెంపరరీ యుటిలైజేషను. కె.సి. కెనాల్ ఆయకట్టులో క్రిందివారికి నీరు రాకుండా పైవారు తీసుకొని పంటలు పండిస్తున్నారు. ఇది డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రిందకు వస్తుందా లేక సింగిల్ క్రాప్ వెట్ లాండు క్రిందకు వస్తుందా అంటే ఏమి చెప్పాలి? మేము పెంపరరీగా నీరు తీసుకున్నాము కాబట్టి మినహాయింపులోకి తీసుకొని రావాలంటే It is the same ayacut, the same source of water under the same canal. ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా నీరు రాలేదంటే శిస్తు మినహాయింపు ఇస్తాము కదా. దానికి ఎందుకు భయపడతారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఈ ఇన్స్టామీద శ్రీ వంకా సత్యనారాయణగారికి బాగా తెలుసు. కృష్ణా డెల్టా వారికి బెనిఫిట్ వచ్చింది. నాగార్జునసాగర్ వాటర్ పెంపరరీగా వస్తుంది కాబట్టి వారు ఎన్ని సంవత్సరాలు పెట్టుకున్నానో అని వారికి బెనిఫిట్ ఇచ్చారు యాక్టులో. వళ్ళిమ గోదావరి జిల్లాలోను, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోను ఆడిషనల్ ఏరియాలో పంటలు పండించమని ఇస్తే కూడా వారందరూ దీని క్రిందకు వచ్చారు.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:— అద్యక్ష, ఇప్పుడు యాక్టులో గత 6 సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు నీరు పెట్టుకుంటే డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రింద తీసుకోమని ప్రోవిజనులో ఉన్న మాట నిజం. ప్రాక్టికల్ గా చూస్తే దానివల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్న మాట నిజము. నాగార్జునసాగర్ నీరు ఇంకా బాగా ప్రకాశం జిల్లాకు పోలేదు కాబట్టి వెట్ క్రింద కాని ఐ.డి క్రింద కాని చేర్చునటువంటి భూములకు ఇప్పుడు నీరు తీసుకొంటున్నారు. దానిని ప్రభుత్వం కూడా సపోర్టు చేస్తున్నది. రెండవ పంటకు టరన్ లేకపోయినా అడికోత్పత్తి కోసం రెండవ టరన్ పండించమని నాగార్జునసాగర్ ఏరియాలో నీరు ఇస్తున్నారు. గత 6 సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు పెట్టుకున్నారు కాబట్టి డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రిందకు వస్తుంది అని అన్నా గత 6 సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు వాడారని ఇది ఐ.డి క్రింద కాని వెట్ క్రింద కాని చేరకపోయినా నీరు పెట్టుకున్నారు కనుక వెట్ అని, ఐ.డి అని రెండు ప్రకారం కట్టినా ఇబ్బంది వస్తుంది. ఈనాడు ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు నీరు ఇవ్వడానికి గ్యారంటీ లేదని అంటున్నారు. గవర్నమెంటు నీరు ఇస్తామని గ్యారంటీ ఇవ్వలేనప్పుడు....

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— మీరు దానిని ఒప్పుకుంటే అమెండు చేయ దానికి అభ్యంతరం లేదు. రేపే అమెండుమెంటు తీసుకొని వస్తాము. గ్యారంటీగా నీరు ఇవ్వలేని ఏరియాలలో ఇది వర్తించదనే అమెండుమెంటు తీసుకొని వస్తాము. మీరు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:— తీసుకొని రావాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— ఎనామలీషు, ఇటువంటి హార్వెస్టు ఉంటే హావ్ హ్యాండెడ్ గా ఇన్ ఫర్మేషను లేకుండా ఈ హాసులో ఒకరు చెప్పడం మంచిది కాదు. దీనిని గురించి చీఫ్ మినిస్టరుగారు తొందరపడనక్కర లేదు. అవి మనం కూర్చాని డిస్ కవ్ చేయాలి. దీనిలో యాక్చువల్ గా ఉన్న హార్వెస్టును ఆలోచించి యాడ్ చేయవలసినవి ఉన్నాయి, మినహాయించవలసినవి ఉన్నాయి.

PRICE FIXED FOR MOLAGOLUKULU PADDY

105 —

S. Q.7727-1 Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi;—Will the Chief Minister be pleased to state:

a) the prices fixed by the Government for the Molagolukulu paddy;

(b) whether any subsidy or bonus will be given to the farmers in view of the insufficient price fixed for the paddy; and

(c) whether the Food Corporation of India will come to the villages at the time of harvest and purchase paddy then and there?

The Minister for Municipal Administration deputised the Chief Minister and answered the questions (Sri Ch. Subbarayudu):—

(a) Rs. 84/- per quintal.

(b) No Sir.

(c) Food Corporation of India will purchase at the purchase centres they have opened or may open whatever paddy is offered-after necessary quality check.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి:— ఇప్పుడు ఘడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఎక్కడో డిస్ట్రిబ్యూట్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో, డివిజన్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో అంగడి పెట్టుకొని ఉన్నారు. రైతులు బండలో అక్కడకు తోలుకొనిపోయి అమ్మ వలసిన దుస్థితి ఉంది. వీరు బండను తోలుకొని వెళ్ళే సమయానికి అక్కడ అధికారులు రేకపోతే తిరిగి తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. 20 మైళ్ళు, 50 మైళ్ళ దూరం బండలో తీసుకొని పోయి అమ్మాలంటే రైతు పరిస్థితి ఎలాగుంటుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. ప్రతి ఫిర్కా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను ఎఫ్.సి.ఐవారు వచ్చి అక్కడ ధాన్యం కొని అక్కడికక్కడ దబ్బు ఇచ్చే పరిస్థితి ఉండేట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

*శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు:— నెల్లూరు జిల్లాలో 13 పర్సెంటింగ్ పెంటర్స్ ఉన్నాయి. ఇప్పుడు అదనంగా 7 కాంక్షను చేయడం జరిగింది. దీనికి తోడు ఆసెంటుర్ పెంటర్స్ కూడా అవసరమైన చోట ఓపెన్ చేయమని ఉత్తర్వులు కర్నూలుకు పంపించడం జరిగింది. 10 మైళ్ళ లోపుగా ఉంటేనే రైతులు తీసుకొని వెళ్ళాలి. వారు 10 మైళ్ళ లోపులో పెంటర్స్ పెట్టి కొనాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి:— రైతులు ధాన్యం తీసుకొని వెళ్ళి తరువాత ఎఫ్.సి.ఐ వారు దబ్బు అలస్యంగా ఇస్తున్నారు. అది వెంటనే ఇచ్చేట్లు చూడాలి. తరువాత టోసెన్ విషయం ఒకటి ఉన్నది. ఈనాడు కాస్త ఆఫ్ కల్టివేషన్స్ పెరిగిన తరువాత క్వంటాలుకు, 10, 20 రు:లు ఇవ్వకపోతే గిట్టుబాటు కావడం లేదు. ఈనాడు రైతులు సెకండు క్రాప్ వేయడం మానివేసారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా?

*శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ప్రొక్యూర్ మెంటు రేట్లు నిర్ణయం చేసారు. ఇప్పుడు అదనంగా ఇవ్వడం అనేది స్టేట్ గవర్నమెంటు ఆలోచనలో లేదు. ఎఫ్.సి.ఐ. వారు దాన్యం క్వాలిటీ చెక్ చేసిన తరువాత డబ్బు అలస్యం లేకుండా ఇచ్చేట్లు చూస్తాము.

ANNOUNCEMENT

re : Time fixed for the receipt of Amendments to Bills.

Mr. Deputy Speaker:—I am to make an announcement that the amendments to the three Bills will be received upto 12 Noon on Saturday, the 12th February 1976.

1. The Andhra Pradesh (Telengana Area) Ijara and Kowli Land Cancellation of Irregular Pattas and Abolition of Concessional Assessment (Amendment) Bill, 1976.

2. Andhra Pradesh Land Encroachment (Amendment) Bill, 1976.

3. Andhra Pradesh Land Acquisition (Amendment) Bill, 1976.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Amendments made to A.P Public Service Commission Regulation 1963.

Sri J. Vengal rao:—Sir, I beg to lay on the Table:

“in compliance with the requirements of Clause (5) of Article 320 of the Constitution of India, the amendments made to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963, under proviso to clause (3) of article 320 of the Constitution and published in the following notifications issued in:—

G. O. Ms. No 171, General Administration (Services-A) Department, dated 17-3-1975.

2. G. O. Ms. No. 634, General Administration (Services-A) Department, dated 4-10-1975.

3. G.O.Ms.No. 703, General Administration (Services-A) Department, 25-10-1975.

Government Memo No. 1834-T2/75-6, Revenue, dated 6-11-1975.

Sri Ch. Venkata Rao:—Sir, on behalf of the Minister for Excise, I beg to lay on the Table:

“a copy of the amendments to the rules made under A.P. Excise Act, 1968 issued with Government Memo No. 1834-T2/-75-6, Revenue, dated 6-11-1975 and published at pages 1154-1155 of the Rules Supplement to Part. II of the A.P. Gazette dated 13-11-1975 as required under sub-section (4) of section 72 of the A.P. Excise Act, 1968.

16th annual report and accounts of the A.P. state Warehousing Corporation.

Sri Ch. Venkata Rao:—Sir, I beg to lay on behalf of the Minister for Market, on the Table:

“a copy of the Sixteenth Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Warehousing Corporation for the year ended 31-3-1974 in pursuance of sub-section (11) of Section 31 of the Warehousing Corporations Act, 1962.”

Mr. Deputy Speaker:—Papers laid on the Table.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

(i) A.P. Public Employment (Organisation of Local Cadres and Regulation of District Recruitment) Order, 1975.

Sri J. Vengala Rao:— Sir I beg to place on the Table:

“A copy of the A.P. Public Employment (Organisation of Local Cadres and Regulation of Direct Recruitment) Order, 1975 and a copy each of five Government of India notifications dated 18-10-1975 issued under the Order.

Mr. Deputy Speaker:—Paper placed on the Table.

(ii) GODAVARI BARRIAGE PROJECT AGREEMENT

Sri J. Vengala Rao:— Sir, I beg to place on the Table:

“a copy of the Godavari Barriage Project Agreement, between International Development Association and the State of Andhra Pradesh”.

Mr. Deputy Speaker:— Papers placed on the table. *

Sri C.V.K. Rao:— I would like to get the clarification for the Items II and III in the Agenda where it is said ‘Papers to be laid on the Table’ and ‘Papers to be placed on the Table’ What is the distinction between the two? I am not able to make out. Is there any specific difference between the two?

Mr Deputy Speaker:—These are the documents.

Sri C.V.K. Rao:— So, when it is a question of the document you lay, is it not? When it is a question of something else you place it. When you are placing it you are not laying it and when you are laying it you are not placing it.

Mr. Deputy Speaker:— It is the procedure we have been following all these years.

re : Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

Sri C.V.K. Rao:— What is the difference between laying and placing? My contention is laying and placing is same. But there must be something very peculiar to the Legislature.

Mr. Deputy Speaker:— I will discuss with you in my Chambers.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

re:(i) Abolition of Air conditioned class and First Class in all the trains in the country and introduction of Janata Class only.

*Sri Gamago (Koilkunta):— Sir, I beg to move:

“This Assembly recommends to the State Government to recommend to the Central Government to abolish Air conditioned Class and I Class and introduce only Janatha Class in all the trains in the country, so as to facilitate equal opportunities of travel for all citizens in the country.”

Mr. Deputy Speaker:— Resolution moved.

Sri C.V.K. Rao:— I beg to move:

“In Non-Official Resolution (1) insert the word ‘single’ between words ‘only’ and Janatha Class.”

“In Non Official Resolution No. 1 insert the following between the words ‘Janatha Class’ and ‘in all trains.’

“with soft and more spacious seating, soft and spacious births with all modern facilities without any increase in railway fare for five years.”

Mr. Deputy Speaker:— Amendments moved.

శ్రీ గామాగో:— అధ్యక్ష, నేను ప్రవేశపెట్టినటువంటి అనధికార తీర్మానము చాలా ముఖ్యమైనది, కారణమేమిటంటే యీ హౌస్‌లో ఉన్నటువంటి సభ్యులందరూ వీరు యే పార్టీకి చెందినప్పటికీ వారు కమ్యూనిస్టులు కాని, సోషలిస్టులు కాని, డెమాక్రాట్స్ కాని యింత యే పార్టీకి సంబంధించిన వారు ఉన్నప్పటికీ దేశానికి సోషలిజం అవసరము లేదని యే పార్టీ చెప్పుదు, సోషలిజం మా పరమ లక్ష్యం రాజకీయవాది అని ప్రభోదిస్తున్నటువంటి ఆచరణ యే విధంగా ఉన్నదనేటటువంటిది ముఖ్యం. ‘సోషలిజం’ పరిత్యజించిన ఆశయం. ఈ ఆశయం మహోత్సాహమైనది. ఈ అస్పష్టమైనటువంటి ఆశయానికి ఒక నిర్దిష్టమైన ఆచరణ లేనట్లయితే అది అర్థరహితము అవుతుంది. ప్రపంచములో అందరూ తత్వవేత్తలు అనేకమైనటువంటి సిద్ధాంతాలు వల్లెత్తు ఉన్నారు. దానికి సంబంధించి నిర్దిష్టమైనటువంటి ఆచరణ లేనట్లయితే అది సార్థకం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్నో టన్నులు కొలిచి

ఉపన్యాసములు యిచ్చి లాభం లేదు అణుమాత్రమైన ఆచరణ ఉండడము ఆ సిద్ధాంతము యొక్క విశిష్టతను కార్య రూపములో నిరూపించవలసి ఉంటుంది. సోషలిజం అనేదానికి నిర్వచనం ప్రపంచ వ్యాపితంగా 'వర్గరహితము' వర్గరహితము అయినటువంటి సమాజము. అర్థరహితము అయినటువంటి సమాజము. వర్గ రహితము, యేలాంటి తరగతులు లేనవంటి సమస్త పౌరులు సమాన మైనటువంటి అవకాశాలు అనుభవించాలనేటటువంటిది వర్గ రహితమైనటువంటి సమాజము యొక్క లక్ష్యం. సోషలిజం సక్రమంగా అమలుజరుగ లేదని అడుగడుగున విమర్శిస్తున్నటువంటి ప్రతిపక్షాలందరికీ యీ యొక్క వర్గాలను గుర్తించడం అనేది చాలా వైరుధ్యం అయిన విషయం. ఫస్ట్ క్లాస్, ఎయిర్ కండిషన్డ్ క్లాస్, ఉన్నది. మొన్నటి దాకా థర్డ్ క్లాస్ కూడా ఉంది, ఇలాంటి వివక్షణ అనేది అర్థ రహితం అని ఎంత త్వరగా గుర్తిస్తే అంత మంచిది. మనము జమీందారీలు పోవాలన్నాము, భూస్వాములు పోవాలన్నాము ఈ నాడు లాండ్ సీలింగ్ పెట్టి ఆదనపు భూమిని ఐచ్ఛికంగా ప్రభుత్వానికి సమర్పిస్తున్నామని చెప్పుకుంటున్నాము. అదే విధంగా నాకు యిచ్చినటువంటి యీ సదుపాయాన్ని ఫస్ట్ క్లాస్, నేను ఐచ్ఛికంగా త్యజిస్తున్నాను అనే విధంగా ప్రతి రాజకీయ వాది వ్యవహరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు చూసినట్లయితే ఒక రైల్వే స్టాబ్ ఫారమ్ పైన మనము పోతూ ఉంటే లాస్టు గార్డు పెట్టె మొదలు యంజను ద్వైవరు వరకు చూస్తే ప్రయాణం చేసేవారందరు తమ యొక్క పిల్లలను ఎత్తుకొని, గర్భవతి స్త్రీలు లగేజీ నెత్తిని ఎత్తుకొని ఒక్కొక్క కంపార్ట్మెంటులోకి పోతూ ఉంటే యెవ్వరిని లోపలికి రానివ్వరు. మొత్తం ట్రయిన్ అంతా 2 ఫర్మాగులు పొడవు ఉంటుంది. అందులో యే ఒకటో, రెండో తప్ప ధర్మ క్లాస్ కంపార్ట్మెంట్స్ ఉండవు, మిగిలినవి అన్నీ ఫస్ట్ క్లాస్ ఎయిర్ కండిషన్డ్ కంపార్ట్మెంటులే. ఆ పెట్టెలలో ఒకరు, ఇద్దరు కోతులు లాగా కూర్చోని ఉంటారు. కాని ధర్మ క్లాస్, సెకెండ్ క్లాసులలో మాత్రం జనసామాన్యం యే క్లాస్ వల్ల అయితే ప్రభుత్వానికి యెక్కువ రైల్వే ఆదాయం వస్తోందో ఆక్లాస్ లోనే 60 పాసెంజర్లు కూర్చోవలసినది అని వ్రాసి ఉంటుంది. కాని అందులో 250 మంది, 300 మంది ప్రయాణం చేస్తూ ఒకరి నెత్తిన ఒకరు, ఒకరి కాలు క్రింద ఒకరు యీ విధంగా మానధవాములు లాగా పశువులు లాగా ప్రయాణం చేస్తున్నారు. మొట్ట మొదట యీ రైల్వేలలో ప్రయాణంలో అసమానత్వం కొట్టచ్చినట్లు కానవస్తుంది ఈ అసమానత్వం పెట్టుబడిదారీ పాశ్చాత్య దేశాలలో విధూరమైనటువంటిది, యీ అసమానత్వం కారణాదని, మనవిచేస్తున్నాను. ఈ దేశంలో దీనిని సమూలంగా నాశనం చేయడం కోసం ఒక పద్ధతిని అవలంబించవలసిన అవసరం ఉంది. అది దేశంలో ముఖ్యంగా అధికారంలో ఉన్నటువంటి పార్టీ అమలు జరపాలని, ఈ అధికారంలో వున్నటువంటి లోట్లను అడుగడుగున విమర్శ చేయకుండా ఒక నిర్మాణాత్మకమైన పద్ధతిలో ఆచరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ ఆచరణ మన దేశములో కొరవడింది: దేశంలో ప్రజాప్రతినిధులైన మన చిత్తశుద్ధిని ప్రజలు శంకిస్తున్నారు. 1918 సంవత్సరములో సోవియట్ రష్యాలో విప్లవం వచ్చినప్పుడు కామ్రెడ్ లెనిన్ అధికారంలోకి రాగానే మొట్టమొదటనే యీ అసమాన

c : (i) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country
and introduction of Janatha Class only.

కను వివరించడం కోసం ఆచరణ రీత్యా ఆచరించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన ఆ నాడు
కార్ వక్రవర్తుల కాలంలో సర్వసైన్యాధిపతులు నివసిస్తు ఉన్నటువంటి గోర్ఖిహిల్
సాలెస్లో కాకుండా అక్కడ ఉన్నటువంటి సర్వెంటు క్వార్టర్సులో ఆయన వివాసం
యేర్పర్చుకొని, కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తల లోను, ప్రజలలోను కమ్యూనిజము
దేశంలో అధికారంలోకి వచ్చినట్లయితే దోపిడీ విధానం ఉండదని,
ఆసమానత ఉండదు అని మార్క్స్ మహాశయుడు అశించిన ఆశయాన్ని ఆచ
రణలో అమలు జరిపి కమ్యూనిస్టు కేడర్లో నిజాయితీని చిత్తశుద్ధిని ఆత్మపరిశ్చా 11-40 a.m.
గాన్ని ప్రదర్శించి నైతికమైన సానుభూతిని ప్రపంచ వ్యాపితంగా తీసుకువచ్చారు.
ఆ శాశ్వతమైన సోషలిస్ట్ సిద్ధాంతం ఆదర్శంగా సాధించబడింది. మన దేశంలో
సెహ్నగారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత బిట్రీప్ ప్రభుత్వ ట్రైమ్లో కమాండర్
చీఫ్ ఉన్నటువంటి తీవ్రమూర్తి భవనంలో నివాసం చేశాడుగాని సర్వెంటు క్వార్టర్సులో
నివాసం చేయలేదు. గాంధీజం అనే పేరుతో మనం ఈ దేశంలో దానిని ఆచ
రించవలసిన అవసరం ఎంతైనా యున్నది. మార్క్స్ సిద్ధాంతాలను, గాంధీ సిద్ధాం
తాలను అక్షరాల ఆచరించి వాటియొక్క విశిష్టతను నిరూపించ వలసిన అవసరం
ఎంతైనా యున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. చాల మంది అంటారు, దీనివల్ల ఏమి
అవుతుందని? ఎంత మిగులుతుంది ప్రభుత్వానికి అంటున్నారు. ఎంతైనా కావీయండి.
లక్షలుగాని, కోట్ల రూపాయలుగాని. కొన్ని సయాపై పలు గాని ఇది ఒక ప్రిన్సిపుల్.
ఏ సిద్ధాంతాన్ని వల్లస్తున్నామో దానిని ఆచరించకపోతే అర్ధరహితమైనది. కనుక
మీరంతా రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయమని కోరుతున్నాను. గాంధీగారు
ఎల్లప్పుడు మూడవ తరగతిలోనే ప్రయాణంచేసి స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత ప్రతి
కార్యకర్త, ప్రతి రాజకీయవేత్త ఎగ్జంప్లరీ బిహేవియర్తో ప్రవర్తించాలని చూపిం
చారు. ఆయన జీవితాంతం మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసేవారు. ఆయన
సిద్ధాంతానికి ఆయన ఆచరణకు ఈనాడు మనం స్వస్తి చెప్పాము. గాంధీగారు
ప్రయాణం చేసినారంటే చాల సౌకర్యంగా ఉంటుంది. అందులో ఎవరూ కూర్చోరు.
అందులో బాధలేదని విమర్శించారు. గాంధీగారివంటి ఆదర్శమైన ఆచరణ ఉంటే
కంపార్టుమెంట్లో ప్రవేశిస్తే ప్రక్కన ఉండే పాసింజర్స్ కూర్చునేటట్లు చేయగలుగు
తారు. ఆచరణవల్ల సిద్ధాంతం యొక్క ఉద్ధరణ కలుగుతుంది. కాని ఆచరణ
లేకుండా సోషలిస్టు సమాజం తీసుకవస్తాము అంటే సాధ్యం కాదు. నేను మద్రాసు
శాసనసభలోనూ, రెసిడ్యూయరీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని కర్నూలులో ఉండగా మూడవ
తరగతిలో ప్రయాణం చేసి మూడవ తరగతి బజాలు తీసుకున్నాను. నాతోపాటు
శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, సి.వి.కె. రావుగారు కూడ ఈ విధంగానే
మూడవతరగతి ప్రయాణం చేస్తూ మూడవ తరగతి బజాలు తీసుకుంటూ ఉండేవారు.
ఇప్పుడు శ్రీ వావిలాల గారు లేరు. కాని ఇప్పుడు శ్రీ సి. వి. కె. రావుగారు
ఉంటున్నారు. వారు తప్పకుండా ఆ విధంగానే ప్రవర్తిస్తారనే
విశ్వాసం నాకు యున్నది. ఈ ప్రయాణం విషయంలో ఎందుకు మనకు
కల్పించినటువంటి అవకాశాన్ని వదులుకోవాలి. అదే డబ్బును ఏ రాజకీయపార్టీకి
చెంది ఉంటామో ఆ రాజకీయపార్టీలకు ఖర్చు పెట్టవచ్చు గదా, అది ప్రజలకోసం

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

గదా అని కొంతమంది మిత్రులు అన్నారు. దానికి నానమాదానం ఏమంటే మిత్రుల రాజకీయపార్టీ టికెట్ పై ఎన్నుకోబడ్డారో ఆ రాజకీయపార్టీ సభ్యులయొక్క వోట్స్ రాలేదు. ఆ పార్టీకి చెందకుండా వారు అనేకమంది ప్రజలు ఓటు వేశారు. వియోజకవర్గంలో ఏ పార్టీకి చెందనివారు అయిష్టపడితే వారు ప్రవేశించారు. పార్టీలో ప్రవేశించి వుండి ఆ పార్టీ కార్యక్తంగా ఆ పార్టీ సిద్ధాంత కార్యక్రమాలు ప్రచారంచేసి చందాలు వసూలు చేసి తద్వారా పార్టీని పోషించుకుంటున్నారని టాక్ పేయర్స్ మని ఆ యా పార్టీలకు ఉపయోగించుకోవడం నైతిక సూత్రాలకు విరుద్ధమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ దబ్బును ఈ విధంగా మిగిలించి టాక్స్ పేయర్ మనవి దుర్వినియోగం చేసుకోవడం అని హానవి చేస్తున్నాను. చాలామంది శాసనసభ్యులు రెండవ తరగతి, ఓడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసేవారు ఒకటిన్నర వస్తు క్లాస్ తీసుకొనేవారు ఇది మినిజిప్రాప్రియేషన్ చేసినట్లు అవుతుంది ఇది చాల అక్రమం ఫస్టు క్లాస్ అయ్యేదైన ప్రభుత్వ డ్యూటీ రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసి ఫస్టు క్లాస్ చార్జీలు తీసుకొన్నట్లయితే అతను ఫ్రాడ్ కనిపించేసిట్లు అని అతనిని డిమిట్ చేసేటటువంటి రూల్స్ గవర్నమెంట్ లో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఖచ్చితమైన నిబంధనలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు శాసనసభ్యుల విషయంలో యిటువంటి అడుగుదుగునా ఉల్లంఘించిట్లయితే ఈ దేశం ఎక్కడికి పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. శాసనసభ్యులందరూ చాలా ఆత్మ పరిశీలన చేసుకొని ఈ తీర్మానాన్ని సంపూర్ణంగా నిలబడాలని కోరుతున్నాను. నేను కోరేది ఓరల్ సపోర్టు కాదు, చేతలతో ఉండాలి. వెంటనే ఎ.జి.కి ఉత్తరం వ్రాయండి ఈనాటి నుంచి ఐచ్ఛికంగా సమస్త సౌకర్యాలను త్యజించి రెండవ తరగతిలోనే ప్రయాణం చేయడానికి ఇష్టం ఉన్నాను. ఇప్పటినుంచి రెండవ తరగతి బిళ్లలు చెల్లించవలసినవి అని ఎక్స్ ప్రెస్ట్ జనరల్ కు ఉత్తరం వ్రాసినప్పుడే అది ఆచరణలోకి వస్తుంది. నేను ఆ విధంగా చేశాను. రెండవ తరగతి బిళ్లలు తీసుకుంటున్నాను నిర్దిష్టంగా ఆచరణలో చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది నేను సోషలిస్టు పార్టీలో ఉన్నప్పుడు ప్రతిపాదించిన సందర్భంలో అప్పుడు మా నాయకుడు, పి.వి.జి. రాజుగారు 'Don't be cynical. Don't bring in your Marx's cynicism here' అని అన్నారు. ఏ సిద్ధాంతాన్ని వల్లిస్తున్నామో అది ఆచరించడం "నినిజం", "చాదస్తం" అయితే సిద్ధాంతాలు వల్లించి ప్రపంచాన్ని మోసగించడం "hypocritical" కాదు అని అడుగుతున్నాను. సోషలిజం సోషలిజం అని చెప్పిన సోషలిస్టు పార్టీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్మిక కర్షకుల సముద్ధారకులమని సగర్వంగా చెప్పుకొనే పట్టులు జనసామ్యం యొక్క సౌకర్యాల గురించి అలోచించి, నేను దేశం మొత్తంలో జనతా క్లాస్ ప్రవేశ పెట్టేంతవరకు ఫస్టు క్లాస్ లో ప్రయాణం చేయను అనే దృఢ సంకల్పంతో పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఆధ్యాత్మికమైన విషయం మనవి చేస్తాను. స్వామి వివేకానంద, నేను వ్యక్తిగతంగా, భగవంతుడిని చూస్తున్నాను కనుక మోక్షాన్ని చేరుకోగలను, కాని జనసామ్యం, ప్రపంచంలో ఉండే జనులందరూ, ఆ మోక్ష మార్గాన్ని చేరుకొనేంతవరకు, ఈ ఆధ్యాత్మికతవ్య ప్రబోధ కోసం నాకు మరీ మరీ జన్మ ప్రసాదించాలని, మూనవులందరూ మోక్ష సామ్రాజ్యాన్ని చూరగొనేంతవరకు తనకు మోక్షం

re: (1) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country
and introduction of Janatha Class only.

అవసరాలేదని అన్నప్పుడు ఆహా, ఎంత బాగుందని తత్వవేర్తలు హరించారు. అలాగే జనసామాన్యం అందరికీ సమాన అవకాశం అందజేసేందుకు మొదటితరగతిలో ప్రయాణం చేయను అనేది స్వామి వివేకానంద ప్రబోధించిన సిద్ధాంతమునకు అనుగుణంగా లేదా? కాంక్రీట్ యాక్షన్ చేసిన నాడు సత్యం యొక్క ఆశయం నిరూపితం అవుతుంది సత్యహరిశ్చంద్రుని కథ చెప్పినప్పుడు చాలా బాగా ఉంటుంది. ఆ నాటకం చూసినప్పుడు కన్నీళ్లు కార్చేవారు. కాని ఆ సత్యాన్ని ఆచరణ రూపంగా నిరూపించవలసివచ్చినప్పుడు భార్యను అమ్ముకొన్నాడు, కుమారుడు నోహిరామ్ముని అమ్ముకొన్నాడు, తనని తాను అమ్ముకొన్నాడు, చిట్టచివరకు భార్యను చంపవలసివస్తే చంపడానికి పూనుకొన్నాడు ఆ తరువాత శంకరుడు సత్యక్షం కావడం, విశ్వామిత్రుడు సీవే గెలిచావు, నేను ఓడిపోయాను అనడం జరిగింది సత్యహరిశ్చంద్రుడు సత్యాన్ని నిరూపించడం కోసం తన భార్యను కూడ హత్య చేయవలసి వచ్చింది.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ (తంబళ్లపల్లి):— ఇది ఆధ్యాత్మిక చర్చ, 11-50 a.m. రాజకీయ చర్చ ఏమిటో మాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— ఆధ్యాత్మికం లేకపోతే రాజకీయం రాజకీయమే కాదు.

శ్రీ గామాగో:— ఒక ఎల్.స్.స్టాన్ల ఐడియల్ గురించి కొన్ని ఉదాహరణలు ఇస్తున్నాను. సోషలిజం అని చెబుతూ ఎర్ కండిషన్ పెట్టాలిలో ప్రయాణం చేసే విధానం ఉండకూడదని అంటున్నాను. అటువంటి ఏర్పాటు ఉన్నంతవరకు మానవునికి ఆ పెట్టెలో ప్రయాణంలో చేయాలనే కోరిక, అటువంటి ఆదంబరం, వైభవం పొందాలనే ఆకాంక్ష ఉంటూనే ఉంటుంది. అందుకై ఎక్కువగా న.పాదించాలనే తహతహ, దాని ఫలితంగా సమాజం ఈ దోడి విధానం ఉంటుంది. దీనిని అంతరించేయడానికి ఉదాహరణలు సత్య హరిశ్చంద్ర వివేకానంద గురించి అందరూ హిందువులుగా అనుకుంటూ ఉండే అన్నపూర్ణ ఆశయాన్ని సభ ముందు పెట్టడానికి వివరించాను తప్ప ఇందులో ఆనందరూపమైన ప్రసంగం ఏమీ లేదని మనస్థాపిస్తున్నాను. ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టడంవల్ల కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను చాలా ఎంబరాసింగ్ సిట్యుయేషన్లో పెట్టినట్లు అవుతుందని కాంగ్రెసు నభ్యులుగా ఉంటూ ఈ పని చేయడం బాగుందని మిత్రులు అన్నారు. ఇది ఎందుకు ఎంబరాసింగ్ అవుతుందో అర్థం కావడం లేదు. మనం వల్లించే సిద్ధాంతాన్ని ఖచ్చితంగా అమలుచేయకపోతే, చిత్తశుద్ధితో మనం వల్లించే సిద్ధాంతాలను అక్షరాలా అమలుచేయకపోతే పార్టీపట్ల పార్టీ ఆశయాలపట్ల తీవ్రమైన ఆవేదన చెందే కార్యకర్తగా పార్టీ భవిష్యత్తు కోసం ఇందిరా గాంధీగారి నాయకత్వంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు రాజ్యాంగ చట్టంలో సమూలమైన మార్పులు తెచ్చి సంస్కరించి ప్రజాస్వామిక చరిత్రలోనే కని విని ఎరుగని మార్పులను ఆమె ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంలో కాంగ్రెసులో సోషలిస్టు శక్తులను పెంపొందించాలనే ఉద్దేశంతో దీనిని ప్రవేశపెడుతున్నాను. నేను సోషలిస్టు పార్టీలో ఉండగా మూడవ తరగతిలో ప్రయాణంచేసి ఆ తరగతికి బత్తా తీసుకున్నాను. సోషలిజానికి కట్టుబడిన కాంగ్రెసువాదిగా అందుకు విభిన్నంగా ఎందుకు ప్రవర్తించాలని నన్ను నేను ప్రశ్నించుకుని ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టాను. ప్రతిపక్షంలో ఉండేవారు

re : (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

రైతులకు ధరలు కావాలి, అవి కావాలి, ఇవి కావాలని అడుగడుగునా ఆవేదన వెలిబుచ్చుతూ మొసలి కన్నిళ్లు కారుస్తూండే బదులు ఒక ఆదర్శానికి కట్టుబడి ఉన్నామని ప్రజలకోసం పని చేస్తామని మనవి చేస్తూ నేను ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరచాలని గౌరవ సభ్యులందరిని కోరుతూ పెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అదృశ్య, గామాగోగారు తమ తీర్మానం ప్రవేశ పెడుతూ ఆదర్శవంతంగా మనం ఉండాలని చెప్పిన సిద్ధాంతం ఆచరణలో అమలు చేయాలని ఆ విధంగా అమలుచేసిన నాడే దేశంలో సోషలిజం అమలు చేయగలుగుతామని చెప్పిన మేరకు వారిని నేను అనందిస్తున్నాను. ఐతే ఒకటవ తరగతి రైళ్ళలో రద్దీ చేసి అందరూ రెండవ తరగతిలోనే ప్రయాణం చేసినంత మాత్రం చేత సోషలిజం వస్తుందని నేను ఆమోదించలేను. ఒక వర్గం యొక్క దోపిడి సాగుతున్నప్పుడు ఆ దోపిడిని రద్దీ చేసి హతమార్చి జాతీయ ఉత్పాదనలో పాల్గొంటున్న కష్టజీవులు అధికారంలోనికి వచ్చినాడే సోషలిజం సాధించడం జరుగుతుంది. సోషలిజానికి ఒకటి తరగతిలో బదులు రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయడానికి సంబంధంలేదు. ఆదర్శంగా పెట్టుకొని ఆ విధంగా ఒకటవ తరగతిలో ప్రయాణం చేస్తే చేయవచ్చును. అంతేకాని దీనికి సోషలిజానికి ముడిపెట్టడం ధర్మం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద పెట్టుబడిదారులు లక్షలాది కార్మికులను రైతులను దోచుకుని పీడించేవారుకూడా ఆదర్శంగా కనిపించడానికి రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయవచ్చును. భోజనం మాంసాహారం మాని శాఖాహారం తింటుండవచ్చును. ఐతే దోపిడి విధానాన్ని మాత్రం మానరు. ప్రాక్టికల్ గా దీనిని అమలు చేస్తే ఏమి జరుగుతుందో చెబుతాను. సాధారణంగా ఒకటవ క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవారు పై తరగతి వారు, డబ్బున్నవారు, వారు రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయడం ప్రారంభిస్తే రైల్వేవారు తమ ఆదాయం తగ్గి బీసీవడానికి ఎట్రాగు అంగీకరిస్తారు కనుక రెండవ క్లాసు ప్రయాణీకుల బోకెట్లు పెంచుతారు. మొదటి తరగతి సౌకర్యం అందరికీ ఇచ్చి అందరూ ప్రయాణం చేయండి అంటే అది సరైనది కాని భరించగలిగిన వారిపై కాస్త ఎక్కువ పన్నులు, చార్జీలు వేసి ఏదో రూపంలో కొంత లాభాన్ని వద్దతి ప్రస్తుతం ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీస్ ఉన్న సమాజంలో ఉన్నప్పుడు దానిని కూడా తీసివేస్తే ఆ మేరకు కూడా ఆ క్లాస్ ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీస్ చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రవేటు ప్రాసరీ ఉన్నంతకాలం సమత అనేదిరాదు. స్క్విగుల్ చేసి గ్రాడ్యువల్ గా సాధించడమే తప్ప సమత అనేది రాదు. ప్రవేటు ప్రాసరీని ఎలాగైనా చేసినప్పుడే అందరికీ సమాన అవకాశాలుంటాయని నేను అనుకుంటాను. నామకు నేను సోషలిజం అమలు చేసే దేశాలన్నీ చూసాను. జాతీయ ఉత్పాదనలో పాల్గొనే ప్రతి కార్మికుడు, కర్షకుడు మొదటి తరగతిలో ప్రయాణం చేసేవాడుగా ఉంటాడు. అటువంటి సమర్థత ఆ దేశాలలో ఉంటుంది. సోవియటు యూనియను, జెకోస్లావాకియా లలో కార్మికులు విమానాలలో ప్రయాణాలు చేస్తుంటారు, సోషలిజంలో అది సాధ్యం. రైతులు తమ పంటలను విమానాలలో పంపడం, కార్మికుడు విమాన ప్రయాణం చేయడం శ్రమ జీవులు ఉన్నత స్థానానికి చేరడం సోషలిస్టు దేశాలలో ఉంది తప్ప

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

ప్రవేశించే ప్రావర్తి కాన్సెంట్రేట్ ఐన దేశంలో ఒకటవ తరగతి తీసి వేసి రెండవ తరగతి మాత్రమే పెట్టినందువల్ల పెద్ద మార్పు వస్తుందని అనుకోలేము. లోతుగా అనుకోలేము. లోతుగా ఆలోచిస్తే ఇది కూడా దోపిడి వర్గాలకే ఉపగమోపడుతుందేమో ఆలోచించాం మనవిచేస్తున్నాము. అమెరికాలో నూయార్క్ గవర్నరు చేసిన వారు, రాక్ ఫెల్లర్ అనుకుంటాను, రేపు అధ్యక్ష పదవికి కూడా పోటీ చేస్తారేమో, సినేటు సభ్యునిగా రావడానికి నాలుగైదు సార్లు ప్రయత్నంచేసి ఓడిపోయారు. ఆయన కోటీశ్వరుడు. తన ఓటమికి కారణాలు విచారించమని నై కాలజిస్టులను అప్పాయింట్ చేశాడు. కొన్ని వేల డాలర్లు ఖర్చు చేసి కాను ఎట్లా విజయం పొందగలననేది పరిశీలించవలసిందిగా నై కాలజిస్టులను వేసుకున్నాడు. ఇది వేరే డిపార్టుమెంటు ఐపోయింది. ఆ నై కాలజిస్టులు

12-00noon.

ఆయనకు ఒక చిట్కా చెప్పారు — ప్రతిరోజూ ఉదయం సాయంత్రం నీ దొడ్లో మొక్కలు వేసుకుని, కూరగాయలు పండించు అని చెప్పారు. ఉదయం సాయంత్రం; దొడ్లో మొక్కలు వేసుకొని కూరగాయలు పెంచి లేక ఒక పలుగు వుచ్చుకొని తవ్వొకూ ఉండు నీ పొలం వెళ్ళినప్పుడు నీకు కావలసిన కూరగాయలు నీవే తోసుకొని నెతి మీద తట్టపెట్టుకొని వస్తూ ఉండు. ఇది ప్రతిరోజూ పోదోయి తీసి పేపరులో వేస్తూ ఉండు. వరుసగా నాలుగు సంవత్సరాలు ఇట్లా వేస్తుంటే అమ్మ బాబోయే ఈయన చాల శ్రమ జీవి. ఇటువంటి వారు అధికారంలో ఉన్న రిప్రజెంటేటివిగా మనం పంపించినా మన శ్రమలూ, కష్టాలూతీరుస్తూ అనే వైకాంగికల్ చేంజి జాతిలో తీసుకరావచ్చు అని సలహా ఇస్తే ఆయన అదే పని చేస్తు వచ్చాడు. ఎన్నికలలో కూడ ఎలక్టు అయిపోయాడు. తరువాత మరచి పోవచ్చు అనుకోండి. ఇవి అన్ని చిట్కాలు. చిట్కాల వల్ల మాత్రం మనం సోషలిజన్ని సాధించలేము. సమత తీసుక రాలేము. ఉదాహరణకు ప్రతిపక్షం మొనరి కన్నీరు కారుస్తోంది అన్నారు. రైతులు ధర విషయంలో ప్రతిపక్షం కన్నీరు కారుస్తుందని అన్నారు. రైతుల ధర అంటే భూస్వాములకు కాదు. ఒక ఎకర రెండు మూడు ఎకరాలు ఉన్న వాళ్ళు కూడ రైతులే. ఈ సమాజంలో ఉన్న వాళ్ళు బ్రతకాలి. రైతుకు న్యాయ సమ్మతమైన గిట్టుబాటు ధర కావాలి. మధ్యదళారి తినివేస్తున్నారు. షిడిర్ మాన్సు రద్దు చేయండి అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న ఏమన్నారంటే మీరు రైతుకు ధరలు కావాలంటున్నారు, కూలివాళ్ళకు ధరలు తగ్గలి అంటున్నారు అని ఆయన కాంటర్ పోజు వేశారు. నిజమే కూలివాళ్ళకు ధర పెరగాలి కూలి పెరగాలి. తినే వాళ్ళకు ధర తగ్గలి. అలాగే పండించే వాళ్ళకు గిట్టుబాటు ధర రావాలి. ఇవి మూడు ఒక దానికి ఒకటి వైరుధ్యం కాదు. ఈ మూడు కాకుండా నాల్గవవాడు మ్రింగేస్తున్నాడు. మధ్యవర్తిగా ఉండి త్రోకర్ గా తినివేస్తున్నాడు. వాడు పోవాలి అని మా ఉద్దేశం. అందుచేత ఈ విషయంలో కొంచెం జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాము. కార్యకర్తలకు మాత్రం మీరు అన్నట్లు సీనియారిటీ, వప్రత, సింప్లిసిటీ కష్టపడి పనిచేయడం అని గాంధీగారు చెప్పిన ఆశయాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అలాగే ప్రపంచ మహానాయకులు అందరూ కూడ అదర్భంగా ఉంటునే వారి భావాలను ప్రతిబింబింపజేశారు. ఇటువంటి అదర్భంగా చేకూర్చుకోవడం అలవరచుకోవడం

అమలు జరపడం మంచిదే. అనలు నెకండు క్లాసులో ప్రయాణం చేయగల కెపాసిటీ ఎంతమందికి ఉంది. ఎంతమంది జాతి నడకను పోవటం లేదు ఫస్టు క్లాసు కాకుండా నెకండు క్లాసులో వెళ్ళాలి అనేది ఆదర్శం అనుకోండి. ఎంతమందికి ప్రయాణం చేసే ఆర్థిక సౌమత మనం ఎప్పుడు పంపాదించగలమో అనే మూల సిద్ధాంతమీద మన దృష్టితం పోనీయాలి గాని చిట్కాలవల్ల మాత్రం ఆదర్శాలు చేయలేము. నడు-జాన్ని మార్చలేము. ప్రతిపక్షం వాళ్ళము మాటలు కూలీల విషయంలో చెప్పినా వరే విషయంలో చెప్పినా మేము చెప్పనదానికి కట్టుబడతాము. అచరణలో కూడా అమలు జరుపుతున్నాము. అట్లా చెప్పి అమలు జరపకపోతే పబ్లిక్ లో మీలాంటి ప్రజా కార్యకర్తలన్నారు విమర్శించి చెప్పడానికి. దానిని మేము స్వీకరిస్తాము అందుచేత ఈ రిజల్యూషన్ విషయంలో దీనివల్ల మొత్తం అంతా ఆదర్శం ఎస్తుందని దీనిని ఆధారము చేసుకొని సమాజంలో మార్పు వస్తుందని ఆలోచిస్తే అసలు ఎవరైతే ఈ సమాజాన్ని దోచి దీని చేస్తున్నారో వాళ్ళను, ఆ దోపిడి దార్లను పట్టుకోవడానికి ని వారిని ఎక్స్ పోజు వేయడానికి గాని వీలు పడకుండా ప్రక్క మార్గంలో ప్రజల ఆలోచన పోతుండేమో అని ఒకసారి ఆలోచించమని కోరుతూ ఈ రిజల్యూషన్ను వోటింగు పెట్టకుండా వారు ఆలోచించి విశ్లేషణ చేసుకుంటే బాగుంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష, గామాగోగారు తీర్మానాన్ని సదుద్దేశంతోనే తెచ్చారు అని భావిస్తూ ఉన్నాను. ఎందుచేతనంటే ఒకనాకప్పుడు చాలా కాలం క్రితం ఈ దేశంలో రాజకీయాలు అంటే అడంబర రాజకీయాలగా ఉండేవి. ఆ రోజులలో గాంధీజీ మూడవ తరగతి ప్రయాణం ప్రోత్సహించారు. దుస్తులలో తక్కువ దుస్తులు, అహారంలో మితం అయింది సరి అయినటువంటిది, ఇక ప్రయాణంలో సామాన్య మానవునివలె ప్రయాణం — ఇవి ఆ రోజులలో గాంధీజీ తెచ్చిపెట్టాడు. ఆ రోజులు వేరు. ఈ రోజులు వేరు. ఎందుచేతనంటే ఆ కాలంలో ఇంగ్లీషు భాష ఇంగ్లండు నుండి రావడం అమెరికా వెళ్లడాలు ఇతర దేశాలను అనుకరించడాలు ఇవి అన్ని ఉండి, ఇంగ్లీషువారి రాజకీయాలను తీసుకోడానికి ఇంగ్లీషు వారివలె నూటు, బూటు, హాటు పైవేసుకుంటే బాగుంటుందని అనుకునేవారు. ఆ రోజులలో బ్రొటోకులను వెనకాల పెట్టుకోవడం, ఫస్టు క్లాసులలో ప్రయాణం చేయడం అవి అన్ని కూడ ఉండి ఇంగ్లీషువాడిని ఇంగ్లీషు పద్ధతిలోనే ఎదుర్కొంటే బాగుంటుంది అనేటటువంటి మితవాద రాజకీయాలు ప్రబలమైనటువంటి రోజులలో గాంధీజీ చాలా సాత్వికం అయినటువంటి విధానం తీసుకొని ఆయన ప్రబోధించాడు. అందులో మూడవ తరగతి ప్రయాణం ఒకటి. ఇప్పుడు మూడవ తరగతి పోనే పోయింది. కాంగ్రెసు ప్రభువుల పుణ్యమా అంటూ ఎత్తేసారు. త్రిశంకు స్వర్గంలాగా రెండవ తరగతి తెచ్చిపెట్టాము. మా చొక్కరావుగారు ఒకటవ తరగతి కొనుక్కోకుండానే టికెట్ ఇచ్చేస్తున్నారు. నేను ఏమీ టికెట్ కొనుక్కోనక్కరలేదు. సరాసరి కూపను ఇచ్చేసి నేను ప్రయాణం చేయవచ్చు. అంతా కూపను సిప్టమ్. దాని వల్ల మనం అందరం కూడా పెట్టుబడిదార్లు

re : (i) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country and
introduction of Janatha Class only.

అయిపోయాము. ఈ వ్యవస్థలో ఈ తీర్మానం ఇప్పుడు ఉండటం ప్రజలకు కొంచెం చెప్పడం మాకు సింపిల్ లివింగు యందు, గాంధీజీ యందు నమ్మకం ఉన్నది అని చెప్పాలి అనేకజనానికి ఉద్దేశం ఇందులో ఉన్నది. మాటోటివాళం దానిని సపోర్టు చేస్తే ఎక్కువగా దాని మోసము చేసినట్లు అవుతుంది. గామాగోగారు దీనిని అమాయకంగానే ప్రచారపెట్టారు. అయితే నమ్మకస్థులు దానిని తీసుకువచ్చి పెట్టారు. ఈ మేరకు అంటే అదేమీ కొంత అభ్యంతరం ఉండవచ్చు. నేను బుద్ధి పూర్వకంగా సిద్ధాంత రీత్యా నేను దానిని సమ్మతి తీసుకువచ్చాను. అందుచేత దీంతో అమాయకత్వం గాని మరేమీ ఉంటే దానికి వీలు లేదని ఆయన ఉపన్యాసంలోనే చెప్పారు. నిజమే నా ఉద్దేశంలో ఆయన విశ్వసించి ఈనాడు తీసుకువచ్చారు. ఈనాడు అడంబరాలు ఎక్కువ అయిపోయాయి. ఏ పార్టీలో అయితే గామాగోగారు చేదారో ఆ పార్టీ దానికి పూరిగా వకలాగా తీసుకుంది. అడంబరాలు లేవని నటిస్తారు. అవి ప్రస్తుత రాజకీయాలు. ఫస్టు క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవాడిని చూస్తే సెకండు క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవాడికి ఈర్ష్య. ఫస్టు క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవాడు బయటికి రాడు. ఫస్టు క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తున్నానని అందరూ చూడాలి. ఫస్టు క్లాసువాడు ఎక్కడైనా సెకండు క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తే వాడూ బయటికి రాడు. ఎవరైనా చూస్తారని. ఇది ఒక దాగుడుమూత. మనిషి అనేవాడు కోడికొనేది సుఖము కదా. ఈ సోషలిజం కబుర్లు, 20 పాయింట్లు ప్రొగ్రామ్ దేన్ని గురించి? మీకు సుఖము కలుగజేస్తాము, ఒక పాయింట్లు కాదు. 20 పాయింట్లతో భారత భూభాగము మీద స్వర్ణమును పుష్టిస్తాను అనేకదా తీసుకు వచ్చినది. గంజీ పెడతాను, లేకపోతే మాడుస్తాను, ఉండడానికి ఇల్లు యివ్వలేము, మమ్ములను సపోర్ట్ చేయండి అవడము లేదు. మనిషికి సుఖము కలుగజేయడానికి 20 పాయింట్ల ప్రొగ్రామ్ పెట్టారు. రెండు క్లాసులు వుండడానికి వీలులేదని తీర్మానములో వుంది. ప్రయాణీకులకు కావలసిన సౌకర్యాలు వుండాలని నా అభిప్రాయము. కావలసిన స్థలము వుండాలి. సోఫాలు వుండాలి. మెత్తటి సీట్లు వుండాలి. హార్డు సీటు వుండవలసిన అవసరము లేదు. అందరికీ సోఫాలు, మెత్తటి సీట్లు వుండాలి. డైనింగ్ టేబుల్ వుండాలి. వ్రాసుకొనడానికి మోడరన్ పెనిసిల్స్ వుండాలి. ఏడ్రపోయేటప్పుడు వేసుకొనడానికి బెర్డు దగ్గర బెడ్లైట్ వుండాలి. ఫ్యాన్స్ ఎక్కువగా వుండాలి. అని మూలించాను. అవన్నీ వచ్చినప్పుడు ఈ భేదాలుండవు. వాటికి ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. ఫేర్స్ పెంచకుండానే వున్నదానితోనే ఎక్కువ సౌకర్యాలను కలుగజేయాలని చెప్పాను. సింపిల్ లివింగ్, హై థింకింగ్ అనే ఉద్దేశ్యముతో గామాగోగారు ఈ తీర్మానమును తీసుకువచ్చారు. సింపుల్ లివింగ్ చాల అవసరము. దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. రాజకీయ వేత్తలకంటే సింపుల్ లివింగ్ గల వారు భూమిమీద పుట్టలేదని నమ్ముతున్నాను. మనలను ఇమిటేట్ చేస్తే సింపుల్ లివింగ్ తెలుస్తుంది. కనుక ఆ విషయములో చెప్పనక్కర్లేదు. ఒకసారి హై థింకింగ్ విషయము చెప్పనక్కర్లేదు. ఒకసారి అధికారము కనుక మనకు యిస్తే అందరూ మనలను ఫాలో అవుతారు. ఏవ్వరూ క్వశ్చన్ చేయడానికి లేదు.

12-10 p. 11

అంతకంటే మించి హై థింకింగ్ లేదు. ఎవరైనా రాజకీయ వేత్తలను యిమిటేట్ చేస్తే సింపుల్ లివింగ్ అలవాటు అవుతుంది. ఈ సూత్రము రైళ్లలో లేదు. రైళ్లలో ఒకటే క్లాసును పెట్టడము, ఫేర్లై ఎక్కువ చేయకుండా సదుపాయాలను ఎక్కువ చేయడము అవసరమని నా సవరణ. ఫస్టు క్లాస్, ఎయిర్ కండిషన్ క్లాసులను ఎటాల్వ్ చేయాలనే వారి తీర్మానము నేను అంగీకరిస్తున్నాను. వారి ఉద్దేశ్యమును నేను అంగీకరిస్తున్నాను. నా సవరణను కూడ గామాగో గారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను. చిర కాలమునుంచి వారు నాకు సన్నిహితులు కనుక చనువుతో ఈ విషయాన్ని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కాజ రామనాథం (ముదినేపల్లి) :— అదృశ్య, శ్రీ గామాగో గాంధేయ వాది. ఈ మార్పు దేశములో రావాలని వారు కోరుకొనడము మంచిదే. ఆ దృష్టితోనే వారు ఈ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టారు. కాని ఉన్న వాస్తవిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టకాని చెప్పవలసి వుంటుంది. దేశములో పున్న తారతమ్యాలను తగ్గించాలనే ఒకే క్లాస్ గా పున్న సమాజమును సృష్టించుకోవాలనే దృష్టితో అనేకమైన సంస్కరణలను ప్రవేశపెడుతున్నాము. సమానత్వమును సాధించాలని అనేక కార్యక్రమాలను చేస్తున్న విషయము అందరికీ తెలిసినదే. ఈ వ్యవస్థ పున్నన్ని రోజులు మనము టాక్వేషన్ లో గాని, ఇతరత్రా గాని పున్నవారి నుంచి ఎక్కువ తీసుకోవాలని, లేనివారికి ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేయాలనే దృష్టితోనే మార్పులు తీసుకువస్తున్నాము. ఉన్న వారికి కూడా కావలసినన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేసి వారి నుంచి ఏమీ ప్రభుత్వము తీసుకొనకూడదు, తీసుకొనవద్దు అనే మాట సబబుగా వుండదు. సి. వి. కె. రావుగారు ఏరోజు ఉపన్యాసము చెప్పినా తాను పేదవారి ప్రతినిధిని, పున్నవారి ప్రతినిధిగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వుంటుందని చెబుతారు. ఉన్నవారిపైన ఎక్కువ వస్తులు వేసి లేనివారిపైన తగ్గించాలని పదేపదే చెబుతూ వుంటారు. కాని ఈ విషయములో దానిని విరుద్ధముగా మాట్లాడడము ఆశ్చర్యముగా వుంది. ఈ రోజులలో రైలులో ఎక్కాలంటే ఖాళీ లేక చాల కష్టమవుతున్నదని, మనిషిపైన మనిషి కూర్చుంటూ రద్దీగా వుంటున్న విషయాన్ని గమనించినపుడు అన్ని సదుపాయాలు అందరికీ అందుబాటులో వుండాలంటే నాకు ఆశ్చర్యంగా వుంది. అందరికీ ఈ సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయడం సాధ్యమయ్యే విషయము కాదు. కొద్దిమందికే ఈ సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేసినపుడు ఎక్కువ మొత్తాన్నీ వసూలు చేయాలనేది వాస్తవము. సి.వి.కె. రావుగారు కూపన్స్ విషయము చెప్పారు. ఆ కూపన్స్ వి వారు ఉపయోగించుకొని ప్రయాణము : స్త్రీ ఈ విషయాన్ని వారు విమర్శిస్తూ వుంటే ఏమీ ప్రయోజనము : ఈ రోజున ఎయిర్ కండిషన్ క్లాసులో ప్రయాణము చేయడానికి అనుకూలముగా సౌకర్యాలను కలుగజేసారు. దానికి తగిన బాక్టీలను వారు చెల్లిస్తారు. సమాజములో తేడాలు వున్నంతవరకు పున్నవారి నుంచి ఎక్కువ వసూలు చేయాలనే ద్యేయమును మరచి పోకూడదు. ఈ సౌకర్యాలను ఉపయోగించుకొంటామనే వారి నుంచి వసూలు చేసి సామాన్య ప్రయాణీకులకు ఉపయోగపడే విధంగా ఎక్కువ సౌకర్యాలను కలుగజేయాలనేది నిజము. చాల స్టేషన్లలో భోజన సౌకర్యాలు లేవు. ఎన్నో అసౌకర్యాలకు గురవుతున్నారు. రెండవ తరగతి బోగీలను ఎక్కువ వేసి సామాన్య ప్రయాణీకులకు

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country and
introduction of Janatha Class only.

సౌకర్యము కలుగ చేయవలసివుంటుంది. ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కావాలంటే వారినుంచి 4 రెట్లో, 8 రెట్లో ఎక్కువ వసూలు చేసి, వారికి సౌకర్యాలను యిచ్చి నందువల్ల షన ధ్యేయానికి దూరమయినవారము కాము. గామాగోగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానముతో నాకు ఎటువంటి వ్యతిరేకత లేదు కాని సమాజములో వున్నవారి నుండి ఎక్కువ వసూలు చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది. వారు కోరుకొంటున్న గాంధేయ సమాజము ఏర్పడిననాడు ఒకే తరగతి ఏర్పాటు చేసుకొనగలుగుతాము. రైదవ తరగతి ప్రయాణీకులకు మంచి సీట్స్ కలుగచేస్తే బాగుంటుంది. అన్ని సౌకర్యాలను కలుగచేసి తక్కువ ఛార్జిస్ ని మాత్రమే వసూలుచేయాలనే దానిని బలపరచలేకపోతున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసు రెడ్డి : — అధ్యక్ష. గామాగో గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానంతో నేను ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. వారు ముఖ్యంగా సత్యహరిశ్చంద్రుడు, సత్యవంతుడు అని చెప్పారు. దానితో కూడా నేను ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. ఆయన పెళ్ళిచేసుకున్న సందర్భంలో తన భార్యను అగ్నిపాక్షిగా వదిలిపెట్టిన అని ప్రమాణం చేశాడు. అగ్ని గుండం చుట్టూ ప్రదక్షణం చేసి పాణిగ్రహణం చేసుకున్నాడు. ఆ తరువాత ఆ భార్యను విక్రయించాడు. కనుక ఆయన సత్యవంతుడు కాదని అర్థం అవుతున్నది. భార్యను వదిలిపెట్టిన అని ప్రమాణం చేసిన హరిశ్చంద్రుడు దానికి వ్యతిరేకంగా భార్యను అమ్మకున్నాడు కనుక అతనికి సత్య హరిశ్చంద్రుడు అనే పేరు తీసివేయాలి. అదే కాలంలో అయితే ఒక సభ పెట్టి సత్య అనే పదాన్ని తీసివేసేవారు. గామాగోగారు ఆ కాలం మనిషి కాబట్టి సర్దుకొనిపోయినట్లుగా తలుస్తున్నాను. వారు గాంధీగారిని కోట్ చేశారు. గాంధీగారు మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేశారు కాని ప్రక్కన వున్న నెహ్రూగారిని మూడో తరగతిలో ప్రయాణం చేయవలసిందని ఆదేశించలేదు తన అనుచరులను, కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయవలసిందని ఆదేశించలేదు. తన కిష్టమైన మారాన్ని తాను అనుసరించారు. ఇతరులకు ఇష్టమైతే చేయవచ్చును. ఇష్టం లేకపోతే మానుకోవచ్చును. ఏ కాంగ్రెసు మహాసభలోనూ మూడవ తరగతిలోనే కాంగ్రెసువాదులందరూ ప్రయాణం చేయాలనే తీర్మానం ప్రతిపాదించిన సంఘటన లేదు. కాని కాంగ్రెసువాదిగా మన గామోగారు ఈ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. వారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయం కాని కాంగ్రెసు విధానం కాదని స్పష్టంగా అర్థమవు తున్నది. అదేవిధంగా వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పిన సి. పి. ఐ. ఉద్యోగాలు కూడా గామోగారి ఉద్దేశ్యాలు కావని స్పష్టంగా చెప్పారు. అందువల్ల ఇక్కడ య లింగ్ పార్టీ, సి. పి. ఐ. కూడా ఈ తీర్మానాన్ని స్పష్టంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారని అర్థం అవుతున్నది. వినోబాభావే పాదయాత్ర చేస్తున్నారు. వారి ధ్యేయం అది. గామోగారు అదేవిధంగా పాదయాత్రకు పూనుకుంటారా : బస్సు ఎక్కుకుండా, రైలు ఎక్కుకుండా, విమానం ఎక్కుకుండా పాదయాత్ర చేస్తున్నప్పుడు ప్రజలందరినీ కలవటానికి, వారి ఆత్మలను చూరగొనటానికి వారి షనుఖాలను వినటానికి వీలు వుంటుంది ఈనాడు వాయువేగ మనోవేగాలు పెరుగుతున్న కాలంలో పాదయాత్ర సాగించడం ఎంతవరకూ సాధ్యం : ఒక పెద్ద ఇండస్ట్రియలిస్ట్ హైదరాబాద్లో

12.20 p.m.

ఇంద్రియా పెట్టాలనుకొని రైల్వే సెన్సుకోసం ఢిల్లీ పాదయాత్రతోనే వెళ్లాలంటే ఆయన తన జీవితంలో తిరిగి రాబేడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక అత్యవసరంగా ప్రధానమంత్రిగారితో మాట్లాడటానికి ఢిల్లీ వెళ్లాలంటే ఆయన విమానం ఎక్కాడడు. నడిచే వెళ్లాలి అంటే అది ఎంతవరకు సమంజసంగా వుంటుందో ఒక్కక్షణం ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు గామోగాగారు చెప్పినట్లు ఎయిర్ కండిషన్లు ట్రయిన్స్ వుండకూడదు. ఫస్ట్ క్లాస్ వుండకూడదు, ఒకటే క్లాసు వుండాలి అంటే మంత్రులు అందరి మధ్యనా కూర్చుని ప్రయాణం చేయాలి. వారి చట్టా పోలీసులు వుంటారు. వారుకూడా అదే పెట్టెలో ఎక్కాలి. ఎప్పుడూ మంత్రుల వెంట పైల్సెక్యూటా వుంటాయి. ఇక్కడనుండి గూడూరు వెళ్లాలంటే ఒక్కరాత్రి ప్రయాణం. వారు రైల్వేనే పైల్స్ చూడాలి. వారిని చూడటానికి విపరీతంగా జనం చుట్టుముడుతూ వుంటారు. మంత్రులతో మాట్లాడాలనే కోర్కె ప్రతి ఒక్కరికీ వుంటుంది. మంత్రులుకూడా అందరితోపాటే ప్రయాణం చేస్తే వారు ఏ పని చేయటానికి అవకాశం వుండదు.

శ్రీ వి కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— మీకు మంత్రి పదవి వస్తే వద్దంటారేమే.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— నేను మిమ్మల్ని సపోర్టు చేస్తున్నాను. మీరంతా ఫస్ట్ క్లాస్ లో కూర్చోవాలనే నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి (పాణ్యం) :— పరాధికారాన్ని పైన పెట్టుకోరాదు. పెట్టుకుంటే విమర్శకు గురి అవుతారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం చెబుతున్నాను. వేరు వేరు క్లాసులు వుండవలసింది. ఎయిర్ కండిషన్ కంపార్ట్ మెంటుకు విమానం కంటే ఎక్కువ ఛార్జి చెల్లిస్తున్నాము. డబ్బు పెట్టగలిగి ప్రయాణం చేయగలిన నాడు వుంటే మనకు వచ్చిన నష్టం ఏమి, రష్టం ఏమిటి? కావాలంటే ట్రిబ్యునల్ కి కాస్త మెట్రని సీట్లు వేయమనండి, స్టీపింగ్ ఎకామడేషను బాగుండాలని చెప్పండి. అంతేకాని ఫస్ట్ క్లాసు కంపార్ట్ మెంటులు వుండకూడదు. మంత్రులు కూడా ట్రిబ్యునల్ లో ప్రయాణం చేయాలి. అందరూ ఒకే క్లాసులో ప్రయాణం చేయండి అని చెప్పడం దర్జం కాదు. నెలకు మూడు వందలు సంపాదించుకొనే ఉద్యోగి వుంటాడు మూడు వేలు సంపాదించే అధికారి వుంటాడు. ఇద్దరు ఒకేచోట ప్రయాణం చేయాలంటే ఎలా? డబ్బున్నవారు తన కిష్టమైన క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తారు. అందరూ ఒకే క్లాసులో ప్రయాణం చేయాలనేది నినాదానికి పనికివస్తుందని సి.వి.కె. రావుగారికి చెబుతున్నాను. పూజ్యులు, పెద్దలు, దైవ సమానులు అయిన సి.వి.కె. రావుగారు వాస్తవాన్ని గూడా అర్థం చేసుకోవాలి. వీలుంటే 20 పాయింట్స్ ప్రోగ్రాంను ఉపయోగించుకొని కామన్ న్యూస్ ను అవలిపు చేయటానికి అతను కూడా ఫస్ట్ క్లాసులో ప్రయాణం చేయటానికి ఓరు కల్గించటానికి ప్రయత్నించండి. కావాలంటే ట్రిబ్యునల్ సీట్స్ పెంచండి. సి.వి.కె. రావు ఒకరిపై ఒకరికి ఈర్ష్య, ద్వేషం, అసూయ పెంచటానికి ఈ తేదాలు పనికివస్తాయని చెప్పారు. ఈ తారతమ్యాలు ప్రతిరోజులోనూ వున్నాయి. 300 రూపాయలు శీతం తీసుకొనే వారు, 30 వేలు తీసుకునే వారు ప్రతిచోటా వుంటాళ్ళు.

re: (i) Ablition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country and
introduction of Janatha Class only.

5 ఎకరాలు గలవాడు, 50 ఎకరాలు కలవాడు వుంటాడు. మన దేశం ద్వేషాలు తక్కువ వున్న దేశం. సహనం ఎక్కువ వున్న దేశం. సహనం ఎక్కువ వున్న జాతి మన భారతీ జాతి. కనుక గామోగా గారు తమ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించు కోవాలని, సి.వి.కె. రావు మే త్రగా వుండే మే త్రలు మినహా మిగతావన్నీ ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకారావుపేట) :— అధ్యక్ష. గామాగోగారు 12.30 p.m.
ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. దేశంలో అభివృద్ధి కావాలంటే పెట్టుబడి విధానం కూడా కావాలి. డబ్బు కావాలంటే పెద్దలు ప్రయోజనం చేసే ఫస్టుక్లాసు, ఎయిర్ కండిషన్లు కంపార్టుమెంటులు తీసివేస్తే ప్రయోజనం లేదు. మనం అధికంగా అభివృద్ధిలోనికి రాకపోతే దేశం అభివృద్ధి రాదు. గామాగోగారు చెప్పినట్లు రద్దుచేస్తే మనకు వచ్చే ఆదాయం కాదు. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయాలంటే మనకు డబ్బు చాలా అవసరం. రవాణా సౌకర్యాల ద్వారా కూడా మనకు డబ్బు వస్తుంది. వారు చెప్పినట్లు అంతా జనతా చేస్తే మనకు ఎక్కువ డబ్బు రాదు. ఈ సందర్భంలో నేను ఒక విషయం చెప్పాలనుకుంటున్నాను. కలకత్తా నుండి వయా విజయనగరం మద్రాసుకు పోయే మెయిల్ వుంది. దానికి ఫస్టుక్లాస్ కంపార్టుమెంటులు ఎక్కువగా వుంటాయి. నెకండ్ క్లాసు చాలా తక్కువ. అందువల్ల చాలామందికి సౌకర్యం కల్గింది లేదు. కనుక ఎక్కువమంది ప్రయాణికులకు సౌకర్యం కలిగే విధంగా జనరల్ కంపార్టుమెంట్స్ పెంచాలి. అలాగే రైళ్ల ప్రయాణపు సమయాన్ని కూడా మార్చాలి. గోదావరి ఎక్స్ప్రెస్ కాజీపేట, విజయవాడ, రాజమండ్రి మొదలైన చోట్ల గంటల తరబడి ఆగుతూవుంది. ఆ సమయాన్ని తగ్గించి, వేగాన్ని పెంచి దానిని శ్రీకాకుళం జిల్లా వరకూ పొడిగిస్తే బాగుంటుంది. ఉదయం ఎనిమిదిన్నరకు ఆక్కడకు చేరి సాయంత్రం అయిదు గంటలవరకూ ఆక్కడే వుంటున్నది కనుక మరో గంట, రెండు గంటలు అయినా దానిని ఆంధ్రప్రదేశ్ బోర్డర్ వరకూ పెంచాలని కోరుతున్నాను ఇప్పుడు కేవలం ఆర్.టి.సి. బస్సు కనెక్షన్ మాత్రం ఇచ్చారు. బస్సులో ఎక్కువ సీట్స్ వుండవు కనుక ఆ గోదావరి ఎక్స్ప్రెస్ను శ్రీకాకుళం జిల్లా వరకు పొడిగించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే పేషెంట్స్ లో క్యాంటీలను సరిగా వుంచాలి. కాఫీ వలభై పైసలు, బ్రూ కాఫీ ఎనభై పైసలు తీసుకుంటున్నారు. రెండు ఇద్దరికీ 50 పైసలు తీసుకుంటున్నారు. అందులో చట్నీ కూడా వుండదు. అక్కడ దొరికే కాఫీ, టీలు త్రాగలేము. భోజనం బాగుండదు. 1956 లో హైదరాబాదు వస్తున్నప్పుడు సికింద్రాబాదులో టీ త్రాగాము. దాని దుచి ఇప్పటివరకూ మర్చిపోలేకుండా వున్నాము. కాఫీ, టీలు బాగుండాలి. ప్రతి రైలులో జనరల్ కంపార్టుమెంట్స్ సంఖ్య పెంచాలి. ఫస్టుక్లాస్ కంపార్టుమెంట్స్ తీసివేసినందువల్ల మనకు వచ్చే ఆదాయం తగ్గుతుంది కనుక గామాగో గారు తమ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకొంటారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

re: (1) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

శ్రీ సి హెచ్ వెంకట్రావ్ :— అధ్యక్ష, ఈ తీర్మానంపై చాలామంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. గామాగో గారు గంధేయ వాది. వారికి కొన్ని ఆశయాలు వుండివుండవచ్చు కాని అవి ప్రస్తుతం సాధ్యమయ్యేవి కావు. దేశంలో డబ్బు వున్న వారు ఫస్ట్ క్లాస్ లో ప్రయాణం చేయటానికి అవకాశం వుంది. దానివల్ల డబ్బుకూడా వస్తుంది. మూడవ క్లాసు మీదకంటే ఫస్ట్ క్లాసు మీద ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. మనం ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయవలసివుంది. అయినా ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయం కాదు. మన దేశంలోకి గాక ఇతర దేశాల నుండి వచ్చే వారి సౌకర్యాలు కూడా మనం చూడాలి. సెకండ్ క్లాసు కంపార్ట్మెంట్స్ ఎక్కువ చేయాలంటే, ప్రయాణీకులకు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేయాలంటే అవి చేయవచ్చు కాని ప్రస్తుతం వున్న వాటిని తీసివేయడం సమంజసం కాదు.

12.40 p.m. అంతేగాకుండా యివ్వడు సూర్యనారాయణగారు చెప్పారు ఎమిలిటీస్ గురించి. గోదావరి ఎక్స్ ప్రెస్ విశాఖపట్నము వరకు బోతున్నది, దానిని ఒరిస్సా బోర్డరు వరకు తీసుకుపోవాలనే విషయం సౌత్ యాస్టర్న్ రైల్వేవారు తేకవ చేస్తున్నారు. ఎమర్జెన్సీ తరువాత రైల్వే ఫెసిలిటీస్ యింప్రోవ్ అయినవి, యింకా కావాలంటే తప్పనిసరిగా పేట్రు గవర్నమెంటు నుండి రైల్వే అథారిటీస్ తో టేబుల్ చేయవచ్చు. పోతే వున్నవారు డబ్బు పెట్టుకుంటారు, దానివల్ల రైల్వేకు లాభము వస్తుంది. సి. వి. కె. రావు ఆమెండుమెంటు పెట్టారు, దానిని కూడా ఒప్పుకోదానికి లేదు. ఏర్ కండిషన్డ్ ఫెసిలిటీస్ సెకండు క్లాసుకు పెట్టమంటే సాధ్యం కాదు, యివ్వడు నిధులు లేవు. కాబట్టి యీ పరిస్థితులలో ఫెసిలిటీస్ ను ఒకేసారి యింప్రోవ్ చేయాలంటే సాధ్యం కాదు. వారు చెప్పిందే విరుద్ధంగా వుంది. గౌరవ సభ్యులు అందరికీ తెలుసు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శాసన సభ్యులందరికీ కూడా రైల్వే పాసులను సంవత్సరానికి రి వేల కి మీ. లకు యివ్వడం జరిగింది. హౌస్ కమిటీలో సి. వి. కె. రావుగారు సభ్యులు, ఆరు వేలు చాలదు పది వేలు అన్నారు, యీనాడు సెకండు క్లాసుకు కూడా ఫస్ట్ క్లాసులాగా చేయుమని చెప్పడం సబబుగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. గామాగోగారిని రెజిల్యాషన్ విక్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ప్రభుత్వం అగోజ్ చేయకతప్పదని మనవిచేస్తున్నాను.

*శ్రీ గామాగో :— గౌరవనీయ ఉపాధ్యక్ష, సౌకర్యాలు పెంచడం విషయం అలా వుండండి. సౌకర్యాలు ఎంత పెంచినప్పటికీ దేశవ్యాప్తంగా జనానికి సమాన మైనటువంటి సౌకర్యాలు కల్పించడం అసంభవం. ఫస్ట్ క్లాస్ ఏర్ కండిషన్ మీద హెచ్చుగా పన్ను వేయవచ్చుననుకుంటే, ఎంత ఎక్కువగా పన్నులు వేస్తే అంత హెచ్చుగా సంపాదించడానికి ఆ స్వార్థ దృష్టి సమాజములో పెరుగుతున్నది. యింకా పెట్టుబడిదారీ సమాజాన్ని ప్రోత్సహించినట్లు అవుతుంది, సోషలిజానికి దూరము అవుతుందని మనవిచేస్తాను. ఇది కేవలం పొదుపరితనానికి సంబంధించినది. ప్రభుత్వ దుకారా అంటారు పొదుపరితనం నిరూపించేందుకు న.పైల నుండి సేవ్ చేస్తే కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది, అలా పొదుపు చేసి ప్రజలకొరకు వినియోగించాలని వుద్దేశం. సి. వి. కె. రావుగారు యీ తీర్మానం చూడవస్తంగా పెట్టారన్నారు. ఉమ్మడి

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

మదరాసు రాష్ట్రములోనూ కర్నూలులో రాజధాని వచ్చినప్పుడు వున్నప్పుడు మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసినప్పుడు శ్రీ రావుగారు చాడ స్తంగా చేశారా ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఎవరైతే నా అనుకుంటారేమోనని కాదని చెప్పాను. అందరూ విమర్శిస్తున్నారు. మీరూ విమర్శిస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎవరు చాడస్తులో తేల్చుకోవాలి.

*శ్రీ గామాగో :—నేను మనవి చేసేదేమంటే కాంగ్రెస్ యొక్క సిద్ధాంతాన్ని కార్యక్రమాన్ని యిందిరా గాంధీగారి విధానాన్ని బలపరిచే కార్యక్రమం కాబట్టి యిది నా జీవిత లక్ష్యం. దానిని పునఃసంహరించుకోవడం అంటే నా అంతరాత్మకు విరుద్ధం. అందుచేత ఈ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోవటానికి తీరస్కరిస్తున్నాను. విరుద్ధం. స్వచ్ఛంద కార్యక్రమం నిర్వర్తించడానికి it is a faith. I am sorry to withdraw the Resolution.

Mr. Deputy Speaker:—I shall now put the Amendments Non-Official Resolution No. 1 to vote.

The question is:

“In Non-Official Resolution No. 1 insert the word “single” between the words “only” and Janatha Class”.

The Amendment was negatived.

The question is:

“In Non-official Resolution No. 1 insert the following between the words Janatha Class” and “in all the trains”:—

“with soft and more spacious seating, soft and specious berths with all modern facilities without any increase in railway fare for five years.”

The Amendment was negatived.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—చిన్న యింటరప్షన్, ఇది కాంగ్రెస్ వారు మూవ్ చేసిన రెజొల్యూషను, వారు పునఃసంహరించుకోవడం మంచిది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఉపసంహరించుకోకపోతే ఓటిపోతుంది.

శ్రీ. నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అందరి యింటరెస్ట్ తో పునఃసంహరించుకోవడం మంచిది, మేమందరము కూడా దీనికి వ్యతిరేకంగా ఓటు చేస్తాము. అందుకని వారు ఒకసారి పునఃసంహరించుకోడానికి ఆరోచన చేస్తే మంచిది.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"This Assembly recommends to the State Government to recommend to the Central Government to abolish Air conditioned Class and I Class and introduce only Janatha Class in all the trains in the country so as to facilitate equal opportunities of travel for all citizens in the country."

The Non-Official Resolution was negatived.

(ii) NATIONALISATION OF SUGAR, JUTE AND TEXTILE INDUSTRIES, AND WHOLE-SALE TRADE IN FOOD-GRAINS.

Sri M. Nagi Reddy :—Sir, I beg to move:

"This House recommends to the Government that sugar, jute and textile industries, and whole sale trade in food-grains may immediately be nationalised."

Mr. Deputy speaker :—Resolution moved.

There are two amendments given notice of by Sri C.V.K. Rao. I request the Member to move his amendments.

Sri C.V.K. Rao :—Sir I beg to move :

"In Non-Official Resolution No.3 insert the words" all other means of production" between the words "food grains" and "may".

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri C.V.K. Rao :—Sir, I beg to move:

"In Non-official Resolution No.3 add the following at the end "so that exploitation of man by man be abolished."

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పుగరు విషయములో యిది వరకు తీర్మానం అయిపోయింది. మళ్ళీ ఎందుకు?

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—అందుకనే చెప్పాము, రెజల్యూషనులో—మే యిమిడి యేట్లీ వి నేషనలైజ్ — అని అన్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఇది పెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమెండేషను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దబ్బులు తెచ్చి యివ్వండి. ఎక్కడి నుండి చేసేది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మనసు వుంటే చేస్తారు, మీ బలం మీకు తెలియదు, మీరు చేయగలరు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏకగ్రీవంగా అంగీకరిస్తామంటే.....

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—స్టేటు గవర్నమెంటు టేకోవరు చేసే ప్రశ్న లేదు, మన దగ్గర తెలిపితి లేదు, అబద్ధాలు ఎక్కడ చెప్పను ? ఇదివరకు పెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale trade in food grains.

రికమండు చేశాము. మనవద్ద డబ్బు ఎక్కడ వుండి లేకవో చేయడానికి : పంకా సత్యనారాయణగారు యిస్తే చూస్తాము.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్ష, పంచదార పరిశ్రమను జాతీయం చేయాలని యిదివరకు కానననకు ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం పాసు చేసింది. అయినప్పటికీ, రెండు సంవత్సరాలు దాటింది కాని జాతీయం చేయడానికి తగిన చర్యలను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రముతో చేయించడం గాని లేక వేరుగా చేయడం గాని జరగనందు వల్ల మళ్ళీ పంచదార పరిశ్రమను వెంటనే జాతీయం చేయాలని తీర్మానం తీసుకు రావడం జరిగింది. దానితోపాటు ప్రజల నిత్య అవసర వస్తువులుగా వుండే ఆహార పదార్థాల టోకు వ్యాపారాన్ని బిట్టల పరిశ్రమను, జ్యూట్ పరిశ్రమను జాతీయం చేయాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— జాతీయం చేయాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమండు చేద్దాం, అభ్యంతరం లేదు కాని అది మనవల్ల కాని పని. అర్థం లేకుండా చెబితే ఎట్లా ? స్టేటు గవర్నమెంటు కల్ల కాని పని చేయమంటే ఎట్లా ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమండు చేస్తే ఏకగ్రీవంగా పాసు చేద్దామంటే అంగీకరిస్తున్నారు. కాని స్టేటు గవర్నమెంటు తరపున కూడా సైన్స్ తీసుకుంటామని చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఒకటి మంచి చేస్తాను, పాశివాటి గురించి కాదు, చాగల్లు, ఉయ్యూరు, యిలాంటివాటికి డబ్బు ఎక్కడినుండి పెట్టేది మనలో అయ్యేది కాదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఘగరు కేన్ గ్రోయర్స్ వేసుకుంటామంటున్నారు ఆ ఏరియాలో వుండే రైతులు కంట్రీబ్యూట్ చేస్తామన్న చోట అయినా మీరు తీసుకోండి. అంతవరకు ఒప్పుకోండి. మిగతా దానికి సంబంధించి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమండు చేద్దాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వరైన కేపిటల్ పెట్టుకుంటే కొత్త ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకోవచ్చు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఎగ్జిస్టింగ్ ఫ్యాక్టరీస్ కు సంబంధించి రైతులు యిస్తా మన్నచోట అయినా తీసుకోడానికి ఒప్పుకోండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆ విషయం తరువాత మాట్లాడుదాము.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— పోతే యీ తీర్మానము మీద అటు ప్రభుత్వ బెంచీల నుండి యిటు ప్రతిపక్ష బెంచీల నుండి మాట్లాడిన విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తా వి ఆశిస్తున్నాను. ఇదివరకు పంచదార పరిశ్రమను జాతీయం చేయాలని అటు ప్రభుత్వం నుండి యిటు ప్రతిపక్షము నుండి సూచనలు వచ్చినవి, ఒకటి రెండు మాటలు చెబుతాను. చల్లవల్లిలాంటి ఘగరు ఫ్యాక్టరీల రైతాంగానికి యివ్వవలసిన డబ్బు యివ్వడం లేదనేది అందరికీ తెలుసు. కేన్ ప్రైస్ కూడా

తక్కువ యిస్తున్నారు, ఉయ్యూరుకు 4, 5 కోట్లు లాభాలు వస్తున్నాయి. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో గురిజాలలో ఫ్యాక్టరీ పెట్టవచ్చునని 20 లక్షలు వసూలు చేయించి పునాది రాయి వేశారు. మరి ధరలు పెరిగినవి అని 80 లక్షలు వసూలు చేస్తే తప్ప ఫ్యాక్టరీ కష్టం అంటే ఎక్కడి నుండి వస్తుంది? 80 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేయాలంటే ఈవేళ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో రైతుల దగ్గరనుంచి వసూలు చేయగలిగిన పరిస్థితులలో ఉన్నామా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడే శ్రీకృష్ణగారు రైతుల దగ్గరనుంచి డబ్బులు ఇప్పిస్తామని అంటున్నారు కదా?

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—తేడాలున్నాయి. ఇదివరకే పుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఉండి వాటిమీద లాభాలు పొందినటువంటి ఫ్యాక్టరీలను జాతీయంచేస్తే బాగుంటుంది కదా. ఈవేళ పబ్లిక్ సెక్టరులో నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉన్నది కాబట్టి దానిలో ఉన్నటువంటి డబ్బులు చూసుకొని మిరియాలగూడంలో ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి అవకాశం వచ్చింది. ఇదివరకున్నటువంటి ఫ్యాక్టరీలను మీరు తీసుకుంటే అటు ఆ డబ్బును, రైతాంగం దగ్గరనుంచి కొత్తగా తీసుకునేటటువంటి డబ్బును పూర్ చేసుకుంటే పబ్లిక్ సెక్టరులో కొత్తగా ఫ్యాక్టరీలు రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈనాడు నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీ 2, 3 చోట్ల ఇంకా పెట్టడానికి ఎందుకు సిద్ధం అవుతున్నది? పబ్లిక్ సెక్టరులో ఉండి కాబట్టి, దానికి లాభాలు వస్తున్నాయి కాబట్టి ఆ లాభాలతో ఇతరచోట్లకు డ్రైవర్లు చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి కనుక పెట్టడానికి ముందుకు వస్తున్నది. ఈవేళ ప్రయివేటు సెక్టరులో ఉన్నటువంటి ఉయ్యూరు, తణుకు, చాగల్ల ఫ్యాక్టరీలు ఇదివరకే లాభాలు సంపాదించి ఉన్నాయి. వాటికి రిజర్వ్ పండ్లు ఉన్నాయి. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు క్లెయిర్ ఉన్నాయి ఇప్పుడు వాటిని జాతీయం చేస్తే ఈ డబ్బు వస్తుంది. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో కాని పబ్లిక్ సెక్టరులో కాని కొత్తగా పెట్టాలనుకొంటున్న 5, 6 ఫ్యాక్టరీలు పెట్టకోవచ్చు. రైతాంగం శక్తి వంచన లేకుండా ముందుకు వస్తారు. జాతీయం చేయకపోతే కొత్త ప్రాంతాలలో పెట్టడం కష్టం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి వైస్ చాన్సలరుగా ఉన్నటువంటి శ్రీ ఎమ్. ఆరు. అప్పారావుగారి అధ్యక్షాన హనుమాన్ ఇంక్షనులో ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలంటే ఆబోజిషన్ వచ్చింది. ఇప్పుడు మేము 30 లక్షల రూపాయలు గురజాల పుగర్ ఫ్యాక్టరీలో వసూలు చేసాము. అదే పబ్లిక్ సెక్టరులో తీసుకుంటే ఈ 30 లక్షలతో ఇంకో 3(1) లక్షలు వసూలు చేయగలుగుము. అది భువన్యంలో ఉంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో పెడితే తప్ప సైనిసియల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్లు, ఐ. డి. పి ఐ వారు లోను ఇవ్వము అని అంటున్నారు. పబ్లిక్ సెక్టరుకు కాని ప్రయివేటు సెక్టరుకు కాని లోను ఇవ్వము అని అంటున్నారు. ఇప్పుడు నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీలో అదే ఇబ్బంది వచ్చింది. పాడేరులో నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీని పెట్టమంటే పబ్లిక్ సెక్టరులో పెడితే లోను ఇవ్వము అని అన్నారు. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో పెడితే ఇస్తారు. అందుకే ఆ మార్పు చేసాము.

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale trade in food grains.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది నిజమే. మనం భవిష్యత్తులో పెట్టేవాటికి లోన్ను కావాలి తప్పకుండా కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము. ఇప్పుడు రైతులు ముందుకు వచ్చేచోట మనం పెట్టడానికి అభ్యంతరం ఏమీ ఉంది ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది సెవరేటుగా ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—సెంటరుకు రికమెండు చేద్దాము. ఇప్పుడు ఇది రికమెండు చేయండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆలోచించకుండా ఎలాగ చెబుతాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధికారంలోకి వచ్చినప్పటినుంచి ఆలోచిస్తాము అంటున్నారు. 78 లక్షల రూపాయల వారు పెట్టుబడి పెడితే ఇప్పుడు వారికి 2 కోట్ల 20 లక్షల రూపాయలు రిజర్వులో ఉంది. అందుచేత అవి జాతీయం చేస్తే పబ్లిక్ సెక్టరులో ఉంచుకుందామా, కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో ఉంచుకుందామా అని ఆలోచించుకోవచ్చు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ రిజర్వూషనుకు ఎందుకు వ్యతిరేకంగా మాచేత ఓటు చేయిస్తారు ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మీరు ఒక ప్రిన్సిపుల్ అంగీకరించాక వెనుకకు పోతారని అనుకోము. ఈవేళ దీనివల్ల పారిస్ ఎక్స్‌చేంజి వస్తున్నది. కన్‌స్ట్రక్షన్ మర్చంట్ నష్టం వస్తున్నది. కేన్ గ్రోయర్స్‌కు ప్రయిస్ ఇవ్వడం లేదు. 80 లక్షలు ప్రాడ్ జరిగితే, గవర్నమెంటుకు 7 లక్షలు ఎగగొడితే, కలకత్తాకు, బరిస్సాకు పోకుండా ఇక్కడే అమ్ముకున్నటువంటి కేసులుంటే సెంట్రల్ పి. ఐ. డి వారు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. ప్రయిం మినిస్టరుగారికి ఉత్తరాలు వ్రాస్తే అవి కూడా కొత్తేసే లాగ ఉన్నాయి. వారు అంత సవర్‌పుర్ వ్వక్తులు కనుక ఆ ప్యాక్టరీలను తీసుకోవాలి. అవి జాతీయంచేస్తే రైతులకు, కన్‌స్ట్రక్షన్ మర్చంట్ అందరికీ లాభం. మనం డబ్బు పెట్టేదానికి తాహతు లేదు. ఓపిక ఉంటే సెంటరును తీసుకోమని అందాము. కాని రైతులే ముందుకు వచ్చిచోట, వారే మొత్తం కాన్‌ట్రీబ్యూట్ చేసినచోట తీసుకుంటాము అంటే చాలు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అటువంటి సందర్భం వచ్చినప్పుడు మనం ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పటికే ఈ సుగర్ పాక్టరీలను జాతీయం చేయడం అవసరం. మన దగ్గర డబ్బులు లేవని అంటున్నారు. ఈ వేళ 20 సూత్రాల పథకం క్రింద హౌస్ నైట్సు కావాలంటే 5 ఇన్‌స్టాల్ మెంట్లు క్రింద కావాలని చేస్తున్నాము కదా. లక్షల రు.లు లాభాలు సంపాదించినటువంటి ప్యాక్టరీలు కనుక వారికి కాంపనీషేషను తరువాత ఇవ్వవచ్చును. కాంపనీషేషన్ బాండ్లు రూపంలో

ఇస్తే ఆ డబ్బు కూడా గవర్నమెంటు దగ్గరే ఉంటుంది. అది ఇతర చోట ప్యాక్టరీలు పెట్టుకొన్నానికి ఉపయోగపడుతుంది. కాబట్టి డబ్బు లేదనే పద్ధతిలో ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించవద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

ఆహారపదార్థాలను తోకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అది స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నా ఉన్నది. ఈవేళ ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ఫెయిర్ ప్రైస్ పావులు కిలో అక్కుళ్ళ బియ్యం 1-40 పైసలు ఉంది. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రేటు ప్రకారంగా 100 దాన్యం అడితే 70 కిలోల బియ్యం వస్తున్నాయి. కిలో 1-40 పైసల చొప్పున అమ్మితే 70 కిలోల బియ్యానికి 96-60 పైసలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ప్రొక్యూర్మెంటు రేటు 70 రు.లు పడుతున్నది. ఒక క్వంటాలు దాన్యంలో ప్రొక్యూర్మెంటు రేటుకు, కన్సూమరుకు ఇచ్చే రేటుకు 19-60 పైసలు తేడా ఉంది. ఇది మిడిల్ మాన్, మిల్లర్లు కాజేస్తున్నారు. జీవితావసర వస్తువులకు సంబంధించిన వస్తువుల తోకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయాలి. ప్రయివేటు రేటు, ప్రొక్యూర్మెంటు రేటు, పబ్లిక్ రేటు అని రేట్లు ఉన్నంతకాలం మిడిల్ మాన్ కాజేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కంట్రోలు రేటులో వచ్చిన బియ్యాన్ని బ్లాక్ మార్కెట్లో అమ్మే పరిస్థితి ఉంది. ఒక వ్యాపారి దగ్గర బియ్యం ఉన్నాయని వెళితే ఇది ఫ్రీ రేట్లు రైసు ఇష్టం వచ్చినట్లు అమ్ముకోవచ్చు అంటారు. కంట్రోలులో ఉన్నటువంటివి, ప్రొక్యూర్మెంటు అన్నీ బ్లాక్ మార్కెటుకు వెళ్ళే అవకాశాలు ఉన్నాయి. కన్సూమరుకు చొకిగా వచ్చే అవకాశాలు లేవు. ప్రొడ్యూసరుకూ సరైన గిట్టుబాటు ధర లేదు. మధ్యన ఉన్న దళారీలు ఈ అదనపు లాభం సంపాదిస్తున్నారు. ఇప్పుడు కిలో 1-40 పైసల చొప్పున అక్కుళ్ళ బియ్యం అమ్మితే 90 రు.ల చొప్పున, మనూరు 100 రు.ల చొప్పున ప్రొడ్యూసరుకు ఇవ్వ వచ్చు. ఇది అంతా మిడిల్ మాన్ సంపాదిస్తున్నాడు. ఆహారపదార్థాల తోకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయసంతకాలం ప్రొడ్యూసరుకు గిట్టుబాటు రేటు ఇవ్వడమనేది ఉండదు. మిడిల్ మాన్కు ఆ లాభాలు వచ్చే ఏర్పడుతున్నాయి. అందుచేత ఈ ఆహారపదార్థాలన్నింటినీ వెంటనే జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. అలాగే నాటన్ విషయంలో కూడా ఉంది. ఈవేళ ఎమ్.సి.యు-5 కాటన్ 300 రు.ల నుంచి 400 రు.ల వరకు అమ్ముతున్నారు. ఎమ్.సి.యు-5 కాటన్ 3 కిలోల ప్రతి అయితే ఒక కిలో దూది అవుతుందని ప్రభుత్వ కార్పొరేషను వాడు లెక్క వేసారు. ఒక్క కిలో దూది ఖరీదు 9 రు.లు అవుతుంది. ఆర్ ఇండియా కార్పొరేషను వారు లెక్క వేసిన ప్రకారం గుడ్డను చేయాలంటే 15 రు.లు ఖర్చు అవుతుంది దూది ఖరీదు కిలో 9 రు.లు, ప్యాక్టరీలో అయ్యే ఖర్చు 15 రు.లు - మొత్తం ఒక లింట్లు దూదికి. గుడ్డ తయారు చేసేదానికి 24 రు.లు ఖర్చు అవుతుంది. మరి 24 రూపాయలు ఖరీదు దూది ఖర్చులతో సహా 24 రూపాయలతో ధోవతుల చావు తయారయితే ఇదే 60, 70 నెంబర్ల ధోవతుల చావు బజారులో 48 రూపాయలు వరకు ఉంది. అయితే 45 రూపాయలు ఉంటే మార్జెన్ యంతరకు వచ్చింది. చాదావు 21 రూపాయలవరకు లాభం 10 రూపాయలవరకు ఉంది. ఇది యెవరు

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale trade in food grains.

కాశేస్తున్నారు ? మిడిల్ మేన్, లెక్స్పైర్ మిల్స్ వారు కాశేస్తున్నారు ఇటు ప్రొడ్యూసర్, అటు కన్సూమర్ యిద్దరూ దోపిడి చేయబడుతున్నారని విషయం స్పష్టంగా కనబడుతోంది. అందుకని జీవితావసర వస్తువులు మొత్తం జాతీక అవసరమయినటువంటి లెక్స్పైర్లు కొన్ని మిల్లులు జాతీయం చేయబడి ఉన్నా కూడా యిటు రైతుకు గిట్టుబాటు లేదు అటు కన్సూమరుకు చౌకగా వచ్చే పరిస్థితి లేదు. సగం లాభం లెక్స్పైర్లు యజమానులు పొజేయడం అనేది స్పష్టంగా కనబడుతోంది. ఇవి జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు 20 కాయంట్స్ ప్రోగ్రాము ప్రకారము అట్టఅడుగున ఉన్న పరిద్రజాతుల అభివృద్ధికి కావలసిన జీవితావసర వస్తువులు చౌకగా అందజేయాలనే ఛేయంతో ఫుల్ ఫిల్ చేయాలన్నప్పుడు మధ్యన ఉన్నటువంటి దోపిడి విధానాన్ని అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఐనప్పటికీ కూడా యీ ఆహార పదార్థాల దోకు వ్యాపారాన్ని, పంచదార పరిశ్రమను బట్టల పరిశ్రమను జూట్ పరిశ్రమను వీటిని జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది అలాగే సిమెంటు పరిశ్రమ కూడా చూస్తున్నాము. రోజు రోజుకు వీటి రేటు పెరుగుతున్న దృష్ట్యా కొనుగోలుదారు అనేక యిబ్బందులకు గురి అయ్యే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. విపరీతంగా లాభాలు సంపాదిస్తున్నటువంటి విషయం చూస్తున్నాము. ప్రజలకు సంబంధించి ఉన్నటువంటి పరిశ్రమలను, ఆహార పదార్థాలను జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడం గురించి మనము రికమేండషన్స్ చేస్తామా ? మన పరధిలో ఉన్నటువంటి వాటికి అవసరమయినటువంటి వర్యలు తీసుకొని మనం ఆచరణీయం చేస్తామా అని ఉన్నప్పటికీ మొత్తాన్ని ప్రధానంగా ప్రభుత్వం యీనాడు పీటిని జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారితోనూ అంగీకరిస్తున్న పద్ధతి సందర్భములో యింకా యీనాడు జాతీయం చేయకుండా ఉన్నవి పిలై నంత త్వరలో పీటిని జాతీయం చేయడం ద్వారా దేశాభివృద్ధికి, రాష్ట్రాభివృద్ధికి తోడ్పడతారని ఆశిస్తూ యీ తీర్మానాన్ని అంగీకరించాలని చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

Sri C.V K. Rao:—Madam Chairman, I have given some amendments to this particular resolution. The object of my amendment is that when we mean that all the important industries which are in the hands of private profiteers should come under public control. The word 'nationalisation' means that it should come under public control. I want that it should be a full blown business. It should not be a half-way House. If it is a half-way House, we will be keeping the system as it is where they will be owners. If the object of the resolution is that the exploiters, profitees should be eliminated, it should come forth in its rute meaning. I have given an amendment for that purpose. The means of production to-day are in the hands of exploiters. The exploiters are running them and destroying them for their own purpose. So the means of production should not be intended for a few and it is intended for the majority, for all the people. Therefore, the goods that are prepared and through the services that are rendered and the needs that are satisfied, should go direct to people who are manufacturing them should own them, the people must enjoy them. That should be the genuine

social system. The social system wherein we eliminate the exploiter is a just social system and it is called socialism. My friend has brought, about that the sugar, jute and textile industries should be nationalised. That means when you offer a rupee there you can curtail mediator. Therefore we are going to help the common man. You cannot help the common man in that way. As long as the system itself is based on exploited it serves no purpose, the system itself is based on profiteering. When the middle-man gets the profit the purpose could not be served. Therefore I am not pressing profess communism or Marxism. By nationalisation we are bringing this kind of thing, that is the reason why Smt. Indira Gandhi brought forth 20 Point programme. She brought the 20 point programme to doll out some reforms with the object that the starving man should be given a meal. My friend who brought this resolution is already supporting the 20 point programme. He agrees with the Prime Minister and the Congress Party but at the same time as though they have got some thing else, some other formula, some other vedam and 'bhashyam', they are bringing forth this one. I have given a challenge to them, my friends on that angle. Now they want to say that they have got a formula, a formula that means 20 Point formula and therefore here is nationalisation and a dialogue has been started and poor Mr. Vengal Rao has fallen in to their trap. He entered into the dialogue as though he can appease them. If you mean that the social system must be improved, stand for it. It must be a total revolution. Here the friends on that side actually criticise me. The means of production i.e. we get our articles by the service of the man. We can have abundance of things, but they must reach the common man. We have developed science, technology to a great extent and our thinking also has got to be changed in the present times. But we are not able to reap the benefits because there are artificial hurdles in the way. We have got to remove them. You cannot have an admixture of capitalism and socialism. Either you go the socialistic way or the capitalistic way. The socialistic way is the only solution. It is not just a theory or a propaganda. The needs of the man has to be satisfied. Whatever the stage in which the society exists, the needs of the man can be satisfied. The means of production i.e. the resources should come under the complete say of a Governing Body whoever that may be. I cannot ask Mr. Vengalrao and his ministry to implement that kind of system but at the same time nothing can stand in the way of realising it, and then create such conditions where our people can arrive at a stage where in the social revolution, economic revolution would come about. With that object in view Madam, I am suggesting that the means of production of the factories, mines and all the wealth producing institutions and projects cannot be kept in the hands of a few individuals. That cannot be kept

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale Trade in food grains.

in the hands of men who exploit them for their own private profit. Under these circumstances they must be owned by the society. A Government of the people can be a Government which does not consist of exploiters. All the production can be owned by such a social system which can satisfy the needs of the common man. That of course is the ultimate course. That is the course which has to come about one day. The British exploiters had quit the place. We must at the moment realise it. That should be the correct thinking and direct thinking. Taking an opportunity of these things, I want to force my colleagues his frame of mind. If anybody has brought this resolution I don't think it would get an importance. That is due to my friends on my right side they were somehow able to get this resolution as well. Their entire object is that some reformation should be brought about. Now the entire governmental machinery to-day as it exists is a peculiar machinery. The line is very narrow. Therefore you have to understand the class system in which we are living. We are living in a very peculiar social system. Unless this social system is followed nothing can be done. The people should be educated and unless you create revolutionary conditions we can achieve the objective, otherwise finally it might revert back into the hands of the exploiters. That way the sugar, jute, textile industry can be duped. Therefore what is the type of social system? What is the type of political system and the Governmental machinery under which we are existing? The British Labour party found that nationalisation was a failure. Therefore it is a private ownership. The entire system is based on the exploitation of man by man. Therefore in order to eliminate the exploitation of man by man, in order to put the economic condition in a foolproof manner, in order to make the people enjoy the fruits of labour, the entire means production should be nationalised. I am not able to deal entirely the whole philosophy underlaying my amendment. I have only given in a brief to draw the attention of my colleagues of this House. If you dupe by saying it is socialism, I don't know what to say. We will be duped only for a very short time. Therefore we should not resort to that thing. In the name nationalisation they are only duping the people. For my part, I cannot a party to such a thing. Exploitation of man by man must be educated. That involves very great

scientific and political analysis. I am not going into that thing. With that object I have brought about this amendment. Thank you very much.

1-10 p.m. శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :- మాటర్ ఆఫ్ ఎక్స్ప్లనేషన్. మేముచాల ఓపికగా విన్నాము. డ్యూటింగ్, డోపిడి అని నోటికి వచ్చిన కూతలు అన్నీ వచ్చినాయి. ఒక విషయం చెప్పాలి. సర్వే జనాంః సుకినోదవంతు అని సూత్రీకరణ చెప్పారు. నీవలె నీ పొరుగువాడిని చూడమన్నారు. కాషాయగుడ్డలు కట్టుకొని ఆశ్రమంలో కూర్చుని దేశాన్ని కాషాయ గుడ్డలు కట్టుకొని నా మిత్రుడు అటు కూర్చుని ఉండే... ..

Sri C. V. K. Rao :- I object it. These people are transgressing. ఏ కాషాయ గుడ్డలు కట్టుకొని దేశాన్ని మోసం చేయాలి అనుకుంటున్నారో, ఏ కమ్యూనిజం పేరుతో దేశాన్ని మోసం చేయాలని అనుకున్నారో—అందులో పరిదిలో ఉండాలని అడుగుతున్నాను. ఒక్కొక్కరికి 40, 50 ఎకరాలు ఉన్నాయి. నేను నమ్మినివి నేను మాట్లాడాను. ఇందిరాగాంధీని మోసం చేయడానికి ఉన్నారు. నాకు హక్కు ఉన్నది నేను మాట్లాడాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :- నువ్వు ఫాసిస్టు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — ఇది బాగా ఉన్నది. మునసబుగిరి కంటే యిది బాగా యున్నది. 40, 50 ఎకరాలు ఉన్నాయి.

(interruptions)

Mr. Chairman:—I don't allow this kind of behaviour by Hon. Members. I have to interfere. You have to maintain the order of the House.

1-20 p.m. శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :- ఆన్ ఎ పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్— ఒక రాజకీయ వక్షం గురించి స్కాండల్స్ వేసినప్పుడు ఎక్స్ప్లనేషన్ చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఇది డ్యూటింగ్ కాదని చెప్పడానికి కమ్యూనిజం గురించి ఒక గంట నేపు చెప్పినప్పటికీ ఒక మాట చెప్పవలసి ఉంది.

Theory is grey but life is ever-green. అనేది మరచిపోవద్దు. అల్ట్రా రెవల్యూషనరీ స్లోగన్స్ వాస్తవిక జీవితంతో సంబంధం లేకుండా ఇచ్చేవారు కౌంటర్ రెవల్యూషనరుల పుష్ట క్లాస్ ఏజెంట్లు అని మార్కు చెప్పాడు. అర్యభట్ట వచ్చి వండుకు ప్రధాన మంత్రికి అభినందనలు తెలుపాలని సవరణలు ఇస్తుంటాము.

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale Trade in food grains.

భూసంస్కరణల చట్టం అయే ముందు పబ్లిక్ ఓపీనియన్ కు పంపాలని సవరణలు ఇస్తుంటాము. ఏ నాలుగు పరిశ్రమలో జాతీయం చేయాలని అంటే మొత్తం జాతీయం చేయాలని సవరణ పెడుతుంటాము. లోపాయికారీగా ఏదీ కాకుండా చేయడానికి మిల్లు యజమానులకు సహాయపడడానికి ఉపయోగ పడుతుంటాం అన్న మాట. Either all or nothing అని స్లోగన్ను ఇవ్వడం కొందరు రెవల్యూషన్ కు రియాక్స్ నరీలకు చక్కని సేపి చేయడం అని మార్క్స్ చెప్పాడు. పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కాదు కాని మా పార్టీ తరపున పాయంట్ ఆఫ్ ఎక్స్ ప్లనేషన్ గా దీనిని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్ష, మా మిత్రులు చాలా ఉత్సాహంతో చక్కెర జనపనార, జువుళి పరిశ్రమ, ఆహార ధాన్యాల బోకు పరిశ్రమ జాతీయం చేయాలని తీర్మానం సభ ముందు పెట్టారు. మా ప్రధాన మంత్రిగారి ఉద్దేశం కూడా ఇదే ప్రిన్సిపల్ పై —

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— మన ప్రధాన మంత్రి—వారి స్వంతం కాదు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— వీటిని జాతీయం చేయాలనే మన ప్రధాన మంత్రి ఉద్దేశం, మా పార్టీ ఉద్దేశం. ఈ సూత్రాలను మనం అందరం అంగీకరించినప్పటికీ ఈ విధంగా జాతీయం చేయడంవల్ల ఎంతవరకు ప్రయోజనం ఉంటుందనేది, ఎంత వరకు విజయవంతంగా ఇంప్లిమెంటు చేయగలమనేది మనం యోచించవలసి ఉంది. నేను కూడా రైతునే, రైతుల ఇబ్బందులు ఎట్టివో నాకు తెలుసు. మనం కష్టించి పొలాల్లో పనిచేస్తున్నాం. విపరీతమైన పెట్టుబడులు పెట్టి పంటలు పండిస్తున్నాం. పంటలు పండించిన రైతులకు సరైన ధర రావడం లేదు. మధ్య దళారీలు, వ్యాపారస్తులు చవక ధరలకు కొని స్టోర్ చేసి తిరిగి వినియోగదారులకు ఎక్కువ ధరలకు అమ్ముతున్న విషయం మనకు బాగా తెలుసు. దీనివల్ల రైతులకు లాభం కలగడం లేదు. వినియోగదారుకు లాభం కలగడం లేదు. మార్వాడీలకు వ్యాపారస్తులకు మిల్లు యజమానులకు మాత్రమే లాభం కలుగుతున్నది. అందుకే జాతీయం చేయాలని అంటున్నది, ఐతే అందుకు అవసరమైన మెషినరీ మనవద్ద ఉందా, ఇప్పుడున్న మెషినరీ ఆ కార్యక్రమాన్ని విర్వర్తింపగలదా అనేది కూడా పరిశీలించాలి. ఇందుకు అవసరమైన మెషినరీని సృష్టించుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది కదా అనవచ్చు. కావడం లేదు కాని దేశం మొత్తంపై తీసుకునేటప్పుడు కొన్ని ప్రయోజనాలు అనేవి ఉన్నాయి. జాతీయ సంపదను ఉత్పత్తిని పెంచవలసిన అవసరం ఉందని మంచిపోవద్దు. అందుకు అవసరమైన మెషినరీని కూడా ఏర్పరచాలి.

జనహల్లలు నెహ్రూగారు కూడా ఈ విషయం గమనించారు. అందువల్లనే కొన్ని ముఖ్యమైన పరిశ్రమలను సంస్థలను మాత్రమే జాతీయం చేయాలని నిర్ణయించారు. ఆ ప్రకారంగానే స్టీల్ ఇండస్ట్రీ, ట్రాన్స్‌మిషన్ వంటివి జాతీయం చేసారు. ఎఫ్.సి.ఐ. వంటివి కూడా పెట్టుకోడం జరిగింది. జాతీయం చేసిన తరువాత వాటికి సంబంధించి పడుతున్న అవస్థలను కూడా మనం మరచిపోరాని? లేదు. పాత ఐ. సి. ఎస్. ను తీసివేసి స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఐ. ఏ. ఎస్. ను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. జాతీయం చేయబడిన వాటి పరిస్థితి ఎట్లా ఉందంటే అంగట్లో బిడ్డా, ఎవరికి పుట్టినావు అన్నట్లు ఉంది. జాతీయం చేయబడిన పరిశ్రమలు, సంస్థలు సక్రమంగా నడవక రావలసిన లాభాలు రాక ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. దేశ సంపద కూడా చాలా దెబ్బ తింటున్నది. దీనివల్ల జాతీయం చేయవద్దని కాదు కాని—

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అంగట్లో బిడ్డా, ఎవరికి పుట్టినావు అంటున్నారు. దీనిని ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందా? జాతీయం చేయడం పెయిలై నదని ట్రాన్స్‌మిషన్ మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :— నేను జనరల్‌గా సామెత చెప్పాను కాని ఏ పరిశ్రమను ఉద్దేశించి చెప్పలేదు. ఇప్పుడు జాతీయం ఐన సంస్థలు ఏ విధంగా నడుస్తున్నాయి, ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయాలి అనేది మరచిపోయి వేరే పరిశ్రమలను జాతీయం చేయాలని పూనుకోడం ఆత్మద్రోహం అవుతుంది, జాతీకి నష్టం అవుతుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. జాతీయం చేయ వద్దని నేను అనడంలేదు. తీర్మానం ఉద్దేశం మంచిదే. ప్రభుత్వం దీనిని జాతీయం చేయాలన్నా అందుకు సక్రమమైన మెషిన్‌రీ ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. అవసరమైన ఉద్యోగులకు సరైన శిక్షణ ఇచ్చి ప్రాపర్ కేడర్స్ తయారు చేయాలి. ఐ. ఏ. ఎస్. వారితో సరిపోదు. అటువంటి ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసి నప్పుడే జాతీయం చేయడం వల్ల ప్రయోజనం పొందగలము ఇదివరకే జాతీయం చేసిన సంస్థలు సక్రమంగా పని చేసేట్లు చూసి లాభం సంపాదించే యత్నం చేయకుండా క్రొత్తవి జాతీయం చేయాలనే స్లోగన్ మంచిది కాదనిదేశ ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొనాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Chairman :— Now the House stands adjourned to meet again at 8-30 A.M. on Monday the 9th February, 1976.

1-30 p.m. (The House then adjourned to meet again at 8-30 A.M. on 9th February, 1976.)

APPENDIX

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Copy of Project Agreement (Godavari Barrage Project) between International Development Association and the State of Andhra Pradesh as promised by the Chief Minister while answering a supplemental question to L.A.Q.No. 6193 (Starred) on 18-3-1975.

AGREEMENT, dated March 7, 1975, between International Development Association (hereinafter called the Association, and the State of Andhra Pradesh acting by its Governor hereinafter called Andhra Pradesh.

Whereas by the Development Credit Agreement of even date herewith between India by its President hereinafter called the Borrower and the Association has agreed to make available to the Borrower an amount in various currencies equivalent of forty-five million dollars.

45,000,000 on the terms and conditions set forth in the Development Credit Agreement, but only on condition that Andhra Pradesh agree to undertake such obligations towards the Association as herein after set forth.

Whereas Andhra Pradesh, in consideration of the Association's entering into the Development Credit Agreement with the Borrower, has agreed to undertake the obligations hereinafter set forth.

Now therefore the parties hereto hereby agree as follows.

ARTICLE

Definitions

Section 1.01. Wherever used in this Agreement, unless the context shall otherwise require, the several terms defined in the Development Credit Agreement and in the General Conditions has so defined, have the respective meanings therein set forth.

ARTICLE

Execution of the Project

Section 2.01. Andhra Pradesh shall carry out Parts A and B of the Project described 2 to the Development Credit Agreement with due diligence and efficiency and in conformity with appropriate administrative, financial and engineering practices, and shall provide, or cause to be provided, promptly as needed, the funds, facilities, services and other resources required for the purpose.

Section 2.02. In carrying out Part A of the Project, Andhra Pradesh shall employ contractors satisfactory to the Association upon terms and conditions satisfactory to the Association.

Section 2.03. Except as the Association shall otherwise agree, contracts for the purchase of goods or for the carrying out of works or service other than consultants services for the project to be financed out of the proceeds of the Credit, shall be awarded in accordance with the provision of Schedule 1 to this agreement.

Section 2.04. Andhra Pradesh undertakes to insure, or make adequate provision for the insurance of, the imported goods to be financed out of the proceeds of the Credit, made available to it by the Borrower against hazards incident to the acquisition, transportation and delivery thereof to the place of use or installation, and for such insurance any indemnity shall be payable in a currency freely usable by Andhra Pradesh to replace or repair such goods.

(b) Except as the Association may otherwise agree, Andhra Pradesh shall cause all goods and services financed out of the proceeds of the Credit made available to it by the Borrower to be used exclusively for the Project until its completion.

Section 2.05. (a) Andhra Pradesh shall furnish to the Association promptly upon their preparation, the plans specifications, reports contract documents and constructions and procurement Schedules for Parts A and B of the Project, and any material modifications thereof or additions thereof, in such detail as the Association shall reasonably request.

(b) Andhra Pradesh : (i) Shall maintain records adequate to record the progress of Parts A and B of the Project including the cost thereof, and to identify the goods and services financed out of the proceeds of the Credit made available to it by the Borrower, and to disclose the use thereof in the Project ; (ii) shall enable the Association's representatives to visit the facilities and construction sites included in the Project, and to examine the goods financed out of such proceeds and any relevant records and documents ; and (iii) shall furnish to the Association all such information as the Association shall reasonably request concerning Parts A and B of the Project, the expenditure of the proceeds of the Credit so made available to it and the goods and services financed out of such proceeds.

Section 2.06. Andhra Pradesh shall, at the request of the Association ; (i) exchange views with the Association with regard to the progress of the Project the Performance of its obligations under this Agreement and other matters relating to the purposes of the Credit; and (ii) furnish to the Association all such information as the Association shall reasonably request in respect of the Project.

(b) Andhra Pradesh shall promptly inform the Association of any condition which interferes or threatens to interfere with, the

progress of Parts A and B of the Project the accomplishment of the purposes of the Credit, or the performance by Andhra Pradesh of its obligations under this Agreement.

ARTICLE III

Management and operation of Project Facilities

Section 3.01 (a) Andhra Pradesh shall cause all works and facilities included in the Project or necessary to the proper and efficient operation thereof to be operated, maintained and repaired in accordance with sound engineering practice and standards and shall provide, or cause to be provided, promptly as needed, the funds, facilities, services and other resources required for that purpose.

(b) Without limiting the generality of the preceding paragraph, Andhra Pradesh shall, under arrangements satisfactory to the Association, cause the barrage constructed under the Project to be periodically inspected, not less frequently than once every five years, in accordance with sound engineering practices in order to determine whether there are any deficiencies or potential deficiencies in the condition of such and adequacy of maintenance or methods of operation of such structures and earthwork which may endanger the safety of such structures and earthworks.

Section 3.02. Andhra Pradesh shall at all times during the execution of the Project stockpile such materials, and maintain such equipment, at the site of the existing weir, as shall be necessary to make emergency repairs to such weir.

ARTICLE IV

Financial Covenants

Section 4.01. Andhra Pradesh shall maintain records adequate to reflect in accordance with consistently maintained appropriate accounting practices the operations and financial condition of PWD with respect to Part A and the Command Area Development Department of Andhra Pradesh with respect to Part B of the Project.

Section 4.02. Andhra Pradesh shall; (i) have the accounts and financial statements (balance sheets, statements of income and expenses and related statements) of PWD with respect to Part A and the Command Area Development Department of Andhra Pradesh with respect to Part B of the Project for each fiscal year audited, in accordance with sound auditing principles consistently applied, by the Accountant General of Andhra Pradesh; (ii) furnish to the Association as soon as available, but in any case not later than six months after the end of each such year, (A) certified copies of the said financial statements for such year as so audited and (B) the report of such audit by said auditors, of such scope and in such detail as the Association such other information concerning the accounts and financial

statements of PWD with respect to Part A and the Command Area Development Department of Andhra Pradesh with respect to Part B of the Project and the audit thereof as the Association shall from time to time reasonably request.

Section 4.03. Andhra Pradesh undertakes to make such arrangements as shall be necessary to levy and collect from beneficiaries of the facilities constructed under Part A of the Project all investment costs of the Project including interest of not less than 5% per annum thereon over a period of not more than fifteen years.

ARTICLE V

Effective Date Termination; Cancellation and Suspension.

Section 5.01. This Agreement shall come into force and effect on the date upon which the Development Credit Agreement becomes effective.

Section 5.02. (a) This Agreement and all obligations of the Association and of Andhra Pradesh thereunder shall terminate on the earlier of the following two dates:

(i) the date on which the Development Credit Agreement shall terminate in accordance with its; or

(ii) a date fifteen years after the date of this Agreement.

(b) If the Development Credit Agreement terminates in accordance with its terms before the date specified in paragraph (a) (ii) of this Section, the Association shall promptly notify Andhra Pradesh of this event.

Section 5.03. All the provisions of this Agreement shall continue in full force and effect notwithstanding any suspension or partial cancellation under the Development Credit Agreement.

ARTICLE VI

Miscellaneous Provisions

Section 6.01. Any notice or required or permitted to be given or made under this Agreement and any agreement between the parties contemplated by this Agreement shall be in writing. Such notice or request shall be deemed to have been duly given or made when it shall be delivered by hand or by mail, telegram, cable, telex or radio gram to the party to which it is required or permitted to be given to made at such party's address hereinafter specified or at such other address as such party shall have designated by notice to the party giving such notice or making such request. The addresses so specified are:

For the Association :

International Development Association,
1818 H Street, N.W
Washington, D.C 20433
United States of America

Cable address :

INDEVAS
Washington, D.C.

For Andhra Pradesh :

Secretary to the Government of Andhra Pradesh,
Public Works Department (Projects Wing)
Hyderabad-22
India

Cable address :

PROJECTS
Hyderabad-22
India

Section 6.02. Any action required or permitted to be taken, and any documents required or permitted to be executed, under this Agreement on behalf of Andhra Pradesh may be taken or executed by the secretary to the Government of Andhra Pradesh in P. W. D. or such other person or persons as he shall designate in writing.

Section 6.03. Andhra Pradesh shall furnish to the Association sufficient evidence of the authority and the authenticated specimen signature of the person or persons who will, on behalf of Andhra Pradesh, take any action or execute any documents required or permitted to be taken or executed by Andhra Pradesh pursuant to any of the provisions of this Agreement.

Section 6.04. This Agreement may be executed in several counter parts, each of which shall be an original, and all collectively but one instrument.

IN WITNESS WHEREOF, the parties hereto, acting through their representatives thereunto duly authorized, have caused this Agreement to be signed in their respective names in the District of Columbia, United States of America, as of the day and year first above written.

INTERNATIONAL DEVELOPMENT ASSOCIATION

M.L. WEINER,

Regional Vice-President, South Asia

THE STATE OF ANDHRA PRADESH

T.N. KAUL,

Authorized Representative

SCHEDULE PROCUREMENT

A. General Procedures :

1. Except as provided in Part A.3 hereof, contracts for civil works, equipment and materials shall be let under procedures consistent with those set forth in the "Guide lines for Procurement under World Bank Loans and IDA Credits" published by the Bank in April 1972, as revised in October 1972 (here in after called the Guidelines) on the basis of international competitive bidding.

2. Bidders for the equipment include in Part A of the Project shall be prequalified as described in part 2.2 of the Guidelines and bidders for the works included in the said Part A shall be considered for award only if qualified in accordance with the requirements for prequalification described in the said part 2.2 of the Guidelines.

3. Materials and equipment estimated to cost less than the equivalent of 50,000 shall be procured through the normal procedures of Andhra Pradesh, provided that the aggregate cost of the such items shall not exceed the equivalent of 8600,000.

B. Evaluation and Comparison of Bids for the Manufacture and Erection of Gates; Preference for Domestic Manufactures :

1. For the purpose of evaluation and comparison of bids for the manufacture and erection of the gates: (i) bidders shall be required to state in their bid the c.i.f. (port of entry) price for imported goods, or the ex-factory price for domestically-manufactured goods; (ii) customs duties and other import taxes on imported goods, and sales and similar taxes on domestically-supplied goods, shall be excluded; and (iii) the cost to Andhra Pradesh of inland freight and other expenditures incidental to the delivery of goods to the place of their use or installation shall be included.

2. Goods manufactured in India may be granted a margin of preference in accordance with, and subject to, the following provisions:

(a) All bidding documents for the procurement of goods shall clearly indicate any preference which will be granted, the information required to establish the eligibility of a bid for such preference and the following methods and stages that will be followed in the evaluation and comparison of bids.

(b) After evaluation, responsive bids will be classified in one of the following three groups. :

(i) Group A : Bids offering goods manufactured in India if the bidder shall have established to the satisfaction of the Borrower and the Association that the manufacturing cost of such goods includes a

value added in India equal to at least 20% of the ex-factory bid price of such goods.

(2) Groups B : All other bids offering goods manufactured in India.

(3) Groups C : Bids offering any other goods.

(c) All evaluated bids in each group shall be first compared among themselves, excluding any customs duties and other import taxes on goods to be imported and any sales or similar taxes on goods to be supplied domestically, to determine the lowest evaluate bid of each group shall then be compared with each other. and if, as a result of this comparison, a bid from group A or B is the lowest, it shall be selected for the award.

(d) If, as a result of the comparison under paragraph (c) above the lowest bid is a bid from group C, all group C bids shall be further compared with the lowest evaluated bid from group A after adding to the c. i f. bid price of the imported goods offered in each group C bid, for the purpose of this further comparison only, an amount equal to (i) the amount of customs duties and other important taxes which a non-exempt importer would have to pay for the importation of the goods offered in such group C bid, or (ii) 15% of the c. i. f. bid price of such goods if said customs duties and taxes exceed 15% of such price. If the group A bid in such further comparison is the lowest, it shall be selected for the award; if not, the lowest evaluated bid from group C shall be selected.

C. Evaluation and Comparison of Bids for Civil Works; preferences for Domestic Contractors.

1. With respect to any contract for civil works included under category (1) of the table set forth in Schedule 1 of the Development Credit Agreement, Andhra pradesh may grant a margin of preference of $7\frac{1}{2}\%$ to domestic contractors, in accordance with, and subject to the following provisions :

(a) Contractors shall be required to qualify as provided in part A of this Schedule and applicants for qualification applying also for such preference shall be asked to provide, as part of the information for qualification. such information, including details of ownership, as shall be required to determine whether, according to the classification established by the Borrower and accepted by the Association, a particular firm or group of firm qualifies for a domestic preference. The bidding documents shall clearly indicate the preference and method that will be followed in the evaluation and comparison of bids to give effect to so such preference.

(b) After bids have been received and reviewed by Andhra Pradesh, responsive bids will be classified into the following groups:

(i) bids offered by domestic contractors eligible for preference ;
and

(ii) bids offered by other contractors. For the purpose of evaluation and comparison of bids an amount equal to 7 of the bid amount shall be added to bids received under group (ii) above.

D. Procurement Without Contracting

Construction work on the Project until June 30, 1975, as well as works for the dismantling of the crest of the existing weir at the Project site following installation of the gates on the Project barrage shall be executed through force account.

E. Review of Procurement Decisions by the Association

1. Review of prequalification of bidders for equipment contracts. Andhra Pradesh shall, before qualification is invited, inform the Association in detail of the procedure to be followed and shall introduce such modifications in said procedure as the Association shall reasonably request. The list of prequalified bidders together with a statement of their qualifications and of the reasons for the exclusion of any applicant for prequalification shall be furnished by Andhra Pradesh to the Association for its comments before the applicants are notified, and Andhra Pradesh shall make such additions to, deletions from, modifications in, the said list as the Association shall reasonably request.

2. Review of invitation to bid and of proposed awards and final contracts:

(a) With respect to all contracts for equipment estimated to cost the equivalent of \$ 50,000 or more :—

(i) before bids are invited, Andhra Pradesh shall furnish to the Association, for its comments, the text of the invitations to bid and the specifications and other bidding documents, together with a description of the advertising procedures to be followed for the bidding, and shall make such modifications in the said documents or procedures as the Association shall reasonably request. Any further modification to the bidding documents shall require the Association's concurrence before it is issued to the Prospective bidders;

(ii) Promptly after bids have been received, Andhra Pradesh shall inform the Association of the names of the bidders and the respective amounts of the bids; and

(iii) after bids have been received and evaluated, Andhra Pradesh shall, before a final decision on the award is made, inform the

Association of the name of the bidder to which it intends to award the contract and the reasons for the intended award shall furnish to the Association, in sufficient time for its review, a detailed report on the evaluation and comparison to the bids received, together with the recommendation for award such other information as the Association shall reasonably request. The Association shall, if it determines that the intended award would be inconsistent with the Guidelines of this Schedule, promptly inform Borrower and Andhra Pradesh and state the reasons for such determination.

(b) With respect to all contracts for civil works estimated to cost the equivalent of \$ 50,000 or more:

(i) before bids are invited Andhra Pradesh shall furnish to the Association, for its comments, the text of the invitations to bid and the specification and other bidding documents including the requirements for qualifications and eligibility for the preference under part C. I, together with a description of the advertising procedures to be followed for the bidding, and shall make such modification in the said documents or procedures as the Association shall reasonably request. Any further modification to the bidding documents shall require the Association's concurrence before it is issued to the prospective bidders;

(ii) promptly after the bids have been received, Andhra Pradesh shall furnish to the Association the list of all bidders, a statement of their qualifications. and, where applicable, of their eligibility, for domestic preference under part C.I. above and the reasons for the exclusion of any applicant for qualification and for such eligibility, for the Association's comments and Andhra Pradesh shall make such additions to, deletions from or modification in the said list as the Association shall reasonably request; and

(iii) Andhra Pradesh shall evaluate the bids from qualified bidders and, before a final decision on the award is made inform the Association of the name of the bidders to which intends to award the contract and the reasons for the intended award and shall furnish to the Association' in sufficient time for its review, a detailed report on the evaluation and comparison of the bids recieved, together with the recommendation for award and such other information as the Association shall reasonably request. The Association shall, if it determines that the intended award would be inconsistent with the Guidelines or this schedule promptly inform the Borrower and Andhra Pradesh and state the reasons for such determination.

(c) With respect to each contract governed by (a) or (b) above:

(i) The terms and conditions of the contract shall not, without the Association's concurrence, materially differ from those on which bids were invited.

(ii) Two conformed copies of the contract shall be furnished to the Association promptly after its execution and prior to the submission to the Association of the first application for withdrawal of funds from the Credit Account in respect of such contract.

3. With respect to each contract to be financed out of the proceeds of the Credit and not governed by the preceeding paragraph, Andhra Pradesh, shall furnish to the Association, promptly after its execution and prior to the submission to the Association of the first application for withdrawal of funds from the Credit Account in respect of such contract, two conformed copies of such contract, together with the analysis of bids, recommendations for award and such other information as the Association shall reasonably request. The Association shall, if it determines that the award of the contract was not consistent with the Guidelines or this Schedule, promptly inform Andhra Pradesh and the Borrower and state the reasons for such determination.

6th February, 1976.
(Friday)
17 Magh, 1897 S. E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGE
Oral Answers to Questions.	.. 91
Short Notice Questions and Answers.	.. 114
Announcement :	
re : Time fixed for the receipt of Amendment to Bills.	.. 119
Papers laid on the Table :	
(i) Amendments made to A. P. Public Service Commission Regulations 1963.	.. 119
(ii) Government Memo No. 1834-T2/75-6, Revenue, dated 6-11-1975.	.. 119
(iii) Sixteenth Annual Report and Accounts of the A. P. State Warehousing Corporation.	.. 120
Papers Placed on the Table :	
1. A. P. Public Employment (Organisation of Local Cadres and Regulation of Direct Recruitment) Order, 1975 and Copies of five Government of India notifications dated 18-10-1975.	.. 120
2. Godavari Barrage Project Agreement between International Development Association and the State of Andhra Pradesh.	.. 120
Non-Official Resolutions :	
re : (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.	.. 121
(ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, wholesale Trade in Food Grains.	.. 136
Appendix.	.. 147

T H E
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Seventh day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 6th. February, 1976

The House met at Ten of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

BAN ON BEGGING IN THE STATE

91—

*6214-EQ.—Sri Vijayasikhamani (Tirupathi):— Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to ban begging in the State:

(b) if so, when it will materialise; and

(c) if not, whether the Government will at least take steps to ban begging in the pilgrim towns?

The Chief Minister (Sri J. Vengal Rao) :—(a) The Government are seized of the matter of prevention of begging in the State.

(b) and (c) After the facilities of "Rescue Homes" are made available in the State.

Sri C. V. K. Rao (Kakinada):—Is not banning of begging included in the 20-point programme?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఐన్ చేయడము కాదు. 20 సూత్రాల ప్రోగ్రాములో వారికి వసతి కల్పించి వాళ్ళకు కడుపునిండా తిండి పెట్టాలనే కాని, బేన్ చేయడము లేదు. బెగ్గింగు లేకుండా చేయాలంటే—వాళ్ళు బాగా ఉండడానికి 20 సూత్రాల ప్రోగ్రాము పూర్తి అయిననాడు, అది పోతుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—ఇదివరకు కూడా యీ విజ్ఞాపకులను నిరోధించాలనేదే ప్రభుత్వ దృష్టి అని ఆరోగ్య శాఖామాత్యులు యిదివరలో ప్రశ్నకు జవాబు యిచ్చారు. మైసూరు గవర్నమెంటులో యీ బెగ్గింగును నిషేధిస్తూ వారికి

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

బెగ్గర్ హోమ్స్ను పెట్టి వాళ్ళను కాపాడుతున్నారు. అటువంటి ప్రతిపాదన యిప్పుడో లేదన్నారు? కనీసం యిప్పుడు ఫైనల్ జే అవుతుంది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మన దగ్గర కూడా యాక్టు ఉంది. యాక్టు లేకపోలేదు. అది ఫోర్స్లో ఉంది. హైదరాబాదు సిటీలోను, నెల్లూరులోను అది ఫోర్స్లో ఉంది. ఎందుచేతనంటే మునిసిపాలిటీస్ బెగ్గర్ హోమ్స్ మైంటెన్ చేస్తున్నాయి. ఎక్కడయితే ఫోర్స్ చేకామో అక్కడ ఒక బెగ్గర్ హోమ్ పెట్టాలి, దానిని ఫైనాన్సియల్ గా ఆ మునిసిపాలిటీ జేర్ చేయాలి. దాని గురించి ఆలోచనలో ఉంది.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి (గురజాల) :—మన రాష్ట్రములో బెగ్గర్స్ యెంత మంది ఉన్నారో మన ప్రభుత్వానికి యేమైనా అంచనా ఉన్నదా? ముఖ్యంగా యీ బెగ్గర్స్ లస్స్ స్టాండులలో, రైల్వే స్టేషన్స్లో అన్నిచోట్ల కుప్టు వ్యాధితో ఉన్నవారు ఉన్నారు. ఇది ఒక పెద్ద సమస్య అయిపోయింది. ఇది కంట్రీజేస్ డిస్ట్ కూడాను. ప్రభుత్వం మొత్తం బెగ్గర్స్కు తగినటువంటి వసతులు కల్పించేదానికి ఒక ప్రోగ్రాము పెట్టి కుప్టు వ్యాధి వారిని ఎక్కడా లేకుండా అందరిని కూడా హోమ్స్లోకి పంపించే ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది కూడా ఉంది. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంట్స్ యిస్తుంది. అవి అప్పీ తీసుకొని చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. ప్రస్తుతం హైదరాబాదులోను, తిరుపతిలోను చేయాలనే ఆలోచన ఉంది.

శ్రీ సి. దాస్ (నత్యపీఠ) :—మన రాష్ట్రములో ఆ బెగ్గర్స్ సంఖ్య యెంత ఉంది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మన రాష్ట్రంలో హైదరాబాదు మొత్తం సిటీలో 10 వేల మంది బెగ్గర్స్ ఉన్నారు. ఆ 10 వేల మందిలో 1000 మంది రెప్రెసిన్ ఉన్నారు. మిగిలినవి యింకా లెక్కలు రాలేదు.

శ్రీ సి. దాస్ :—తమిళనాడులో లాట్రీ చిట్స్ ప్రోగ్రాము పెట్టి బెగ్గర్స్ లేకుండా చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో బెగ్గర్స్ సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగిపోతోంది. దాని నివారణకు చర్య తీసుకుంటారా? రెండవది బషిర్ బాగ్ రస్తాలో కారు స్టాండువద్ద బిజ్జెటకులు యెక్కువ చుట్టముట్టి ప్రమాదానికి గురి అవుతున్నారు. ఆ ప్రమాదము నిర్మూలించేదానికి చౌరస్తాలో బెగ్గర్స్ లేకుండా యేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తమిళనాడులో లాట్రీ చిట్స్ వేసి ఆ సమస్య సార్వ్ చేపారన్నారు. వాళ్లందరూ మనకు యిక్కడ వస్తారు. అక్కడ సార్వ్ అయితే యిక్కడకు యెందుకు వస్తారు? సార్వ్ కాకపోవడంవల్లనే యిక్కడకు వస్తున్నారు. అసలు ఆ చిత్తురు జిల్లా, తిరుపతికి ఉన్న హెడేక్ అంతా ఆ తమిళనాడు బెగ్గర్స్ తోనే ఉంది. ఆ రెప్రెసి కూడా వారితోనే వచ్చింది. మన సిటీలో కూడా వారు చెప్పినటువంటి 2 వ సూత్రం ప్రకారం తీసిపారేయడానికి పెద్ద బ్రహ్మాండం ఏమీ ఉంది? 5 నిమిషాలలో తీసివేయవచ్చు. వాళ్లకు ఆల్టర్నేటివ్ వృత్తి కూడా చూపించాలి. తిరుపతిలో పర్వాలేదు. తిరుపతి దేవస్థానమువారు దీనిని అందర్ టేక్ చేస్తున్నారు. వారు అక్కడ బెగ్గర్స్ హోమ్ పెట్టి, రెప్రెసి హోమ్ పెట్టి అక్కడ శావలసిన దబ్బు లర్చు పెడుతున్నారు. తిరుపతిలో వెంటనే సార్వ్ అవుతుంది.

*Sri Syed Hasan (Charminar):— There are two questions. Firstly, is it a fact that the present beggar homes are not looked after properly and therefore the Government does not want to take chances for starting other beggar homes till such time the situation in the existing beggar homes improves and the Government is satisfied? Secondly what is the expenditure per head incurred by the Government?

Sri J. Vengal Rao I want separate question.

Sri A. Sriramulu (Eluru) :—Begging has become a highly lucrative profession. According to statistics collected by a research team of sociologists most of these beggars are able-bodied persons. What exactly is the activity that the Government proposes to provide to these beggars when they are put in the beggar home or does the Government start a choultry and feed the idlers there.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—బెగ్గర్ హోమ్ డిజైట్ పర్సన్స్, మరీ ముసలి వాళ్ళు అటువంటి వాళ్ళకు తప్ప వేరే వాళ్ళను అందరినీ ఫోలీసు వాళ్ళు అరెస్టు చేసి బై ఫోర్స్ వాళ్ళను పనిమ్ చేసే అధికారం ఉంది. వాళ్ళు కష్టపడి వళ్ళు పంచి పని చేయాలి. వాళ్ళు పనిచేయడానికి పని చూపించాలి.

LAUNCHING OF PROSECUTION AGAINST SRI THAKUR HARI PRASAD

92—

*6205-O-Q.—Sarvasri Vanka Satyanarayana, Md. Rajab Ali (Khammam) V. Srikrishna and M. Nagi Reddy:— Will the Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the Government have launched prosecution against Sri Takur. V. Hari Prasad, former Honorary Secretary of Andhra Pradesh Welfare Fund for alleged embezzlement and misappropriation of funds ;

(b) if so, the number of cases filed against him ;

(c) the stages at which the cases stand now ; and

(d) whether it is also a fact that some cases have been ordered to be withdrawn?

Sri J. Vengal Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) Twelve Sir.

(c) (1) Ten cases are pending trial in the court of III Metropolitan Magistrate, Hyderabad.

(2) The accused in two cases were discharged.

(d) No, Sir.

Sri A. Sriramulu:—Recently a cinema magazine was started by this gentleman known as “Cine Herald” and most of the dignitaries of our Government attended a function of Cine Herald. Is it not giving credibility to a person accused of criminal offences. Secondly we are told 9 cases are pending. If it is not possible to give details of allegations at least a summary of allegations may be given. At least the main charges in all these 9 cases may be given. How is our Government giving credibility to this gentleman?

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):—మన ముఖ్యమంత్రిగారు హామ్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు యీ ఏలిగేషన్స్ తేబడినాయి ఇప్పుడు ఆ టాకూర్ హరిప్రసాద్ పైన తేబడిన నేరారోపణలు యేమిటి? ఇప్పుడు ఏకే ట్రా ఆయినటువంటి ఆరోపణలు యేమిటి? ఇంకా యెన్ని కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. ఆ ఆరోపణలు చెబుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఇప్పుడు ఆ ఆరోపణలు చెప్పాలంటే 4 పేజీలు ఉంది ఇప్పుడు యొక్కడ చెప్పగలను? 12 కేసులు ఉన్నాయి ఈ 12 కేసులలో 3 కేసులు యిదవరకు కోర్టు కౌట్టి వేస్తే 2 కేసులలో హైకోర్టులో రివిజన్ పిటిషన్స్ పెట్టారు. ఒకటి దీన్చా రి అయింది. 9 కేసులు పెండింగుగా ఉన్నాయి. ఇదవరకు వేరియన్ మేజిస్ట్రేట్స్ దగ్గర యివి పెండింగుగా ఉండడము వల్ల ఎంక్వయరీ వరిగా జరగడం లేదు. ఇవి అన్నీ కలిపి ఒకటే మేట్రోపోలిటన్ మేజిస్ట్రేట్స్ కు 9 కేసులు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడము జరిగింది. చిహూకా ఒక వాయిదా ఉండాలి. అది నాకు తెలియదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అసలు యీ కేసులు టెజిస్ట్రేచేయడం దీనిమీద వేరే ఎంక్వయరీ స్పెషల్ ఆఫీసరును వేసి గట్టి చర్యలు తీసుకోవడం కోసమే ప్రస్తుతము ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారే నాడు హామ్ మినిస్టరుగా ఉండడము జరిగింది. ఆ సందర్భములో చాలా గొడవలు జరిగినవి. చాలాసార్లు మన హవుస్ కు వచ్చింది. ఇటువంటి కేసులకు యితర దిలే యెందుకు అవుతోంది? ఈ డుర్బినియోగము, యీ అవహరణ రెండూ జరిగినవి అని ప్రభుత్వము వారి నేరారోపణ జరిగిన తర్వాత కూడా యీయనగారు తారామండలానికి పెరిగిపోవడమే కాకుండా యే మంత్రివర్గం వచ్చినా ఆ మంత్రివర్గానికి అతను చాలా యిప్పుడు అయిపోతున్నాడు. అంతేకాకుండా మేము ఎక్కడకు యింటర్వ్యూకు వెళ్లినా ముందు ఆయనే అక్కడకు వెళ్లి తూర్పు వదం జరుగుతోంది? ఏమిటి యీ ప్రత్యేకత.

10-10a.m.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—నమరి ఆఫ్ యాలిగేషన్స్ చెప్పలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కావాలంటే టేబుల్ మీద పెడతాను. 4, 5 పేజీలు ఉన్నాయి పదువుకుంటాను అంటే టేబుల్ మీద పెడతాను. 10వ తారీఖు నాడు పెట్టమంటే పెడతాను. కాపీ దగ్గర పెట్టుకోండి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :—మీసు ఎప్రాప్రియేషన్ ఎమౌంట్ ఎంత అనేది చెప్పాలి. వేలా, లక్షలా, కోట్లా? ఈ నేరం చేయడానికి ఎబెట్ చేసినవారు, సపోర్టు చేసినవారు అనేకమంది యున్నారు. వారు తెలుసునా? ఈయన కాకుండా కేసులో యింకా ఎవరైనా ఉన్నారా? ఎవరు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ యిన్ఫర్మేషన్ అంతా 10 వ తేదీ టేబుల్ మీద పెడతాను.

Sri N. Venkataratnam :—Who are the abettors for this offence and who are they?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయన మీద కేసు యున్నది. మిగతావారి మీద ఉన్నదో లేదో చెప్పలేదు. మీకు యిన్ఫర్మేషన్ యిస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ పెద్దమని మీద యిట్లాంటి చార్జెసు ఉన్నాయి గవర్నమెంట్ ప్రింటింగ్ వర్క్ ఏదెందుకు యిచ్చినదని ఎడిటర్ గా నేను వ్రాశాను.

నామీద డిఫమేషన్ చార్జెసు చేశారు. డిపార్టుమెంట్ ను విట్ నెస్ తీసుకోమని ఎందుకు పంపించారు. అది పరిశీలించారా? 12 చార్జెసులో రెండు మాత్రమే డిసుపోజ్ట్ అయినాయి. మిగతా 10 సంవత్సరాల కొలది ప్రిజిల్ లాంగ్ అవుతున్నాయి. ప్రభుత్వం తరపునుంచి ఎక్స్ పిడైట్ చేయడంలో మెతకదనం కన్పిస్తున్నది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మెతకదనం ఏమీ లేదు. డిఫరెంట్ మేజిస్ట్రేట్స్ దగ్గర ఉన్నాయి. ఒక జడ్జిని వేస్తే తొందరగా చేస్తారని అన్నీటికి యిప్పుడు ఒక జడ్జిని వేశాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—చీఫ్ సెక్రటరీని నామీద ఎవిడెన్స్ కు పంపించడం గురించి చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది వేరే పంపించండి. ఇప్పుడు ఎట్లా చెప్ప గలను?

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—తాకుర్ వి. హరిప్రసాదరావుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లాటరీస్ సెక్రటరీగా ఉన్నప్పుడు సమ్ లాక్స్ ఆఫ్ రుపీసు మిసుఎప్రాప్రియేషన్ వచ్చినది. అప్పుడు వీరు హోమ్ మిన్ స్టరుగా ఉన్నప్పుడు చర్య తీసుకుంటాను అని హామీ యిచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లాటరీసులో ఎన్ని లక్షల రూపాయలు మిసు ఎప్రాప్రియేషన్ అయింది. యంతవరకు దర్జాస్తు చేశారా? ఆ వివరాలు తెలియ జేస్తారా? వారు పెట్టిన ఇండియన్ హెరాల్డుకు ఎంత పారితోషికం యిస్తున్నది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పారితోషికానికి దీనికి సంబంధం లేదు. నేను హామీ యివ్వడం కేసు పెట్టడం జరిగింది. వెల్ ఫెర్ ఫండ్ నిమిత్తం తప్ప యింకో కేసు లేదు. ఎన్వి అయిటమ్ డిటేయిల్స్ రేబిల్ మీద పెడతాను.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—తాకుర్ హరిప్రసాద్ గారు ప్రభుత్వం యొక్క ప్రజల యొక్క డబ్బులక్షలలో దుర్వ్యయం చేశాడు అనేది శాసనసభ ప్లోర్ మీద వచ్చినది. ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తున్నది. ఆయన నడిపేటటువంటి పత్రికకు వేల రూపాయలు అడ్వర్ టయిజ్ మెంట్ తోబాటు హెచ్. ఆర్. ఇ. యాక్టు ప్రెంటింగ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆయనకు యిచ్చినది. ఆయన ప్రింట్ చేసినటువంటి పేపరు క్వాలిటీ తక్కువ అని ప్రభుత్వం రిజక్టు చేసినది. అవివేదికవారు అని అసె. బ్లి ప్లోర్ మీద వచ్చిన ఆయనకు ప్రభుత్వం డబ్బు దుర్వినియోగం చేసిన ఆయనకు ప్రింటింగ్ ఆర్డరు ఎందుకు యిచ్చినది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎప్పుడు యిచ్చినది? నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ వంకానత్యనారాయణ :—సంవత్సరం క్రితం యిచ్చారు. డిపార్టుమెంటు అప్రోజ్ చేసినది, చెత్త పేపరు చేశారని. డబ్బు యివ్వము అని ఆర్డు పెట్టారు. కాపీలు అట్లాగే ఉన్నాయి. They have taken some lakhs of rupees from the Department.

Sri J. Vengala Rao :—I will find out, I do not know.

NADIGUDEMI BANK DACOITY CASE

93—

*6206-Y-Q.—Sarvasri A. Sreeramulu and Nailapareddi Sreenivasul Reddy (Gudur) :—Will the Chief Minister be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Chief Minister presided over a public Meeting held at Nadigudem in January/February, 1974 and distributed awards to witnesses who chased and caught the accused in Nadigudem Bank dacoity case S.C.No. 32/74;

(b) whether the case was pending trial before the Asst. Sessions Judge Nalgonda on the date of distribution of the awards;

(c) when the Asst. Sessions Judge pronounced judgement in this case ; and

(d) whether the Asst. Sessions Judge made any adverse comments about the distribution of awards?

Sri J. Vengala Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) 25-11-1974.

(d) Yes, Sir.

Sri A. Sri Ramulu :—What are exactly the comments made?

Sri J. Vengala Rao :—There was no warrant for that. The judiciary observed that this created an embarrassing situation for assessing the credibility of the evidence.

Sri A. Sri Ramulu :—Now this is a very serious point. A man in authority and the Chief executive of the Government is making a comment or expressing an opinion which is likely to embarrass the judiciary. How far is it proper for the Chief Minister to have attended the meeting and distributed the awards.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయన యిచ్చిన అబ్జర్వేషన్ —

irregular observation. We are ignoring that observation.

ఎందుకంటే నక్కలైట్లును పట్టుకుంటే ఎవర్నో ఇసామని ఎనౌన్స్ చేశాము. 18-1-74 నాడు ఆ క్వేర్షన్ జరిగింది. ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ 19-2-74 నాడు జరిగింది. మునసబు మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుకు 1-3-74 పెట్టుకుంటే అది మూడు నెలలు ఉరిగింది. ఆయన దగ్గర లేదు.

Government has got a right to distribute these prizes.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurthy) :— The answers given by the Hon'ble Chief Minister for (b) and (c) are self-contradictory.

ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేసినది ఫిబ్రవరి 1974 లో, జడ్జిమెంట్ వచ్చినది నవంబరు 1974 లో కేసు పెండింగ్ లో వున్నది. కేసు రిజిస్టర్ అయి వున్నా పెండింగ్ వున్నట్లే.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇన్ వెస్టిగేషన్ లో యున్నది. మునసబు మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో వార్టీషిట్ ఫైర్ కాలేదు.

శ్రీ ఎస్. జెపాల రెడ్డి :—ఇన్ వెస్టిగేషన్ లో వున్నప్పటికీ కోర్టులో పెండింగ్ ఉన్నట్లే.

Sri J. Vengal Rao :— Government has got a right; the judge has no right to give any adverse remark.

Sri A. Sriramulu:—If so, did the Government go in appeal opposing the comment?

Sri J. Vengal Rao:— There is no need; we are ignoring it.

Sri S. Jaipal Reddy:— How can the Judge's remarks be ignored.

(There were interruptions. The Deputy Speaker called the next question to be answered).

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, on a point of order.

The question I had put is not answered by the Chief Minister. I have a right to pursue the question and the Speaker is disposing of the entire proceedings without listening to the question or the answer.

Deputy Speaker :—The Chief Minister has already given the answer. I don't see any point of order.

Sri S. Jaipal Reddy:—I walk out of the Assembly as a protest against your ruling. It is very unfair on your part, Mr. Speaker. Sir.

(Sri S. Jaipal Reddy staged a walk-out).

EXEMPTION OF INTER-STATE TOURIST VEHICLES FROM PAYMENT OF TAX 94—

*6511 Q.— U. A. Suryanarayana Raju (Jami):—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that it has been decided to exempt inter-State tourist Vehicles from payment of tax; and

(b) if so, the number of vehicles of other States given the facility in our State?

The Minister for Agriculture (Sri J. Chokkarao):—(a) Yes Sir.

(b) Under the reciprocal agreement between the States of Andhra Pradesh, Tamilnadu, Karnataka and Kerala 20 tourist taxi permits can be issued by each State.

ఎ. వాస్తవము.

బి. ఆంధ్రప్రదేశ్ తమిళనాడు కర్నాటక కేరళ రాష్ట్రాల మధ్య పరస్పర ఒడంబడిక ప్రకారం ఒక్కొక్క రాష్ట్రం 20 టూరిష్టు టాక్సీ పర్మిట్లు జారీ చేయవచ్చు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—బి.లో యితర రాష్ట్రాలకు చెందిన ఎన్ని వాహనాలకు మన రాష్ట్రంలో ఈ సౌకర్యం కల్పింపబడినది? దానికి ఆన్సర్ రాలేదు :

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— మొదటి భాగానికి పన్ను చెల్లింపునుండి మినహాయించుటకు నిశ్చయించిన విషయం వాస్తవమేనా అంటే వాస్తవమే. రెండవ భాగానికి ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం 20 వాహనాలకు మనకు అవకాశం ఉంది. అట్లాగే వారికి కూడా 20 వాహనాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది.

10-20 a.m.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ప్రశ్న అది కాదు. 'The number of vehicles of other States given the facility in our State? 20 పర్మిట్లు ఇతర రాష్ట్రాల వారు ఇవ్వవచ్చును అన్నారు. ఏ థేసిస్ మీద నిర్ణయం చేశారు? 20 వాహనాలకు మన ప్రభుత్వం పర్మిట్స్ ఇచ్చారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఇచ్చారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— క్రైటీరియా ఏమిటి?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— దీనికి ఒక కమిటీ ఉంది. దిపాల్డుమెంటు డైరెక్టరు, ట్రాన్స్పోర్టు కమిషనరు అందరూ లిసి చేస్తారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ప్రశ్న అది కాదు. ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందిన ఎన్ని వాహనాలకు మన రాష్ట్రంలో ఈ సౌకర్యం కలిగించబడింది అనేది ప్రశ్న.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— చెప్పానుకదా. ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం మనం 20 కి ఇవ్వవచ్చును అన్నప్పుడు వారు కూడా 20కి ఇవ్వవచ్చును. మనం 20కి ఇచ్చినట్లే వారు కూడా 20కి ఇస్తారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఇవ్వవచ్చును అనేది కాదు. ఎన్ని వాహనాలకు సౌకర్యం కలిగించబడింది ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందినవాటికి.

Those belonging to other States.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— లేతెస్తుగా దొంకాలంటే కష్టం. ఎగ్రిమెంటు ఐన తరువాత ఇన్స్యూ చేసేది వారు. 20 వరకు చేయవచ్చును, 21 చేయడానికి లేదు అందులో ఏమైనా ఇతర కారణాలవల్ల కాన్సిలై ఉంటే 20కి కొంచెం తగ్గిఉండవచ్చును. 20 కి మించడానికి లేదు.

శ్రీ ఎంకా సత్యనారాయణ :— లేతెస్తు సమాచారం లేకుండా ఓల్డు సమాచారం చెప్పడానికి ప్రశ్న? లేతెస్తు కాకుండా ఓల్డు మినిస్టరుగారు చెప్పే ఓల్డు కథలు మేము వినివా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— గౌరవ సభ్యులు సావధానంగా వినాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒడంబడిక ప్రకారం మన రాష్ట్రం నుంచి వేరే రాష్ట్రం పోవడానికి 20 వరకు మనం ఇవ్వవచ్చును. వారు కూడా 20 వరకు ఇవ్వవచ్చును. మనం ఇచ్చిన వాటికి సంబంధించి మన ట్రాన్స్పోర్టు ఆఫీసులో సమాచారం ఉంటుంది. వారు ఇచ్చిన వాటికి ఎప్పటికప్పుడు వారు మనకు తెలుపరు. వారు కూడా ఒడంబడిక ప్రకారం 20 కి పర్మిట్లు ఇచ్చే ఉంటారు. యాక్చువల్ గా ఎన్ని వస్తున్నాయంటే ఎట్లా చెప్పగలం? అందులో కొన్ని కాన్సిలై ఉండవచ్చును. మనం 20 ఇచ్చినా మంటే అందులో ఏమైనా కాన్సిలై ఉంటే మనవద్ద సమాచారం ఉంటుంది. వారికి సంబంధించిన సమాచారం మనవద్ద ఉండదు. వారు కూడా 20 కి ఇన్స్యూ చేసినప్పటికీ కొన్ని వెకెస్పీలు రావచ్చును. వాటిని ఫిలవ్ చేసి ఉండవచ్చును చేసి ఉండక పోవచ్చును. ఈ సమాచారమంతా వారివద్ద ఉంటుంది. లేతెస్తు ఫిగర్ 20 అని నేను చెబితే అందులో ఒకటి కాన్సిలై నడేమో. ఆ విధంగా నేను చెప్పడం సరైనది కాదు కదా

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు (కొవ్వూరు) :— ఏ ఏ రాష్ట్రాల నుంచి ఈ విధంగా రిస్క్ ప్రోక్టర్ జేసిస్ మీద మనకు వస్తున్నాయి? మనకున్న 20 పర్మిట్లు హైదరాబాదు నగరం నుంచే ఇచ్చారా? జిల్లాల నుంచి కూడా ఇచ్చారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— హైదరాబాదు నుంచే ఇచ్చారా, జిల్లాల నుంచి ఇచ్చారా అనే విషయమై నావద్ద వివరాలు లేవు. మరొక ప్రశ్న వేస్తే తెప్పిస్తాను. తమిళనాడు, కేరళ రాష్ట్రాలతో చేసుకున్న ఒప్పందం అం జవాబులో చెప్పడం జరిగింది. సౌత్ జోన్ కు సంబంధించి 100 వరకు ఇప్పించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఒప్పుకున్నారు. సదరన్ జోన్ మంత్రుల సమావేశంలో నిర్ణయం చేయడం కూడా జరిగింది. ఆ ప్రకారం అన్ని రాష్ట్రాలు తమ రుల్స్ మార్చుకోవాల్సే కార్యక్రమం జరుగుతోంది.

NATIONAL PERMITS FOR LORRIES TO PLY IN ALL THE STATES

95—

*7216 Q. Sri M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Central Government suggested to the State Governments to issue National Permits for lorries to ply in any State throughout the country;

(b) whether the State Government have conveyed its acceptance; and

(c) the time by which it will come into force?

Sri J. Chokka Rao:—(a) The Government of India amended the provisions of Motor Vehicles Act and also issued rules, regarding National Permits for goods vehicles.

(b) Yes, Sir.

(c) Actual permits may be granted during February/March, 1976.

(ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వం మోటారు వాహనాల చట్టం సవరించి లారీలకు జాతీయ పర్మిట్ ఇచ్చే విషయంలో విబంధనలను జారీచేసింది.

(బి) అవునండీ. (సి) పర్మిట్లు ఇవ్వడం త్వరలోనే పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ ఎమ్ నాగిరెడ్డి :— ఎన్ని పర్మిట్లు ఇవ్వడానికి నిర్ణయించారు? లారీ డ్రైవర్ల కోఆపరేటివ్ సొసైటీలున్నాయి. వారికి ముందుగా ప్రాముఖ్యత ఉన్న మిగతావి పైర్వేటు వారికి ఇస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాలకు 2500. కేంద్ర పాలిత రాష్ట్రాలకు 100 చొప్పున ఇచ్చారు. ఇందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు కొన్ని గైడ్ లైన్స్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. కేటాయించిన పర్మిట్లలో 50 శాతం ఇంకా ముందే అంతరాష్ట్ర పర్మిట్లు ఉన్నవారికి ఇవ్వాలి. 25 శాతం ప్రాంతీయ పర్మిట్లు. రాష్ట్ర పర్మిట్లు కూడా ఇవ్వాలి. మిగిలిన 25 శాతం క్రొత్తగా రంగంలోనికి ప్రవేశించేవాటి మాజీ పైనికులకు ఇవ్వాలి. డ్రైవింగ్ పరీక్ష పాస్ అందాలి. ఈ రకంగా కొన్ని గైడ్ లైన్స్ కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు విషయం

చారు. అన్ని రాష్ట్రాలకు ఒకే రకంగా పెట్టారు. మన రాష్ట్రంలో పిటిషన్లు పిటిషన్ 1525 వచ్చాయి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ఇంకా ఎక్కువ కావానికేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది త్వరలోనే సరిచేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యకమం అమలు చేసే సందర్భంలో, క్రొత్తకొనికే టికా, లారీ నడిపేవానికే లారీ అనే సందర్భంలో లారీ డ్రైవర్లు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు పెట్టకన్నప్పుడు వారికి పర్మిట్లు ఇచ్చి మిగిలినవి మిగతా వారికి ఇవ్వవచ్చును. ఇప్పుడు మనం వేసే పన్నుల దృష్ట్యా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ పర్మిట్లు ఉంచేనే లారీ అనేది పెరిగిపోతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేసి ఐనా సరే డ్రైవర్ కోఆపరేటివ్స్ కు ఇచ్చే చక్క తీసుకు తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన గైడ్ లైన్స్ ఇంకా పరిశీలనలో ఉన్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ పర్మిట్లు ఇచ్చేటప్పుడు అధిక భాగం పర్మిట్లు కోఆపరేటివ్ కే ఇస్తున్నాం. డ్రైవర్లు స్వంత లారీ ఉంటే వారికి ప్రత్యేకంగా కేటాయిస్తున్నాం. ఎవరికి లేదు పర్మిట్లు కంటే ఎక్కువ ఇవ్వవద్దని చెప్పడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో కూడా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన వారికే ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఉన్న వాటికి రీ కాలం అప్పుప్పుడు అందులో వారి కూడా వస్తారు. ఏదైనా ఇంజనీరింగ్ కలిగితే తప్పక కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాలను. కాని వారు చెప్పిన సూచనలు పరిమితమైన నియంత్రణలోనే అవకాశం ఉన్నంతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు చెప్పిన లారీ డ్రైవర్స్ కోఆపరేటివ్స్ కు ప్రాధాన్యత ఇస్తామని చెబుతున్నాను.

10-30 a.m.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరికభాగం) :— అదృష్టం మన మంత్రిగారు చెప్పిన దాంట్లో ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయిడ్ గ్రాడ్యుయేట్ గురించి ఏమీ ప్రస్తావన లేదు. సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం అది లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారి ఇండస్ట్రీల్ మంత్రిగా ఉండేప్పుడు వేలకొలది అప్పులు గ్రాంటు చేయించి ఇచ్చారు. దానిమీద ప్రభుత్వం పైనాన్స్ కూడా ఉంది. అటువంటిప్పుడు వాళ్ళను ఎన్ టేరీజ్ చేయకుండా ఏవో గైడ్ లైన్స్ ఇచ్చారు దానినిబట్టి మనం చేయాలి అంటే మరి వాళ్ళ పరిస్థితి చాల అధ్వాన్నంగా ఉంది. ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయిడ్ కు కూడా ఇంటర్ స్టేట్ కు గాని లేకపోతే ప్రక్క రాష్ట్రాలకుగాని లారీలు ఇవ్వడం చాల భావ్యంగా ఉంటుంది మినిమమ్ పర్సంటేజీ ఫిక్సు చేశారు. స్టేట్ కు 9 శాతం ఇచ్చేవారు. అందుచేత ఎడ్యుకేటెడ్ అన్ ఎంప్లాయిడ్ కి కూడా ప్రోవిజన్ ఉండేట్లు చేశారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— మన రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకంగా ఈ అన్ ఎంప్లాయిడ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ కు కోటా చేయడం జరిగింది 25 శాతం ఉంది. క్రొత్తగా రంగంలోనికి ప్రవేశించేవారు 25 పర్సంటు అని గైడ్ లైన్స్ లో అన్నప్పుడు దాంట్లో కూడా అన్ ఎంప్లాయిడ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ వస్తున్నారనే నేను అనుకుంటాను. న్యూ ఎంటర్ ప్రెనర్స్ అని ఉంది. వారు కూడా న్యూ ఎంటర్ ప్రెనర్స్ అవుతారుకదా.

శ్రీ సి. పిటర్ పాల్ (ఎ.తి.పాడు) :— ఈ పర్మిట్లు ఇచ్చే విషయంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎక్కుమినేషన్ లో ఉందని మంత్రిగారు చెప్పారు. డ్రైవర్లుగా ఉన్న వారిలో హరిజనులు, హరిజనుకన్యార్లు అప్లికేషను పెట్టుకుంటే వారికి ఏదైనా కోటాగా మార్చి ఇచ్చేదానికి ఏమైనా అవకాశం ఉందా? వారు ఎటువంటి ఎక్కువేషనుకు కూర్చోవలసి వస్తుంది? పర్మిట్లు జిల్లాలవారిగా ఏమైనా డిస్ట్రీబ్యూట్ చేయడం జరిగిందా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—పరీక్షలు గురించి నేను ఏమీ చెప్పలేదు. గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం అఫీసులో పరిశీలనలో ఉన్నాయని చెప్పాను. పిటిషన్స్ రావడం జరిగింది. హరిజనులకు గాను గైడ్ లైన్స్ లో లేదు. అందులో ముఖ్యంగా ఈ స్కీములో మాత్రం అదిలేదు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2): — అసలు దేశంలో ఎమర్జెన్సీ వచ్చిందని, 20 పాయింట్స్ ఉన్నాయని మంత్రిగారు చూడకుండా ఈ ఎమెండుమెంటు ప్రకారం మంత్రిగారి మనస్తత్వం మారిపోతే మంత్రిగారు 20 పాయింట్లు అమలు జరిపే పరిస్థితిలో లేనట్లుంది మంత్రిగారిని దైరెక్టు చేయమని తమని నేను కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇది చాల అవసరమైంది. బిడుగు జాతుల అభివృద్ధి ఈనాడు ఎమర్జెన్సీలో ప్రధాన ఆశయం అంటున్నాము. నా గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం నేను వెడతాను తప్ప 20 పాయింట్స్ నిల్. ఎమర్జెన్సీ నిల్ అంటున్నారు దీనిమీద మంత్రిగారు ఏమి సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— నేషనల్ పర్మిట్స్ స్కీము-20 పాయింట్లలో ఇది ఒక పాయింటు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్లమెంటులో ఒక శాసనాన్ని ఆమోదించి అన్ని రాష్ట్రాలలో ఈ ట్రాన్స్ పోర్టు ఫెసిలిటీస్ ఎక్కువ కావాలి అనేదాంట్లో ఈ గైడ్ లైన్స్ నేషనల్ దృష్టితోనే ఎకనామిక్ ప్రోగ్రామ్ దృష్టితోనే కేంద్ర ప్రభుత్వం రూపొందించింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అధ్యక్ష, ఈ లారీలకు పర్మిట్లను మంత్రి పొందే అవకాశం ఉన్నదా. ఎక్స్ మంత్రులు పొందే అవకాశం ఉన్నదా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— ఎక్స్ మంత్రులు, మంత్రులు ఎవరైనా లారీలకు యజమానులు అయి ఉంటే వారు ఈ గైడ్ లైన్స్ లో వస్తారా రారా అనేది నేను చెప్పలేను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— నేషనల్ పర్మిట్లు 250 ఇవ్వాలని అన్నారుకదా ఆ పరిస్థితిలో డిస్ట్రిక్టువైజ్ ఇది ఏమైనా ఎల్లోకేట్ చేస్తారా? విధానం తెలియ చేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— ఈ వచ్చిన దరఖాస్తులు బహుళ: అన్నిచోట్లనుంచి ఉంటాయని అనుకుంటున్నాను. ఏ జిల్లానుంచి ఎన్ని అనే వివరాలు నా దగ్గర లేవు. నేషనల్ పర్మిట్స్ కు మాత్రం నాయకులు ఇచ్చిన గైడ్ లైన్స్ లోను మనం పోవాలని ఉంటుంది. అన్ని రాష్ట్రాలలో కూడా అది అమలు జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:— 1500 చిల్డ్రన్ అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. ఈ అప్లికేషన్స్ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారా, లేకపోతే ఏమి చేస్తారు. సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ లో ఇది చెప్పలేదు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ లో డిస్ట్రిక్టువైజ్ అనేదిలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— సెంట్రల్ గైడ్ లైన్స్ అనేది బ్రాడ్ గా ఇస్తారు దానిని అనుసరించి రూల్స్ ప్రేము చేసుకోవచ్చు. ప్రొసీజర్ మనం ప్రేమ్ చేసుకోవచ్చు. 50 శాతం ఇదివరకు రాష్ట్రాలలో ఉన్నవారికి ఇస్తామని అంటున్నారు. దానివల్ల మోనాపరే క్రియేట్ అవుతుంది. దానివల్ల ఇదివరకు 20 ఉన్న వాళ్లకి ఇంకో 10 ఇవ్వవచ్చు. ఆ విషయంలో మనం ఒక రిమిట్ ఏమైనా పెట్టుకున్నామా?

అంటే 3, 4 ఉన్నవాళ్ళకు ఇంకోటి ఇవ్వాలి అని, ఆ రకమైన రూల్స్ ఏమైనా పెట్టుకున్నామా? ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఎవరికి ఉంటే వాళ్ళకు ఈ రై పెన్షులు వస్తున్నాయి. దీనిని గురించి మన రాష్ట్రం ఏ పోలీస్ తీసుకున్నది?

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— నేషనల్ పర్మిట్స్ విషయం కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన గైడ్‌లైన్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఉంటుంది. గౌరవసభ్యులు దీనిలో ఏదైనా మార్చాలన్నా. ఎకనమిక్ ప్రొగ్రెసు దృష్టిలో మూల ఉద్దేశానికి మేలు పరిచేటటువంటి సూచనలు ఇంకా ఏమైనా మీరు చేసినట్లయితే ఆ సూచనలు నేను పరిశీలించిన తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏదైనా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరవలసిన అవసరం ఉంటే అప్పుడు మీరు ఇచ్చిన సూచనలు నేను పరిశీలించిన తరువాత చెప్పగలుగుతాను. కాని ఒకేసారి ఇప్పుడు చెప్పడానికి వీలు లేదు.

INCREASE OF SEATING CAPACITY IN AUTO-RICKSHAWS

96—

*6268 Q.—Sri A. Sreeramulu:—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to increase the seating capacity of the auto-rickshaws from 2 to 3; and if so, when a final decision will be taken; and

(b) whether the taxis in the city will be permitted to ply as stage carriages?

Sri J. Chokka Rao:—(a) Auto-rickshaws are permitted to carry 4 persons now including the driver with effect from February, 1975.

(b) Under consideration Sir.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—(ఎ) డ్రైవరుతో సహా 4 గురు వెళ్ళేందుకు ఆటో రిక్షకు అనుమతి ఇవ్వబడింది. ఇది ఫిబ్రవరి 75 నుండి అమలులోనికి వచ్చింది.

(బి) ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉంది.

شری سید حسن:—اس سلسلہ میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ ۹ فیصد آٹورکشا اور ٹکسی غلط مینر استعمال کر رہے ہیں۔ اوو بعض اوقات ٹکسی اور آٹوس کراپہ چلنے سے انکار کرتے ہیں۔ آپ اس تعلق سے کیا کر رہے ہیں۔

10-40 a. m.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—ఆటో రిక్షలకు మీటర్లు లేకపోయినా, ఎక్కువ ఛార్జీ చేసినా కేసులు పెట్టడం జరుగుతున్నది. ట్యాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటువారు, పోలీస్ డిపార్టుమెంటు వారు దీనిని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు.

Epurupalem straight cut in Chirala Drainage Circle

97—

*6206-(D)- Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) what was the original estimate of Epurupalem straight cut in Chirala drainage circle:

(b) whether lowest tender was confirmed;

- (c) who has been entrusted with the work ;
- (d) whether estimate has been revised subsequently ;
- (e) whether the contractor gave up the work in the middle ; and
- (f) whether dredger was used for this work?

The Minister for Medium Irrigation(Sri V. Krishna Murthy Naidu):—

(a) Original estimate of Epurupalem straight cut in Chirala drainage Circle was administratively approved for Rs. 63.85 lakhs for work^s and Rs. 71.57 lakhs including direct and indirect charges for the works in G.O.Ms. No. 1746, dated 31-12 1969.

(b) Yes Sir.

(c) The work was entrusted to the following Contractors:

Sl. No.	Reach.	Name of the lowest tenderer
1.	Reach I from 0/0 KM to 2/0 KM	Sri L. Ankamma Choudary
2.	Reach II from 2/0 KM to 3/4 KM	Sri M. Pitchaiah.
3.	Reach III from 3/4 KM to 5/0 KM	Sri M. Veeraiah.
4.	Reach IV from 5/0 KM to 6/8 KM	Sri P. Kotam Raju.
5.	Reach V from 6/8 KM to 8/6 KM	Sri P. Kotam Raju.
6.	Reach VI from 8/6 to 10/6 KM	M/s G.R. Reddy & Co.

(d) Yes, Sir. The revised estimate was administratively approved for Rs. 78.10 lakhs for works and Rs. 88.10 lakhs including direct and indirect charges in G.O. Ms. No. 1196, P.W. (Dr.2) dated 3-12-1974.

(e) No, Sir.

(f) No dredger was used on this work. But one dragline was used in uncommitted portion of the Mile 2/1 to 3/1 of the reach III.

శ్రీ వల్లభరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు జి. ఆర్. రెడ్డి అని చెప్పారు. గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు అంటే ఇక్కడ బాగా తెలుస్తుంది. ఎస్పీఐస్ రివైజ్ చేయబడినది. ఎందుకు రివైజ్ చేశారు? ఆయనను చూపే రివైజ్ చేశారా? డ్రైడర్స్ వాడి లాగ్జుక్లో వ్రాయనందువల్ల డ్రైడర్స్ వాడలేదని చెబుతున్నారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తిస్వామి :—అగ్రిమెంటు కంక్లూడ్ అవకపోవ్వము చేసినదని కాని తరువాత కాదు. జి. ఆర్. రెడ్డి గారంటే గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారే. వారికి ఒక రీచ్ మాత్రమే యిచ్చారు. అది రూ. 6,74,544 ల విలువ గల వర్క్. మొదట టెండర్స్ పిలిచడం, మరల రెండవసారి టెండర్స్ పిలిచడము, తరువాత లోయస్టు టెండరర్ కి యివ్వడము, కొన్ని సింగిల్ టెండరర్ కి

యివ్వడము జరిగింది. ఎక్కువ పెన్షన్లకు అవకాశం వల్ల రివైజ్ చేశారు. అన్ ఫోర్స్ ని పరిస్థితులలో రివైజ్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—పన్ను చెంబులు పెంచారు. లోయస్టు చెంబులు అపర్ చేసినవారికి ఇది యివ్వకుండా సెక్ డ్ టైము ఎందుకు పిలిచారు? గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు ఇన్ ఫ్లూయన్స్ చేసి సెక్ డ్ టైము పిలిపించినది నిజమా? మొదటి చెంబులు ఎ తకు వేశారు? మొదట చేసినవారికి ఎందుకు యివ్వలేదు?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఇది 1969-70 లో జరిగింది. మొదటిసారి చెంబర్స్ వచ్చినపుడు ఎలవ్ పెన్షన్లకు 25,30,40,50 శాతము ఎక్సెస్ కి అవార్డు పెట్టారు కాబట్టి 20 శాతానికి దాటి ఎక్సెస్ కి వచ్చినపుడు రీకాల్ చేస్తాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మొదటి లోయస్టు చెంబులకు ఎంతకు ఇవ్వలేదు. మొదట లోయస్టు చెంబులు ఎంత? రెండవసారి ఎందుకు పిలవవలసి వచ్చినది?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—20 శాతానికి దాటి ఎక్సెస్ కి వచ్చినపుడు రీకాల్ చేస్తాము. చేసిన తరువాత రెండవసారి అట్లా వస్తే లోయస్టు చెంబులకు యిస్తారు. గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు ఆరుగురిలో ఒకరు. ఈయన ఒక్కరికే యివ్వడం జరగలేదు. ఇది 1970 లో జరిగింది.

శ్రీ వి. కోటయ్య (చీరాల) :—ఈ కంట్రాక్టర్స్ సక్రమముగా పనులు చేయడంలేదని పిటిషన్స్ వచ్చినమాట వాస్తవమా? వచ్చి వున్నట్లయితే అనాటి మీడియం ఇరిగేషన్ ఆండ్ డ్రైయినేజి మంత్రిగారు ఈ పిటిషన్స్ ని దర్యాప్తు చేయాలని ఆదరు వేశారా? వేస్తే దర్యాప్తు జరిగినదా? లేకపోతే జరగకపోవడానికి కారణమేమి? వాటి ఫలితమేమి?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఆ నాటి మంత్రిగారికి వచ్చిన పిటిషన్ విషయము నాకు తెలియదు. ఈ పూరుపాలెం చూడడానికి నేను వెళ్ళాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—పాయింట్ ఆర్డర్ సర్. అనాటి మంత్రి నేను కాదు ఇంకొక మంత్రి అంటున్నారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—అనాటి మంత్రిగారికి పిటిషన్ యిచ్చారేమో. ఆ విషయము నాకు తెలియదు అన్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఎవరైతేనేమి అనాడుకాని, ఈనాడు కాని గవర్నమెంటు గవర్నమెంటే. కామన్ రెస్పాన్సిబిలిటీని కలిగివుంది డివిషన్ సప్లీమెంటరీస్ వస్తాయి. అనాటి మంత్రిగారికి ఏమి వచ్చినదో వీరికి తెలియ దంటున్నారు. డిపార్టుమెంటు నిజమా కాదా అనేది ఎందుకు వారి ముందు పెట్టలేదు? ప్రభుత్వ కంట్రాక్టు అనగానే గునుపాల రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రత్యక్షమవుతున్నారు. డివిషన్ కార్డుకు వెళ్ళారు. డివీకట్ నుంచి ఇప్పుడు స్ట్రీయిట్ కట్ లోకి వచ్చారు.

ఎంక్వయరీ చేశారా లేదా అనేది మంత్రిగారు చెప్పాలి. మంత్రిగారు ఎవరైనా కాని.. మంత్రులు మారవచ్చు కాని ఈ విషయాన్ని దెప్పించివుంటుందీకదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మంత్రులు ఎవరైనా గవర్నమెంటు గవర్నమెంటే. కాదనడం లేదు. అలాటి మంత్రిగారికి పిటిషన్ వచ్చినవా అంటే రాలేదని చెప్పారు.

శ్రీ యమ్. నాగిరెడ్డి :—రాలేదనలేదు. వచ్చినదో లేదో నాకు తెలియదు అన్నారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—అలాంటి రాలేదని నేను ఎట్లా చెబుతాను. వేటపాలెం స్ట్రెయిట్ కట్ విషయము ఎంక్వయరీ చేస్తున్నాము. జరిగిన వాకైన్ల చర్యతీసుకొంటున్నాము. మంత్రిగారికి పిటిషన్ రావచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారికి పిటిషన్ రావచ్చు. ఆ నాటి మంత్రిగారికి అందివుండవచ్చు. ఎంక్వయరీస్ జరుగుతున్నవి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కంట్రాక్టు వీరికి ఫైనల్ అయితే కాకముందే ఇతర మెషినరీని వారి ప చేశారు. ఆ మెషినరీతో జరిగిన పనిమినహాయించి వారికి డబ్బు ఇచ్చారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—మినహాయించి డబ్బు ఇచ్చారు. కంట్రాక్టు అవారు యివ్వకపోయినా అక్కడున్న మెషినరీతో పని చేయడం జరిగింది. దీనిని మినహాయించి డబ్బు ఇచ్చారు. అయినా ఎగ్జామిన్ చేస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—దీపార్థమెంటు మెషినరీతో చేయించారా? చేయిస్తే ఎందుకు చేశారు? ఇప్పుడున్న మంత్రిగారి టరల్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ తో అక్కడున్న మెషినరీతో పని చేశారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఔండర్స్ పిలిచినదానికి కాకుండా వదిలిపెట్టబడిన విట్ లో ఈ మెషినరీతో పని చేశారు. Prior to conclusion of Agreement, certain bits were tackled by the Department machinery. అందుచేత కంట్రాక్టుకి యిచ్చిన వర్క్కు సంబంధము లేదు.

Sri A. Sriramulu.—The Minister has stated that if excess is quoted in the tenders, usually recall is made. I want to know what exactly was the excess percentage quoted in the first tender called and what is the percentage in the next tender called. Why there was any need for the Government to revise the estimates when the Contractors quoted excess?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఫస్టు ఔండరు వివరాలు వాదగ్గా లేవు. I shall furnish that information to the Member later. ఫస్టు ఔండరులోనే ఎస్టిమేట్ కంటే తక్కువ వచ్చిన, అర్జన్సీ అప్ డి వర్క్ లేనప్పుడు, సింగిల్ ఔండరు వచ్చినా, ఎక్సెస్ పెర్సెంటేజి వస్తే రీకాల్ చేస్తాము. సింగిల్ ఔండరు వస్తే అంతవరకు వీలు వుంటే అంతవరకు తగ్గించి యిస్తాము. If there is any heavy

competition, we will decide. వర్క్-యొక్క నేపథ్యము ముడవసారి, తెండరు పిలుస్తాము.

10-50 a. m.

Sri A. Sreeramulu :—If this is the way, the Minister want to answer, we need not put any supplementaries. We can simply sit over here and draw our allowances. We need not put our supplementaries if we would not get proper answers to them. The specific question is whether the lowest tender was confirmed or not and దానిని ధీర్ చేసేటప్పుడు ఫస్ట్ తెండర్ కాలఫర్ చేసినప్పుడు వచ్చిన లోయర్స్ తెండర్ పర్సంటేజ్ ఎంత తరువాత కాలఫర్ చేసిన తెండర్ లో వచ్చిన పర్సంటేజ్ ఎంత ఆ తేడా ఎదుకు వచ్చింది. లోయర్ తెండరు యాక్సెప్ట్ చేశారా లేదా అనేది తెలుసుకోటానికి మేము ప్రశ్న వేశాము. మేము చెప్పేది మంత్రిగారు వివి మాకు కావలసిన ఇన్ఫర్మేషన్ ఇవ్వటానికే ఈ క్వశ్చన్ ఆవర్తం. వారికి తోచింది చెప్పి వెళ్లిపోవటానికి అయితే ఈ ప్రశ్నలే అనవసరం. ప్రజల దుస్తు దుర్వినియోగం అవుతున్నది.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఇటువంటి ఎలిగేషన్ చేసి మాట్లాడటం, is not fair on the part of the Member.

Sri A. Sreeramulu.—I am not making any allegation. I am not in the habit of making allegations. Perhaps the Minister is conversant with that. There is a specific question i. e. whether the lowest tender was confirmed or not? Any Member of this house has a right to know what exactly was the lowest in the first tender and what exactly was the lowest in the second tender and whether the Government have judicially decided or not? If he answers we will be happy, otherwise we shall keep silent.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—మీరు చెప్పింది మేము అర్థం చేసుకోవాలి, మేము చెప్పేది మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. I said that if the Member want I shall pass on the information to him.

ఫస్టు తెండర్ కాలఫర్ వచ్చిన తెండర్ వివరాలు నా దగ్గర లేవు. హెయ్యర్ పర్సంటేజ్ లో తెండర్స్ వచ్చినందువలన రికార్డ్ చేశారు. ఆ వివరాలు లేవు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసు రెడ్డి :—ఫస్టు కాలఫర్ లోనే కస్టర్మ్ చేశారా అనేది నా ప్రశ్న ఉద్దేశం డిపార్ట్ మెంటు ఆఫీసర్స్ ఇన్ఫర్మేషన్ ను సప్లై చేసి మినిష్టరుగారి మిన్ లీడ్ చేశారు. హౌస్ ను మిన్ లీడ్ చేశారు. ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్టు చేసి పూర్తి ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పించామి కోరుతున్నాను. వేటపాలెం డివి గురించి నేనే ఎస్.బీ.లో ప్రశ్న వేసాను. అది ఎంక్వయరీ జరుగుచున్నది. దీనిని కూడా దానిలో క్లబ్ చేయించి మీరు చేయిస్తారా? ఈ ఇన్ఫర్మేషన్ ను డిపార్ట్ మెంటు ఆఫీసర్స్ ఎదుకు సప్లై చేశామి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఫస్టు తెండర్ కాలఫర్ విషయం చెప్పాను. In regard to second tender called, only single tender received for reaches 3, 4 and 5. There was no response for reaches 2 and 6

the competitive tenders were not received' the tenders were rejected and tenders were recalled duly fixing the last date and time. The response to the second tender called was two tenders received for 6th aerch. రామచంద్రారెడ్డిగారి సింగిల్ టెండర్ రెంబోసారి కూడా వచ్చింది. మీదటి టెండర్ లో ఎక్సెస్ టెండర్స్ వచ్చాయి ఆ వివరాలు లేవు. I shall give that information if the Member want. I shall certainly give that information. If he want, I will place it on the table of the House.

Sri A. Sreeramulu :— Let him not be annoyed. Let the Minister get the full information and let the question postponed so that we can take up the matter and discuss it fully.

Sri V. Krishnamurthy Naidu:— I have no objection for postponement of the question.

Mr. Deputy Speaker:— The question is postponed. Now, let us go to the next question.

Exemption from the payment of Survey Fees from the Landless Poor
98—

*6320 Q.—Sri Pellakuru Ramachandra Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

whether the Government will consider to exempt the landless poor from paying survey and sub-division fee?

The Minister for Revenue (Sri P. Narasa Reddy) :— No Sir There is no such proposal under the consideration of the Government.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— హరిజనులకు; గిరిజనులకు 20 పాయింట్ పాశ్చాత్య క్రింద పట్టాలు ఇస్తున్నాము. సబ్ డివిజన్ కోసం రాశకు కూడా పూలు చేస్తున్నారు. అది ఎంత వరకు న్యాయం? వారిని మినహాయించడం న్యాయంకాదా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— మినహాయింపు చేస్తే ఎక్కువ ఖర్చు గవర్నమెంటు భరించనలసివస్తుంది. మేము సర్వే చేయించాము. స్టాప్ మీదనే 26 లక్షలు ఖర్చు అవుతున్నది. సబ్ డివిజన్ ఫీజ్ ఎత్తేస్తే ఆ ఖర్చు కూడా గవర్నమెంటు భరించాలి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ టాక్సులన్నీ వారు కట్టలేకుండా ఉన్నారు. ఫ్రీగా ఇవ్వకపోయినా కనీసం ఇన్ స్టాల్ మెంట్ బేసిస్ మీద నైనా వసూలు చేసేట్లు సబ్ డివిజన్ చేయిస్తారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— వ్యక్తిగతంగా ఇది ఎపైపై భారం పడదు. సబ్ డివిజన్ కు 5 రూపాయలు అవుతుంది. సబ్ డివిజన్ కు స్టాప్ ఇవ్వమంటున్నారు. సర్వేకు స్టాప్ కు ఇవ్వాలి. మీరు ఎపైన్ చేసిన బంజరు భూములను తొందరగా సబ్ డివిజన్ జరిపించండి మేము రేపే డబ్బు ఇస్తామని వారు అంటున్నారు. మనమే డబ్బు ఇవ్వకద్దు అని చెబితే ఎలా?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— భూమి వసతి లేని వారికి ఆ వసతి కల్పిస్తూ గ్రోమోర్ పుడ్ కు వారు పాటుపడుతున్నప్పుడు వారికి 20 కోట్లు ఖాయతి ఇ డం ప్రభుత్వానికి భారమటారా ? ఇంత చిన్న అమౌంట్ వి.నహాయించటానికి ప్రభుత్వం అలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి. నరసా రెడ్డి :— నబ్ డివిజన్ కు ర్ రూపాయలంటే ఎక్కువ భారం కాదు. ఇవ్వటానికి వారికి అంశ్యంతరం లేదు. వై పుడ్ పుట్ ఫోర్ గో.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ :— 20 పాయింట్ పార్కులా క్రింద తొందరగా భూమిని పంచటానికి సర్వేయర్స్ ను ఎక్కువమందిని వేస్తారా ?

Sri P. Narsa Reddy:— We have posted 45 Deputy Surveyors and Inspectors. Enough staff is now posted.

Locating Thermal Station Near Collieries.

99—

*6922-Q-Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether the Central Government is considering the desirability of the proposal to locate Thermal station near collieries in Andhra Pradesh; and

(b) if so, when it will materialise ?

The Minister for Power (Sri G. Rajaram):—(a & b): The State Government have sent proposals to the Government of India to locate two Super Thermal Stations with an installed capacity of 5 units of 210 M. W. each-one at Magnur near Bhadrachalam and another at Ramagundam. The proposal is under consideration.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఈ ప్రపోజర్స్ ఎప్పుడు పంపించారు ? ఒక్కొక్కదాని ఎస్టిమేషన్ ఎంత ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఈ ప్రపోజర్స్ 74 లో పంపించడం జరిగింది. రివైజ్డ్ ప్రపోజర్స్ 75 లో పంపడం జరిగింది. రామగుండం ఎస్టిమేషన్ 324 కోట్లు, మంగూరు ఎస్టిమేషన్ 299 కోట్లు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—తెపాసిటి ఎంత ?

Sri G. Rajaram :—I have already informed, Sir. That is 210 MV.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—కేంద్రం ఎప్పుడు పై నలైజ్ చేస్తుంది ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—దీని గురించి రోజూ మాట్లాడుతూనే వున్నాము. ఎంత తక్కువ మాట్లాడితే అంత మంచిది. Everything is at the Government of India level. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న సమాధానం చెప్పినప్పుడు చెప్పారు. The State Government is taking all the necessary steps in this regard.

SECOND PHASE OF THE MANJIRA WATER SUPPLY SCHEME

100. —

* 7030-Q.—Sri M. Nagi Reddy;—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) when the second phase of the Manjira water scheme to supply drinking water to the twin cities will be completed; and

(b) the reasons for the long delay?

The Minister for Municipal Administration (Sri Challa Subbarayudu ;—(a) The Scheme is likely to be completed by the end of 1977.

(b) (i) Release of foreign exchange by the Government of India for foreign technicians.

(ii) Power Cut ; and

(iii) Initial problems which the contractors had to face in setting up the factory for manufacture of pipes,

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఈ స్కీము ఎస్టిమేటెడ్ ఎమౌంట్ ఎంత ? ఈ స్కీము పూర్తి కావడానికి అయ్యే ఖర్చు ఏంత ? ఎప్పుడు ప్రారంభించబడింది ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఈ స్కీము ఎస్టిమేషన్ 12 కోట్ల 5 లక్షలు ఇన్ ఫ్లూడింగ్ three crores for distribution of pipe lines, The Expenditure was booked at Rs, 431 lakhs, ఇది 72 లో ప్రారంభించబడింది. 11-00 a.m.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఈ స్కీము పూర్తి అయితే ఈ టవ్న్ సెటీన్ లో డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లెమ్ సాల్వ్ అవుతుందా ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఇది పూర్తి అయినా పున్న డిమాండ్ బట్టి ఇంకా అవసరం వుంది. ఆందువల్లనే సింగూరు ప్రాజెక్టు ఛేకప్ చేయబోతున్నాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఫారిన్ ఎక్స్ చేంజ్ ఇబ్బంది కల్గిందన్నారు. డ్రింకింగ్ వాటర్ కు టాప్ ప్రెయారిటీ లేదా ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—చాలా రోజుల నుండి ఇట్ వజ్ హెల్డ్ అన్. 12 లక్షలు రిలీజ్ చేశారు. For years it was held up, Rs, 12 lakhs and old was released and another Rs. 3 lakhs is yet to be released by the Govt. of Iddia.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—డ్రింకింగ్ వాటర్ కు ప్రెయారిటీ ఇవ్వటానికి ఎందుకు క్లియరెన్స్ ఇవ్వలేదు ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఇవ్వలేదు. Repeated requests have been made. We have pressed the Government of India. They did not do it.

COASTAL ROAD FROM TADA TO ICHAPURAM.

101—

* 7299-Q.—Sri V. Sri Krishna:—Will the Minister for Public Work Department be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to lay a costal road from the Tada in Nellore District to Ichapuram in Srikakulam District;

(b) if so, the length of the road and the amount required for its completion; and

(c) when the work is expected to be commenced?

The Minister for Public Works Department (Sri Ch. Venkata Rao):—

(a) Yes, Sir.

(b) 670 Miles: On a rough reckoning—estimates for the various reaches are still under preparation, -the project may cost about Rs. 100 crores.

(c) The project report and estimates are likely to be ready in about six months. Commencement of the work will depend on the assessment of the sources of finance considering the magnitude of the project.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—పని ఎప్పుడు ప్రారంభం అవుతుంది ?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావ్ :—నిధులబట్టి చేయడం ఖరుగుతుంది. Depending upon the availability of funds.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఆరు నెలలు అన్నారు, అది ఏమిటి ?

Sri Ch. Venkata Rao:—For the completion of project.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—డిపెండింగ్ ఆపాన్ ది ఎఫైలిబిలిటీ ఆఫ్ ఫండ్స్ అన్నారు. ఫండ్స్ గురించి కేంద్రంలో మాట్లాడారా ? వారు ఎంత ఇస్తామని చెప్పారు, మనం ఎంత కోరాము ?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావ్ :—డిటైల్స్ ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేసుకున్న తరువాత the idea of the State Government is to approach the Government of India for financial assistance. It is a huge project దానికోసం ఫిషరీస్, ఎగ్రికల్చరల్, డిఫెన్స్ ప్రాజెక్టు అన్నీ వున్నాయి. అన్నీ డిపార్టుమెంట్స్ కేంద్రాన్ని ఎప్రోచ్ అయి రిక్వెస్టు చేయాలి. రిక్వెస్టు చేయటానికి ముందు ప్రీలిమినరీ డిటైల్స్ ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేస్తున్నాము.

Wet Tax under 'Srivari Samudram' Tank in the Suburbs of Singapatnam

102—

*6659-Q.—Sri K. Ranga Dass (Kollapur):—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government the hardships being experienced for the last ten years by the ayacutdars of nearly 3,003 acres of land for which there is wet tax under 'Srivari Samudram' tank in the suburbs of Singapatnam, Kollapur taluk, Mahabubnagar district for want of feeder channel ;

(b) the reasons for not taking steps to fulfil the request of ayacutdars for the construction of a feeder channel;

(c) whether it will be taken up and whether it will be completed at least during 1975-76;

(d) the reasons why this scheme is being neglected though it is meant for the area which has been recognised as backward area ; and

(e) the estimated expenditure for the said feeder channel ?

The Minister for Minor Irrigation (Sri Anam Venkata Reddy):—

(a) Yes Sir.

(b) & (c) An estimate amounting to Rs. 6.57 lakhs was prepared in 12/69 for augmenting supplies to the tank by constructing an anicut and taking feeder from Mailaram stream based on the representation of the ryots. As there was no yield available as per Master Plan the Superintending Engineer was asked to conduct gaugings which are in progress to ascertain if sufficient yield is available and could be tapped without affecting the lower riparian rights. As per the flow observations so far done, the yield position is encouraging. Hence an estimate for constructing anicut across Mailaram vagu and feeder channel to Srivari-Samudram tank, Singotam village amounting to Rs. 23.5 lakhs has been prepared based on the gauging data and the estimate is under finalisation.

(d) Hence there is no question of the scheme being neglected.

(e) The estimated cost on works of the feeder channel only is Rs 15,76,900 approximately out of the total cost of the estimate of Rs. 23.5 lakhs including direct and indirect charges.

ఇది సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములాలో కూడా తీసుకోబడింది. ఎస్. ఇ. దగ్గర ప్రైవేట్ ఎస్టిమేట్స్ తయారవుతున్నాయి. సి.ఇ. ఎగ్రూవల్ ఇచ్చిన తరువాత ఛేక్ చేయబడుతుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. పరశురాం నాయుడు (పార్వతీపురం) :— 75-76 సంవత్సరంలో కాలువ త్రవ్వి నీరు అందజేస్తాడా ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :— సి. ఇ. ఎగ్రూవల్, టెక్నికల్ శాంక్షన్ లో కొంత అలస్యం అయింది. సాధ్యమయినంత తొందరలో ఛేక్ చేస్తాము. సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద దీనికి క్లెయరెన్స్ రావడం జరిగింది. దానిని చేపట్టటం జరుగుతుందని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ ఫీడింగ్ కాలవ లేక పది సంవత్సరాల నుండి రైతులు కష్టపడుతున్నారు. నీరు సప్లయ చేయకుండా టాక్స్ వేస్తున్నారా? Whether the ayacut is exempted or whether Water tax is being collected,

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఈ చెరువును నేను పర్సనల్ గా ఇన్స్పెక్టు చేశాను. ప్రస్తుతం ఈ చెరువు 31 వేల ఎకరాలను ఇగ్గేట్ చేస్తుంది. ఇంకో ఫీడర్ ఛానల్ ఇన్స్టాల్మెంట్ 6 వేల ఎకరాల ఇరిగేట్ చేస్తారు. ఇప్పుడు చేసినంతవరకూ రెండవ పంటకు, వర్షర్ డెవలప్ మెంట్ కోసం వారు అడిగారు అది కాంక్షన్ అవుతుంది.

IRON ORE DEPOSITS IN THE STATE

103—

*6479 Q.—Sri Nissankararao Venkataratnam : —Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether there are iron ore deposits at Warangal-Vanchangiri belt, Jaggaipet and Bellary areas ; and

(b) if so, the steps taken by the Government to utilise such deposits ?

Sri Ch. Venkatarao : —(a) Iron ore deposits are reported from Warangal-Velchal area and not from Vanchagiri. Iron ores are available in Jaggaipet and Bellary areas extending in Andhra Pradesh.

(b) The Geological Survey of India carried out investigation for iron ore in Jaggaipet, Krishna District. A total reserves of 2.5 million tonnes were at one time estimated. Now the area is practically depleted. Active mining operations are going on in Raidurg area Anantapur District, being the extension of Bellary area in Andhra Pradesh.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— వరంగల్లు ఏరియాలోని ఐరన్ ఓర్ కెపాసిటీ ఎంత? జగ్గయ్యపేటలో దొరుకుతున్న ఐనిజానికి ఏమి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావ్ :— జగ్గయ్యపేట ది 2250 మిలియన్ టన్ను చాలావరకూ మైనింగ్ అయింది. The whole mine is practically depleted, వరంగల్లు దగ్గర చాలా తక్కువ వుంది. అక్కడ మొదలు పెట్టలేదు. రాయదుర్గంలో యాక్టివ్ గా జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— మన దగ్గర వున్న ఐరన్ ఓర్ విదేశాలకు చౌక దరకు వెదుకుతున్నది. మనం దిగుమతి చేసుకొనే స్టీలు అంతకు పదిరెట్లు ఎక్కువ రేటుకు దొరుకుతున్నది. కనుక అది దొరికేచోట్ల చిన్న పరిశ్రమ ఏదైనా పెట్టి దానిని యుటిలైజ్ చేసుకోవడానికి అస్కారం వున్నదా?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— పరిశ్రమలు పెట్టడం పాధ్యం గాదు. విశేషాలు చాలా తక్కువగా వున్నవి. యిండస్ట్రిస్ కు సరిపోయినంతగా లేవు. అందులోను అది లో గ్రేడ్ ఐరన్ ఓర్.

శ్రీ బి. బసప్ప (ఉరవకొండ) :— ఆధ్యక్ష, ఐరన్ ఓర్ బిల్లారి ప్రాంతము 11-10 a.m.
లోనేగాకుండా మా ఏరియాలో కూడా ఒకప్పుడు యినుము కరిగించి పోసిన మూసలు
కనబడుతున్నవి. ఆ అడవుల్లో యినుము పున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ ప్రాంతాన్ని
సర్వే చేసి వాటిని బయటకు తీయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— సర్వే సిస్టమేటిక్ గా జరుగుతుంది, ఎక్కడెక్కడ ఐనిజాలు పున్నవో జియోలాజికల్ వారు పున్నవారు మైనింగు కార్పొరేషను
వారు చేస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన యినుమేషను ఏదైనా వుంటే పంపిస్తే
చూస్తాము

శ్రీ యన్. వెంకటరావు :— ఓరీస్ లో పెర్ల స్టీల్ ప్లాంటు విషయము
లోనే వాదించుకుంటాము. చైనా దేశములో ఐరన్ ఓర్ పర్ల ఓర్ల చిన్న కుటీర
పరిశ్రమలు దెవలప్ చేశారు, అది మంత్రిగారికి తెలిసి వుండవచ్చును. అదేవిధంగా
మనము కూడా ఎక్స్ పోర్టు చేయకుండా చేసే దానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— మన స్టేటులో దొరికేది లో గ్రేడు ఐరన్
ఓర్. దానిని దృష్టిలో వుంచుకొని కొత్తగూడెములో స్పాంజి ఐరన్ ప్లాంటు,
విజయవాడలో కూడా స్పాంజి ఐరన్ ప్లాంటు పెట్టాము, పెద్దగా పని చేయడం లేదు.
ప్రైవేటువారు ఎవరైనా ముందుకు వస్తే

Sri D. Venkatesham :— Any detailed mineral survey has been
conducted by the State Government ? If so, whether the Government
is prepared to give a copy of the survey report.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— కొన్ని ప్రాంతాలలో జరిగింది, స్టేటు
మొత్తం అంతా జరగాలంటే కష్టం.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— స్టేటు గవర్నమెంటు ఎన్ని డిస్ట్రిక్టును సర్వే
చేసింది ? ఏ ఏ డిస్ట్రిక్టులో ఏ ఏ మినరల్స్ దొరుకుతున్నాయి ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

EXPORT OF IRON ORE TO OTHER STATES

104—

*7406 Q.—Sri P.V. Ramana :—Will the Minister for Excise be
pleased to state :

(a) whether the state Labour Welfare Advisory Board of Mines
made a representation to the Government in the month of August, 1975
stating that the iron ore available in the state shou'd not be exported
and that it should be utilised locally ;

(b) whether there is any proposal before the Government to
Nationalise the Iron ore industry ; and

(c) if so, the reasons therefor ?

Sri Ch. Venkata Rao :—(a) & (b) No Sir.

(c) Does not arise.

Mr. Deputy Speaker :—Question No. 105 is postponed on the request of the Minister and the Member has also agreed.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

DECLARATION OF LANDS IN YALUR VILLAGE OF ALLAGADDA TALUK AS DOUBLE CROP WET LANDS UNDER LAND CEILING ACT

105—A

S.N.Q. 7728-C-Sarvasri S. V. Subba Reddy and Nallapareddi Sreenivasulreddi :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the lands in Yallur of Allagadda taluk and in a number of villages in Kurnool District have been declared as a double crop wet lands for the purpose of Land Ceiling due to the reason that those Lands are given KC canal water for raising the second crop during the last five years ;

(b) whether it is also a fact that the irrigation department has refused to supply K.C. Canal water to raise second crop in those lands which have been declared as double crop wet lands for the purpose of land ceiling ;

(c) whether it is also a fact that in a number of villages in Kurnool District the lands which have been declared as single crop wet lands for the purpose of land ceiling has not been supplied with water from K. C. Canal even for the first crop ; and

(d) if so, the reasons therefor?

The Minister for Revenue (Sri P. Narasa Reddy) :—(a) It is reported that lands on which two irrigated crops have been raised in four fasli years within a continuous period of six fasli years immediately before the notified date have been treated as double crop wet lands as laid down in Sec. 3 (d) of the A.P. Land reforms Ceiling on Agriculture Holdings Act, 1973.

(b) Information is awaited in this regard but it may be stated that there is no direct connection between the provisions of the Land Ceiling Act and the question of supply of water by the Irrigation Department.

(c & d) It is reported that tail-end lands localised under Government irrigation sources as single crop wet lands are not receiving water for want of channels or other reasons. However, in view of Explanation V to Sec. 10 of the Act, though the Ceiling area is determined on the basis that such land is a wet land, the land owner in such cases will be required to surrender in the first instance only such extent of land as he would be liable to surrender had such land been treated as dry land and after the supply of water to such land, he would be required to surrender the balance extent which he is liable to surrender.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ల్యాండు సీలింగు యాక్టు ప్రకారము గత ఆరు సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు రెండు కారులకు నీరు పారికే డైరీ లాండు డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు క్రింక్ బ్రీట్ చేస్తారు. డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు క్రింద బ్రీట్ చేసేపుడు ప్రభుత్వం నీరు యివ్వాలి. ఆ మాదిరి ఎస్యూరెన్సు లేకపోతే ఎట్లా? ఇది ముఖ్యమంత్రిగారు కచ్చితము చేయఁబోతే రైతాంగం యిబ్బంది పడుతుంది. గత 4 సంవత్సరాలు నీరు పారింది గాబట్టి డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు అయింది, యిప్పుడు యిరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు నీరు యివ్వడం లేదు, రిజిస్టర్డు ఆయట్టు క్రింద రాదు అంటున్నారు దానికి ఏమి సమాధానం చెబితారు.

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :— ల్యాండు సీలింగు రెజిస్ట్రేషనుకు వాటరు నవల చేసే దానికి సంబంధం లేదు, 6 ఫస్ట్ యియర్స్ లో 4 ఫస్ట్ యియర్స్ కు కంటిన్యూయ్ గా రెండు సార్లు క్రాప్స్ కు నీరు అదిస్ట్రీ డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండుగా పరిగణింపబడుతుంది. ఈ సంవత్సరం నీరు రాలేదు కాబట్టి ల్యాండు సీలింగులో వున్న డిఫినిషన్ తీసుకంటున్నారు. యిరిగేషను డిపార్టుమెంటును అడగాని. మేము ఏమి చెబితాము?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— అంతకని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాను. మీరు, నాకు సంబంధంలేదు, అంటారని ముఖ్యమంత్రిగారు నాని కొడుకున్నాను. కె. సి. కనాల్ క్రింక్ ఆరు సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు రెండు కారులకు నీరు పారిచుకుంటే డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు అన్నారు. సీలింగు యాక్టు ప్రకారము భూమిలు తీసుకోండి, కాదు అమ్మ, కాని నీరు యివ్వాలిగదా, యివ్వడం లేదు. యీ సంవత్సరం యివ్వడానికి యిరిగేషను డిపార్టుమెంటు నిరాకరించింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మీరు చెప్పింది ఒప్పుకుంటాను. యాక్టులో ప్రొవిజను అట్లా వచ్చింది, ఏమి చేయమంటారు? దానివల్ల నిజంగా కొంతమందికి యిబ్బంది వస్తున్నది. బావుల క్రింద సేద్యం చేసుకునేవారికి కూడా ఆలాగే వచ్చింది, ఏమి చేయాలి అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— యాక్టు ప్రకారం ల్యాండు తీసుకుంటున్నారు పర్యావేది, కాని నీరు యిస్తామనే ఎస్యూరెన్సు లేకపోతే వారి గతి ఏమిటి? 10 నుండి 18 ఎకరాలు మాత్రం వచ్చింది డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండు. అది ఆయకట్టు క్రింద లేదు యీ సంవత్సరం నీరు యివ్వమంటున్నారు యిరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు భూమి పోతే పోయింది, నీరు ఆయినా యివ్వండి రెండవది, ఇప్పుడు కొంత రిజిస్టరు కానిదానికి కూడా అసలు ఆయకట్టు డెవలప్ కాలేదు కాబట్టి నీరు సర్ప్లస్ గా వుంది కాబట్టి సింగిల్ క్రాప్ కు యిస్తున్నారు, రేపు ఆయకట్టు డెవలప్ మెంటు అయిన తరువాత రిజిస్టర్డు ఆయకట్టుకు యిచ్చి దీనికి యివ్వరు. యాక్టు ప్రకారం కర్నూలులో డైరీ లాండును వెట్ ల్యాండుగా బ్రీట్ చేశారు ల్యాండు సీలింగు పర్సన్ కొడుకు, కాని అది రిజిస్టర్డు ఆయట్టు కాదని సింగిల్ క్రాప్ కు నీరు యివ్వడం అంటున్నారు. భూమి తీసుకున్నా పర్యావేది. ల్యాండు సీలింగు విచ్చిశంకగా అమలు చేయాలి. కాని ల్యాండు సీలింగు యాక్టు ప్రకారము డబుల్ క్రాప్ వెట్ ల్యాండుగా రిజిస్టరు చేసినప్పుడు రెండు తరులకు నీరు యివ్వండి, సెకండు క్రాప్ వెట్ ల్యాండుగా రిజిస్టరు చేసినప్పుడు సెకండు క్రాప్ కు యివ్వండి. పోతే సింగిల్ క్రాప్ తీరుగా జాప్యం చేయండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— పొక్కిలికల్ గా చూస్తున్నాము. తెలంగాణలో కొన్ని చెరువుల క్రింద బావులతో రెండవ క్రాప్ చేసుకునేవి ఉన్నవి. యాక్టులో పోలిజన్ వల్ల యిబ్బంది వచ్చింది, యాక్టువల్ గా తెలంగాణలో చెరువుల క్రింద ఫస్ట్ క్రాప్ చేసేవప్పుడు రెండవ క్రాప్ వచ్చేవారు యిబ్బంది వస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్బారెడ్డి (అల్లగడ్డ) :— యాక్టులో యిబ్బంది వస్తుంది అంటున్నారు. 72 లో పాసు చేసిన యాక్టు ప్రకారము Any land for which water has been specifically supplied on a temporary basis for raising the second crop by diversion of water intended for eventual utilisation elsewhere. కే. సి. కెనాల్ క్రింద దాదాపు 70, 80 వేల ఎకరలకు ద్వైతం ఉంది. అది డెవలప్ కాలేదు, కాబట్టి సింగిల్ వెట్ ల్యాండు రబ్బీ కొంత అదనంగా నీరు వుండడంవల్ల వుపయోగిస్తున్నారు. డబుల్ వెట్ గా ట్రీట్ చేసినప్పుడు నీరు యిచ్చేది ప్రభుత్వం చేతిలో వుంది. నిజంగా యివ్వాలంటే యివ్వవచ్చు, ల్యాండు సిలింగు యాక్టు ప్రకారం ల్యాండు తీసుకోండి. ప్రభుత్వము చేతిలో వుంది నీరు యివ్వాలి. యాక్టు ప్రకారము నీరు అదనంగా వుంటే వుపయోగించవచ్చు. ఎన్యూరు వాటరు గడు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నీరు యివ్వడానికి అవకాశం వుంటే రైతులకు సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం వుండదు. ఎక్స్ ప్లెన్ వాటరు వుంటే తప్పకుండా యివ్వడానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్బారెడ్డి :— యాక్టు ప్రకారముగా పెంపరీగా వుపయోగించుకుంటే డబుల్ క్రింద రాదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— తమరు చూచి చెప్పండి ఎక్కడ వుందో, ల్యాండు అక్కడే వుంది, దానివల్ల చాలా మంది డెబ్బతింటున్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటరెడ్డి (గుత్తి) :— ముఖ్యమంత్రిగారు పెరివిచ్చినట్లు యాక్టులో రెండు డిఫినిషన్లు వున్నవి. డబుల్ క్రాప్ వెట్, సింగిల్ క్రాప్ వెట్. డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రింద Any land for which water has been specifically supplied on a temporary basis for raising the second crop by diversion of water intended for eventual utilisation elsewhere. అంటే యిక్కడ ఏమైంది అంటే దాదాపు 50, 60 వేల ఎకరాల ఏరియా డెవలప్ కాకపోవడం వల్ల ఆ వాటరును పెంపరీగా యివ్వడం జరుగుతుంది. ఆ ల్యాండు అలా shall not be deemed as double crop wet lands. అని యాక్టులో క్లియర్ గా వుంది. లేనిది కారిఫికేషను యిచ్చి యాక్టు యొక్క వుద్దేశాన్ని సర్వ నాశనం చేస్తున్నారని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను.

11-20 a.m.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— అదృష్టవశాత్తూ ఇందులో యాక్టుకు బిన్నంగా ఏమీ నడవడం లేదు. కే.సి. కెనాల్ క్రింద సింగిల్ వెట్ అనే భూమికి రెండవ పంటకు నీరు తీసుకొంటున్నారు, ఎక్కడో కడవలో యుటిలిజేషన్ చేయవలసింది మేము ఇక్కడ యుటిలిజేషన్ చేస్తున్నాము కాబట్టి ఇందులో మినహాయింపు కావాలని అంటున్నారు. పెంపరీగా టు బియ్యాజు ఎల్వ్ వేర్ అనే పదం నాగార్జునసాగర్ కు వర్తిస్తుంది. కృష్ణా డెల్టా ఆయకట్టు డెవలప్ కాలేదు కాబట్టి నాగార్జునసాగర్ కు వాటర్ ఇస్తున్నారు.

అక్కడ పెంపరరీ యుటిలైజేషను. కె.సి. కెనాల్ ఆయకట్టులో క్రిందివారికి నీరు రాకుండా పైవారు తీసుకొని పంటలు పండిస్తున్నారు. ఇది డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రిందకు వస్తుందా లేక సింగిల్ క్రాప్ వెట్ లాండు క్రిందకు వస్తుందా అంటే ఏమి చెప్పాలి? మేము పెంపరరీగా నీరు తీసుకున్నాము కాబట్టి మినహాయింపులోకి తీసుకొని రావాలంటే It is the same ayacut, the same source of water under the same canal. ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా నీరు రాలేదంటే శిస్తు మినహాయింపు ఇస్తాము కదా. దానికి ఎందుకు భయపడతారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఈ ఇన్స్టామీద శ్రీ వంకా సత్యనారాయణగారికి బాగా తెలుసు. కృష్ణా డెల్టా వారికి బెనిఫిట్ వచ్చింది. నాగార్జునసాగర్ వాటర్ పెంపరరీగా వస్తుంది కాబట్టి వారు ఎన్ని సంవత్సరాలు పెట్టుకున్నానో అని వారికి బెనిఫిట్ ఇచ్చారు యాక్టులో. వళ్ళిమ గోదావరి జిల్లాలోను, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోను ఆడిషనల్ ఏరియాలో పంటలు పండించమని ఇస్తే కూడా వారందరూ దీని క్రిందకు వచ్చారు.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:— అద్యక్ష, ఇప్పుడు యాక్టులో గత 6 సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు నీరు పెట్టుకుంటే డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రింద తీసుకోమని ప్రోవిజనులో ఉన్న మాట నిజం. ప్రాక్టికల్ గా చూస్తే దానివల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్న మాట నిజము. నాగార్జునసాగర్ నీరు ఇంకా బాగా ప్రకాశం జిల్లాకు పోలేదు కాబట్టి వెట్ క్రింద కాని ఐ.డి క్రింద కాని చేర్చునటువంటి భూములకు ఇప్పుడు నీరు తీసుకొంటున్నారు. దానిని ప్రభుత్వం కూడా సపోర్టు చేస్తున్నది. రెండవ పంటకు టరన్ లేకపోయినా అడికోత్పత్తి కోసం రెండవ టరన్ పండించమని నాగార్జునసాగర్ ఏరియాలో నీరు ఇస్తున్నారు. గత 6 సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు పెట్టుకున్నారు కాబట్టి డబుల్ క్రాప్ వెట్ క్రిందకు వస్తుంది అని అన్నా గత 6 సంవత్సరాలలో 4 సంవత్సరాలు వాడారని ఇది ఐ.డి క్రింద కాని వెట్ క్రింద కాని చేరకపోయినా నీరు పెట్టుకున్నారు కనుక వెట్ అని, ఐ.డి అని రెండు ప్రకారం కట్టినా ఇబ్బంది వస్తుంది. ఈనాడు ఇరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు నీరు ఇవ్వడానికి గ్యారంటీ లేదని అంటున్నారు. గవర్నమెంటు నీరు ఇస్తామని గ్యారంటీ ఇవ్వలేనప్పుడు....

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— మీరు దానిని ఒప్పుకుంటే అమెండు చేయ దానికి అభ్యంతరం లేదు. రేపే అమెండుమెంటు తీసుకొని వస్తాము. గ్యారంటీగా నీరు ఇవ్వలేని ఏరియాలలో ఇది వర్తించదనే అమెండుమెంటు తీసుకొని వస్తాము. మీరు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:— తీసుకొని రావాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— ఎనామలీషు, ఇటువంటి హార్షిషిప్పు ఉంటే హావ్ హ్యాండెడ్ గా ఇన్ ఫర్మేషను లేకుండా ఈ హాసులో ఒకరు చెప్పడం మంచిది కాదు. దీనిని గురించి చీఫ్ మినిస్టరుగారు తొందరపడనక్కర లేదు. అవి మనం కూర్చాని డిస్ కవ్ చేయాలి. దీనిలో యాక్చువల్ గా ఉన్న హార్షిషిప్పును ఆలోచించి యాడ్ చేయవలసినవి ఉన్నాయి, మినహాయించవలసినవి ఉన్నాయి.

PRICE FIXED FOR MOLAGOLUKULU PADDY

105 —

S. 11 Q.7727-1 Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi;—Will the Chief Minister be pleased to state:

a) the prices fixed by the Government for the Molagolukulu paddy;

(b) whether any subsidy or bonus will be given to the farmers in view of the insufficient price fixed for the paddy; and

(c) whether the Food Corporation of India will come to the villages at the time of harvest and purchase paddy then and there?

The Minister for Municipal Administration deputised the Chief Minister and answered the questions (Sri Ch. Subbarayudu):—

(a) Rs. 84/- per quintal.

(b) No Sir.

(c) Food Corporation of India will purchase at the purchase centres they have opened or may open whatever paddy is offered-after necessary quality check.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి:— ఇప్పుడు ఘడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఎక్కడో డిస్ట్రిబ్యూట్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో, డివిజన్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో అంగడి పెట్టుకొని ఉన్నారు. రైతులు బండలో అక్కడకు తోలుకొనిపోయి అమ్మ వలసిన దుస్థితి ఉంది. వీరు బండను తోలుకొని వెళ్ళే సమయానికి అక్కడ అధికారులు రేకపోతే తిరిగి తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. 20 మైళ్ళు, 50 మైళ్ళ దూరం బండలో తీసుకొని పోయి అమ్మాలంటే రైతు పరిస్థితి ఎలాగుంటుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. ప్రతి ఫిర్కా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను ఎఫ్.సి.ఐవారు వచ్చి అక్కడ ధాన్యం కొని అక్కడికక్కడ దబ్బు ఇచ్చే పరిస్థితి ఉండేట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

*శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు:— నెల్లూరు జిల్లాలో 13 పర్సెంటింగ్ పెంటర్స్ ఉన్నాయి. ఇప్పుడు అదనంగా 7 కాంక్షను చేయడం జరిగింది. దీనికి తోడు ఆసెంబుల్ పెంటర్స్ కూడా అవసరమైన చోట ఓపెన్ చేయమని ఉత్తర్వులు కలెక్టర్స్ కు పంపించడం జరిగింది. 10 మైళ్ళ లోపుగా ఉంటేనే రైతులు తీసుకొని వెళ్ళాలి. వారు 10 మైళ్ళ లోపులో పెంటర్స్ పెట్టి కొనాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి:— రైతులు ధాన్యం తీసుకొని వెళ్ళి తరువాత ఎఫ్.సి.ఐ వారు దబ్బు అలస్యంగా ఇస్తున్నారు. అది వెంటనే ఇచ్చేట్లు చూడాలి. తరువాత టోసెన్ విషయం ఒకటి ఉన్నది. ఈనాడు కాస్త ఆఫ్ కల్టివేషన్స్ పెరిగిన తరువాత క్వంటాలుకు, 10, 20 రు:లు ఇవ్వకపోతే గిట్టుబాటు కావడం లేదు. ఈనాడు రైతులు సెకండు క్రాప్ వేయడం మానివేసారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా?

*శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ప్రొక్ల్యూర్ మెంటు రేట్లు నిర్ణయం చేసారు. ఇప్పుడు అదనంగా ఇవ్వడం అనేది స్టేట్ గవర్నమెంటు ఆలోచనలో లేదు. ఎఫ్.సి.ఐ వారు దాన్యం క్వాలిటీ చెక్ చేసిన తరువాత డబ్బు అలస్యం లేకుండా ఇచ్చేట్లు చూస్తాము.

ANNOUNCEMENT

re : Time fixed for the receipt of Amendments to Bills.

Mr. Deputy Speaker:—I am to make an announcement that the amendments to the three Bills will be received upto 12 Noon on Saturday, the 12th February 1976.

1. The Andhra Pradesh (Telengana Area) Ijara and Kowli Land Cancellation of Irregular Pattas and Abolition of Concessional Assessment (Amendment) Bill, 1976.

2. Andhra Pradesh Land Encroachment (Amendment) Bill, 1976.

3. Andhra Pradesh Land Acquisition (Amendment) Bill, 1976.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Amendments made to A.P Public Service Commission Regulation 1963.

Sri J. Vengal rao:—Sir, I beg to lay on the Table:

“in compliance with the requirements of Clause (5) of Article 320 of the Constitution of India, the amendments made to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963, under proviso to clause (3) of article 320 of the Constitution and published in the following notifications issued in:—

G. O. Ms. No 171, General Administration (Services-A) Department, dated 17-3-1975.

2. G. O. Ms. No. 634, General Administration (Services-A) Department, dated 4-10-1975.

3. G.O.Ms.No. 703, General Administration (Services-A) Department, 25-10-1975.

Government Memo No. 1834-T2/75-6, Revenue, dated 6-11-1975.

Sri Ch. Venkata Rao:—Sir, on behalf of the Minister for Excise, I beg to lay on the Table:

“a copy of the amendments to the rules made under A.P. Excise Act, 1968 issued with Government Memo No. 1834-T2/-75-6, Revenue, dated 6-11-1975 and published at pages 1154-1155 of the Rules Supplement to Part. II of the A.P. Gazette dated 13-11-1975 as required under sub-section (4) of section 72 of the A.P. Excise Act, 1968.

16th annual report and accounts of the A.P. state Warehousing Corporation.

Sri Ch. Venkata Rao:—Sir, I beg to lay on behalf of the Minister for Market, on the Table:

“a copy of the Sixteenth Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Warehousing Corporation for the year ended 31-3-1974 in pursuance of sub-section (11) of Section 31 of the Warehousing Corporations Act, 1962.”

Mr. Deputy Speaker:—Papers laid on the Table.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

(i) A.P. Public Employment (Organisation of Local Cadres and Regulation of District Recruitment) Order, 1975.

Sri J. Vengala Rao:— Sir I beg to place on the Table:

“A copy of the A.P. Public Employment (Organisation of Local Cadres and Regulation of Direct Recruitment) Order, 1975 and a copy each of five Government of India notifications dated 18-10-1975 issued under the Order.

Mr. Deputy Speaker:—Paper placed on the Table.

(ii) GODAVARI BARRIAGE PROJECT AGREEMENT

Sri J. Vengala Rao:— Sir, I beg to place on the Table:

“a copy of the Godavari Barriage Project Agreement, between International Development Association and the State of Andhra Pradesh”.

Mr. Deputy Speaker:— Papers placed on the table. *

Sri C.V.K. Rao:— I would like to get the clarification for the Items II and III in the Agenda where it is said ‘Papers to be laid on the Table’ and ‘Papers to be placed on the Table’ What is the distinction between the two? I am not able to make out. Is there any specific difference between the two?

Mr Deputy Speaker:—These are the documents.

Sri C.V.K. Rao:— So, when it is a question of the document you lay, is it not? When it is a question of something else you place it. When you are placing it you are not laying it and when you are laying it you are not placing it.

Mr. Deputy Speaker:— It is the procedure we have been following all these years.

re : Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

Sri C.V.K. Rao:— What is the difference between laying and placing? My contention is laying and placing is same. But there must be something very peculiar to the Legislature.

Mr. Deputy Speaker:— I will discuss with you in my Chambers.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

re:(i) Abolition of Air conditioned class and First Class in all the trains in the country and introduction of Janata Class only.

*Sri Gamago (Koilunkunta):— Sir, I beg to move:

“This Assembly recommends to the State Government to recommend to the Central Government to abolish Air conditioned Class and I Class and introduce only Janatha Class in all the trains in the country, so as to facilitate equal opportunities of travel for all citizens in the country.”

Mr. Deputy Speaker:— Resolution moved.

Sri C.V.K. Rao:— I beg to move:

“In Non-Official Resolution (1) insert the word ‘single’ between words ‘only’ and Janatha Class.”

“In Non Official Resolution No. 1 insert the following between the words ‘Janatha Class’ and ‘in all trains.’

“with soft and more spacious seating, soft and spacious births with all modern facilities without any increase in railway fare for five years.”

Mr. Deputy Speaker:— Amendments moved.

శ్రీ గామాగో:— అధ్యక్ష, నేను ప్రవేశపెట్టినటువంటి అనధికార తీర్మానము చాలా ముఖ్యమైనది, కారణమేమిటంటే యీ హౌస్‌లో ఉన్నటువంటి సభ్యులందరూ వీరు యే పార్టీకి చెందినప్పటికీ వారు కమ్యూనిస్టులు కాని, సోషలిస్టులు కాని, డెమాక్రాట్స్ కాని యింత యే పార్టీకి సంబంధించిన వారు ఉన్నప్పటికీ దేశానికి సోషలిజం అవసరము లేదని యే పార్టీ చెప్పుదు, సోషలిజం మా పరమ లక్ష్యం రాజకీయవాది అని ప్రభోదిస్తున్నటువంటి ఆచరణ యే విధంగా ఉన్నదనేటువంటిది ముఖ్యం. ‘సోషలిజం’ పరిత్యజించిన ఆశయం. ఈ ఆశయం మహోత్సాహమైనది. ఈ అస్పష్టమైనటువంటి ఆశయానికి ఒక నిర్దిష్టమైన ఆచరణ లేనట్లయితే అది అర్థరహితము అవుతుంది. ప్రపంచములో అందరూ తత్వవేత్తలు అనేకమైనటువంటి సిద్ధాంతాలు వల్లెత్తు ఉన్నారు. దానికి సంబంధించి నిర్దిష్టమైనటువంటి ఆచరణ లేనట్లయితే అది సార్థకం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్నో టన్నులు కొలిచి

ఉపన్యాసములు యిచ్చి లాభం లేదు అణుమాత్రమైన ఆచరణ ఉండడము ఆ సిద్ధాంతము యొక్క విశిష్టతను కార్య రూపములో నిరూపించవలసి ఉంటుంది. సోషలిజం అనేదానికి నిర్వచనం ప్రపంచ వ్యాపితంగా 'వర్గరహితము' వర్గరహితము అయినటువంటి సమాజము. అర్థరహితము అయినటువంటి సమాజము. వర్గ రహితము, యేలాంటి తరగతులు లేనవంటి సమస్త పౌరులు సమాన మైనటువంటి అవకాశాలు అనుభవించాలనేటటువంటిది వర్గ రహితమైనటువంటి సమాజము యొక్క లక్ష్యం. సోషలిజం సక్రమంగా అమలుజరుగ లేదని అడుగడుగున విమర్శిస్తున్నటువంటి ప్రతిపక్షాలందరికీ యీ యొక్క వర్గాలను గుర్తించడం అనేది చాలా వైరుధ్యం అయిన విషయం. ఫస్ట్ క్లాస్, ఎయిర్ కండిషన్డ్ క్లాస్, ఉన్నది. మొన్నటి దాకా థర్డ్ క్లాస్ కూడా ఉంది, ఇలాంటి వివక్షణ అనేది అర్థ రహితం అని ఎంత త్వరగా గుర్తిస్తే అంత మంచిది. మనము జమీందారీలు పోవాలన్నాము, భూస్వాములు పోవాలన్నాము ఈ నాడు లాండ్ సీలింగ్ పెట్టి ఆదనపు భూమిని ఐచ్ఛికంగా ప్రభుత్వానికి సమర్పిస్తున్నామని చెప్పుకుంటున్నాము. అదే విధంగా నాకు యిచ్చినటువంటి యీ సదుపాయాన్ని ఫస్ట్ క్లాస్, నేను ఐచ్ఛికంగా త్యజిస్తున్నాను అనే విధంగా ప్రతి రాజకీయ వాది వ్యవహరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు చూసినట్లయితే ఒక రైల్వే స్టాబ్ ఫారమ్ పైన మనము పోతూ ఉంటే లాస్టు గార్డు పెట్టె మొదలు యంజను ద్వైవరు వరకు చూస్తే ప్రయాణం చేసేవారందరు తమ యొక్క పిల్లలను ఎత్తుకొని, గర్భవతి స్త్రీలు లగేజ్ నెత్తిని ఎత్తుకొని ఒక్కొక్క కంపార్ట్మెంటులోకి పోతూ ఉంటే యెవ్వరిని లోపలికి రానివ్వరు. మొత్తం ట్రయిన్ అంతా 2 ఫర్మాగులు పొడవు ఉంటుంది. అందులో యే ఒకటో, రెండో తప్ప ధర్మ క్లాస్ కంపార్ట్మెంట్స్ ఉండవు, మిగిలినవి అన్నీ ఫస్ట్ క్లాస్ ఎయిర్ కండిషన్డ్ కంపార్ట్మెంటులే. ఆ పెట్టెలలో ఒకరు, ఇద్దరు కోతులు లాగా కూర్చోని ఉంటారు. కాని ధర్మ క్లాస్, సెకెండ్ క్లాసులలో మాత్రం జనసామాన్యం యే క్లాస్ వల్ల అయితే ప్రభుత్వానికి యెక్కువ రైల్వే ఆదాయం వస్తోందో ఆక్లాస్ లోనే 60 పాసెంజర్స్ కూర్చోవలసినది అని వ్రాసి ఉంటుంది. కాని అందులో 250 మంది, 300 మంది ప్రయాణం చేస్తూ ఒకరి నెత్తిన ఒకరు, ఒకరి కాలు క్రింద ఒకరు యీ విధంగా మానధవాములు లాగా పశువులు లాగా ప్రయాణం చేస్తున్నారు. మొట్ట మొదట యీ రైల్వేలలో ప్రయాణంలో అసమానత్వం కొట్టచ్చినట్లు కానవస్తుంది ఈ అసమానత్వం పెట్టుబడిదారీ పాశ్చాత్య దేశాలలో విధూరమైనటువంటిది, యీ అసమానత్వం కారణాదని, మనవిచేస్తున్నాను. ఈ దేశంలో డీనిని సమూలంగా నాశనం చేయడం కోసం ఒక పద్ధతిని అవలంబించవలసిన అవసరం ఉంది. అది దేశంలో ముఖ్యంగా అధికారంలో ఉన్నటువంటి పార్టీ అమలు జరపాలని, ఈ అధికారంలో వున్నటువంటి లోట్లను అడుగడుగున విమర్శ చేయకుండా ఒక నిర్మాణాత్మకమైన పద్ధతిలో ఆచరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ ఆచరణ మన దేశములో కొరవడింది: దేశంలో ప్రజాప్రతినిధులైన మన చిత్తశుద్ధిని ప్రజలు శంకిస్తున్నారు. 1918 సంవత్సరములో సోవియట్ రష్యాలో విప్లవం వచ్చినప్పుడు కామ్రెడ్ లెనిన్ అధికారంలోకి రాగానే మొట్టమొదటనే యీ అసమాన

c : (i) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country
and introduction of Janatha Class only.

కను వివరించడం కోసం ఆచరణ రీత్యా ఆచరించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన ఆ నాడు
కార్ వక్రవర్తుల కాలంలో సర్వసైన్యాధిపతులు నివసిస్తు ఉన్నటువంటి గోరీపేటలో
సాలెస్లో కాకుండా అక్కడ ఉన్నటువంటి సర్వేంటు క్వార్టర్సులో ఆయన వివాసం
యేర్పర్చుకొని, కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తల లోను, ప్రజలలోను కమ్యూనిజము
దేశంలో అధికారంలోకి వచ్చినట్లయితే దోపిడీ విధానం ఉండదని,
ఆసమానత ఉండదు అని మార్క్స్ మహాశయుడు అశించిన ఆశయాన్ని ఆచ
రణలో అమలు జూపి కమ్యూనిస్టు కేడర్లో నిజాయితీని చిత్తశుద్ధిని ఆత్మపరిశ్చా 11-40 a.m.
గాన్ని ప్రదర్శించి నైతికమైన సానుభూతిని ప్రపంచ వ్యాపితంగా తీసుకువచ్చారు.
ఆ శాశ్వతమైన సోషలిస్ట్ సిద్ధాంతం ఆదర్శంగా సాధించబడింది. మన దేశంలో
సెహ్నాగారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత బిట్రీష్ ప్రభుత్వ టైమ్లో కమాండర్
చీఫ్ ఉన్నటువంటి తీవ్రమూర్తి భవనంలో నివాసం చేశాడని సర్వేంటు క్వార్టర్సులో
నివాసం చేయలేదు. గాంధీజం అనే పేరుతో మనం ఈ దేశంలో దానిని ఆచ
రించవలసిన అవసరం ఎంతైనా యున్నది. మార్క్స్ సిద్ధాంతాలను, గాంధీ సిద్ధాం
తాలను అక్షరాల ఆచరించి వాటియొక్క విశిష్టతను నిరూపించ వలసిన అవసరం
ఎంతైనా యున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. చాల మంది అంటారు, దీనివల్ల ఏమి
అవుతుందని? ఎంత మిగులుతుంది ప్రభుత్వానికి అంటున్నారు. ఎంతైనా కావీయండి.
లక్షలుగాని, కోట్ల రూపాయలుగాని, కొన్ని నయాపై నలు గాని ఇది ఒక ప్రిన్సిపుల్.
ఏ సిద్ధాంతాన్ని వల్లస్తున్నామో దానిని ఆచరించకపోతే అర్ధరహితమైనది. కనుక
మీరంతా రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయమని కోరుతున్నాను. గాంధీగారు
ఎల్లప్పుడు మూడవ తరగతిలోనే ప్రయాణంచేసి స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత ప్రతి
కార్యకర్త, ప్రతి రాజకీయనేత్ర ఎగ్జంప్లరీ బిహేవియర్తో ప్రవర్తించాలని చూపిం
చారు. ఆయన జీవితాంతం మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసేవారు. ఆయన
సిద్ధాంతానికి ఆయన ఆచరణకు ఈనాడు మనం స్వస్తి చెప్పాము. గాంధీగారు
ప్రయాణం చేసినారంటే చాల సౌకర్యంగా ఉంటుంది. అందులో ఎవరూ కూర్చోరు.
అందులో బాధలేదని విమర్శించారు. గాంధీగారివంటి ఆదర్శమైన ఆచరణ ఉంటే
కంపార్టుమెంట్లో ప్రవేశిస్తే ప్రక్కన ఉండే పాసింజర్స్ కూర్చునేటట్లు చేయగలుగు
తారు. ఆచరణవల్ల సిద్ధాంతం యొక్క ఉద్ధరణ కలుగుతుంది. కాని ఆచరణ
లేకుండా సోషలిస్టు సమాజం తీసుకవస్తాము అంటే సాధ్యం కాదు. నేను మద్రాసు
శాసనసభలోనూ, రెసిడ్యూయరీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని కర్నూలులో ఉండగా మూడవ
తరగతిలో ప్రయాణం చేసి మూడవ తరగతి బతాయి తీసుకున్నాను. నాతోపాటు
శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, సి.వి.కె. రావుగారు కూడ ఈ విధంగానే
మూడవతరగతి ప్రయాణం చేస్తూ మూడవ తరగతి బతాయి తీసుకుంటూ ఉండేవారు.
ఇప్పుడు శ్రీ వావిలాల గారు లేరు. కాని ఇప్పుడు శ్రీ సి. వి. కె. రావుగారు
ఉంటున్నారు. వారు తప్పకుండా ఆ విధంగానే ప్రవర్తిస్తారనే
విశ్వాసం నాకు యున్నది. ఈ ప్రయాణం విషయంలో ఎందుకు మనకు
కల్పించినటువంటి అనకాకాన్ని వదలుకోవాలి. అదే డబ్బును ఏ రాజకీయపార్టీకి
చెంది ఉంటామో ఆ రాజకీయపార్టీలకు ఖర్చు పెట్టవచ్చు గదా, అది ప్రజలకోసం

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

గదా అని కొంతమంది మిత్రులు అన్నారు. దానికి నానమాదానం ఏమంటే మీరు రాజకీయపార్టీ టికెట్ పై ఎన్నుకోబడ్డారో ఆ రాజకీయపార్టీ సభ్యులయొక్క వోట్స్ రాలేదు. ఆ పార్టీకి చెందజువంటి వారు అనేకమంది ప్రజలు ఓటు వేశారు. నియోజకవర్గంలో ఏ పార్టీకి చెందనివారు అయిష్టపడితే వారు ప్రవేశించారు. పార్టీలో ప్రవేశించి వుండి ఆ పార్టీ కార్యక్తంగా ఆ పార్టీ సిద్ధాంత కార్యక్రమాలు ప్రచారంచేసి చందాలు వసూలు చేసి తద్వారా పార్టీని పోషించుకుంటున్నారని టాక్ పేయర్స్ మని ఆ యా పార్టీలకు ఉపయోగించుకోవడం నైతిక సూత్రాలకు విరుద్ధమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ దబ్బును ఈ విధంగా మిగిలించి టాక్స్ పేయర్ మనివి దుర్వినియోగం చేసుకోవడం అని హానవి చేస్తున్నాను. చాలామంది శాసనసభ్యులు రెండవ తరగతి, ఓడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసేవారు ఒకటిన్నర వస్తు క్లాస్ తీసుకొనేవారు ఇది మినిజిప్రాప్రియేషన్ చేసినట్లు అవుతుంది ఇది చాల అక్రమం ఫస్టు క్లాస్ అయ్యేదైన ప్రభుత్వ డ్యూటీ రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసి ఫస్టు క్లాస్ చార్జీలు తీసుకొన్నట్లయితే అతను ఫ్రాడ్ కనిపిస్తే చేసినట్లు అని అతనిని డిటెయిన్ చేసేటటువంటి రూల్స్ గవర్నమెంట్ లో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఖచ్చితమైన నిబంధనలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు శాసనసభ్యుల విషయంలో యిటువంటి అడుగుడుగునా ఉల్లంఘించినట్లయితే ఈ దేశం ఎక్కడికి పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. శాసనసభ్యులందరూ చాలా ఆత్మ పరిశీలన చేసుకొని ఈ తీర్మానాన్ని సంపూర్ణంగా నిలబడాలని కోరుతున్నాను. నేను కోరేది ఓరల్ సపోర్టు కాదు, చేతలతో ఉండాలి. వెంటనే ఎ.జి.కి ఉత్తరం వ్రాయండి ఈనాటి నుంచి ఖచ్చితంగా సమస్త సౌకర్యాలను త్యజించి రెండవ తరగతిలోనే ప్రయాణం చేయడానికి ఇష్టం ఉన్నాను. ఇప్పటినుంచి రెండవ తరగతి బిళ్లలు చెల్లించవలసినవి అని ఎక్స్ ప్రెస్ చేసుకోవడం ఉత్తరం వ్రాసినప్పుడే అది ఆచరణలోకి వస్తుంది. నేను ఆ విధంగా చేశాను. రెండవ తరగతి బిళ్లలు తీసుకుంటున్నాను నిర్దిష్టంగా ఆచరణలో చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది నేను సోషలిస్టు పార్టీలో ఉన్నప్పుడు ప్రతిపాదించిన సందర్భంలో అప్పుడు మా నాయకుడు, పి.వి.జి. రాజుగారు 'Don't be cynical. Don't bring in your Marx's cynicism here' అని అన్నారు. ఏ సిద్ధాంతాన్ని వల్లిస్తున్నామో అది ఆచరించడం "నినిజం", "వాదస్తం" అయితే సిద్ధాంతాలు వల్లించి ప్రపంచాన్ని మోసగించడం "hypocritical" కాదు అని అడుగుతున్నాను. సోషలిజం సోషలిజం అని చెప్పిన సోషలిస్టు పార్టీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్మిక కర్షకుల సముద్ధారకులమని సగర్వంగా చెప్పుకొనే సభ్యులు జనసామ్యం యొక్క సౌకర్యాల గురించి ఆలోచించి, నేను దేశం మొత్తంలో జనతా క్లాస్ ప్రవేశ పెట్టేంతవరకు ఫస్టు క్లాస్ లో ప్రయాణం చేయను అనే దృఢ సంకల్పంతో పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఆధ్యాత్మికమైన విషయం మనవి చేస్తాను. స్వామి వివేకానంద, నేను వ్యక్తిగతంగా, భగవంతుడిని చూస్తున్నాను కనుక మోక్షాన్ని చేరుకోగలను, కాని జనసామ్యం, ప్రపంచంలో ఉండే జనులందరూ, ఆ మోక్ష మార్గాన్ని చేరుకొనేంతవరకు, ఈ ఆధ్యాత్మికతవ్య ప్రబోధ కోసం నాకు మరీ మరీ జన్మ ప్రసాదించాలని, మూనవులందరూ మోక్ష సామ్రాజ్యాన్ని చూరగొనేంతవరకు తనకు మోక్షం

re: (1) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country
and introduction of Janatha Class only.

అవసరాలేదని అన్నప్పుడు ఆహా, ఎంత బాగుందని తత్వవేర్తలు హరించారు. అలాగే జనసామాన్యం అందరికీ సమాన అవకాశం అందజేసేందుకు మొదటితరగతిలో ప్రయాణం చేయను అనేది స్వామి వివేకానంద ప్రబోధించిన సిద్ధాంతమునకు అనుగుణంగా లేదా? కాంక్రీట్ యాక్షన్ చేసిన నాడు సత్యం యొక్క ఆశయం నిరూపితం అవుతుంది సత్యహరిశ్చంద్రుని కథ చెప్పినప్పుడు చాలా బాగా ఉంటుంది. ఆ నాటకం చూసినప్పుడు కన్నీళ్లు కార్చేవారు. కాని ఆ సత్యాన్ని ఆచరణ రూపంగా నిరూపించవలసివచ్చినప్పుడు భార్యను అమ్ముకొన్నాడు, కుమారుడు నోహిరామ్ముని అమ్ముకొన్నాడు, తనని తాను అమ్ముకొన్నాడు, చిట్టచివరకు భార్యను చంపవలసివస్తే చంపడానికి పూనుకొన్నాడు ఆ తరువాత శంకరుడు సత్యక్షం కావడం, విశ్వామిత్రుడు నీవే గెలిచావు, నేను ఓడిపోయాను అనడం జరిగింది సత్యహరిశ్చంద్రుడు సత్యాన్ని నిరూపించడం కోసం తన భార్యను కూడ హత్య చేయవలసి వచ్చింది.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ (తంబళ్లపల్లి):— ఇది ఆధ్యాత్మిక చర్చ, 11-50 a.m. రాజకీయ చర్చ ఏమిటో మాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— ఆధ్యాత్మికం లేకపోతే రాజకీయం రాజకీయమే కాదు.

శ్రీ గామాగో:— ఒక ఎట్ స్టాంట్టు ఐడియల్ గురించి కొన్ని ఉదాహరణలు ఇస్తున్నాను. సోషలిజం అని చెబుతూ ఎర్ కండిషన్ పెట్టాలిలో ప్రయాణం చేసే విధానం ఉండకూడదని అంటున్నాను. అటువంటి ఏర్పాటు ఉన్నంతవరకు మానవునికి ఆ పెట్టెలో ప్రయాణంలో చేయాలనే కోరిక, అటువంటి ఆదంబరం, వైభవం పొందాలనే ఆకాంక్ష ఉంటూనే ఉంటుంది. అందుకై ఎక్కువగా న.పాదించాలనే తహతహ, దాని ఫలితంగా సమాజం ఈ దోడి విధానం ఉంటుంది. దీనిని అంతరించేయడానికి ఉదాహరణలు సత్య హరిశ్చంద్ర వివేకానంద గురించి అందరూ హిందువులుగా అనుకుంటూ ఉండే అన్నపూర్ణ ఆశయాన్ని సభ ముందు పెట్టడానికి వివరించాను తప్ప ఇందులో ఆనందరూపమైన ప్రసంగం ఏమీ లేదని మనస్థాపిస్తున్నాను. ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టడంవల్ల కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను చాలా ఎంబరాసింగ్ సిట్యుయేషన్ లో పెట్టినట్లు అవుతుందని కాంగ్రెసు నభ్యులుగా ఉంటూ ఈ పని చేయడం బాగుందని మిత్రులు అన్నారు. ఇది ఎందుకు ఎంబరాసింగ్ అవుతుందో అర్థం కావడం లేదు. మనం వల్లించే సిద్ధాంతాన్ని ఖచ్చితంగా అమలుచేయకపోతే, చిత్తశుద్ధితో మనం వల్లించే సిద్ధాంతాలను అక్షరాలా అమలుచేయకపోతే పార్టీపట్ల పార్టీ ఆశయాలపట్ల తీవ్రమైన ఆవేదన చెందే కార్యకర్తగా పార్టీ భవిష్యత్తు కోసం ఇందిరా గాంధీగారి నాయకత్వంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు రాజ్యాంగ చట్టంలో సమూలమైన మార్పులు తెచ్చి సంస్కరించి ప్రజాస్వామిక చరిత్రలోనే కని విని ఎరుగని మార్పులను ఆమె ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంలో కాంగ్రెసులో సోషలిస్టు శక్తులను పెంపొందించాలనే ఉద్దేశంతో దీనిని ప్రవేశపెడుతున్నాను. నేను సోషలిస్టు పార్టీలో ఉండగా మూడవ తరగతిలో ప్రయాణంచేసి ఆ తరగతికి బిత్తా తీసుకున్నాను. సోషలిజానికి కట్టుబడిన కాంగ్రెసువాదిగా అందుకు విభిన్నంగా ఎందుకు ప్రవర్తించాలని నన్ను నేను ప్రశ్నించుకుని ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టాను. ప్రతిపక్షంలో ఉండేవారు

re : (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

రైతులకు ధరలు కావాలి, అవి కావాలి, ఇవి కావాలని అడుగడుగునా ఆవేదన వెలిబుచ్చుతూ మొసలి కన్నిళ్లు కారుస్తూండే బదులు ఒక ఆదర్శానికి కట్టుబడి ఉన్నామని ప్రజలకోసం పని చేస్తామని మనవి చేస్తూ నేను ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరచాలని గౌరవ సభ్యులందరిని కోరుతూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అదృశ్య, గామాగోగారు తమ తీర్మానం ప్రవేశ పెడుతూ ఆదర్శవంతంగా మనం ఉండాలని చెప్పిన సిద్ధాంతం ఆచరణలో అమలు చేయాలని ఆ విధంగా అమలుచేసిన నాడే దేశంలో సోషలిజం అమలు చేయగలుగుతామని చెప్పిన మేరకు వారిని నేను అనందిస్తున్నాను. ఐతే ఒకటవ తరగతి రైళ్ళలో రద్దీ చేసి అందరూ రెండవ తరగతిలోనే ప్రయాణం చేసినంత మాత్రం చేత సోషలిజం వస్తుందని నేను ఆమోదించలేను. ఒక వర్గం యొక్క దోపిడి సాగుతున్నప్పుడు ఆ దోపిడిని రద్దీ చేసి హతమార్చి జాతీయ ఉత్పాదనలో పాల్గొంటున్న కష్టజీవులు అధికారంలోనికి వచ్చినాడే సోషలిజం సాధించడం జరుగుతుంది. సోషలిజానికి ఒకటి తరగతిలో బదులు రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయడానికి సంబంధంలేదు. ఆదర్శంగా పెట్టుకొని ఆ విధంగా ఒకటవ తరగతిలో ప్రయాణం చేస్తే చేయవచ్చును. అంతేకాని దీనికి సోషలిజానికి ముడిపెట్టడం ధర్మం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద పెట్టుబడిదారులు లక్షలాది కార్మికులను రైతులను దోచుకుని పీడించేవారుకూడా ఆదర్శంగా కనిపించడానికి రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయవచ్చును. భోజనం మాంసాహారం మాని శాఖాహారం తింటుండవచ్చును. ఐతే దోపిడి విధానాన్ని మాత్రం మానరు. ప్రాక్టికల్ గా దీనిని అమలు చేస్తే ఏమి జరుగుతుందో చెబుతాను. సాధారణంగా ఒకటవ క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవారు పై తరగతి వారు, డబ్బున్నవారు, వారు రెండవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయడం ప్రారంభిస్తే రైల్వేవారు తమ ఆదాయం తగ్గి బీసీవడానికి ఎట్రాగు అంగీకరిస్తారు కనుక రెండవ క్లాసు ప్రయాణీకుల బోకెట్లు పెంచుతారు. మొదటి తరగతి సౌకర్యం అందరికీ ఇచ్చి అందరూ ప్రయాణం చేయండి అంటే అది సరైనది కాని భరించగలిగిన వారిపై కాస్త ఎక్కువ పన్నులు, చార్జీలు వేసి ఏదో రూపంలో కొంత లాభాన్ని వద్దతి ప్రస్తుతం ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీస్ ఉన్న సమాజంలో ఉన్నప్పుడు దానిని కూడా తీసివేస్తే ఆ మేరకు కూడా ఆ క్లాస్ ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీస్ చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రవేటు ప్రాసరీ ఉన్నంతకాలం సమత అనేది రాదు. స్క్విగుల్ చేసి గ్రాడ్యువల్ గా సాధించడమే తప్ప సమత అనేది రాదు. ప్రవేటు ప్రాసరీని ఎలాగైనా చేసినప్పుడే అందరికీ సమాన అవకాశాలుంటాయని నేను అనుకుంటాను. నామకు నేను సోషలిజం అమలు చేసే దేశాలన్నీ చూసాను. జాతీయ ఉత్పాదనలో పాల్గొనే ప్రతి కార్మికుడు, కర్షకుడు మొదటి తరగతిలో ప్రయాణం చేసేవాడుగా ఉంటాడు. అటువంటి సమర్థత ఆ దేశాలలో ఉంటుంది. సోవియటు యూనియను, జెకోస్లావాకియా లలో కార్మికులు విమానాలలో ప్రయాణాలు చేస్తుంటారు, సోషలిజంలో అది సాధ్యం. రైతులు తమ పంటలను విమానాలలో పంపడం, కార్మికుడు విమాన ప్రయాణం చేయడం శ్రమ జీవులు ఉన్నత స్థానానికి చేరడం సోషలిస్టు దేశాలలో ఉంది తప్ప

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

ప్రవేశించే ప్రావర్తి కాన్సెంట్రేట్ ఐన దేశంలో ఒకటవ తరగతి తీసి వేసి రెండవ తరగతి మాత్రమే పెట్టినందువల్ల పెద్ద మార్పు వస్తుందని అనుకోలేము. లోతుగా అనుకోలేము. లోతుగా ఆలోచిస్తే ఇది కూడా దోపిడి వర్గాలకే ఉపగమోపడుతుందేమో ఆలోచించాం మనవిచేస్తున్నాము. అమెరికాలో నూయార్క్ గవర్నరు చేసిన వారు, రాక్ ఫెల్లర్ అనుకుంటాను, రేపు అధ్యక్ష పదవికి కూడా పోటీ చేస్తారేమో, సినేటు సభ్యునిగా రావడానికి నాలుగైదు సార్లు ప్రయత్నంచేసి ఓడిపోయారు. ఆయన కోటీశ్వరుడు. తన ఓటమికి కారణాలు విచారించమని నై కాలజిస్టులను అప్పాయింట్ చేశాడు. కొన్ని వేల డాలర్లు ఖర్చు చేసి కాను ఎట్లా విజయం పొందగలననేది పరిశీలించవలసిందిగా నై కాలజిస్టులను వేసుకున్నాడు. ఇది వేరే డిపార్టుమెంటు ఐపోయింది. ఆ నై కాలజిస్టులు

12-00noon.

ఆయనకు ఒక చిట్కా చెప్పారు — ప్రతిరోజూ ఉదయం సాయంత్రం నీ దొడ్లో మొక్కలు వేసుకుని, కూరగాయలు పండించు అని చెప్పారు. ఉదయం సాయంత్రం; దొడ్లో మొక్కలు వేసుకొని కూరగాయలు పెంచి లేక ఒక పలుగు వుచ్చుకొని తవ్వొకూ ఉండు నీ పొలం వెళ్ళినప్పుడు నీకు కావలసిన కూరగాయలు నీవే తోసుకొని నెతి మీద తట్టపెట్టుకొని వస్తూ ఉండు. ఇది ప్రతిరోజూ పోదోయి తీసి పేపరులో వేస్తూ ఉండు. వరుసగా నాలుగు సంవత్సరాలు ఇట్లా వేస్తుంటే అమ్మ బాబోయే ఈయన చాల శ్రమ జీవి. ఇటువంటి వారు అధికారంలో ఉన్న రిప్రజెంటేటివిగా మనం పంపించినా మన శ్రమలూ, కష్టాలూతీరుస్తూ అనే వైకాంగికల్ చేంజి జాతిలో తీసుకరావచ్చు అని సలహా ఇస్తే ఆయన అదే పని చేస్తు వచ్చాడు. ఎన్నికలలో కూడ ఎలక్టు అయిపోయాడు. తరువాత మరచి పోవచ్చు అనుకోండి. ఇవి అన్ని చిట్కాలు. చిట్కాల వల్ల మాత్రం మనం సోషలిజన్ని సాధించలేము. సమత తీసుక రాలేము. ఉదాహరణకు ప్రతిపక్షం మొనరి కన్నీరు కారుస్తోంది అన్నారు. రైతులు ధర విషయంలో ప్రతిపక్షం కన్నీరు కారుస్తుందని అన్నారు. రైతుల ధర అంటే భూస్వాములకు కాదు. ఒక ఎకర రెండు మూడు ఎకరాలు ఉన్న వాళ్ళు కూడ రైతులే. ఈ సమాజంలో ఉన్న వాళ్ళు బ్రతకాలి. రైతుకు న్యాయ సమ్మతమైన గిట్టుబాటు ధర కావాలి. మధ్యదళారి తినివేస్తున్నారు. షిడిర్ మాన్సు రద్దు చేయండి అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న ఏమన్నారంటే మీరు రైతుకు ధరలు కావాలంటున్నారు, కూలివాళ్ళకు ధరలు తగ్గలి అంటున్నారు అని ఆయన కాంటర్ పోజు వేశారు. నిజమే కూలివాళ్ళకు ధర పెరగాలి కూలి పెరగాలి. తినే వాళ్ళకు ధర తగ్గలి. అలాగే పండించే వాళ్ళకు గిట్టుబాటు ధర రావాలి. ఇవి మూడు ఒక దానికి ఒకటి వైరుధ్యం కాదు. ఈ మూడు కాకుండా నాల్గవవాడు మ్రింగేస్తున్నాడు. మధ్యవర్తిగా ఉండి త్రోకర్ గా తినివేస్తున్నాడు. వాడు పోవాలి అని మా ఉద్దేశం. అందుచేత ఈ విషయంలో కొంచెం జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాము. కార్యకర్తలకు మాత్రం మీరు అన్నట్లు సీనియారిటీ, వప్రత, సింప్లిసిటీ కష్టపడి పనిచేయడం అని గాంధీగారు చెప్పిన ఆశయాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అలాగే ప్రపంచ మహానాయకులు అందరూ కూడ అదర్భంగా ఉంటునే వారి భావాలను ప్రతిబింబింపజేశారు. ఇటువంటి అదర్భంగా చేకూర్చుకోవడం అలవరచుకోవడం

అమలు జరపడం మంచిదే. అనలు నెకండు క్లాసులో ప్రయాణం చేయగల కెపాసిటీ ఎంతమందికి ఉంది. ఎంతమంది జాతి నడకను పోవటం లేదు ఫస్టు క్లాసు కాకుండా నెకండు క్లాసులో వెళ్ళాలి అనేది ఆదర్శం అనుకోండి. ఎంతమందికి ప్రయాణం చేసే ఆర్థిక సౌమత మనం ఎప్పుడు పంపాదించగలమో అనే మూల సిద్ధాంతమీద మన దృష్టితం పోనీయాలి గాని చిట్కాలవల్ల మాత్రం ఆదర్శాలు చేయలేము. నడు-జాన్ని మార్చలేము. ప్రతిపక్షం వాళ్ళము మాటలు కూలీల విషయంలో చెప్పినా వరే విషయంలో చెప్పినా మేము చెప్పనదానికి కట్టుబడతాము. అచరణలో కూడా అమలు జరుపుతున్నాము. అట్లా చెప్పి అమలు జరపకపోతే పబ్లిక్ లో మీలాంటి ప్రజా కార్యకర్తలన్నారు విమర్శించి చెప్పడానికి. దానిని మేము స్వీకరిస్తాము అందుచేత ఈ రిజల్యూషన్ విషయంలో దీనివల్ల మొత్తం అంతా ఆదర్శం ఎస్తుందని దీనిని ఆధారము చేసుకొని సమాజంలో మార్పు వస్తుందని ఆలోచిస్తే అసలు ఎవరైతే ఈ సమాజాన్ని దోచి దీని చేస్తున్నారో వాళ్ళను, ఆ దోపిడి దార్లను పట్టుకోవడానికి ని వారిని ఎక్స్ ప్లోజర్ చేయడానికి గాని వీలు పడకుండా ప్రక్క మార్గంలో ప్రజల ఆలోచన పోతుండేమో అని ఒకసారి ఆలోచించమని కోరుతూ ఈ రిజల్యూషన్ ను వోటింగు పెట్టకుండా వారు ఆలోచించి విత్ డ్రా చేసుకుంటే బాగుంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష, గామాగోగారు తీర్మానాన్ని సదుద్దేశంతోనే తెచ్చారు అని భావిస్తూ ఉన్నాను. ఎందుచేతనంటే ఒకనాకప్పుడు చాలా కాలం క్రితం ఈ దేశంలో రాజకీయాలు అంటే అడంబర రాజకీయాలగా ఉండేవి. ఆ రోజులలో గాంధీజీ మూడవ తరగతి ప్రయాణం ప్రోత్సహించారు. దుస్తులలో తక్కువ దుస్తులు, అహారంలో మితం అయింది సరి అయినటువంటిది, ఇక ప్రయాణంలో సామాన్య మానవునివలె ప్రయాణం — ఇవి ఆ రోజులలో గాంధీజీ తెచ్చిపెట్టాడు. ఆ రోజులు వేరు. ఈ రోజులు వేరు. ఎందుచేతనంటే ఆ కాలంలో ఇంగ్లీషు భాష ఇంగ్లండు నుండి రావడం అమెరికా వెళ్లడాలు ఇతర దేశాలను అనుకరించడాలు ఇవి అన్ని ఉండి, ఇంగ్లీషువారి రాజకీయాలను తీసుకోడానికి ఇంగ్లీషు వారివలె నూటు, బూటు, హాటు పైవేసుకుంటే బాగుంటుందని అనుకునేవారు. ఆ రోజులలో బ్రొటోకులను వెనకాల పెట్టుకోవడం, ఫస్టు క్లాసులలో ప్రయాణం చేయడం అవి అన్ని కూడ ఉండి ఇంగ్లీషువాడిని ఇంగ్లీషు పద్ధతిలోనే ఎదుర్కొంటే బాగుంటుంది అనేటటువంటి మితవాద రాజకీయాలు ప్రబలమైనటువంటి రోజులలో గాంధీజీ చాలా సాత్వికం అయినటువంటి విధానం తీసుకొని ఆయన ప్రబోధించాడు. అందులో మూడవ తరగతి ప్రయాణం ఒకటి. ఇప్పుడు మూడవ తరగతి పోనే పోయింది. కాంగ్రెసు ప్రభువుల పుణ్యమా అంటూ ఎత్తేసారు. త్రిశంకు స్వర్గంలాగా రెండవ తరగతి తెచ్చిపెట్టాము. మా చొక్కరావుగారు ఒకటవ తరగతి కొనుక్కోకుండానే టికెట్ ఇచ్చేస్తున్నారు. నేను ఏమీ టికెట్ కొనుక్కోనక్కరలేదు. సరాసరి కూపను ఇచ్చేసి నేను ప్రయాణం చేయవచ్చు. అంతా కూపను సిప్టమ్. దాని వల్ల మనం అందరం కూడా పెట్టుబడిదార్లు

re : (i) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country and
introduction of Janatha Class only.

అయిపోయాము. ఈ వ్యవస్థలో ఈ తీర్మానం ఇప్పుడు ఉండటం ప్రజలకు కొంచెం చెప్పడం మాకు సింపిల్ లివింగు యందు, గాంధీజీ యందు నమ్మకం ఉన్నది అని చెప్పాలి అనేకజనులంటి ఉద్దేశం ఇందులో ఉన్నది. మాటోటివాళం దానిని సపోర్టు చేస్తే ఎక్కువలెందాని మోసము చేసినట్లు అవుతుంది. గామాగోగారు దీనిని అమాయకంగానే ప్రచారపెట్టారు. అయితే నమ్మకస్థులు దానిని తీసుకువచ్చి పెట్టారు. ఈ మేరకు అంటే అదేమీ కొంత అభ్యంతరం ఉండవచ్చు. నేను బుద్ధి పూర్వకంగా సిద్ధాంత రీత్యా నేను దానిని సమ్మతి తీసుకువచ్చాను. అందుచేత దీంతో అమాయకత్వం గాని మరేమీ ఉంటే దానికి వీలు లేదని ఆయన ఉపన్యాసంలోనే చెప్పారు. నిజమే నా ఉద్దేశంలో ఆయన విశ్వసించి ఈనాడు తీసుకువచ్చారు. ఈనాడు అడంబరాలు ఎక్కువ అయిపోయాయి. ఏ పార్టీలో అయితే గామాగోగారు చేదారో ఆ పార్టీ దానికి పూరిగా వకలాగా తీసుకుంది. అడంబరాలు లేవని నటిస్తారు. అవి ప్రస్తుత రాజకీయాలు. ఫస్టు క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవాడిని చూస్తే సెకండు క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవాడికి ఈర్ష్య. ఫస్టు క్లాసులో ప్రయాణం చేసేవాడు బయటికి రాడు. ఫస్టు క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తున్నానని అందరూ చూడాలి. ఫస్టు క్లాసువాడు ఎక్కడైనా సెకండు క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తే వాడూ బయటికి రాడు ఎవరైనా చూస్తారని ఇది ఒక దాగుడుమూత. మనిషి అనేవాడు కోడికొనేది సుఖము కదా. ఈ సోషలిజం కబుర్లు, 20 పాయింట్లు ప్రొగ్రామ్ దేన్ని గురించి? మీకు సుఖము కలుగచేస్తాము, ఒక పాయింట్లు కాదు. 20 పాయింట్లతో భారత భూభాగము మీద స్వర్ణమును పుష్టిస్తాను అనేకదా తీసుకు వచ్చినది. గంజీ పెడతాను, లేకపోతే మాడుస్తాను, ఉండడానికి ఇల్లు యివ్వలేము, మమ్ములను సపోర్ట్ చేయండి అవడము లేదు. మనిషికి సుఖము కలుగచేయడానికి 20 పాయింట్ల ప్రొగ్రామ్ పెట్టారు రెండు క్లాసులు వుండడానికి వీలులేదని తీర్మానములో వుంది. ప్రయాణీకులకు కావలసిన సౌకర్యాలు వుండాలని నా అభిప్రాయము. కావలసిన స్థలము వుండాలి. సోపాలు వుండాలి. మెత్తటి సీట్లు వుండాలి. హార్డు సీటు వుండవలసిన అవసరము లేదు. అందరికీ సోపాలు, మెత్తటి సీట్లు వుండాలి. డైనింగ్ టేబుల్ వుండాలి. వ్రాసుకొనడానికి మోడరన్ పెనిసిల్స్ వుండాలి. డ్రైవ్ పోయేటప్పుడు వేసుకొనడానికి బెల్టు దగ్గర బెడ్ లైట్ వుండాలి. ఫ్యాన్స్ ఎక్కువగా వుండాలి. అని మూలించాను. అవన్నీ వచ్చినప్పుడు ఈ భేదాలుండవు. వాటికి ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. ఫేర్స్ పెంచకుండానే వున్నదానితోనే ఎక్కువ సౌకర్యాలను కలుగచేయాలని చెప్పాను. సింపిల్ లివింగ్, హై థింకింగ్ అనే ఉద్దేశ్యముతో గామాగోగారు ఈ తీర్మానమును తీసుకువచ్చారు. సింపుల్ లివింగ్ చాల అవసరము. దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. రాజకీయ వేత్తలకంటే సింపుల్ లివింగ్ గల వారు భూమిమీద పుట్టలేదని నమ్ముతున్నాను. మనలను ఇమిటేట్ చేస్తే సింపుల్ లివింగ్ తెలుస్తుంది. కనుక ఆ విషయములో చెప్పనక్కర్లేదు. ఒకసారి హై థింకింగ్ విషయము చెప్పనక్కర్లేదు. ఒకసారి అధికారము కనుక మనకు యిస్తే అందరూ మనలను ఫాలో అవుతారు. ఏవ్వరూ క్వశ్చన్ చేయడానికి లేదు.

12-10 p. 11

అంతకంటే మించి హై థింకింగ్ లేదు. ఎవరైనా రాజకీయ వేత్తలను యిమిటేట్ చేస్తే సింపుల్ లివింగ్ అలవాటు అవుతుంది. ఈ సూత్రము రైళ్ళలో లేదు. రైళ్ళలో ఒకటే క్లాసును పెట్టడము, ఫేర్స్ ఎక్కువ చేయకుండా సదుపాయాలను ఎక్కువ చేయడము అవసరమని నా సవరణ. ఫస్టు క్లాస్, ఎయిర్ కండిషన్ క్లాసులను ఎటాల్వ్ చేయాలనే వారి తీర్మానము నేను అంగీకరిస్తున్నాను. వారి ఉద్దేశ్యమును నేను అంగీకరిస్తున్నాను. నా సవరణను కూడా గామాగో గారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను. చిర కాలమునుంచి వారు నాకు సన్నిహితులు కనుక చనువుతో ఈ విషయాన్ని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కాజ రామనాథం (ముదినేపల్లి) :— అదృశ్య, శ్రీ గామాగో గాంధేయ వాది. ఈ మార్పు దేశములో రావాలని వారు కోరుకొనడము మంచిదే. ఆ దృష్టితోనే వారు ఈ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టారు. కాని ఉన్న వాస్తవిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టకాని చెప్పవలసి వుంటుంది. దేశములో పున్న తారతమ్యాలను తగ్గించాలనే ఒకే క్లాస్ గా పున్న సమాజమును సృష్టించుకోవాలనే దృష్టితో అనేకమైన సంస్కరణలను ప్రవేశపెడుతున్నాము. సమానత్వమును సాధించాలని అనేక కార్యక్రమాలను చేస్తున్న విషయము అందరికీ తెలిసినదే. ఈ వ్యవస్థ పున్నన్ని రోజులు మనము టాక్వేషన్ లో గాని, ఇతరత్రా గాని పున్నవారి నుంచి ఎక్కువ తీసుకోవాలని, లేనివారికి ఎక్కువ సౌకర్యాల కలుగజేయాలనే దృష్టితోనే మార్పులు తీసుకువస్తున్నాము. ఉన్న వారికి కూడా కావలసినన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేసి వారి నుంచి ఏమీ ప్రభుత్వము తీసుకొనకూడదు, తీసుకొనవద్దు అనే మాట సబబుగా వుండదు. సి. వి. కె. రావుగారు ఏరోజు ఉపన్యాసము చెప్పినా తాను పేదవారి ప్రతినిధిని, పున్నవారి ప్రతినిధిగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వుంటుందని చెబుతారు. ఉన్నవారిపైన ఎక్కువ వస్తులు వేసి లేనివారిపైన తగ్గించాలని పదేపదే చెబుతూ వుంటారు. కాని ఈ విషయములో దానిని విరుద్ధముగా మాట్లాడడము ఆశ్చర్యముగా వుంది. ఈ రోజులలో రైలులో ఎక్కాలంటే ఖాళీ లేక చాల కష్టమవుతున్నదని, మనిషిపైన మనిషి కూర్చుంటూ రద్దీగా వుంటున్న విషయాన్ని గమనించినపుడు అన్ని సదుపాయాలు అందరికీ అందుబాటులో వుండాలంటే నాకు ఆశ్చర్యంగా వుంది. అందరికీ ఈ సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయడం సాధ్యమయ్యే విషయము కాదు. కొద్దిమందికే ఈ సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేసినపుడు ఎక్కువ మొత్తాన్నీ వసూలు చేయాలనేది వాస్తవము. సి.వి.కె. రావుగారు కూపన్స్ విషయము చెప్పారు. ఆ కూపన్స్ వి వారు ఉపయోగించుకొని ప్రయాణము : స్త్రీ ఈ విషయాన్ని వారు విమర్శిస్తూ వుంటే ఏమీ ప్రయోజనము : ఈ రోజున ఎయిర్ కండిషన్ క్లాసులో ప్రయాణము చేయడానికి అనుకూలముగా సౌకర్యాలను కలుగజేశారు. దానికి తగిన బాక్టీలను వారు చెల్లిస్తారు. సమాజములో తేడాలు వున్నంతవరకు పున్నవారి నుంచి ఎక్కువ వసూలు చేయాలనే ద్యేయమును మరచి పోకూడదు. ఈ సౌకర్యాలను ఉపయోగించుకొంటామనే వారి నుంచి వసూలు చేసి సామాన్య ప్రయాణీకులకు ఉపయోగపడే విధంగా ఎక్కువ సౌకర్యాలను కలుగజేయాలనేది నిజము. చాల స్టేషన్సులో భోజన సౌకర్యాలు లేవు. ఎన్నో అసౌకర్యాలకు గురవుతున్నారు. రెండవ తరగతి బోగీలను ఎక్కువ వేసి సామాన్య ప్రయాణీకులకు

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country and
introduction of Janatha Class only.

సౌకర్యము కలుగ చేయవలసివుంటుంది. ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కావాలంటే వారినుంచి 4 రెట్లో, 8 రెట్లో ఎక్కువ వసూలు చేసి, వారికి సౌకర్యాలను యిచ్చి నందువల్ల షన ధ్యేయానికి దూరమయినవారము కాము. గామాగోగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానముతో నాకు ఎటువంటి వ్యతిరేకత లేదు కాని సమాజములో వున్నవారి నుండి ఎక్కువ వసూలు చేయవలసిన అవసరము వుంటుంది. వారు కోరుకొంటున్న గాంధేయ సమాజము ఏర్పడిననాడు ఒకే తరగతి ఏర్పాటు చేసుకొనగలుగుతాము. రైదవ తరగతి ప్రయాణీకులకు మంచి సీట్స్ కలుగచేస్తే బాగుంటుంది. అన్ని సౌకర్యాలను కలుగచేసి తక్కువ ఛార్జిస్ ని మాత్రమే వసూలుచేయాలనే దానిని బలపరచలేకపోతున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసు రెడ్డి : — అధ్యక్ష. గామాగో గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానంతో నేను ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. వారు ముఖ్యంగా సత్యహరిశ్చంద్రుడు, సత్యవంతుడు అని చెప్పారు. దానితో కూడా నేను ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. ఆయన పెళ్ళిచేసుకున్న సందర్భంలో తన భార్యను అగ్నిపాక్షిగా వదిలిపెట్టిన అని ప్రమాణం చేశాడు. అగ్ని గుండం చుట్టూ ప్రదక్షణం చేసి పాణిగ్రహణం చేసుకున్నాడు. ఆ తరువాత ఆ భార్యను విక్రయించాడు. కనుక ఆయన సత్యవంతుడు కాదని అర్థం అవుతున్నది. భార్యను వదిలిపెట్టిన అని ప్రమాణం చేసిన హరిశ్చంద్రుడు దానికి వ్యతిరేకంగా భార్యను అమ్మకున్నాడు కనుక అతనికి సత్య హరిశ్చంద్రుడు అనే పేరు తీసివేయాలి. అదే కాలంలో అయితే ఒక సభ పెట్టి సత్య అనే పదాన్ని తీసివేసేవారు. గామాగోగారు ఆ కాలం మనిషి కాబట్టి సర్దుకొనిపోయినట్లుగా తలుస్తున్నాను. వారు గాంధీగారిని కోట్ చేశారు. గాంధీగారు మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేశారు కాని ప్రక్కన వున్న నెహ్రూగారిని మూడో తరగతిలో ప్రయాణం చేయవలసిందని ఆదేశించలేదు తన అనుచరులను, కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేయవలసిందని ఆదేశించలేదు. తన కిష్టమైన మారాన్ని తాను అనుసరించారు. ఇతరులకు ఇష్టమైతే చేయవచ్చును. ఇష్టం లేకపోతే మానుకోవచ్చును. ఏ కాంగ్రెసు మహాసభలోనూ మూడవ తరగతిలోనే కాంగ్రెసువాదులందరూ ప్రయాణం చేయాలనే తీర్మానం ప్రతిపాదించిన సంఘటన లేదు. కాని కాంగ్రెసువాదిగా మన గామోగారు ఈ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. వారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయం కాని కాంగ్రెసు విధానం కాదని స్పష్టంగా అర్థమవు తున్నది. అదేవిధంగా వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పిన సి. పి. ఐ. ఉద్యోగాలు కూడా గామోగారి ఉద్దేశ్యాలు కావని స్పష్టంగా చెప్పారు. అందువల్ల ఇక్కడ య లింగ్ పార్టీ, సి. పి. ఐ. కూడా ఈ తీర్మానాన్ని స్పష్టంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారని అర్థం అవుతున్నది. వినోబాభావే పాదయాత్ర చేస్తున్నారు. వారి ధ్యేయం అది. గామోగారు అదేవిధంగా పాదయాత్రకు పూనుకుంటారా : బస్సు ఎక్కుకుండా, రైలు ఎక్కుకుండా, విమానం ఎక్కుకుండా పాదయాత్ర చేస్తున్నప్పుడు ప్రజలందరినీ కలవటానికి, వారి ఆత్మలను చూరగొనటానికి వారి షనుఖాలను వినటానికి వీలు వుంటుంది ఈనాడు వాయువేగ మనోవేగాలు పెరుగుతున్న కాలంలో పాదయాత్ర సాగించడం ఎంతవరకూ సాధ్యం : ఒక పెద్ద ఇండస్ట్రియలిస్ట్ హైదరాబాద్లో

12.20 p.m.

ఇంద్రియా పెట్టాలనుకొని రైల్వే సెన్సుకోసం ఢిల్లీ పాదయాత్రతోనే వెళ్లాలంటే ఆయన తన జీవితంలో తిరిగి రాబేడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక అత్యవసరంగా ప్రధానమంత్రిగారితో మాట్లాడటానికి ఢిల్లీ వెళ్లాలంటే ఆయన విమానం ఎక్కాడడు. నడిచే వెళ్లాలంటే అది ఎంతవరకు సమంజసంగా వుంటుందో ఒక్కక్షణం ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు గామోగాగారు చెప్పినట్లు ఎయిర్ కండిషన్లు ట్రయిన్స్ వుండకూడదు. ఫస్ట్ క్లాస్ వుండకూడదు, ఒకటే క్లాసు వుండాలి అంటే మంత్రులు అందరి మధ్యనా కూర్చుని ప్రయాణం చేయాలి. వారి చట్టా పోలీసులు వుంటారు. వారుకూడా అదే పెట్టెలో ఎక్కాలి. ఎప్పుడూ మంత్రుల వెంట పైల్వకూడా వుంటాయి. ఇక్కడనుండి గూడూరు వెళ్లాలంటే ఒక్కరాత్రి ప్రయాణం. వారు రైల్వేనే పైల్వ చూడాలి. వారిని చూడటానికి వివరీతంగా జనం చుట్టుముడుతూ వుంటారు. మంత్రులతో మాట్లాడాలనే కోర్కె ప్రతి ఒక్కరికీ వుంటుంది. మంత్రులుకూడా అందరితోపాటే ప్రయాణం చేస్తే వారు ఏ పని చేయటానికి అవకాశం వుండదు.

శ్రీ వి కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— మీకు మంత్రి పదవి వస్తే వద్దంటారేమే.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— నేను మిమ్మల్ని సపోర్టు చేస్తున్నాను. మీరంతా ఫస్ట్ క్లాస్ లో కూర్చోవాలనే నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి (పాణ్యం) :— పరాధికారాన్ని పైన పెట్టుకోరాదు. పెట్టుకుంటే విమర్శకు గురి అవుతారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం చెబుతున్నాను. వేరు వేరు క్లాసులు వుండవలసింది. ఎయిర్ కండిషన్ కంపార్ట్ మెంటుకు విమానం కంటే ఎక్కువ ఛార్జి చెల్లిస్తున్నాము. డబ్బు పెట్టగలిగి ప్రయాణం చేయగలిన నాడు వుంటే మనకు వచ్చిన నష్టం ఏమి?, రష్టం ఏమిటి? కావాలంటే త్రిచైర్ లో కాస్త మెత్తని సీట్లు వేయమనండి, స్లీపింగ్ ఎకామడేషను బాగుండాలని చెప్పండి. అంతేకాని ఫస్ట్ క్లాసు కంపార్ట్ మెంటులు వుండకూడదు. మంత్రులు కూడా త్రిటయర్ లో ప్రయాణం చేయాలి. అందరూ ఒకే క్లాసులో ప్రయాణం చేయండి అని చెప్పడం దర్భం కాదు. నెలకు మూడు వందలు సంపాదించుకొనే ఉద్యోగి వుంటాడు మూడు వేలు సంపాదించే అధికారి వుంటాడు. ఇద్దరు ఒకేచోట ప్రయాణం చేయాలంటే ఎలా? డబ్బున్నవారు తన కిష్టమైన క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తారు. అందరూ ఒకే క్లాసులో ప్రయాణం చేయాలనేది నినాదానికి పనికివస్తుందని సి.వి.కె. రావుగారికి చెబుతున్నాను. పూజ్యులు, పెద్దలు, దైవ సమానులు అయిన సి.వి.కె. రావుగారు వాస్తవాన్ని గూడా అర్థం చేసుకోవాలి. వీలుంటే 20 పాయింట్స్ ప్రోగ్రాంను ఉపయోగించుకొని కామన్ న్యూస్ ను అవలిపు చేయటానికి అతను కూడా ఫస్ట్ క్లాసులో ప్రయాణం చేయటానికి ఓరు కల్గించటానికి ప్రయత్నించండి. కావాలంటే త్రిటయర్ సీట్స్ పెంచండి. సి.వి.కె. రావు ఒకరిపై ఒకరికి ఈర్ష్య, ద్వేషం, అసూయ పెంచటానికి ఈ తేదాలు పనికివస్తాయని చెప్పారు. ఈ తారతమ్యాలు ప్రతిరోజులోనూ వున్నాయి. 300 రూపాయలు శీతం తీసుకొనే వారు, 30 వేలు తీసుకునే వారు ప్రతిచోటా వుంటాళ్ళు.

re: (i) Ablition of Air-conditioned Class and
I Class in all the trains in the country and
introduction of Janatha Class only.

5 ఎకరాలు గలవాడు, 50 ఎకరాలు కలవాడు వుంటాడు. మన దేశం ద్వేషాలు తక్కువ వున్న దేశం. సహనం ఎక్కువ వున్న దేశం. సహనం ఎక్కువ వున్న జాతి మన భారతీ జాతి. కనుక గామోగా గారు తమ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించు కోవాలని, సి.వి.కె. రావు మే త్రగా వుండే మే త్రలు మినహా మిగతావన్నీ ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకారావుపేట) :— అధ్యక్ష. గామాగోగారు 12.30 p.m.
ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. దేశంలో అభివృద్ధి కావాలంటే పెట్టుబడి విధానం కూడా కావాలి. డబ్బు కావాలంటే పెద్దలు ప్రయోజనం చేసే ఫస్టుక్లాసు, ఎయిర్ కండిషన్లు కంపార్టుమెంటులు తీసివేస్తే ప్రయోజనం లేదు. మనం అధికంగా అభివృద్ధిలోనికి రాకపోతే దేశం అభివృద్ధి రాదు. గామాగోగారు చెప్పినట్లు రద్దుచేస్తే మనకు వచ్చే ఆదాయం కాదు. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయాలంటే మనకు డబ్బు చాలా అవసరం. రవాణా సౌకర్యాల ద్వారా కూడా మనకు డబ్బు వస్తుంది. వారు చెప్పినట్లు అంతా జనతా చేస్తే మనకు ఎక్కువ డబ్బు రాదు. ఈ సందర్భంలో నేను ఒక విషయం చెప్పాలనుకుంటున్నాను. కలకత్తా నుండి వయా విజయనగరం మద్రాసుకు పోయే మెయిల్ వుంది. దానికి ఫస్టుక్లాస్ కంపార్టుమెంటులు ఎక్కువగా వుంటాయి. నెకండ్ క్లాసు చాలా తక్కువ. అందువల్ల చాలామందికి సౌకర్యం కల్గింది లేదు. కనుక ఎక్కువమంది ప్రయాణికులకు సౌకర్యం కలిగే విధంగా జనరల్ కంపార్టుమెంట్స్ పెంచాలి. అలాగే రైళ్ల ప్రయాణపు సమయాన్ని కూడా మార్చాలి. గోదావరి ఎక్స్ప్రెస్ కాజీపేట, విజయవాడ, రాజమండ్రి మొదలైన చోట్ల గంటల తరబడి ఆగుతూవుంది. ఆ సమయాన్ని తగ్గించి, వేగాన్ని పెంచి దానిని శ్రీకాకుళం జిల్లా వరకూ పొడిగిస్తే బాగుంటుంది. ఉదయం ఎనిమిదిన్నరకు ఆక్కడకు చేరి సాయంత్రం అయిదు గంటలవరకూ ఆక్కడే వుంటున్నది కనుక మరో గంట, రెండు గంటలు అయినా దానిని ఆంధ్రప్రదేశ్ బోర్డర్ వరకూ పెంచాలని కోరుతున్నాను ఇప్పుడు కేవలం ఆర్.టి.సి. బస్సు కనెక్షన్ మాత్రం ఇచ్చారు. బస్సులో ఎక్కువ సీట్స్ వుండవు కనుక ఆ గోదావరి ఎక్స్ప్రెస్ను శ్రీకాకుళం జిల్లా వరకు పొడిగించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే పేషెంట్స్ లో క్యాంటీలను సరిగా వుంచాలి. కాఫీ వలభై పైసలు, బ్రూ కాఫీ ఎనభై పైసలు తీసుకుంటున్నారు. రెండు ఇద్దరికీ 50 పైసలు తీసుకుంటున్నారు. అందులో చట్నీ కూడా వుండదు. అక్కడ దొరికే కాఫీ, టీలు త్రాగలేము. భోజనం బాగుండదు. 1956 లో హైదరాబాదు వస్తున్నప్పుడు సికింద్రాబాదులో టీ త్రాగాము. దాని దుచి ఇప్పటివరకూ మర్చిపోలేకుండా వున్నాము. కాఫీ, టీలు బాగుండాలి. ప్రతి రైలులో జనరల్ కంపార్టుమెంట్స్ సంఖ్య పెంచాలి. ఫస్టుక్లాస్ కంపార్టుమెంట్స్ తీసివేసినందువల్ల మనకు వచ్చే ఆదాయం తగ్గుతుంది కనుక గామాగో గారు తమ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకొంటారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

re: (1) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

శ్రీ సి హెచ్ వెంకట్రావ్ :— అధ్యక్ష, ఈ తీర్మానంపై చాలామంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. గామాగో గారు గంధేయ వాది. వారికి కొన్ని ఆశయాలు వుండివుండవచ్చు కాని అవి ప్రస్తుతం సాధ్యమయ్యేవి కావు. దేశంలో డబ్బు వున్న వారు ఫస్ట్ క్లాస్ లో ప్రయాణం చేయటానికి అవకాశం వుంది. దానివల్ల డబ్బుకూడా వస్తుంది. మూడవ క్లాసు మీదకంటే ఫస్ట్ క్లాసు మీద ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. మనం ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయవలసివుంది. అయినా ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయం కాదు. మన దేశంలోకి గాక ఇతర దేశాల నుండి వచ్చే వారి సౌకర్యాలు కూడా మనం చూడాలి. సెకండ్ క్లాసు కంపార్ట్మెంట్స్ ఎక్కువ చేయాలంటే, ప్రయాణీకులకు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేయాలంటే అవి చేయవచ్చు కాని ప్రస్తుతం వున్న వాటిని తీసివేయడం సమంజసం కాదు.

12.40 p.m. అంతేగాకుండా యివ్వడు సూర్యనారాయణగారు చెప్పారు ఎమిలిటీస్ గురించి. గోదావరి ఎక్స్ ప్రెస్ విశాఖపట్నము వరకు పోతున్నది, దానిని ఒరిస్సా బోర్డరు వరకు తీసుకుపోవాలనే విషయం సౌత్ యాస్టర్న్ రైల్వేవారు తేకవ్ చేస్తున్నారు. ఎమర్జెన్సీ తరువాత రైల్వే ఫెసిలిటీస్ యింప్రూవ్ అయినవి, యింకా కావాలంటే తప్పనిసరిగా పేట్రు గవర్నమెంటు నుండి రైల్వే అథారిటీస్ తో టేబిల్ చేయవచ్చు. పోతే వున్నవారు డబ్బు పెట్టుకుంటారు, దానివల్ల రైల్వేకు లాభము వస్తుంది. సి. వి. కె. రావు ఆమెండుమెంటు పెట్టారు, దానిని కూడా ఒప్పుకోదానికి లేదు. ఏర్ కండిషన్డ్ ఫెసిలిటీస్ సెకండు క్లాసుకు పెట్టమంటే సాధ్యం కాదు, యివ్వడు నిధులు లేవు. కాబట్టి యీ పరిస్థితులలో ఫెసిలిటీస్ ను ఒకేసారి యింప్రూవ్ చేయాలంటే సాధ్యం కాదు. వారు చెప్పిందే విరుద్ధంగా వుంది. గౌరవ సభ్యులు అందరికీ తెలుసు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శాసన సభ్యులందరికీ కూడా రైల్వే పాసులను సంవత్సరానికి రి వేల కి మీ. లకు యివ్వడం జరిగింది. హౌస్ కమిటీలో సి. వి. కె. రావుగారు సభ్యులు, ఆరు వేలు చాలదు పది వేలు అన్నారు, యీనాడు సెకండు క్లాసుకు కూడా ఫస్ట్ క్లాసులాగా చేయుమని చెప్పడం సబబుగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. గామాగోగారిని రెజిల్యాషన్ విక్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ప్రభుత్వం అగోజ్ చేయకతప్పదని మనవిచేస్తున్నాను.

*శ్రీ గామాగో :— గౌరవనీయ ఉపాధ్యక్ష, సౌకర్యాలు పెంచడం విషయం అలా వుంచండి. సౌకర్యాలు ఎంత పెంచినప్పటికీ దేశవ్యాపితంగా జనానికి సమాన మైనటువంటి సౌకర్యాలు కల్పించడం అసంభవం. ఫస్ట్ క్లాస్ ఏర్ కండిషన్ మీద హెచ్చుగా పన్ను వేయవచ్చుననుకుంటే, ఎంత ఎక్కువగా పన్నులు వేస్తే అంత హెచ్చుగా సంపాదించడానికి ఆ స్వార్థ దృష్టి సమాజములో పెరుగుతున్నది. యింకా పెట్టుబడిదారీ సమాజాన్ని ప్రోత్సహించినట్లు అవుతుంది, సోషలిజానికి దూరము అవుతుందని మనవిచేస్తాను. ఇది కేవలం పొదుపరితనానికి సంబంధించినది. ప్రభుత్వ దుకారా అంటారు పొదుపరితనం నిరూపించేందుకు న.పైల నుండి సేవ్ చేస్తే కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది, అలా పొదుపు చేసి ప్రజలకొరకు వినియోగించాలని వుద్దేశం. సి. వి. కె. రావుగారు యీ తీర్మానం చూడవస్తంగా పెట్టారన్నారు. ఉమ్మడి

re: (i) Abolition of Air-conditioned Class and I Class in all the trains in the country and introduction of Janatha Class only.

మదరాసు రాష్ట్రములోనూ కర్నూలులో రాజధాని వచ్చినప్పుడు వున్నప్పుడు మూడవ తరగతిలో ప్రయాణం చేసినప్పుడు శ్రీ రావుగారు చాడ స్తంగా చేశారా ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఎవరైనా అనుకుంటారేమోనని కాదని చెప్పాను. అందరూ విమర్శిస్తున్నారు. మీరూ విమర్శిస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎవరు చాడస్తులో తేల్చుకోవాలి.

*శ్రీ గమాగో :—నేను మనవి చేసేదేమంటే కాంగ్రెస్ యొక్క సిద్ధాంతాన్ని కార్యక్రమాన్ని యిందిరా గాంధీగారి విధానాన్ని బలపరిచే కార్యక్రమం కాబట్టి యిది నా జీవిత లక్ష్యం. దానిని పునఃసంహరించుకోవడం అంటే నా అంతరాత్మకు విరుద్ధం. అందుచేత ఈ తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోవటానికి తీరస్కరిస్తున్నాను. విరుద్ధం. స్వచ్ఛంద కార్యక్రమం నిర్వర్తించడానికి it is a faith. I am sorry to withdraw the Resolution.

Mr. Deputy Speaker:—I shall now put the Amendments Non-Official Resolution No. 1 to vote.

The question is:

“In Non-Official Resolution No. 1 insert the word “single” between the words “only” and Janatha Class”.

The Amendment was negatived.

The question is:

“In Non-official Resolution No. 1 insert the following between the words Janatha Class” and “in all the trains”:—

“with soft and more spacious seating, soft and specious berths with all modern facilities without any increase in railway fare for five years.”

The Amendment was negatived.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—చిన్న యింటరప్షన్, ఇది కాంగ్రెస్ వారు మూవ్ చేసిన రెజొల్యూషను, వారు పునఃసంహరించుకోవడం మంచిది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఉపసంహరించుకోకపోతే ఓటిపోతుంది.

శ్రీ. నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అందరి యింటరెస్ట్ తో పునఃసంహరించుకోవడం మంచిది, మేమందరము కూడా దీనికి వ్యతిరేకంగా ఓటు చేస్తాము. అందుకని వారు ఒకసారి పునఃసంహరించుకోడానికి ఆరోచన చేస్తే మంచిది.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"This Assembly recommends to the State Government to recommend to the Central Government to abolish Air conditioned Class and I Class and introduce only Janatha Class in all the trains in the country so as to facilitate equal opportunities of travel for all citizens in the country."

The Non-Official Resolution was negatived.

(ii) NATIONALISATION OF SUGAR, JUTE AND TEXTILE INDUSTRIES, AND WHOLE-SALE TRADE IN FOOD-GRAINS.

Sri M. Nagi Reddy :—Sir, I beg to move:

"This House recommends to the Government that sugar, jute and textile industries, and whole sale trade in food-grains may immediately be nationalised."

Mr. Deputy speaker :—Resolution moved.

There are two amendments given notice of by Sri C.V.K. Rao. I request the Member to move his amendments.

Sri C.V.K. Rao :—Sir I beg to move :

"In Non-Official Resolution No.3 insert the words" all other means of production" between the words "food grains" and "may".

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

Sri C.V.K. Rao :—Sir, I beg to move:

"In Non-official Resolution No.3 add the following at the end
"so that exploitation of man by man be abolished."

Mr. Deputy Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మగరు విషయములో యిది వరకు తీర్మానం అయిపోయింది. మళ్ళీ ఎందుకు?

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—అందుకనే చెప్పాము, రెజల్యూషనులో—మే యిమిడి యేట్లీ వి నేషనలైజ్ — అని అన్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఇది పెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమెండేషను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దబ్బులు తెచ్చి యివ్వండి. ఎక్కడి నుండి చేసేది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మనసు వుంటే చేస్తారు, మీ బలం మీకు తెలియదు, మీరు చేయగలరు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏకగ్రీవంగా అంగీకరిస్తామంటే.....

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—స్టేటు గవర్నమెంటు టేకోవరు చేసే ప్రశ్న లేదు, మన దగ్గర తెలిపితి లేదు, అబద్ధాలు ఎక్కడ చెప్పను ? ఇదివరకు పెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale trade in food grains.

రికమండు చేశాము. మనవద్ద డబ్బు ఎక్కడ వుండి లేకవో చేయడానికి : పంకా సత్యనారాయణగారు యిస్తే చూస్తాము.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్ష, పంచదార పరిశ్రమను జాతీయం చేయాలని యిదివరకు కానననకు ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం పాసు చేసింది. అయినప్పటికీ, రెండు సంవత్సరాలు దాటింది కాని జాతీయం చేయడానికి తగిన చర్యలను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రముతో చేయించడం గాని లేక వేరుగా చేయడం గాని జరగనందు వల్ల మళ్ళీ పంచదార పరిశ్రమను వెంటనే జాతీయం చేయాలని తీర్మానం తీసుకు రావడం జరిగింది. దానితోపాటు ప్రజల నిత్య అవసర వస్తువులుగా వుండే ఆహార పదార్థాల లోకు వ్యాపారాన్ని బిట్టల పరిశ్రమను, జ్యూట్ పరిశ్రమను జాతీయం చేయాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— జాతీయం చేయాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమండు చేద్దాం, అభ్యంతరం లేదు కాని అది మనవల్ల కాని పని. అర్థం లేకుండా చెబితే ఎట్లా ? స్టేటు గవర్నమెంటు కల్ల కాని పని చేయమంటే ఎట్లా ?

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :— సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమండు చేస్తే ఏకగ్రీవంగా పాసు చేద్దామంటే అంగీకరిస్తున్నారు. కాని స్టేటు గవర్నమెంటు తరపున కూడా సైన్స్ తీసుకుంటామని చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఒకటి మంచి చేస్తాను, పాశివాటి గురించి కాదు, చాగల్లు, ఉయ్యూరు, యిలాంటివాటికి డబ్బు ఎక్కడినుండి పెట్టేది మనలో అయ్యేది కాదు.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :— షుగరు కేన్ గ్రోయర్స్ వేసుకుంటామంటున్నారు ఆ ఏరియాలో వుండే రైతులు కంట్రీబ్యూట్ చేస్తామన్న చోట అయినా మీరు తీసుకోండి. అంతవరకు ఒప్పుకోండి. మిగతా దానికి సంబంధించి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమండు చేద్దాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వరైన కేపిటల్ పెట్టుకుంటే కొత్త ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకోవచ్చు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఎగ్జిస్టింగ్ ఫ్యాక్టరీస్ కు సంబంధించి రైతులు యిస్తా మన్నచోట అయినా తీసుకోడానికి ఒప్పుకోండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆ విషయం తరువాత మాట్లాడుదాము.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— పోతే యీ తీర్మానము మీద అటు ప్రభుత్వ బెంచీల నుండి యిటు ప్రతిపక్ష బెంచీల నుండి మాట్లాడిన విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తా వి ఆశిస్తున్నాను. ఇదివరకు పంచదార పరిశ్రమను జాతీయం చేయాలని అటు ప్రభుత్వం నుండి యిటు ప్రతిపక్షము నుండి సూచనలు వచ్చినవి, ఒకటి రెండు మాటలు చెబుతాను. చల్లవల్లిలాంటి షుగరు ఫ్యాక్టరీల రైతాంగానికి యివ్వవలసిన డబ్బు యివ్వడం లేదనేది అందరికీ తెలుసు. కేన్ ప్రైస్ కూడా

తక్కువ యిస్తున్నారు, ఉయ్యూరుకు 4, 5 కోట్లు లాభాలు వస్తున్నాయి. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో గురిజాలలో ఫ్యాక్టరీ పెట్టవచ్చునని 20 లక్షలు వసూలు చేయించి పునాది రాయి వేశారు. మరి ధరలు పెరిగినవి అని 80 లక్షలు వసూలు చేస్తే తప్ప ఫ్యాక్టరీ కష్టం అంటే ఎక్కడి నుండి వస్తుంది? 80 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేయాలంటే ఈవేళ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో రైతుల దగ్గరనుంచి వసూలు చేయగలిగిన పరిస్థితులలో ఉన్నామా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడే శ్రీకృష్ణగారు రైతుల దగ్గరనుంచి డబ్బులు ఇప్పిస్తామని అంటున్నారు కదా?

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—తేడాలున్నాయి. ఇదివరకే పుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఉండి వాటిమీద లాభాలు పొందినటువంటి ఫ్యాక్టరీలను జాతీయంచేస్తే బాగుంటుంది కదా. ఈవేళ పబ్లిక్ సెక్టరులో నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉన్నది కాబట్టి దానిలో ఉన్నటువంటి డబ్బులు చూసుకొని మిరియాలగూడంలో ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి అవకాశం వచ్చింది. ఇదివరకున్నటువంటి ఫ్యాక్టరీలను మీరు తీసుకుంటే అటు ఆ డబ్బును, రైతాంగం దగ్గరనుంచి కొత్తగా తీసుకునేటటువంటి డబ్బును పూర్ చేసుకుంటే పబ్లిక్ సెక్టరులో కొత్తగా ఫ్యాక్టరీలు రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈనాడు నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీ 2, 3 చోట్ల ఇంకా పెట్టడానికి ఎందుకు సిద్ధం అవుతున్నది? పబ్లిక్ సెక్టరులో ఉండి కాబట్టి, దానికి లాభాలు వస్తున్నాయి కాబట్టి ఆ లాభాలతో ఇతరచోట్లకు డ్రైవర్లు చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి కనుక పెట్టడానికి ముందుకు వస్తున్నది. ఈవేళ ప్రయివేటు సెక్టరులో ఉన్నటువంటి ఉయ్యూరు, తణుకు, చాగల్ల ఫ్యాక్టరీలు ఇదివరకే లాభాలు సంపాదించి ఉన్నాయి. వాటికి రిజర్వ్ వుండు ఉన్నాయి. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు క్లెయిర్ ఉన్నాయి ఇప్పుడు వాటిని జాతీయం చేస్తే ఈ డబ్బు వస్తుంది. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో కాని పబ్లిక్ సెక్టరులో కాని కొత్తగా పెట్టాలనుకొంటున్న 5, 6 ఫ్యాక్టరీలు పెట్టకోవచ్చు. రైతాంగం శక్తి వంచన లేకుండా ముందుకు వస్తారు. జాతీయం చేయకపోతే కొత్త ప్రాంతాలలో పెట్టడం కష్టం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి వైస్ చాన్సలరుగా ఉన్నటువంటి శ్రీ ఎమ్. ఆరు. అప్పారావుగారి అధ్యక్షాన హనుమాన్ ఇంక్షనులో ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలంటే ఆబోజిషన్ వచ్చింది. ఇప్పుడు మేము 30 లక్షల రూపాయలు గురజాల పుగర్ ఫ్యాక్టరీలో వసూలు చేసాము. అదే పబ్లిక్ సెక్టరులో తీసుకుంటే ఈ 30 లక్షలతో ఇంకో 30 లక్షలు వసూలు చేయగలుగుము. అది భువన్యంలో ఉంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో పెడితే తప్ప సైనిసియల్ ఇనిస్టిట్యూషన్లు, ఐ. డి. పి ఐ వారు లోను ఇవ్వము అని అంటున్నారు. పబ్లిక్ సెక్టరుకు కాని ప్రయివేటు సెక్టరుకు కాని లోను ఇవ్వము అని అంటున్నారు. ఇప్పుడు నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీలో అదే ఇబ్బంది వచ్చింది. పాడేరులో నిజాం పుగర్ ఫ్యాక్టరీని పెట్టమంటే పబ్లిక్ సెక్టరులో పెడితే లోను ఇవ్వము అని అన్నారు. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో పెడితే ఇస్తారు. అందుకే ఆ మార్పు చేసాము.

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale trade in food grains.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది నిజమే. మనం భవిష్యత్తులో పెట్టేవాటికి లోన్ను కావాలి తప్పకుండా కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము. ఇప్పుడు రైతులు ముందుకు వచ్చేచోట మనం పెట్టడానికి అభ్యంతరం ఏమీ ఉంది ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది సెసరేటుగా ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—సెంటరుకు రికమెండు చేద్దాము. ఇప్పుడు ఇది రికమెండు చేయండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆలోచించకుండా ఎలాగ చెబుతాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధికారంలోకి వచ్చినప్పటినుంచి ఆలోచిస్తాము అంటున్నారు. 78 లక్షల రూపాయల వారు పెట్టుబడి పెడితే ఇప్పుడు వారికి 2 కోట్ల 20 లక్షల రూపాయలు రిజర్వులో ఉంది. అందుచేత అవి జాతీయం చేస్తే పబ్లిక్ సెక్టరులో ఉంచుకుందామా, కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో ఉంచుకుందామా అని ఆలోచించుకోవచ్చు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ రిజర్వూషనుకు ఎందుకు వ్యతిరేకంగా మాచేత ఓటు చేయిస్తారు ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మీరు ఒక ప్రిన్సిపుల్ అంగీకరించాక వెనుకకు పోతారని అనుకోము. ఈవేళ దీనివల్ల పారిస్ ఎక్స్‌చేంజి వస్తున్నది. కన్‌స్ట్రక్షన్ మర్చంట్ నష్టం వస్తున్నది. కేన్ గ్రోయర్స్‌కు ప్రయిస్ ఇవ్వడం లేదు. 80 లక్షలు ప్రాడ్ జరిగితే, గవర్నమెంటుకు 7 లక్షలు ఎగగొడితే, కలకత్తాకు, బరిస్సాకు పోకుండా ఇక్కడే అమ్ముకున్నటువంటి కేసులుంటే సెంట్రల్ పి. ఐ. డి వారు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. ప్రయిం మినిస్టరుగారికి ఉత్తరాలు వ్రాస్తే అవి కూడా కొత్తేసే లాగ ఉన్నాయి. వారు అంత సవర్‌పుర్ వ్వక్తులు కనుక ఆ ప్యాక్టరీలను తీసుకోవాలి. అవి జాతీయంచేస్తే రైతులకు, కన్‌స్ట్రక్షన్ మర్చంట్ అందరికీ లాభం. మనం డబ్బు పెట్టేదానికి తాహతు లేదు. ఓపిక ఉంటే సెంటరును తీసుకోమని అందాము. కాని రైతులే ముందుకు వచ్చిచోట, వారే మొత్తం కాన్‌ట్రీబ్యూట్ చేసినచోట తీసుకుంటాము అంటే చాలు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అటువంటి సందర్భం వచ్చినప్పుడు మనం ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పటికే ఈ సుగర్ పాక్టరీలను జాతీయం చేయడం అవసరం. మన దగ్గర డబ్బులు లేవని అంటున్నారు. ఈ వేళ 20 సూత్రాల పథకం క్రింద హౌస్ నైట్సు కావాలంటే 5 ఇన్‌స్టాల్ మెంట్లు క్రింద కావాలని చేస్తున్నాము కదా. లక్షల రు.లు లాభాలు సంపాదించినటువంటి ప్యాక్టరీలు కనుక వారికి కాంపనీషేషను తరువాత ఇవ్వవచ్చును. కాంపనీషేషన్ బాండ్సు రూపంలో

ఇస్తే ఆ డబ్బు కూడా గవర్నమెంటు దగ్గరే ఉంటుంది. అది ఇతర చోట ప్యాక్టరీలు పెట్టుకొన్నానికి ఉపయోగపడుతుంది. కాబట్టి డబ్బు లేదనే పద్ధతిలో ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించవద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

ఆహారపదార్థాలను తోకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అది స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నా ఉన్నది. ఈవేళ ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ఫెయిర్ ప్రైస్ పావులు కిలో అక్కుళ్ళ బియ్యం 1-40 పైసలు ఉంది. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రేటు ప్రకారంగా 100 దాన్యం అడితే 70 కిలోల బియ్యం వస్తున్నాయి. కిలో 1-40 పైసల చొప్పున అమ్మితే 70 కిలోల బియ్యానికి 96-60 పైసలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ప్రొక్యూర్మెంటు రేటు 70 రు.లు పడుతున్నది. ఒక క్వంటాలు దాన్యంలో ప్రొక్యూర్మెంటు రేటుకు, కన్సూమరుకు ఇచ్చే రేటుకు 19-60 పైసలు తేడా ఉంది. ఇది మిడిల్ మాన్, మిల్లర్లు కాజేస్తున్నారు. జీవితావసర వస్తువులకు సంబంధించిన వస్తువుల తోకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయాలి. ప్రయివేటు రేటు, ప్రొక్యూర్మెంటు రేటు, పబ్లిక్ రేటు అని రేట్లు ఉన్నంతకాలం మిడిల్ మాన్ కాజేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కంట్రోలు రేటులో వచ్చిన బియ్యాన్ని బ్లాక్ మార్కెట్లో అమ్మే పరిస్థితి ఉంది. ఒక వ్యాపారి దగ్గర బియ్యం ఉన్నాయని వెళితే ఇది ఫ్రీ రేట్లు రైసు ఇష్టం వచ్చినట్లు అమ్ముకోవచ్చు అంటారు. కంట్రోలులో ఉన్నటువంటివి, ప్రొక్యూర్మెంటు అన్నీ బ్లాక్ మార్కెటుకు వెళ్ళే అవకాశాలు ఉన్నాయి. కన్సూమరుకు చొకిగా వచ్చే అవకాశాలు లేవు. ప్రొడ్యూసరుకూ సరైన గిట్టుబాటు ధర లేదు. మధ్యన ఉన్న దళారీలు ఈ అదనపు లాభం సంపాదిస్తున్నారు. ఇప్పుడు కిలో 1-40 పైసల చొప్పున అక్కుళ్ళ బియ్యం అమ్మితే 90 రు.ల చొప్పున, మసూరు 100 రు.ల చొప్పున ప్రొడ్యూసరుకు ఇవ్వ వచ్చు. ఇది అంతా మిడిల్ మాన్ సంపాదిస్తున్నాడు. ఆహారపదార్థాల తోకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయసంతకాలం ప్రొడ్యూసరుకు గిట్టుబాటు రేటు ఇవ్వడమనేది ఉండదు. మిడిల్ మాన్కు ఆ లాభాలు వచ్చే ఏర్పడుతున్నాయి. అందుచేత ఈ ఆహారపదార్థాలన్నింటినీ వెంటనే జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. అలాగే నాటన్ విషయంలో కూడా ఉంది. ఈవేళ ఎమ్.సి.యు-5 కాటన్ 300 రు.ల నుంచి 400 రు.ల వరకు అమ్ముతున్నారు. ఎమ్.సి.యు-5 కాటన్ 3 కిలోల ప్రతి అయితే ఒక కిలో దూది అవుతుందని ప్రభుత్వ కార్పొరేషను వాడు లెక్క వేసారు. ఒక్క కిలో దూది ఖరీదు 9 రు.లు అవుతుంది. ఆర్ ఇండియా కార్పొరేషను వారు లెక్క వేసిన ప్రకారం గుడ్డను చేయాలంటే 15 రు.లు ఖర్చు అవుతుంది దూది ఖరీదు కిలో 9 రు.లు, ప్యాక్టరీలో అయ్యే ఖర్చు 15 రు.లు - మొత్తం ఒక లింట్లు దూదికి. గుడ్డ తయారు చేసేదానికి 24 రు.లు ఖర్చు అవుతుంది. మరి 24 రూపాయలు ఖరీదు దూది ఖర్చులతో సహా 24 రూపాయలతో ధోవతుల చావు తయారయితే ఇదే 60, 70 నెంబర్ల ధోవతుల చావు బజారులో 48 రూపాయలు వరకు ఉంది. అయితే 45 రూపాయలు ఉంటే మార్జెన్ యంతరకు వచ్చింది. చాదావు 21 రూపాయలవరకు లాభం 10 రూపాయలవరకు ఉంది. ఇది యెవరు

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale trade in food grains.

కాశేస్తున్నారు ? మిడిల్ మేన్, లెక్స్పైర్ మిల్స్ వారు కాశేస్తున్నారు ఇటు ప్రొడ్యూసర్, అటు కన్సూమర్ యిద్దరూ దోపిడి చేయబడుతున్నారని విషయం స్పష్టంగా కనబడుతోంది. అందుకని జీవితావసర వస్తువులు మొత్తం జాతికి అవసరమయినటువంటి లెక్స్పైర్లు కొన్ని మిల్లులు జాతీయం చేయబడి ఉన్నా కూడా యిటు రైతుకు గిట్టుబాటు లేదు అటు కన్సూమరుకు చౌకగా వచ్చే పరిస్థితి లేదు. సగం లాభం లెక్స్పైర్లు యజమానులు పొజేయడం అనేది స్పష్టంగా కనబడుతోంది. ఇవి జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు 20 కాయల్స్ ప్రోగ్రాము ప్రకారము అట్టఅడుగున ఉన్న పరిశ్రమల అభివృద్ధికి కావలసిన జీవితావసర వస్తువులు చౌకగా అందజేయాలనే ఛేదంతో ఫుల్ ఫిల్ చేయాలన్నప్పుడు మధ్యన ఉన్నటువంటి దోపిడి విధానాన్ని అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఐనప్పటికీ కూడా యీ ఆహార పదార్థాల దోకు వ్యాపారాన్ని, పంచదార పరిశ్రమను బట్టల పరిశ్రమను జూట్ పరిశ్రమను వీటిని జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది అలాగే సిమెంటు పరిశ్రమ కూడా చూస్తున్నాము. రోజు రోజుకు వీటి రేటు పెరుగుతున్న దృష్ట్యా కొనుగోలుదారు అనేక యిబ్బందులకు గురి అయ్యే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. విపరీతంగా లాభాలు సంపాదిస్తున్నటువంటి విషయం చూస్తున్నాము. ప్రజలకు సంబంధించి ఉన్నటువంటి పరిశ్రమలను, ఆహార పదార్థాలను జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడం గురించి మనము రికమెండషన్స్ చేస్తామా ? మన పరధిలో ఉన్నటువంటి వాటికి అవసరమయినటువంటి వర్యలు తీసుకొని మనం ఆచరణీయం చేస్తామా అని ఉన్నప్పటికీ మొత్తాన్ని ప్రధానంగా ప్రభుత్వం యీనాడు పీటిని జాతీయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారితోనూ అంగీకరిస్తున్న పద్ధతి సందర్భములో యింకా యీనాడు జాతీయం చేయకుండా ఉన్నవి పిలై నంత త్వరలో పీటిని జాతీయం చేయడం ద్వారా దేశాభివృద్ధికి, రాష్ట్రాభివృద్ధికి తోడ్పడతారని ఆశిస్తూ యీ తీర్మానాన్ని అంగీకరించాలని చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

Sri C.V K. Rao:—Madam Chairman, I have given some amendments to this particular resolution. The object of my amendment is that when we mean that all the important industries which are in the hands of private profiteers should come under public control. The word 'nationalisation' means that it should come under public control. I want that it should be a full blown business. It should not be a half-way House. If it is a half-way House, we will be keeping the system as it is where they will be owners. If the object of the resolution is that the exploiters, profitees should be eliminated, it should come forth in its rute meaning. I have given an amendment for that purpose. The means of production to-day are in the hands of exploiters. The exploiters are running them and destroying them for their own purpose. So the means of production should not be intended for a few and it is intended for the majority, for all the people. Therefore, the goods that are prepared and through the services that are rendered and the needs that are satisfied, should go direct to people who are manufacturing them should own them, the people must enjoy them. That should be the genuine

social system. The social system wherein we eliminate the exploiter is a just social system and it is called socialism. My friend has brought, about that the sugar, jute and textile industries should be nationalised. That means when you offer a rupee there you can curtail mediator. Therefore we are going to help the common man. You cannot help the common man in that way. As long as the system itself is based on exploited it serves no purpose, the system itself is based on profiteering. When the middle-man gets the profit the purpose could not be served. Therefore I am not pressing profess communism or Marxism. By nationalisation we are bringing this kind of thing, that is the reason why Smt. Indira Gandhi brought forth 20 Point programme. She brought the 20 point programme to doll out some reforms with the object that the starving man should be given a meal. My friend who brought this resolution is already supporting the 20 point programme. He agrees with the Prime Minister and the Congress Party but at the same time as though they have got some thing else, some other formula, some other vedam and 'bhashyam', they are bringing forth this one. I have given a challenge to them, my friends on that angle. Now they want to say that they have got a formula, a formula that means 20 Point formula and therefore here is nationalisation and a dialogue has been started and poor Mr. Vengal Rao has fallen in to their trap. He entered into the dialogue as though he can appease them. If you mean that the social system must be improved, stand for it. It must be a total revolution. Here the friends on that side actually criticise me. The means of production i.e. we get our articles by the service of the man. We can have abundance of things, but they must reach the common man. We have developed science, technology to a great extent and our thinking also has got to be changed in the present times. But we are not able to reap the benefits because there are artificial hurdles in the way. We have got to remove them. You cannot have an admixture of capitalism and socialism. Either you go the socialistic way or the capitalistic way. The socialistic way is the only solution. It is not just a theory or a propaganda. The needs of the man has to be satisfied. Whatever the stage in which the society exists, the needs of the man can be satisfied. The means of production i.e. the resources should come under the complete say of a Governing Body whoever that may be. I cannot ask Mr. Vengalrao and his ministry to implement that kind of system but at the same time nothing can stand in the way of realising it, and then create such conditions where our people can arrive at a stage where in the social revolution, economic revolution would come about. With that object in view Madam, I am suggesting that the means of production of the factories, mines and all the wealth producing institutions and projects cannot be kept in the hands of a few individuals. That cannot be kept

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale Trade in food grains.

in the hands of men who exploit them for their own private profit. Under these circumstances they must be owned by the society. A Government of the people can be a Government which does not consist of exploiters. All the production can be owned by such a social system which can satisfy the needs of the common man. That of course is the ultimate course. That is the course which has to come about one day. The British exploiters had quit the place. We must at the moment realise it. That should be the correct thinking and direct thinking. Taking an opportunity of these things, I want to force my colleagues his frame of mind. If anybody has brought this resolution I don't think it would get an importance. That is due to my friends on my right side they were somehow able to get this resolution as well. Their entire object is that some reformation should be brought about. Now the entire governmental machinery to-day as it exists is a peculiar machinery. The line is very narrow. Therefore you have to understand the class system in which we are living. We are living in a very peculiar social system. Unless this social system is followed nothing can be done. The people should be educated and unless you create revolutionary conditions we can achieve the objective, otherwise finally it might revert back into the hands of the exploiters. That way the sugar, jute, textile industry can be duped. Therefore what is the type of social system? What is the type of political system and the Governmental machinery under which we are existing? The British Labour party found that nationalisation was a failure. Therefore it is a private ownership. The entire system is based on the exploitation of man by man. Therefore in order to eliminate the exploitation of man by man, in order to put the economic condition in a foolproof manner, in order to make the people enjoy the fruits of labour, the entire means production should be nationalised. I am not able to deal entirely the whole philosophy underlying my amendment. I have only given in a brief to draw the attention of my colleagues of this House. If you dupe by saying it is socialism, I don't know what to say. We will be duped only for a very short time. Therefore we should not resort to that thing. In the name nationalisation they are only duping the people. For my part, I cannot a party to such a thing. Exploitation of man by man must be educated. That involves very great

scientific and political analysis. I am not going into that thing. With that object I have brought about this amendment. Thank you very much.

1-10 p.m. శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :- మాటర్ ఆఫ్ ఎక్స్ప్లనేషన్. మేముచాల ఓపికగా విన్నాము. డ్యూటింగ్, డోపిడి అని నోటికి వచ్చిన కూతలు అన్నీ వచ్చినాయి. ఒక విషయం చెప్పాలి. సర్వే జనాంః సుకినోదవంతు అని సూత్రీకరణ చెప్పారు. నీవలె నీ పొరుగువాడిని చూడమన్నారు. కాషాయగుడ్డలు కట్టుకొని ఆశ్రమంలో కూర్చుని దేశాన్ని కాషాయ గుడ్డలు కట్టుకొని నా మిత్రుడు అటు కూర్చుని ఉండే... ..

Sri C. V. K. Rao :- I object it. These people are transgressing. ఏ కాషాయ గుడ్డలు కట్టుకొని దేశాన్ని మోసం చేయాలి అనుకుంటున్నారో, ఏ కమ్యూనిజం పేరుతో దేశాన్ని మోసం చేయాలని అనుకున్నారో—అందులో పరిధిలో ఉండాలని అడుగుతున్నాను. ఒక్కొక్కరికి 40, 50 ఎకరాలు ఉన్నాయి. నేను నమ్మినివి నేను మాట్లాడాను. ఇందిరాగాంధీని మోసం చేయడానికి ఉన్నారు. నాకు హక్కు ఉన్నది నేను మాట్లాడాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :- నువ్వు ఫాసిస్టు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — ఇది బాగా ఉన్నది. మునసబుగిరి కంటే యిది బాగా యున్నది. 40, 50 ఎకరాలు ఉన్నాయి.

(interruptions)

Mr. Chairman:—I don't allow this kind of behaviour by Hon. Members. I have to interfere. You have to maintain the order of the House.

1-20 p.m. శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :- ఆన్ ఎ పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్— ఒక రాజకీయ వక్షం గురించి స్కాండల్స్ వేసినప్పుడు ఎక్స్ప్లనేషన్ చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఇది డ్యూటింగ్ కాదని చెప్పడానికి కమ్యూనిజం గురించి ఒక గంట నేపు చెప్పినప్పటికీ ఒక మాట చెప్పవలసి ఉంది.

Theory is grey but life is ever-green. అనేది మరచిపోవద్దు. అల్ట్రా రెవల్యూషనరీ స్లోగన్స్ వాస్తవిక జీవితంతో సంబంధం లేకుండా ఇచ్చేవారు కౌంటర్ రెవల్యూషనరుల పుష్ట క్లాస్ ఏజెంట్లు అని మార్కు చెప్పాడు. అర్యభట్ట వచ్చి వండుకు ప్రధాన మంత్రికి అభినందనలు తెలుపాలని సవరణలు ఇస్తుంటాము.

re: (ii) Nationalisation of Sugar, Jute and Textile Industries, and wholesale Trade in food grains.

భూసంస్కరణల చట్టం అయే ముందు పబ్లిక్ ఓపీనియన్ కు పంపాలని సవరణలు ఇస్తుంటాము. ఏ నాలుగు పరిశ్రమలో జాతీయం చేయాలని అంటే మొత్తం జాతీయం చేయాలని సవరణ పెడుతుంటాము. లోపాయికారీగా ఏదీ కాకుండా చేయడానికి మిల్లు యజమానులకు సహాయపడడానికి ఉపయోగ పడుతుంటాం అన్న మాట. Either all or nothing అని స్లోగన్ను ఇవ్వడం కొంబరు రెవల్యూషన్ కు రియాక్స్ నరీలకు చక్కని సేపి చేయడం అని మార్క్స్ చెప్పాడు. పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కాదు కాని మా పార్టీ తరపున పాయంట్ ఆఫ్ ఎక్స్ ప్లనేషన్ గా దీనిని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్ష, మా మిత్రులు చాలా ఉత్సాహంతో చక్కెర జనపనార, జువుళి పరిశ్రమ, ఆహార ధాన్యాల బోకు పరిశ్రమ జాతీయం చేయాలని తీర్మానం సభ ముందు పెట్టారు. మా ప్రధాన మంత్రిగారి ఉద్దేశం కూడా ఇదే ప్రిన్సిపల్ పై —

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— మన ప్రధాన మంత్రి—వారి స్వంతం కాదు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— వీటిని జాతీయం చేయాలనే మన ప్రధాన మంత్రి ఉద్దేశం, మా పార్టీ ఉద్దేశం. ఈ సూత్రాలను మనం అందరం అంగీకరించినప్పటికీ ఈ విధంగా జాతీయం చేయడంవల్ల ఎంతవరకు ప్రయోజనం ఉంటుందనేది, ఎంత వరకు విజయవంతంగా ఇంప్లిమెంటు చేయగలమనేది మనం యోచించవలసి ఉంది. నేను కూడా రైతునే, రైతుల ఇబ్బందులు ఎట్టివో నాకు తెలుసు. మనం కష్టించి పొలాల్లో పనిచేస్తున్నాం. విపరీతమైన పెట్టుబడులు పెట్టి పంటలు పండిస్తున్నాం. పంటలు పండించిన రైతులకు సరైన ధర రావడం లేదు. మధ్య దళారీలు, వ్యాపారస్తులు చవక ధరలకు కొని స్టోర్ చేసి తిరిగి వినియోగదారులకు ఎక్కువ ధరలకు అమ్ముతున్న విషయం మనకు బాగా తెలుసు. దీనివల్ల రైతులకు లాభం కలగడం లేదు. వినియోగదారుకు లాభం కలగడం లేదు. మార్వాడీలకు వ్యాపారస్తులకు మిల్లు యజమానులకు మాత్రమే లాభం కలుగుతున్నది. అందుకే జాతీయం చేయాలని అంటున్నది, ఐతే అందుకు అవసరమైన మెషినరీ మనవద్ద ఉందా, ఇప్పుడున్న మెషినరీ ఆ కార్యక్రమాన్ని విర్వర్తింపగలదా అనేది కూడా పరిశీలించాలి. ఇందుకు అవసరమైన మెషినరీని సృష్టించుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది కదా అనవచ్చు. కావడం లేదు కాని దేశం మొత్తంపై తీసుకునేటప్పుడు కొన్ని ప్రయోజనాలు అనేవి ఉన్నాయి. జాతీయ సంపదను ఉత్పత్తిని పెంచవలసిన అవసరం ఉందని మంచిపోవద్దు. అందుకు అవసరమైన మెషినరీని కూడా ఏర్పరచాలి.

జనహల్లలు నెహ్రూగారు కూడా ఈ విషయం గమనించారు. అందువల్లనే కొన్ని ముఖ్యమైన పరిశ్రమలను సంస్థలను మాత్రమే జాతీయం చేయాలని నిర్ణయించారు. ఆ ప్రకారంగానే స్టీల్ ఇండస్ట్రీ, ట్రాన్స్‌మిషన్ వంటివి జాతీయం చేసారు. ఎఫ్.సి.ఐ. వంటివి కూడా పెట్టుకోడం జరిగింది. జాతీయం చేసిన తరువాత వాటికి సంబంధించి పడుతున్న అవస్థలను కూడా మనం మరచిపోరాని? లేదు. పాత ఐ. సి. ఎస్. ను తీసివేసి స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఐ. ఏ. ఎస్. ను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. జాతీయం చేయబడిన వాటి పరిస్థితి ఎట్లా ఉందంటే అంగట్లో బిడ్డా, ఎవరికి పుట్టినావు అన్నట్లు ఉంది. జాతీయం చేయబడిన పరిశ్రమలు, సంస్థలు సక్రమంగా నడవక రావలసిన లాభాలు రాక ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. దేశ సంపద కూడా చాలా దెబ్బ తింటున్నది. దీనివల్ల జాతీయం చేయవద్దని కాదు కాని—

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అంగట్లో బిడ్డా, ఎవరికి పుట్టినావు అంటున్నారు. దీనిని ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందా? జాతీయం చేయడం పెయిలై నదని ట్రాన్స్‌మిషన్ మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :— నేను జనరల్‌గా సామెత చెప్పాను కాని ఏ పరిశ్రమను ఉద్దేశించి చెప్పలేదు. ఇప్పుడు జాతీయం ఐన సంస్థలు ఏ విధంగా నడుస్తున్నాయి. ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయాలి అనేది మరచిపోయి వేరే పరిశ్రమలను జాతీయం చేయాలని పూనుకోడం ఆత్మద్రోహం అవుతుంది, జాతీకి నష్టం అవుతుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. జాతీయం చేయ వద్దని నేను అనడంలేదు. తీర్మానం ఉద్దేశం మంచిదే. ప్రభుత్వం దీనిని జాతీయం చేయాలన్నా అందుకు సక్రమమైన మెషిన్‌రీ ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. అవసరమైన ఉద్యోగులకు సరైన శిక్షణ ఇచ్చి ప్రాపర్ కేడర్స్ తయారు చేయాలి. ఐ. ఏ. ఎస్. వారితో సరిపోదు. అటువంటి ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసి నప్పుడే జాతీయం చేయడం వల్ల ప్రయోజనం పొందగలము ఇదివరకే జాతీయం చేసిన సంస్థలు సక్రమంగా పని చేసేట్లు చూసి లాభం సంపాదించే యత్నం చేయకుండా క్రొత్తవి జాతీయం చేయాలనే స్లోగన్ మంచిది కాదనిదేశ ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొనాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Chairman :— Now the House stands adjourned to meet again at 8-30 A.M. on Monday the 9th February, 1976.

1-30 p.m. (The House then adjourned to meet again at 8-30 A.M. on 9th February, 1976.)

APPENDIX

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Copy of Project Agreement (Godavari Barrage Project) between International Development Association and the State of Andhra Pradesh as promised by the Chief Minister while answering a supplemental question to L.A.Q.No. 6193 (Starred) on 18-3-1975.

AGREEMENT, dated March 7, 1975, between International Development Association (hereinafter called the Association, and the State of Andhra Pradesh acting by its Governor hereinafter called Andhra Pradesh.

Whereas by the Development Credit Agreement of even date herewith between India by its President hereinafter called the Borrower and the Association has agreed to make available to the Borrower an amount in various currencies equivalent of forty-five million dollars.

45,000,000 on the terms and conditions set forth in the Development Credit Agreement, but only on condition that Andhra Pradesh agree to undertake such obligations towards the Association as herein after set forth.

Whereas Andhra Pradesh, in consideration of the Association's entering into the Development Credit Agreement with the Borrower, has agreed to undertake the obligations hereinafter set forth.

Now therefore the parties hereto hereby agree as follows.

ARTICLE

Definitions

Section 1.01. Wherever used in this Agreement, unless the context shall otherwise require, the several terms defined in the Development Credit Agreement and in the General Conditions has so defined, have the respective meanings therein set forth.

ARTICLE

Execution of the Project

Section 2.01. Andhra Pradesh shall carry out Parts A and B of the Project described 2 to the Development Credit Agreement with due diligence and efficiency and in conformity with appropriate administrative, financial and engineering practices, and shall provide, or cause to be provided, promptly as needed, the funds, facilities, services and other resources required for the purpose.

Section 2.02. In carrying out Part A of the Project, Andhra Pradesh shall employ contractors satisfactory to the Association upon terms and conditions satisfactory to the Association.

Section 2.03. Except as the Association shall otherwise agree, contracts for the purchase of goods or for the carrying out of works or service other than consultants services for the project to be financed out of the proceeds of the Credit, shall be awarded in accordance with the provision of Schedule 1 to this agreement.

Section 2.04. Andhra Pradesh undertakes to insure, or make adequate provision for the insurance of, the imported goods to be financed out of the proceeds of the Credit, made available to it by the Borrower against hazards incident to the acquisition, transportation and delivery thereof to the place of use or installation, and for such insurance any indemnity shall be payable in a currency freely usable by Andhra Pradesh to replace or repair such goods.

(b) Except as the Association may otherwise agree, Andhra Pradesh shall cause all goods and services financed out of the proceeds of the Credit made available to it by the Borrower to be used exclusively for the Project until its completion.

Section 2.05. (a) Andhra Pradesh shall furnish to the Association promptly upon their preparation, the plans specifications, reports contract documents and constructions and procurement Schedules for Parts A and B of the Project, and any material modifications thereof or additions thereof, in such detail as the Association shall reasonably request.

(b) Andhra Pradesh : (i) Shall maintain records adequate to record the progress of Parts A and B of the Project including the cost thereof, and to identify the goods and services financed out of the proceeds of the Credit made available to it by the Borrower, and to disclose the use thereof in the Project ; (ii) shall enable the Association's representatives to visit the facilities and construction sites included in the Project, and to examine the goods financed out of such proceeds and any relevant records and documents ; and (iii) shall furnish to the Association all such information as the Association shall reasonably request concerning Parts A and B of the Project, the expenditure of the proceeds of the Credit so made available to it and the goods and services financed out of such proceeds.

Section 2.06. Andhra Pradesh shall, at the request of the Association ; (i) exchange views with the Association with regard to the progress of the Project the Performance of its obligations under this Agreement and other matters relating to the purposes of the Credit; and (ii) furnish to the Association all such information as the Association shall reasonably request in respect of the Project.

(b) Andhra Pradesh shall promptly inform the Association of any condition which interferes or threatens to interfere with, the

progress of Parts A and B of the Project the accomplishment of the purposes of the Credit, or the performance by Andhra Pradesh of its obligations under this Agreement.

ARTICLE III

Management and operation of Project Facilities

Section 3.01 (a) Andhra Pradesh shall cause all works and facilities included in the Project or necessary to the proper and efficient operation thereof to be operated, maintained and repaired in accordance with sound engineering practice and standards and shall provide, or cause to be provided, promptly as needed, the funds, facilities, services and other resources required for that purpose.

(b) Without limiting the generality of the preceding paragraph, Andhra Pradesh shall, under arrangements satisfactory to the Association, cause the barrage constructed under the Project to be periodically inspected, not less frequently than once every five years, in accordance with sound engineering practices in order to determine whether there are any deficiencies or potential deficiencies in the condition of such and adequacy of maintenance or methods of operation of such structures and earthwork which may endanger the safety of such structures and earthworks.

Section 3.02. Andhra Pradesh shall at all times during the execution of the Project stockpile such materials, and maintain such equipment, at the site of the existing weir, as shall be necessary to make emergency repairs to such weir.

ARTICLE IV

Financial Covenants

Section 4.01. Andhra Pradesh shall maintain records adequate to reflect in accordance with consistently maintained appropriate accounting practices the operations and financial condition of PWD with respect to Part A and the Command Area Development Department of Andhra Pradesh with respect to Part B of the Project.

Section 4.02. Andhra Pradesh shall; (i) have the accounts and financial statements (balance sheets, statements of income and expenses and related statements) of PWD with respect to Part A and the Command Area Development Department of Andhra Pradesh with respect to Part B of the Project for each fiscal year audited, in accordance with sound auditing principles consistently applied, by the Accountant General of Andhra Pradesh; (ii) furnish to the Association as soon as available, but in any case not later than six months after the end of each such year, (A) certified copies of the said financial statements for such year as so audited and (B) the report of such audit by said auditors, of such scope and in such detail as the Association such other information concerning the accounts and financial

statements of PWD with respect to Part A and the Command Area Development Department of Andhra Pradesh with respect to Part B of the Project and the audit thereof as the Association shall from time to time reasonably request.

Section 4.03. Andhra Pradesh undertakes to make such arrangements as shall be necessary to levy and collect from beneficiaries of the facilities constructed under Part A of the Project all investment costs of the Project including interest of not less than 5% per annum thereon over a period of not more than fifteen years.

ARTICLE V

Effective Date Termination; Cancellation and Suspension.

Section 5.01. This Agreement shall come into force and effect on the date upon which the Development Credit Agreement becomes effective.

Section 5.02. (a) This Agreement and all obligations of the Association and of Andhra Pradesh thereunder shall terminate on the earlier of the following two dates:

(i) the date on which the Development Credit Agreement shall terminate in accordance with its; or

(ii) a date fifteen years after the date of this Agreement.

(b) If the Development Credit Agreement terminates in accordance with its terms before the date specified in paragraph (a) (ii) of this Section, the Association shall promptly notify Andhra Pradesh of this event.

Section 5.03. All the provisions of this Agreement shall continue in full force and effect notwithstanding any suspension or partial cancellation under the Development Credit Agreement.

ARTICLE VI

Miscellaneous Provisions

Section 6.01. Any notice or required or permitted to be given or made under this Agreement and any agreement between the parties contemplated by this Agreement shall be in writing. Such notice or request shall be deemed to have been duly given or made when it shall be delivered by hand or by mail, telegram, cable, telex or radio gram to the party to which it is required or permitted to be given to made at such party's address hereinafter specified or at such other address as such party shall have designated by notice to the party giving such notice or making such request. The addresses so specified are:

For the Association :

International Development Association,
1818 H Street, N.W
Washington, D.C 20433
United States of America

Cable address :

INDEVAS
Washington, D.C.

For Andhra Pradesh :

Secretary to the Government of Andhra Pradesh,
Public Works Department (Projects Wing)
Hyderabad-22
India

Cable address :

PROJECTS
Hyderabad-22
India

Section 6.02. Any action required or permitted to be taken, and any documents required or permitted to be executed, under this Agreement on behalf of Andhra Pradesh may be taken or executed by the secretary to the Government of Andhra Pradesh in P. W. D. or such other person or persons as he shall designate in writing.

Section 6.03. Andhra Pradesh shall furnish to the Association sufficient evidence of the authority and the authenticated specimen signature of the person or persons who will, on behalf of Andhra Pradesh, take any action or execute any documents required or permitted to be taken or executed by Andhra Pradesh pursuant to any of the provisions of this Agreement.

Section 6.04. This Agreement may be executed in several counter parts, each of which shall be an original, and all collectively but one instrument.

IN WITNESS WHEREOF, the parties hereto, acting through their representatives thereunto duly authorized, have caused this Agreement to be signed in their respective names in the District of Columbia, United States of America, as of the day and year first above written.

INTERNATIONAL DEVELOPMENT ASSOCIATION

M.L. WEINER,

Regional Vice-President, South Asia

THE STATE OF ANDHRA PRADESH

T.N. KAUL,

Authorized Representative

SCHEDULE PROCUREMENT

A. General Procedures :

1. Except as provided in Part A.3 hereof, contracts for civil works, equipment and materials shall be let under procedures consistent with those set forth in the "Guide lines for Procurement under World Bank Loans and IDA Credits" published by the Bank in April 1972, as revised in October 1972 (here in after called the Guidelines) on the basis of international competitive bidding.

2. Bidders for the equipment include in Part A of the Project shall be prequalified as described in part 2.2 of the Guidelines and bidders for the works included in the said Part A shall be considered for award only if qualified in accordance with the requirements for prequalification described in the said part 2.2 of the Guidelines.

3. Materials and equipment estimated to cost less than the equivalent of 50,000 shall be procured through the normal procedures of Andhra Pradesh, provided that the aggregate cost of the such items shall not exceed the equivalent of 8600,000.

B. Evaluation and Comparison of Bids for the Manufacture and Erection of Gates; Preference for Domestic Manufactures :

1. For the purpose of evaluation and comparison of bids for the manufacture and erection of the gates: (i) bidders shall be required to state in their bid the c.i.f. (port of entry) price for imported goods, or the ex-factory price for domestically-manufactured goods; (ii) customs duties and other import taxes on imported goods, and sales and similar taxes on domestically-supplied goods, shall be excluded; and (iii) the cost to Andhra Pradesh of inland freight and other expenditures incidental to the delivery of goods to the place of their use or installation shall be included.

2. Goods manufactured in India may be granted a margin of preference in accordance with, and subject to, the following provisions:

(a) All bidding documents for the procurement of goods shall clearly indicate any preference which will be granted, the information required to establish the eligibility of a bid for such preference and the following methods and stages that will be followed in the evaluation and comparison of bids.

(b) After evaluation, responsive bids will be classified in one of the following three groups. :

(i) Group A : Bids offering goods manufactured in India if the bidder shall have established to the satisfaction of the Borrower and the Association that the manufacturing cost of such goods includes a

value added in India equal to at least 20% of the ex-factory bid price of such goods.

(2) Groups B : All other bids offering goods manufactured in India.

(3) Groups C : Bids offering any other goods.

(c) All evaluated bids in each group shall be first compared among themselves, excluding any customs duties and other import taxes on goods to be imported and any sales or similar taxes on goods to be supplied domestically, to determine the lowest evaluate bid of each group shall then be compared with each other. and if, as a result of this comparison, a bid from group A or B is the lowest, it shall be selected for the award.

(d) If, as a result of the comparison under paragraph (c) above the lowest bid is a bid from group C, all group C bids shall be further compared with the lowest evaluated bid from group A after adding to the c. i f. bid price of the imported goods offered in each group C bid, for the purpose of this further comparison only, an amount equal to (i) the amount of customs duties and other important taxes which a non-exempt importer would have to pay for the importation of the goods offered in such group C bid, or (ii) 15% of the c. i. f. bid price of such goods if said customs duties and taxes exceed 15% of such price. If the group A bid in such further comparison is the lowest, it shall be selected for the award; if not, the lowest evaluated bid from group C shall be selected.

C. Evaluation and Comparison of Bids for Civil Works; preferences for Domestic Contractors.

1. With respect to any contract for civil works included under category (1) of the table set forth in Schedule 1 of the Development Credit Agreement, Andhra pradesh may grant a margin of preference of $7\frac{1}{2}\%$ to domestic contractors, in accordance with, and subject to the following provisions :

(a) Contractors shall be required to qualify as provided in part A of this Schedule and applicants for qualification applying also for such preference shall be asked to provide, as part of the information for qualification. such information, including details of ownership, as shall be required to determine whether, according to the classification established by the Borrower and accepted by the Association, a particular firm or group of firm qualifies for a domestic preference. The bidding documents shall clearly indicate the preference and method that will be followed in the evaluation and comparison of bids to give effect to so such preference.

(b) After bids have been received and reviewed by Andhra Pradesh, responsive bids will be classified into the following groups:

(i) bids offered by domestic contractors eligible for preference ;
and

(ii) bids offered by other contractors. For the purpose of evaluation and comparison of bids an amount equal to 7 of the bid amount shall be added to bids received under group (ii) above.

D. Procurement Without Contracting

Construction work on the Project until June 30, 1975, as well as works for the dismantling of the crest of the existing weir at the Project site following installation of the gates on the Project barrage shall be executed through force account.

E. Review of Procurement Decisions by the Association

1. Review of prequalification of bidders for equipment contracts. Andhra Pradesh shall, before qualification is invited, inform the Association in detail of the procedure to be followed and shall introduce such modifications in said procedure as the Association shall reasonably request. The list of prequalified bidders together with a statement of their qualifications and of the reasons for the exclusion of any applicant for prequalification shall be furnished by Andhra Pradesh to the Association for its comments before the applicants are notified, and Andhra Pradesh shall make such additions to, deletions from, modifications in, the said list as the Association shall reasonably request.

2. Review of invitation to bid and of proposed awards and final contracts:

(a) With respect to all contracts for equipment estimated to cost the equivalent of \$ 50,000 or more :—

(i) before bids are invited, Andhra Pradesh shall furnish to the Association, for its comments, the text of the invitations to bid and the specifications and other bidding documents, together with a description of the advertising procedures to be followed for the bidding, and shall make such modifications in the said documents or procedures as the Association shall reasonably request. Any further modification to the bidding documents shall require the Association's concurrence before it is issued to the Prospective bidders;

(ii) Promptly after bids have been received, Andhra Pradesh shall inform the Association of the names of the bidders and the respective amounts of the bids; and

(iii) after bids have been received and evaluated, Andhra Pradesh shall, before a final decision on the award is made, inform the

Association of the name of the bidder to which it intends to award the contract and the reasons for the intended award shall furnish to the Association, in sufficient time for its review, a detailed report on the evaluation and comparison to the bids received, together with the recommendation for award such other information as the Association shall reasonably request. The Association shall, if it determines that the intended award would be inconsistent with the Guidelines of this Schedule, promptly inform Borrower and Andhra Pradesh and state the reasons for such determination.

(b) With respect to all contracts for civil works estimated to cost the equivalent of \$ 50,000 or more:

(i) before bids are invited Andhra Pradesh shall furnish to the Association, for its comments, the text of the invitations to bid and the specification and other bidding documents including the requirements for qualifications and eligibility for the preference under part C. I, together with a description of the advertising procedures to be followed for the bidding, and shall make such modification in the said documents or procedures as the Association shall reasonably request. Any further modification to the bidding documents shall require the Association's concurrence before it is issued to the prospective bidders;

(ii) promptly after the bids have been received, Andhra Pradesh shall furnish to the Association the list of all bidders, a statement of their qualifications. and, where applicable, of their eligibility, for domestic preference under part C.I. above and the reasons for the exclusion of any applicant for qualification and for such eligibility, for the Association's comments and Andhra Pradesh shall make such additions to, deletions from or modification in the said list as the Association shall reasonably request; and

(iii) Andhra Pradesh shall evaluate the bids from qualified bidders and, before a final decision on the award is made inform the Association of the name of the bidders to which intends to award the contract and the reasons for the intended award and shall furnish to the Association' in sufficient time for its review, a detailed report on the evaluation and comparison of the bids recieved, together with the recommendation for award and such other information as the Association shall reasonably request. The Association shall, if it determines that the intended award would be inconsistent with the Guidelines or this schedule promptly inform the Borrower and Andhra Pradesh and state the reasons for such determination.

(c) With respect to each contract governed by (a) or (b) above:

(i) The terms and conditions of the contract shall not, without the Association's concurrence, materially differ from those on which bids were invited.

(ii) Two conformed copies of the contract shall be furnished to the Association promptly after its execution and prior to the submission to the Association of the first application for withdrawal of funds from the Credit Account in respect of such contract.

3. With respect to each contract to be financed out of the proceeds of the Credit and not governed by the preceeding paragraph, Andhra Pradesh, shall furnish to the Association, promptly after its execution and prior to the submission to the Association of the first application for withdrawal of funds from the Credit Account in respect of such contract, two conformed copies of such contract, together with the analysis of bids, recommendations for award and such other information as the Association shall reasonably request. The Association shall, if it determines that the award of the contract was not consistent with the Guidelines or this Schedule, promptly inform Andhra Pradesh and the Borrower and state the reasons for such determination.